

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Διπλωματική Εργασία

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Της

ΘΕΟΔΩΡΑΣ ΤΣΙΛΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Επιβλέπων Καθηγητής: ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΟΥΛΑΣ

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος
στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική

(με την κατεύθυνση στη Χρηματοοικονομική)

Οκτώβριος 2011

Στους γονείς μου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στον κ. Αθανάσιο Νούλα (Επιβλέπων Καθηγητή) και στην Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης για την πολύτιμη βοήθεια που μου προσέφεραν κατά τη συγγραφή της διπλωματικής μου εργασίας καθώς και στην οικογένεια μου για την αμέριστη συμπαράσταση και υποστήριξη κάθε προσπάθειας μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της παρούσας διπλωματικής αποτελεί η παρουσίαση του θεσμού της Ιδιωτικής Ασφάλισης, των Οδηγιών Φερεγγυότητας (“Solvency I”, “Solvency II”) και της Αποδοτικότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Διερευνάται η αποδοτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου της Ελλάδας για τα έτη 2006-2009 πραγματοποιώντας την ανάλυση “Data Envelopment Analysis (DEA)”. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης της αποτελεσματικότητας.

Λέξεις/Κλειδιά: Ιδιωτική Ασφάλιση, Φερεγγυότητα, Αποδοτικότητα, DEA Analysis

ABSTRACT

The purpose of this dissertation is to present the functions of the private insurance industry, the directives of solvency (“Solvency I”, “Solvency II”) and the efficiency of insurance companies. Using the “Data Envelopment Analysis”, we estimate the levels of efficiency for the various categories of the insurance companies in Greece during the period 2006-2009. The results show that there is space for the efficiency to be improved.

Keywords: Private Insurance, Solvency, Efficiency, DEA Analysis

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	VII
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	X
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ	XI
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	XIII
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	1
Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ.....	1
1.1 Εισαγωγή στην Ασφάλιση και στον Κίνδυνο.....	1
1.2 Κύρια Χαρακτηριστικά Ασφάλισης	4
1.3 Προϋποθέσεις Ασφάλισης Κινδύνων	5
1.4 Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο	5
1.5 Διακρίσεις Ασφάλισης.....	6
1.5.1 Ιδιωτική Ασφάλιση	8
1.5.1.1 Ιστορικά Ιδιωτικής Ασφάλισης	10
1.5.1.2 Οργάνωση της Ασφαλιστικής Αγοράς.....	16
1.5.1.3 Εποπτεία και Συντονισμός Ασφαλιστικής Αγοράς.....	21
1.5.1.4 Αντασφάλιση.....	21
1.5.2 Κρατική ή Κοινωνική Ασφάλιση.....	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	26
ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	26
2.1 Η Ασφαλιστική Επιχείρηση.....	26
2.1.1 Η Λειτουργία της Ασφαλιστικής Επιχείρησης	29
2.1.1.1 Χορήγηση Άδειας Λειτουργίας της Ασφαλιστικής Επιχείρησης	29
2.1.2 Βασικές Νομικές Αρχές	32
2.2 Κρατική Εποπτεία Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων.....	34
2.2.1 Τρόποι Εποπτείας της Ασφαλιστικής Επιχείρησης	37
2.2.2 Ο Κύριος Ρόλος της Εποπτικής Αρχής	37
2.2.3 Η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης και οι βασικές	
Αρμοδιότητες της	38
2.2.3.1 Βασικοί Συνεργάτες της ΕΠ.Ε.Ι.Α.	40
2.3 Περιθώριο Φερεγγυότητας	42
2.4 Εγγυητικό Κεφάλαιο.....	43
2.5 Τεχνικά Αποθέματα και Ασφαλιστική Τοποθέτηση.....	44
2.6 Ο θεσμός της Αντασφαλίσεως.....	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	48
ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	48
3.1 Ορισμός Φερεγγυότητας.....	48
3.2 «Φερεγγυότητα Ι» (“Solvency I”).....	51
3.2.1 Τρόπος Υπολογισμού του Περιθωρίου Φερεγγυότητας	52
3.2.2 Αδυναμίες Οδηγίας “Solvency I” – Η ανάγκη για Αναθεώρηση	54
3.3 Η Μετάβαση στο “Solvency II”	57
3.4 «Φερεγγυότητα II» (Solvency II)	58
3.4.1 Οι Τρεις Πυλώνες της «Φερεγγυότητας II».....	63
3.5 Αξιολόγηση Ενδεχόμενων Αλλαγών στις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις	
κατά τη Μετάβαση από το “Solvency I” στο “Solvency II”	74
3.6 Κριτική εξέταση του “Solvency II”	76

3.7	Συστήματα Ελέγχου Φερεγγυότητας των Διαφόρων Χωρών.....	78
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο	83
	ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ....	83
4.1	Διεθνής Ασφαλιστική Αγορά.....	83
4.2	Η Επίδραση της Χρηματοπιστωτικής Κρίσης στον Ασφαλιστικό κλάδο – Σύγκριση με τον Τραπεζικό Κλάδο	85
4.3	Δέκα Συνέπειες της Κρίσης	86
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο	88
	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	88
5.1	Εισαγωγή στην Αποδοτικότητα.....	88
5.1.1	Οικονομική (economic) Έναντι Τεχνικής (technical) Αποδοτικότητας 91	
5.2	Μέθοδοι Υπολογισμού της Απόδοσης των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων	93
5.3	Μεθοδολογίες Αποτελεσματικού Συνόρου (Frontier Efficiency Methodologies)	95
5.3.1	Οικονομετρική – Παραμετρική Προσέγγιση	96
5.3.2	Προσέγγιση Μαθηματικού Προγραμματισμού – Μη Παραμετρική 97	
5.3.2.1	Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα της DEA	99
5.3.2.2	Διάφορα Μοντέλα DEA	101
5.3.3	Επιλογή Παραγόντων Εισροών και Εκροών.....	108
5.3.3.1	Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας για την Επιλογή Εκροών – Εισροών 115	
5.3.3.2	Ένα παράδειγμα Εκτίμησης της Αποδοτικότητας της Διεθνούς Ασφαλιστικής Αγοράς.....	130
5.4	Σύγκριση Παραμετρικών και Μη – Παραμετρικών Μεθοδολογιών Αποτελεσματικού Συνόρου	132
5.5	Σύγκριση Ανάλυσης της Επίδοσης μέσω Χρηματοοικονομικών Δεικτών (Ratio), Αριθμοδεικτών (Index Numbers) και Μεθόδων Αποτελεσματικού Συνόρου (Frontier Methods).....	133
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ^ο	135
	ΈΡΕΥΝΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ 4ΕΤΙΑ (2006-2009)	135
6.1	Εισαγωγή	135
6.2	Δείγμα	136
6.3	Διαδικασία Ανάλυσης.....	137
6.3.1	Επιλογή Παραγόντων Εκροών – Εισροών.....	137
6.3.2	Πρόγραμμα IDEAs.....	140
6.4	Αποτελέσματα.....	141
6.5	Συμπεράσματα	173
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7.....	213
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	213
7.1	Συμπεράσματα	213
7.2	Προτάσεις	216
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	XV
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	XXI

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Χρονολόγιο 1907-2007	10
Πίνακας 2: Βασικές πληροφορίες για τα στοιχεία του Πυλώνα Ι.....	69
Πίνακας 3: Το αντικείμενο εργασιών και τα σχετικά άρθρα της Οδηγίας Solvency II	75
Πίνακας 4: Επισκόπηση των συστημάτων φερεγγυότητας.....	79
Πίνακας 5: Συγκεντρωτικός Πίνακας Εμφάνισης Εκροών – Εισροών που Επιλέχθηκαν και Αποτελεσμάτων Αποδοτικότητας	126
Πίνακας 6: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	142
Πίνακας 7: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζωής - CRS.....	143
Πίνακας 8: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζωής - VRS	144
Πίνακας 9: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	145
Πίνακας 10: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων - CRS	145
Πίνακας 11: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων - VRS	147
Πίνακας 12: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	148
Πίνακας 13: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών – CRS.....	148
Πίνακας 14: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών – VRS.....	149
Πίνακας 15: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	150
Πίνακας 16: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) – CRS.....	151
Πίνακας 17: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) – VRS.....	152
Πίνακας 18: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	153
Πίνακας 19: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών) – CRS.....	153
Πίνακας 20: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών) – VRS.....	154
Πίνακας 21: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	155
Πίνακας 22: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) – CRS.....	156
Πίνακας 23: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) – VRS	157
Πίνακας 24: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	158
Πίνακας 25: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζωής - CRS	158

Πίνακας 26: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζωής - VRS	159
Πίνακας 27: Περιγραφικά Μέτρα Εκρών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	160
Πίνακας 28: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων - CRS	160
Πίνακας 29: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων - VRS	162
Πίνακας 30: Περιγραφικά Μέτρα Εκρών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	164
Πίνακας 31: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών - CRS.....	164
Πίνακας 32: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών - VRS.....	165
Πίνακας 33: Περιγραφικά Μέτρα Εκρών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	166
Πίνακας 34: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) - CRS.....	166
Πίνακας 35: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) - VRS	167
Πίνακας 36: Περιγραφικά Μέτρα Εκρών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	168
Πίνακας 37: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών) - CRS.....	169
Πίνακας 38: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών) - VRS.....	170
Πίνακας 39: Περιγραφικά Μέτρα Εκρών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)	170
Πίνακας 40: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) - CRS	171
Πίνακας 41: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) - VRS	172
Πίνακας 42: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής.....	173
Πίνακας 43: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Κατά Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων.....	173
Πίνακας 44: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Κατά Ζημιών	175
Πίνακας 45: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Ζωής-Ζημιών-Αστικής Ευθύνης Οχημάτων)	175
Πίνακας 46: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Ζωής-Ζημιών).....	176
Πίνακας 47: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Αστικής Ευθύνης Οχημάτων)	177
Πίνακας 48: Μέση Αποδοτικότητα Ασφαλιστικών Εταιριών για Κάθε Έτος	178
Πίνακας 49: Μέση Αποδοτικότητα και Τυπική Απόκλιση Ασφαλιστικών Εταιριών για το Σύνολο των Ετών	178
Πίνακας 50: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής.....	187
Πίνακας 51: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Κατά Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων.....	188
Πίνακας 52: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Κατά Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων.....	189

Πίνακας 53: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Ζωής – Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων).....	189
Πίνακας 54: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Ζωής – Ζημιών).....	190
Πίνακας 55: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Αστικής Ευθύνης Οχημάτων).....	191
Πίνακας 56: Μέση Αποδοτικότητα Ασφαλιστικών Εταιριών Για Κάθε Έτος.....	192
Πίνακας 57: Μέση Αποδοτικότητα και Τυπική Απόκλιση Ασφαλιστικών Εταιριών για το Σύνολο των Ετών.....	192
Πίνακας 58: Μέση Αποδοτικότητα Ασφαλιστικού Κλάδου (εκτός υποκαταστημάτων)	
Κατ' Έτος.....	206
Πίνακας 59: Αποδοτικότητα Ασφαλιστικού Κλάδου (εκτός υποκαταστημάτων) για τη 4ετία.....	210
Πίνακας 60: Εταιρίες-Μέλη της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος.....	XXI
Πίνακας 61: Βασικοί Φορείς Ασφαλιστικής Αγοράς Ελλάδος.....	XXII
Πίνακας 62:Λειτουργούσες Ασφαλιστικές Εταιρίες το έτος 2006	XXIII
Πίνακας 63: :Λειτουργούσες Ασφαλιστικές Εταιρίες το έτος 2007	XXV
Πίνακας 64:Λειτουργούσες Ασφαλιστικές Εταιρίες το έτος 2008	XXVI
Πίνακας 65: Λειτουργούσες Ασφαλιστικές Εταιρίες το έτος 2009.....	XXVII
Πίνακας 66: Total Inefficiency	XXIX

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1: Βασικές Διακρίσεις Ασφάλισης.....	8
Εικόνα 2: Οι διάφορες καταστάσεις φερεγγυότητας.....	50
Εικόνα 3: Η μετάβαση από το “Solvency I” στο “Solvency II”	58
Εικόνα 4: Οι ενδιαφερόμενοι του “Solvency II”	62
Εικόνα 5: Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Οδηγίας Solvency II	62
Εικόνα 6: Το σύστημα των «Τριών Πυλώνων»	74
Εικόνα 7: Γενική Μορφή Μοντέλου DEA.....	99
Εικόνα 8: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας Κάθε Κατηγορίας Ασφαλιστικής Επιχείρησης – CRS (με βάση την πρώτη εκτίμηση)	204
Εικόνα 9: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας Κάθε Κατηγορίας Ασφαλιστικής Επιχείρησης – VRS (με βάση την πρώτη εκτίμηση)	204
Εικόνα 10: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας Κάθε Κατηγορίας Ασφαλιστικής Επιχείρησης – CRS (με βάση την δεύτερη εκτίμηση)	205
Εικόνα 11: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας Κάθε Κατηγορίας Ασφαλιστικής Επιχείρησης – VRS (με βάση την δεύτερη εκτίμηση)	205
Εικόνα 12: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας του Συνόλου του Ασφαλιστικού Κλάδου για κάθε έτος – CRS (με βάση την πρώτη εκτίμηση).....	208
Εικόνα 13: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας του Συνόλου του Ασφαλιστικού Κλάδου για κάθε έτος – VRS (με βάση την πρώτη εκτίμηση).....	208
Εικόνα 14: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας του Συνόλου του Ασφαλιστικού Κλάδου για κάθε έτος – CRS (με βάση τη δεύτερη εκτίμηση).....	209

Εικόνα 15: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας του Συνόλου του Ασφαλιστικού Κλάδου για κάθε έτος – VRS (με βάση τη δεύτερη εκτίμηση) 209

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1: Παραγωγικότητα, Τεχνική Αποδοτικότητα και Οικονομίες Κλίμακας 89

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Α.Ε.Ε.	Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδας
FOC	Fire Office's Committee
ΑΟΑ	Accident Offices' Association
ΔΕΘ	Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης
CEA	Comité Européen des Assurances
NAT	Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο
ΥΣΑ	Υπηρεσία Στατιστικής Αυτοκινήτων
ΕΙΑΣ	Ελληνικό Ινστιτούτο Ασφαλιστικών Σπουδών
ΟΑΕΜ	Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΥΣΑΕ	Υπηρεσία Στατιστικής Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων
ΠΣΑΣ	Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Συμβούλων
ΠΟΑΠ	Πανελλήνια Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Πρακτόρων
ΣΕΜΑ	Σύνδεσμος Ελλήνων Μεσιτών Ασφαλίσεων
ΠΣΣΑΣ	Πανελλήνιος Σύνδεσμος Συντονιστών Ασφαλιστικών Συμβούλων
ΑΕΔΑΚ	Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων
MDRT	Million Dollar Round Table
ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΝΠΙΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΝΔ	Νομοθετικό Διάταγμα
ΕΠ.Ε.Ι.Α	Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης
ΔΕΚ	Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΟΧ	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
ΕΛΥ	Ελεύθερη Παροχή Υπηρεσιών
ΑΕ	Ανώνυμη Εταιρία
ΦΕΚ	Φύλλα Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
ΓΔΔ	Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης
ΕΛΤΕ	Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχου
ΑΜΔΑ	Απόθεμα Μη Δεδουλευμένων Ασφαλιστρών
ΑΚΕΙ	Απόθεμα Κινδύνων σε Ισχύ
ΑΕΖ	Απόθεμα Εκκρεμών Ζημιών
ASM	Available Solvency Margin
NAIC	National Association of Insurance Commissioners

SCR	Solvency Capital Requirement
MCR	Minimum Capital Requirement
EC	European Commission
EEC	European Economic Community
IAS	International Accounting Standards
IASB	International Accounting Standards Board
QIS	Quantitative Impact Study
CEIOPS	Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors
IAA	International Actuarial Association
CFA	Calls For Advice
ORSA	Own Risk and Solvency Assessment
ΔΛΠ	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
ΔΠΧΠ	Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης
RBC	Risk – Based Capital Standards
FAST	Financial Analysis Solvency Tools
ICA	Individual Capital Assessment
ECA	Enhanced Capital Requirement
BRIP	Benchmark Ratio Insurance Penetration
SST	Swiss Solvency Test
SFA	Stochastic Frontier Approach
DFA	Distribution Free Approach
DEA	Data Envelopment Analysis
CRS	Constant Return to Scale
VRS	Variable Return to Scale
OECD	Organisation for Economic Co – operation and Development
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
DMU	Decision Making Unit
CCR (model)	Charnes, Cooper, Rhodes (model)
BCC (model)	Banker, Charnes, Cooper (model)
SBM (model)	A Slacks – Based Measure of Efficiency
DRS	Decreasing Returns to Scale
IRS	Increasing Returns to Scale
MPSS	Most Productive Scale Size
NDV (model)	Non – Discretionary Variable (model)
NCV (model)	Non – Controllable Variable (model)
BND (model)	Bounded Variable (model)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο θεσμός της ασφάλισης συμβάλει άμεσα στην εύρυθμη λειτουργία του συνόλου του χρηματοπιστωτικού συστήματος καθώς πολλοί κίνδυνοι που προέρχονται από αυτόν καλύπτονται/ασφαλίζονται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Επιπλέον, η ασφάλιση συνδέεται στενά με τη διαμόρφωση της κρατικής πολιτικής σε ότι αφορά στην κοινωνική ασφάλιση και πιο συγκεκριμένα σε θέματα που σχετίζονται με αυτή, όπως η υγεία και οι συντάξεις. Λόγοι που την καθιστούν επίσης απαραίτητη για την κοινωνία στο σύνολο της είναι, μεταξύ άλλων, ότι μέσω αυτής μπορούν να καλυφθούν τόσο σημαντικοί και μεγάλοι κίνδυνοι χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων όσο και ατομικοί κίνδυνοι ζωής ή περιουσίας ή άλλων ζημιών. Σημαντική θεωρείται επίσης και η συμβολή της σχετικά με την κάλυψη άλλων τυχαίων γεγονότων όπως φυσικών καταστροφών αλλά και τεχνολογικών, βιομηχανικών και περιβαλλοντολογικών κινδύνων. Εξαιτίας, μεταξύ άλλων, των παραπάνω λόγων η παγκόσμια ασφαλιστική αγορά, σύμφωνα με τον Νεκτάριο (2003), αναπτύχθηκε ραγδαία ιδιαίτερα μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, με πραγματικό ετήσιο ρυθμό ανόδου της παγκόσμιας παραγωγής ασφαλιστρών τουλάχιστον κατά μία ποσοστιαία μονάδα υψηλότερο από το ρυθμό ανόδου του παγκόσμιου εθνικού εισοδήματος.

Επιπλέον, λόγω της διεθνοποίησης και της απελευθέρωσης των αγορών αλλά και της ραγδαίας τεχνολογικής προόδου, κρίνεται σημαντική η γνώση και η διερεύνηση τόσο των κινδύνων που δύναται να ασφαλιστούν όσο και της περαιτέρω ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού της Ιδιωτικής Ασφάλισης προκειμένου ο ασφαλιστικός κλάδος της Ελλάδας να μπορεί να ανταπεξέλθει στην οικονομική πραγματικότητα αλλά και να καταστεί ανταγωνιστικός στην παγκόσμια ασφαλιστική αγορά. Σημαντικά νομοθετήματα έχουν ψηφισθεί και τίθενται ή θα τεθούν υπό εφαρμογή που αφορούν την εύρυθμη λειτουργία της ασφαλιστικής αγοράς και κατ' επέκταση την απομάκρυνση από αυτήν, των επιχειρήσεων που δεν είναι αποδοτικές ή είναι αφερέγγυες. Αυτό αποτελεί και μια από τις πλέον σημαντικότερες εργασίες των ειδικών για αυτά τα ζητήματα, προκειμένου να μην κινδυνεύει το ασφαλισμένο κοινό αλλά και να υπάρχει διαφάνεια, όπως ορίζεται στις βασικές αρχές της Ιδιωτικής Ασφάλισης.

Η οργάνωση της παρούσας εργασίας είναι η ακόλουθη: στο πρώτο κεφάλαιο αναλύεται η δομή του ασφαλιστικού κλάδο, όπου συμπεριλαμβάνονται διάφοροι

ορισμοί (κινδύνου, ασφαλιστηρίου συμβολαίου κλπ) και διακρίνεται η Ιδιωτική από την Κοινωνική Ασφάλιση, οι οποίες αναλύονται διεξοδικά. Το δεύτερο κεφάλαιο ασχολείται με το θεσμικό πλαίσιο της Ιδιωτικής Ασφάλισης γενικά, ενώ το τρίτο με το νέο σύστημα φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων – “Solvency II”. Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται μια σύντομη αναφορά στη διεθνή ασφαλιστική αγορά και στις συνέπειες της χρηματοπιστωτικής κρίσης σε αυτή.

Στο πέμπτο κεφάλαιο ορίζεται η αποδοτικότητα (efficiency) και οι τρόποι εκτίμησης της. Επιπλέον, πραγματοποιείται βιβλιογραφική ανασκόπηση για την επιλογή των εκροών – εσόδων και εισροών – εξόδων που έχουν χρησιμοποιηθεί σε διάφορες έρευνες προκειμένου να διερευνηθεί η αποδοτικότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων διαφόρων χωρών και παρατίθενται και τα αποτελέσματα αυτών των ερευνών. Τέλος, το έκτο κεφαλαίο αποτελεί την εμπειρική μελέτη της παρούσας εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, διερευνάται η αποδοτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου της Ελλάδος για την 4ετία 2006-2009. Η ανάλυση πραγματοποιείται σύμφωνα με δύο προσεγγίσεις, όπου στην πρώτη ο ασφαλιστικός κλάδος συμπεριλαμβάνει τις ασφαλιστικές εταιρίες ζωής, ασφαλιστικές εταιρίες ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων, ασφαλιστικές εταιρίες κατά ζημιών, μικτές ασφαλιστικές εταιρίες κατά ζημιών – ζωής – αστικής ευθύνης οχημάτων, ενώ στη δεύτερη ο ασφαλιστικός κλάδος συμπεριλαμβάνει τις ίδιες διακρίσεις ασφαλιστικών εταιριών με τη μόνη διαφορά ότι οι μικτές διακρίνονται περαιτέρω και αναλύονται ξεχωριστά σε μικτές (κλάδοι ζωής – ζημιών) και μικτές (κλάδος αστικής ευθύνης οχημάτων).

Επιπλέον, η ανάλυση αυτή συμπεριλαμβάνει δύο εκτιμήσεις, όπου στην πρώτη γίνεται χρήση (μεταξύ άλλων) του στοιχείου προμήθειες παραγωγής ως έξοδο ενώ στη δεύτερη του στοιχείου λειτουργικά έξοδα (άθροισμα προμηθειών παραγωγής και άλλων συναφών εξόδων). Τέλος, η ανάλυση πραγματοποιείται ξεχωριστά με βάση τις Σταθερές Οικονομίες Κλίμακας (CRS) και ξεχωριστά με βάση τις Μεταβλητές Οικονομίες Κλίμακας (VRS). Τα αποτελέσματα της έρευνας εμφανίζουν υψηλή αποδοτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου σε κάθε περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

1.1 Εισαγωγή στην Ασφάλιση και στον Κίνδυνο

Ο όρος ασφάλιση συνδέεται στενά με την έννοια των κινδύνων και στη βιβλιογραφία αναφέρεται ως «η συγκέντρωση τυχαίων και απρόβλεπτων κινδύνων με τη μεταφορά τους σε ασφαλιστές που συμφωνούν, έναντι ασφαλίστρου, να αποζημιώσουν τους ασφαλισμένους για τις τυχαίες ζημιές ή να παρέχουν άλλες χρηματικές παροχές ή υπηρεσίες που συνδέονται με τον κίνδυνο» (Νεκτάριος, 2003, κεφ.1, σ.48).

Σε γενικούς όρους, ο κίνδυνος αντιπροσωπεύει την αβεβαιότητα της επέλευσης ενός ζημιογόνου ενδεχόμενου και την πιθανότητα που υπάρχει το ενδεχόμενο αυτό να μην είναι ευνοϊκό. Ο κίνδυνος υφίσταται σε διάφορες καταστάσεις που αφορούν άτομα, επιχειρήσεις αλλά και την κοινωνία στο σύνολο της. Ωστόσο, ο ορισμός του κινδύνου μπορεί να είναι διαφορετικός όταν χρησιμοποιείται ως αναλυτικό εργαλείο για τους οικονομικούς αναλυτές, στατιστικούς αναλυτές, αναλυτές λήψης αποφάσεων ή αναλυτές ασφαλίσεων. Στα πλαίσια του κλάδου της ασφάλισης, ο κίνδυνος αντιπροσωπεύει είτε ένα ρίσκο του ασφαλισμένου έναντι κάποιου ενδεχομένου (πχ φωτιά) είτε μια περιουσία που καλύπτεται από την ασφάλιση (Vaughan & Vaughan, 2003).

Στο σημείο αυτό κρίνεται σημαντικό να διαχωριστεί η έννοια του κινδύνου από την έννοια της αβεβαιότητας. Αναλυτικά, «αβεβαιότητα είναι η κατάσταση στην οποία κάποιος αντιμετωπίζει δυσκολία στον καθορισμό της πιθανότητας των αποτελεσμάτων μιας απόφασης είτε λόγω έλλειψης πληροφόρησης, είτε έλλειψη γνώσης σχετικά με τα αναμενόμενα αποτελέσματα» ενώ «κίνδυνος είναι η κατάσταση στην οποία κάποιος δεν γνωρίζει τα ακριβή αποτελέσματα μιας απόφασης αλλά πιθανολογείται ότι θα κυμαίνονται σε ένα συγκεκριμένο εύρος αποτελεσμάτων» (Λαζαρίδης & Παπαδόπουλος, 2002, κεφ. 8, σ.386).

Οι κίνδυνοι διακρίνονται σε κάποιες κατηγορίες, οι βασικές εκ των οποίων είναι οι καθαροί & κερδοσκοπικοί κίνδυνοι (pure & speculative risks), οι στατικοί & δυναμικοί (static & dynamic risks) κίνδυνοι και οι χρηματοοικονομικοί και μη

χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι (financial and nonfinancial risks) (Vaughan & Vaughan, 2003). Κερδοσκοπικός Κίνδυνος είναι μια κατάσταση από την οποία μπορεί να προκύψει ένα από τα δύο αποτελέσματα: κέρδος ή ζημία, υπάρχει δηλαδή μια πιθανότητα κέρδους και μια πιθανότητα ζημίας. Αντίθετα, Καθαρός Κίνδυνος είναι η κατάσταση στην οποία υπάρχουν οι πιθανότητες μόνο ζημίας ή μη ζημίας αλλά όχι κέρδους. Αναφορικά, οι Καθαροί Κίνδυνοι διακρίνονται σε Προσωπικούς Κινδύνους (κίνδυνος πρόωρου θανάτου, γηρατειών, κακής υγείας και ανεργίας), Κινδύνους Περιουσίας (άμεση απώλεια, έμμεση ή παρεπόμενη απώλεια και φυσικές καταστροφές), Κινδύνους Αστικής Ευθύνης (Νεκτάριος, 2003).

Όσον αφορά στη δεύτερη κατηγορία κινδύνων, ο Στατικός Κίνδυνος περιλαμβάνει εκείνες τις ζημίες που μπορεί να συμβούν ακόμα και αν δεν μεταβάλλεται η οικονομία. Αυτό σημαίνει ότι ο Στατικός Κίνδυνος συνδέεται με απώλειες από τη μη ομαλή λειτουργία της φύσης αλλά και από παραλείψεις και λάθη των ανθρώπων. Αντίθετα, ο Δυναμικός Κίνδυνος περιλαμβάνει εκείνες τις ζημίες που προέρχονται από αλλαγές στην οικονομία, όπως μεταβολή του επιπέδου τιμών, της τεχνολογίας, των προτιμήσεων των καταναλωτών καθώς και νέες μέθοδοι παραγωγής κλπ. Αναφορικά, σύμφωνα με τον Νεκτάριο (2003), οι περισσότεροι Στατικοί Κίνδυνοι είναι Καθαροί, συνεπάγονται πάντα ζημία και έχουν μικρότερη επίδραση τόσο στα άτομα όσο και στην κοινωνία σε σύγκριση με τους Δυναμικούς οι οποίοι επιπλέον είναι πάντα κερδοσκοπικοί και μπορεί να συνεπάγονται κέρδος.

Σχετικά με την τρίτη και γενικότερη κατηγορία, η έννοια του κινδύνου σε ένα πιο ευρύτατο πλαίσιο περιλαμβάνει όλες αυτές τις καταστάσεις στις οποίες υπάρχει μια έκθεση σε αντίξοες συνθήκες (Vaughan & Vaughan, 2003). Κατά περιπτώσεις αυτές οι συνθήκες περιλαμβάνουν τη χρηματοοικονομική απώλεια. Ως εκ τούτου, κάποιοι κίνδυνοι μπορεί να μην έχουν από τη φύση τους (ή τυχαία) χρηματοοικονομικές συνέπειες και για αυτό ονομάζονται μη – Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι. Τέλος, σύμφωνα με το Νεκτάριο (2003) υπάρχει και μια άλλη βασική κατηγορία κινδύνων, η οποία είναι οι Γενικευμένοι και Ειδικοί Κίνδυνοι. Οι πρώτοι αφορούν και επηρεάζουν όλη την οικονομία ή μια μεγάλη ομάδα ατόμων σε αυτή ενώ οι δεύτεροι επηρεάζει μόνο ένα άτομο και όχι το σύνολο μιας κοινωνίας ή χώρας.

Ένα άλλο σημαντικό θέμα που αφορά τους κινδύνους, πριν επιλεγθεί ο τρόπος αντιμετώπισης τους, είναι η μέτρηση τους. Κάποιες από τις έννοιες που σχετίζονται με τον υπολογισμό (μέτρηση) του κινδύνου είναι ο «υποκειμενικός κίνδυνος» (subjective

risk), ο «αντικειμενικός κίνδυνος» (objective risk), το ενδεχόμενο ζημίας (chance of loss) και οι αιτίες και παράγοντες κινδύνων (perils and hazards). «Ο υποκειμενικός κίνδυνος αντιπροσωπεύει την αβεβαιότητα που σχετίζεται με την πνευματική – διανοητική κατάσταση ενός ανθρώπου» (Νεκτάριος, 2003, κεφ. 1, σ. 36). Αυτό σημαίνει ότι δύο ή περισσότερα άτομα που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση, λαμβάνουν διαφορετικές αποφάσεις διότι πιθανόν να αντιλαμβάνονται διαφορετικά τον κίνδυνο. Αντίθετα, «αντικειμενικός κίνδυνος είναι η σχετική απόκλιση της πραγματικής ζημίας από την αναμενόμενη» (Νεκτάριος, 2003, κεφ. 1, σ. 37). Για παράδειγμα, μια ασφαλιστική εταιρία έχει ασφαλίσει 5000 αυτοκίνητα για μια μακρά περίοδο, για κίνδυνο κλοπής και κατά μέσο όρο κλέβονται 25 αυτοκίνητα το χρόνο (ή 0.5%). Ωστόσο, δεν είναι βέβαιο ότι κάθε χρόνο θα κλέβονται ακριβώς 25 αυτοκίνητα. Ως εκ τούτου, αυτή η απόκλιση μεταξύ της πραγματικής απώλειας και της αναμενόμενης ονομάζεται «αντικειμενικός κίνδυνος» και αντιπροσωπεύει έναν κίνδυνο ο οποίος μπορεί να μετρηθεί στατιστικά με το συντελεστή μεταβλητότητας.

Το ενδεχόμενο ζημίας αντιπροσωπεύει την πιθανότητα που υπάρχει να πραγματοποιηθεί ένα ζημιογόνο γεγονός και είναι κάτι διαφορετικό από τον «αντικειμενικό κίνδυνο» καθώς δύο διαφορετικές ομάδες μπορεί να έχουν το ίδιο ενδεχόμενο ζημίας αλλά διαφορετικό «αντικειμενικό κίνδυνο». Έστω δηλαδή ότι η ασφαλιστική επιχείρηση του προηγούμενου παραδείγματος ασφαρίζει 5000 αυτοκίνητα στην Αθήνα και 5000 στη Θεσσαλονίκη. Το ενδεχόμενο ζημίας είναι το ίδιο και για τις δύο πόλεις (0.5%) όμως η ετήσια απόκλιση μπορεί να είναι διαφορετική σε κάθε μια ξεχωριστά και επομένως και ο «αντικειμενικός κίνδυνος». Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις χρησιμοποιούν την θεωρία των πιθανοτήτων προκειμένου να υπολογίσουν το ενδεχόμενο ζημίας για κάθε αιτία (peril) που την προκαλεί (πχ φωτιά, κλοπή κλπ). Οι παράγοντες απώλειας αντιπροσωπεύουν τις συνθήκες που δημιουργούν ή αυξάνουν αυτή τη ζημία (πχ παράγοντας της εξάπλωσης της φωτιάς μπορεί να είναι ο δυνατός αέρας). Σύμφωνα με τον Νεκτάριο (2003), οι παράγοντες ζημίας διακρίνονται σε φυσικούς (physical hazards), ηθικούς (moral hazards) και αμέλειας (morale hazards).

Οι τρόποι αντιμετώπισης ενός κινδύνου είναι πέντε: αποφυγή, κράτηση, μεταφορά, έλεγχος ζημιών και ασφάλιση (Νεκτάριος, 2003). Ο τρόπος που θα επιλέξει το κάθε άτομο ή η επιχείρηση ή γενικότερα η κοινωνία σχετίζονται με τον τρόπο που διαχειρίζεται τους κινδύνους (risk management). Εφόσον η ασφάλιση επιλεγεί να χρησιμοποιηθεί ως τρόπος διαχείρισης των κινδύνων, πρέπει να επισημανθούν, μεταξύ

άλλων, η επιλογή των ασφαλιστικών καλύψεων, η επιλογή του ασφαλιστή, η διαπραγμάτευση των όρων ασφάλισης, η πληροφορίες σχετικά με τις ασφαλιστικές καλύψεις και η περιοδική αναθεώρηση του ασφαλιστικού προγράμματος που θα επιλεγεί.

1.2 Κύρια Χαρακτηριστικά Ασφάλισης

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ασφάλισης σχετίζονται με τη συγκέντρωση κινδύνων (pooling of risks), τη μεταφορά κινδύνου και τη μείωση της αβεβαιότητας (risk transfer and risk reduction), και την αποζημίωση (indemnification) (Νεκτάριος, 2003). Πιο συγκεκριμένα, η συγκέντρωση κινδύνων είναι το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό των ασφαλιστικών επιχειρήσεων καθώς αυτό είναι το πρώτο βήμα για να επεκτείνουν τις δραστηριότητες και τελικά να παρέχουν κάλυψη στους ενδιαφερόμενους. Σύμφωνα με αυτή τη διαδικασία, πραγματοποιείται από τους αναλυτές η κατανομή των ζημιών που συνέβησαν σε ορισμένους από το σύνολο των ασφαλισμένων.

Βασική προϋπόθεση για αυτή τη διεργασία είναι η συγκέντρωση ενός μεγάλου αριθμού ομοιογενών κινδύνων, που θα βασίζεται στο Νόμο των Μεγάλων Αριθμών¹ έτσι ώστε να δίνει ακριβή πρόβλεψη των μελλοντικών ζημιών. Η συγκέντρωση αυτή συνεπάγεται την πραγματοποίηση της κατανομής των απωλειών σε όλους τους ασφαλισμένους και την πρόβλεψη των μελλοντικών ζημιών με σχετική ακρίβεια. Ωστόσο, στις περισσότερες των περιπτώσεων ο αναλογιστής σπάνια γνωρίζει την πραγματική πιθανότητα ζημίας. Γι' αυτό και οι εκτιμήσεις τόσο για τη μέση συχνότητα όσο και τη σοβαρότητα των ζημιών πρέπει να βασίζεται σε προηγούμενη εμπειρία. Αν ο αριθμός των ομοιογενών περιπτώσεων είναι επαρκώς μεγάλος, τότε η εμπειρία αυτή είναι μια καλή προσέγγιση για το μέλλον. Αυτό αποτελεί ιδιαίτερης σημασίας εργασία για τον υπολογισμό του ασφαλιστή, το οποίο θα πρέπει να καλύπτει τις ζημιές και τα έξοδα του ασφαλιστή αλλά και να αφήνει κάποιο περιθώριο κέρδους για την ασφαλιστική επιχείρηση.

Σχετικά με τη μεταφορά κινδύνου και τη μείωση της αβεβαιότητας, το ασφαλιστικά συμβόλαιο μεταφέρουν τον Καθαρό Κίνδυνο από τον ασφαλισμένο στον ασφαλιστή. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, ο ασφαλιστής έχει τη δυνατότητα να αναλάβει το σύνολο των κινδύνων και να εκτιμήσει με μια σχετική ακρίβεια τις

¹ Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των περιπτώσεων, τόσο τα πραγματικά αποτελέσματα προσεγγίζουν τα θεωρητικά αναμενόμενα.

αναμενόμενες ζημιές. Ως εκ τούτου, μειώνεται τόσο ο αντικειμενικός κίνδυνος για τον ασφαλιστή όσο και η αβεβαιότητα για το σύνολο των ασφαλισμένων αφού μεταβιβάζουν τον ατομικό τους κίνδυνο έναντι ενός ασφαλιστρού. Δηλαδή, ο ασφαλισμένος έχει τη δυνατότητα, μέσω του ασφαλιστικού μηχανισμού, να ανταλλάξει μια δυνητικά μεγάλη και αβέβαιη ζημία με μία σχετικά μικρή και άμεση επιβάρυνση, το ασφάλιστρο.

Τέλος, ένα άλλο βασικό χαρακτηριστικό της ασφάλισης είναι η αποζημίωση των ζημιών. Αυτό σημαίνει ότι ο ασφαλισμένος αποζημιώνεται ολικώς ή μερικώς για τις ενδεχόμενες απώλειες. Η αποζημίωση μπορεί να πραγματοποιηθεί με μετρητά, με επισκευή ή με αντικατάσταση. Για παράδειγμα, αν καεί το σπίτι ενός ασφαλισμένου, το πυρασφαλιστήριο θα αποζημιώσει για τη ζημία.

1.3 Προϋποθέσεις Ασφάλισης Κινδύνων

Συνήθως οι ασφαλιστές ασφαλίζουν μόνο Καθαρούς Κινδύνους και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να είναι ασφαλίσιμος ένας τέτοιος κίνδυνος είναι οι ακόλουθες (Νεκτάριος, 2003):

- Εμφάνιση μεγάλου αριθμού ομοιογενών περιπτώσεων,
- τυχαία και μη εσκεμμένη ζημία,
- καθορισμένη και μετρήσιμη (συγκεκριμένη ως προς το χρόνο, τόπο, αιτία και ποσό) ζημία,
- μη καταστροφική ζημία,
- υπολογίσιμη ζημία,
- εφικτό ασφάλιστρο.

1.4 Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι σύνθετα νομικά κείμενα, τα οποία καταρχήν αποτελούν συμβάσεις καθώς σύμφωνα με την νομοθεσία, για κάθε σύμβαση απαιτείται η συμμετοχή δύο τουλάχιστον συμβαλλομένων. Επιπλέον, αποτελούν ενοχικές συμβάσεις καθώς ο μεν ασφαλιστής έχει ενοχική αξίωση να εισπράξει τα καθορισμένα ασφάλιστρα ενώ ο δε ασφαλισμένος έχει ενοχική αξίωση να λάβει την παροχή (αποζημίωση) από τον ασφαλιστή. Η ασφαλιστική σύμβαση είναι αμφοτεροβαρής καθώς ο μεν ασφαλιστής υποχρεούται να παρέχει ασφάλιση (κάλυψη κινδύνου) σε όλη τη διάρκεια της ασφάλισης αλλά και να παρέχει το ασφάλισμα αν επέλθει ο κίνδυνος

ενώ ο δε ασφαλισμένος οφείλει μόνο το ασφάλιστρο ανεξάρτητα αν θα πραγματοποιηθεί ζημία ή όχι.

Επίσης, η ασφαλιστική σύμβαση είναι σύμβαση προσχώρησης και διαρκούς παροχής καθώς ο ασφαλιστής συνήθως έχει διαμορφώσει εκ των προτέρων τους όρους της και η παροχή στον ασφαλισμένο διαρκεί όσο διαρκεί και η ασφάλιση. Τέλος, η ασφαλιστική σύμβαση είναι εμπορική πράξη για τον ασφαλιστή αν πρόκειται για καταναλωτική ασφάλιση. Ωστόσο, αν πρόκειται για βιομηχανική ή εμπορική ασφάλιση ή επαγγελματική ασφάλιση (εφόσον ασκείται εμπορικό επάγγελμα) η ασφαλιστική σύμβαση είναι εμπορική και για τον ασφαλισμένο.

Αναφορικά, τα βασικά μέρη του ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι οι δηλώσεις (declarations), η συμφωνία ασφάλισης (insuring agreement), οι εξαιρέσεις (exclusions), οι όροι (conditions) και οι διάφορες προβλέψεις (miscellaneous provisions) ενώ άλλα θέματα σχετικά με το ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι ο ορισμός του ασφαλισμένου, οι πρόσθετες πράξεις (endorsements), οι απαλλαγές (deductibles), ο αναλογικός όρος (condition of average) και η παράλληλη ασφάλιση. Περαιτέρω ανάλυση των παραπάνω ξεφεύγει από τα πλαίσια της παρούσας εργασίας (βλ. (Νεκτάριος, Κεφάλαιο 5: Ανάλυση των Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων, 2003)).

1.5 Διακρίσεις Ασφάλισης

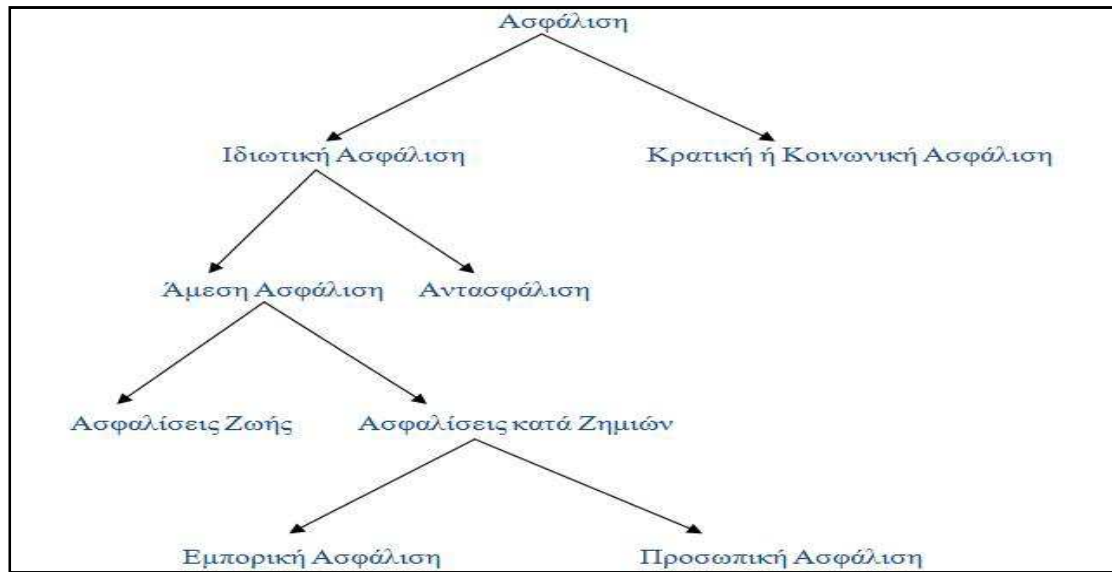
Ανάλογα με το φορέα που αναλαμβάνει την ασφάλιση, αυτή διακρίνεται σε Ιδιωτική και Κρατική ή Κοινωνική Ασφάλιση. Σχετικά με την πρώτη, φορέας είναι η ασφαλιστική επιχείρηση ενώ σχετικά με τη δεύτερη, φορέας είναι το κράτος. Η Κοινωνική και Ιδιωτική Ασφάλιση θεωρητικά συγκλίνουν τόσο ως προς τους λόγους ύπαρξης τους όσο και ως προς το σκοπό που εξυπηρετούν (Αντωνάκη, Λόντου, Σαριδάκη, Χατζηδημητρίου, & Κόκκινος, 2009). Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, τα τελευταία χρόνια σημειώνεται μια αλληλοεπικάλυψη των δύο ειδών ασφάλισης, φαινόμενο το οποίο εκδηλώνεται μέσω της συνεχής διείσδυσης της Ιδιωτικής Ασφάλισης στα κοινωνικά συστήματα συντάξεων και υγείας. Ωστόσο, η παρέμβαση αυτή της Ιδιωτικής Ασφάλισης παραμένει συμπληρωματική και δεν έχει ως στόχο να υποκαταστήσει την Πολιτεία σε αρμοδιότητες, οι οποίες παραδοσιακά συνδέονται με τον τομέα των κοινωνικών παροχών (Αντωνάκη et al., 2009).

Η Ιδιωτική Ασφάλιση διακρίνεται σε Άμεση ασφάλιση ή Πρωτασφάλιση και Αντασφάλιση. Οι ασφαλιστές που πωλούν ασφαλίσεις ζωής και κατά ζημιών

ονομάζονται πρωτασφαλιστές και τα ασφάλιστρα που χρεώνουν τους ασφαλισμένους ονομάζονται Άμεσα Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα (direct written premiums) (Skipper, 1998). Αντίθετα, η ασφάλιση που αγοράζεται από τους πρωτασφαλιστές για να αντισταθμίσουν τα δικά τους χαρτοφυλάκια ασφάλισης ονομάζεται Αντασφάλιση και πωλείται από τους αντασφαλιστές ή από την υπηρεσία αντασφάλισης (αν υπάρχει) μιας πρωτασφαλιστικής εταιρίας. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις αντασφαλίζουν τα ασφαλιστηρία συμβόλαια τους έτσι ώστε να αποφύγουν ενδεχόμενες αδικαιολόγητες συγκεντρώσεις απωλειών, να διασφαλίσουν μεγαλύτερη δυνατότητα ασφάλισης, να σταθεροποιήσουν τα συνολικά χρηματοοικονομικά τους αποτελέσματα και να επωφεληθούν από τις ειδικές γνώσεις και εμπειρία των αντασφαλιστών. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία η Αντασφάλιση συνεπάγεται υψηλές εκθέσεις σε απώλειες και γι' αυτό ο αντασφαλιστής πρέπει να είναι αρκετά ικανός σε θέματα που αφορούν τη τιμολόγηση και την αναδοχή (underwriting) (Skipper, 1998).

Επιπλέον, η Άμεση Ασφάλιση διακρίνεται σε Ασφαλίσεις Ζωής και Ασφαλίσεις κατά Ζημιών (για τις οποίες γίνεται η σχετική ανάλυση στην επόμενη υποενότητα 1.5.1 καθώς αφορούν τη βασικότερη διάκριση). Τέλος, σύμφωνα με τον Skipper (1998), η Ασφάλιση κατά Ζημιών διακρίνεται σε Εμπορική (commercial lines insurance) και Προσωπική (personal lines insurance) ασφάλιση. Σχετικά με την πρώτη, αντιπροσωπεύει την Ασφάλιση κατά Ζημιών που «πωλείται» σε επιχειρήσεις και οργανισμούς (πχ ασφάλιση αυτοκινήτων). Εντός της Ε.Ε. τέτοιες ασφαλίσεις ονομάζονται ασφαλίσεις για μεγάλους κινδύνους (με εξαίρεση την ασφάλιση σε μικρές επιχειρήσεις). Επιπλέον, σε κάποιες αγορές, η ασφάλιση που αγοράζεται από εμπορικούς οργανισμούς, και ειδικότερα από εταιρίες παραγωγής, ονομάζεται Βιομηχανική Ασφάλιση. Προσωπική ασφάλιση είναι η Ασφάλιση κατά Ζημιών που αγοράζεται από μεμονωμένα άτομα. Εντός της Ε.Ε. τέτοιες ασφαλίσεις συνήθως ονομάζονται ασφαλίσεις για μαζικούς κινδύνους (Skipper, 1998). Τέλος υπάρχουν και οι Μικτές Ασφαλίσεις, οι οποίες ασκούνται από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ταυτοχρόνως στον κλάδο ζωής και στον κλάδο κατά ζημιών. Συμπερασματικά, παρατίθεται ο παρακάτω πίνακας, σύμφωνα με την ανάλυση του Skipper (1998) για τις βασικές διακρίσεις της ασφάλισης:

Εικόνα 1: Βασικές Διακρίσεις Ασφάλισης

1.5.1 Ιδιωτική Ασφάλιση

Οι δύο πιο σημαντικές κατηγορίες στις οποίες διακρίνεται η Ιδιωτική Ασφάλιση είναι : η Ασφάλιση Ζωής και Υγείας ή Ασφάλιση Προσώπων και η Ασφάλιση Περιουσίας και Ευθύνης ή Ασφάλιση κατά Ζημιών, ή Γενικές Ασφαλίσεις. Όσον αφορά στην πρώτη κατηγορία, η ταξινόμηση γίνεται κατά κλάδους, οι οποίοι είναι (Νεκτάριος, 2003):

1. Κλάδος Ζωής (ασφαλίσεις επιβίωσης, θανάτου, μικτές, προσόδων, σωματικών βλαβών, θανάτου και αναπηρίας εξαιτίας ατυχήματος και ασθένειας)
2. Κλάδος Γάμου και Γεννήσεως
3. Κλάδος Ασφάλισης Ζωής, Προσόδων (συντάξεων), Γάμου και Γεννήσεως, τα οποία συνδέονται με επενδύσεις
4. Κλάδος Ασφάλισης Υγείας (ατύχημα, ασθένεια)
5. Κλάδος Τοντίνας²
6. Κλάδος Κεφαλαιοποίησης
7. Κλάδος Διαχείρισεως Ομαδικών Συνταξιοδοτικών Ταμείων
8. Κλάδος Ομαδικών Προγραμμάτων Πρόνοιας
9. Κλάδος Παρόμοιων Εργασιών με την Κοινωνική Ασφάλιση

² «Τοντίνια είναι ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο, όπου ένας αριθμός ατόμων συνεισφέρει σε ένα λογαριασμό κεφαλαίου, του οποίου το πιστωτικό υπόλοιπο κατανέμεται μεταξύ των επιζώντων υπό μορφή κεφαλαίου ή μιας προσόδου στο τέλος μιας προκαθορισμένης από το σχέδιο περιόδου» (Νεκτάριος, 2003, κεφ. 2, σ. 58).

Σχετική με την Ασφάλιση Περιουσίας και Ευθύνης, σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, η ταξινόμηση έχει ως εξής:

1. Ατυχήματα (συμπεριλαμβανομένων και των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών)
2. Ασθένειες
3. Χερσαία Οχήματα (με εξαίρεση των σιδηροδρομικών)
4. Σιδηροδρομικά Οχήματα
5. Αεροσκάφη
6. Πλοία (θαλάσσια, λιμναία και ποτάμια σκάφη)
7. Μεταφερόμενα Εμπορεύματα (εμπορεύματα, αποσκευές και κάθε άλλο αγαθό)
8. Πυρκαγιά και Στοιχεία Φύσης (πυρκαγιά, έκρηξη, θύελλα, άλλα στοιχεία φύσης, πυρηνική ενέργεια, καθίζηση εδάφους)
9. Λοιπές Ζημίες Αγαθών (κάθε ζημία που δεν υπάγεται στους κλάδους 3-7 και εφόσον προήλθαν από χαλάζι ή παγετό και από κάποιο άλλο γεγονός όπως κλοπή και εφόσον η ζημία δεν υπάγεται στον κλάδο 8)
10. Αστική Ευθύνη από Χερσαία Αυτοκίνητα, Οχήματα
11. Αστική Ευθύνη από Αεροσκάφη
12. Αστική Ευθύνη από Θαλάσσια, Λιμναία και Ποτάμια Σκάφη
13. Γενική Αστική Ευθύνη
14. Πιστώσεις (γενική αφερεγγυότητα, εξαγωγικές πιστώσεις, πωλήσεις με δόσεις, ενυπόθηκες πωλήσεις, αγροτικές πιστώσεις)
15. Εγγυήσεις (άμεσες και έμμεσες)
16. Διάφορες Χρηματικές Απώλειες (επαγγελματικής απασχόλησης, ανεπάρκεια εισοδήματος, κακοκαιρία, απώλεια κερδών, τρέχοντα γενικά έξοδα, απρόβλεπτες εμπορικές δαπάνες, αγοραίας αξίας, μισθωμάτων ή εισοδημάτων, έμμεσες εμπορικές ζημίες, μη εμπορικές οικονομικές απώλειες, λοιπές οικονομικές απώλειες)
17. Νομική Προστασία (ανάληψη δικαστικών εξόδων και παροχή άλλων υπηρεσιών)
18. Βοήθεια (σε πρόσωπα που βρίσκονται σε δυσχερή θέση κατά τη διάρκεια μετακινήσεως ή απουσίας από την κατοικία ή από τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους)

Στην Ελλάδα λειτουργεί η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος - Ε.Α.Ε.Ε. (Hellenic Association of Insurance Companies), η οποία αποτελεί ένα αναγνωρισμένο επαγγελματικό σωματείο και υπηρετεί το θεσμό της Ιδιωτικής Ασφάλισης. Επιπλέον, πρόκειται για τον κεντρικό φορέα αντιπροσώπευσης των ασφαλιστικών εταιριών, η οποία περιλαμβάνει σήμερα 63 τακτικά μέλη που προσφέρουν τα ασφαλιστικά προϊόντα/υπηρεσίες τους τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Στο Παράρτημα παρουσιάζονται ο Πίνακας 60 και Πίνακας 61 με τις εταιρίες-μέλη της Ε.Α.Ε.Ε. και τους βασικοί φορείς της ασφαλιστικής αγοράς της Ελλάδας. Η εποπτεύουσα αρχή είναι η Τράπεζα της Ελλάδας, ενώ οι κρατικοί φορείς είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης – Διεύθυνση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής και οι διεθνείς οργανισμοί είναι:

1. COMITE EUROPEEN DES ASSURANCES (CEA aisbl)
2. COUNCIL OF BUREAUX
3. INTERNATIONAL UNION OF MARINE INSURANCE (IUMI)

1.5.1.1 Ιστορικά Ιδιωτικής Ασφάλισης

Το έτος 2007 η Ε.Α.Ε.Ε. εξέδωσε το βιβλίο «Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος 1907-2007: Ένας Αιώνας στην Υπηρεσία του Θεσμού της Ιδιωτικής Ασφάλισης», εορτάζοντας τα 100 έτη λειτουργίας του. Σε αυτό το βιβλίο παρατίθεται ένα χρονολόγιο (1907-2007) όπου αναφέρονται τα σημαντικότερα γεγονότα στην Ένωση και τον Ασφαλιστικό Κόσμο του Ελληνικού και Διεθνή Περιγύρου.

Πίνακας 1: Χρονολόγιο 1907-2007

1907	Στα τέλη του 1906 ιδρύεται η «Ένωση των εν Ελλάδι Εργαζομένων Εταιρειών Ασφάλειας κατά του Πυρός», η οποία συγκροτείται σε σώμα το έτος 1907 και μετονομάζεται εφεξής «Ένωση»
1908	η Ένωση προσχωρεί στο Fire Office's Committee (Foreign) του Λονδίνου
1909	-
1910	Θεσπίζονται τρία βασικά νομοθετήματα που αφορούν τον ασφαλιστικό κλάδο: ΓΥΠΠ', ΓΥΜΣΤ' και ΓΨΙΖ'. Επιπλέον, μετά τη θέσπιση του νόμου ΓΥΠΠ' (επιβολή κατάθεσης εγγύησης και φορολογικών μέτρων) αποχωρούν από την Ελλάδα πολλές ξένες ασφαλιστικές εταιρίες.
1911	Δημοσιεύεται ο νόμος ΓΠΝ'/1911, ο οποίος θεσμοθετεί την ευθύνη του κυρίου/οδηγού αυτοκινήτου έναντι του παθόντος
1912	Προσλαμβάνεται γραμματέας στην Ένωση και διαβιβάζονται (στην Ένωση) παρατηρήσεις του FOC για το βιομηχανικό τιμολόγιο
1913	-
1914	Θεσπίζεται από την Ένωση κοινό τιμολόγιο βιομηχανικών κινδύνων. Τα ισχύοντα τιμολόγια επεκτείνονται και στην Κρήτη

1915	-
1916	Θεσπίζεται από την Ένωση νέο τιμολόγιο απλών και βιομηχανικών κινδύνων για τις «Νέες Χώρες», με εξαίρεση τη Θεσσαλονίκη
1917	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσπίζεται ο νόμος 1023/1917 «περί Ιδιωτικής Επιχειρήσεως Ασφαλίσεως» • Η ελληνική ασφαλιστική αγορά πρωτοστατεί στη αποκατάσταση των ζημιών από τη μεγάλη πυρκαγιά της Θεσσαλονίκης • Πραγματοποιούνται ενέργειες από την Ένωση προς τα αρμόδια υπουργεία για την ενίσχυση της δύναμης του Πυροσβεστικού Λόχου
1918	Εξαιτίας της ανάπτυξης της ελληνικής ναυτιλίας και των συνθηκών του πολέμου, δημιουργούνται πολλές νέες ασφαλιστικές εταιρίες (κυρίως θαλασσοασφαλιστικών)
1919	Ιδρύεται ο «Ελληνικός Νηογνώμων» και σημειώνεται σταδιακή αύξηση των ξένων ασφαλιστικών εταιριών που λειτουργούν στην Ελλάδα
1920	<ul style="list-style-type: none"> • Πραγματοποιούνται ενέργειες από την Ένωση προς τα αρμόδια υπουργεία για τις ελλείψεις των πυροσβεστικών μέσων στην Πάτρα • Έπειτα από εισήγηση του FOC, η Ένωση αποφασίζει ότι κάθε εταιρία μπορεί να έχει ένα μόνο εκπρόσωπο σε κάθε πόλη
1921	-
1922	<ul style="list-style-type: none"> • Οι ασφαλιστικές εταιρίες που εργάζονται στην Ήπειρο ενοποιούν τα τιμολόγια τους με αυτά που ισχύουν στην Παλαιά Ελλάδα • Σημειώνεται σταδιακή αύξηση Μικρασιατών ασφαλιστικών στην Ελλάδα
1923	Θεσμοθετείται, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, η ασφάλιση ενεχυρούχων δανειστών
1924	Εγκαθίστανται τα γραφεία της Ένωσης στην οδό Μιλτιάδου 20
1925	-
1926	<p>Θεσπίζονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΠΔ 19.1.1926 «περί Ασκήσεως και Λειτουργίας του Κλάδου Κεφαλαιοποιήσεως» από τις ασφαλιστικές εταιρείες ζωής. • ΝΔ 13.11.1926, σύμφωνα με τον οποίο το δικαίωμα άσκησης ασφαλιστικής επιχείρησης επιτρέπεται μόνο σε Ανώνυμες Εταιρίες <p>Επιπλέον, ιδρύεται «Σύνδεσμος εν Ελλάδι εργαζομένων Θαλασσοασφαλιστικών Εταιριών»</p>
1927	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσπίζεται από την Ένωση κοινό τιμολόγιο για τα ασφάλιστρα των νησιών της μικρασιάτικης παραλίας (Χίος – Σάμος – Μυτιλήνη) • Εκδίδεται το ασφαλιστικό περιοδικό <i>Ασφαλιστική Επιθεώρησις</i>
1928	Ιδρύεται ο «Σύνδεσμος Ασφαλιστών Ατυχημάτων»
1929	<ul style="list-style-type: none"> • Η Ένωση αναγνωρίζεται ως σωματείο από το Πρωτοδικείο Αθηνών • Τα ασφάλιστρα αυξάνονται για τους απλούς κινδύνους • Η ένωση υποβάλει υπομνήματα προς την κυβέρνηση σχετικά με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και τις ασφαλίσεις κατά σεισμών • Πραγματοποιούνται προτάσεις προς τη Βουλή για τη δημιουργία μονοπωλιακού κρατικού ιδρύματος ασφαλειών
1930	-
1931	<ul style="list-style-type: none"> • Τα γραφεία της Ένωσης μεταφέρονται στην οδό Κοραή 3 • Εορτάζονται τα είκοσι έτη λειτουργίας της Ένωσης, με πανηγυρικό γεύμα στο ξενοδοχείο Cecil της Κηφισιάς
1932	Συντάσσεται ο Κανονισμός Γενικών Συνελεύσεων της Ένωσης

1933	<ul style="list-style-type: none"> • Τα γραφεία της Ένωσης μεταφέρονται στην οδό Παπαρηγοπούλου 9_α • Ιδρύεται ο «Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Εκπροσώπων Ασφαλιστικών Εταιριών» - επαγγελματικού σωματείου των ασφαλιστώ • Ιδρύεται ο «Σύνδεσμος Πρακτόρων Πυρασφαλειών Θεσσαλονίκης»
1934	Η Ένωση ιδρύει το πρώτο μητρώο των αυτοκινήτων που κυκλοφορούν στην Ελλάδα
1935	-
1936	Το Μετοχικό Ταμείο Στρατού ασχολείται για πρώτη φορά με ασφαλιστικές εργασίες
1937	Η Ένωση δεν αναλαμβάνει πλέον την ασφάλιση κινδύνων στη ξηρά, έπειτα από εφαρμογή της απόφασης των Άγγλων ασφαλιστών
1938	Ιδρύεται η «Ένωση Επαγγελματιών Ασφαλιστών Ελλάδος»
1939	Ιδρύεται το Αντασφαλιστικό Ίδρυμα Ελλάδος, το οποίο ήταν ένα ενιαίο σωματείο με έξι φορείς
1940	Ξεκινούν οι εργασίες του Αντασφαλιστικού Ίδρυματος Ελλάδος και πραγματοποιείται υποχρεωτική εκχώρηση του 50% των πάσης φύσεως ασφαλιστρών προς το Ίδρυμα
1941	<ul style="list-style-type: none"> • Το Αντασφαλιστικό Ίδρυμα Ελλάδος καταργείται με το ΝΔ 403/1941 και με το ίδιο νομοθέτημα καθορίζεται τιμολόγιο για την ασφάλιση αυτοκινήτου • Η Ένωση διαβιβάζει στο ελληνικό κράτος τις εισφορές των βρετανικών ασφαλιστικών υπέρ του εράνου της Κοινωνικής Πρόνοιας
1942	Δημιουργούνται πολλές νέες ελληνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις, εξαιτίας των συνθηκών του πολέμου και της αναγκαστικής αποχώρησης αλλοδαπών εταιριών
1943	<ul style="list-style-type: none"> • Η Ένωση πραγματοποιεί ενέργειες για την ανακούφιση των υπαλλήλων του κλάδου από την πείνα και τις κακουχίες • Πραγματοποιείται έρανος του «Συλλόγου Υπαλλήλων Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων» για την ενίσχυση των φυματικών υπαλλήλων
1944	Αποφασίζεται ο περιορισμός των λειτουργικών εξόδων της Ένωσης. Οι Ελβετικές ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρίες αποστέλλουν στην Ένωση χρηματική ενίσχυση για τους υπαλλήλους του κλάδου
1945	Αποκαθίσταται η επικοινωνία μεταξύ Ένωσης και FOC. Επιπλέον, επισκέπτονται την Ελλάδα οι Βρετανοί ασφαλιστικών παραγόντων, Μπρετ και Χάρεν
1946	Ο «Σύνδεσμος Πρακτόρων Πυρασφαλειών Θεσσαλονίκης» μετονομάζεται σε «Σύνδεσμο Πρακτόρων Ασφαλιστικών Εταιριών Θεσσαλονίκης»
1947	-
1948	-
1949	-
1950	<ul style="list-style-type: none"> • Τα γραφεία της Ένωσης μεταφέρονται στην οδό Πανεπιστημίου 36^α • Η Ένωση συμμετέχει στο Διεθνές Συνέδριο των Παρισίων, όπου και ιδρύεται η «Διεθνής Ασφαλιστική Ένωση»
1951	Επισκέπτονται την Αθήνα αντιπρόσωποι του FOC και του AOA (Accident Offices' Association)
1952	Τα γραφεία της Ένωσης μεταφέρονται στην οδό Σινά 10. Επιπλέον, ιδρύεται η «Ένωση Ασφαλιστών Ελλάδος»
1953	<ul style="list-style-type: none"> • Πραγματοποιείται έρανος ελληνικών και ξένων εταιριών υπέρ των σεισμοπαθών των Ιονίων. Η Ένωση συμμετέχει στις συνεδριάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ασφαλίσεων (CEA) στη Ρώμη και στο Παρίσι • Η Ένωση γίνεται μέλος της Επιτροπής
1954	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργείται η «Ελληνική Ασφαλιστική Ομοσπονδία», της οποίας το καταστατικό εγκρίνεται από το

	<p>Πρωτοδικείο</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πραγματοποιούνται ενέργειες από τις αρμόδιες κρατικές αρχές για την αποφυγή διακρίσεων μεταξύ των ασφαλιστικών εταιριών
1955	-
1956	-
1957	Εορτάζονται πανηγυρικά τα πενήντα έτη λειτουργίας της Ένωσης, στο ξενοδοχείο «Αθήναιον Μέλαθρον». Επιπλέον, ιδρύεται η «Ένωση Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιριών»
1958	-
1959	<ul style="list-style-type: none"> • Συγχωνεύονται όλα τα ασφαλιστικά σωματεία και δημιουργείται η «Ένωση των εν Ελλάδα Εργαζομένων Ασφαλιστικών Εταιριών» • Τα γραφεία της Ένωσης μεταφέρονται στην οδό Δραγατσανίου 6 και συντάσσεται Κανονισμός των υπηρεσιών της Ένωσης • Πραγματοποιείται η Διεθνής σύμβαση του Στρασβούργου, η οποία προέβλεπε υποχρεωτική ασφάλιση αστικής ευθύνης από αυτοκινητιστικά ατυχήματα
1960	Η Ένωση οργανώνει με συστηματικό τρόπο, την έκδοση μητρώου αυτοκινήτων με ελληνικό αριθμό κυκλοφορίας και εγκρίνεται από το υπουργείο Εργασίας, ο εσωτερικός κανονισμός της Ένωσης
1961	<ul style="list-style-type: none"> • Η Ένωση συμμετέχει στη 26^η ΔΕΘ και στην έκθεση «Σύγχρονου Σπιτιού» και δημιουργείται επιτροπή Δημοσιότητας και Προβολής • Η Ένωση παρουσιάζει τα αποτελέσματα μηχανογραφικής επεξεργασίας των στοιχείων για τα τροχαία ατυχήματα και το σχέδιο του ΚΟΚ. • Θεσπίζεται ο Κανονισμός Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων των εταιριών-μελών της Ένωσης. Η Βουλή επικυρώνει τη σύμβαση του Στρασβούργου
1962	Αθλοθετούνται, από την Ένωση, χρηματικά βραβεία για επαγγελματίες οδηγούς λεωφορείων, με βάση τα κριτήρια του ήθους, ευγένειας και σωστής οδήγησης. Δημιουργείται επιτροπή της Ένωσης, για τη μελέτη των ζητημάτων που προκύπτουν από τη συμφωνία σύνδεσης Ελλάδας και ΕΟΚ
1963	Πραγματοποιείται το Διεθνές Συνέδριο της Διεθνούς Ενώσεως Ασφαλιστών Χαλάζης, στην Αθήνα Η Ένωση πράττει συμφωνία με το Council of Bureaux σχετικά με τα αυτοκινητιστικά ατυχήματα στην Ελλάδα με αυτοκίνητα του εξωτερικού
1964	Η Ένωση συμμετέχει στην Ομάδα Εργασίας του CEA. Επίσης, η Ένωση προτείνει στο Υπουργείο Βιομηχανίες την εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας βιομηχανικών κινδύνων
1965	-
1966	Σημειώνεται ένταση στις σχέσεις μεταξύ τραπεζικών και ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιριών καθώς και κρίση στους κόλπους της Ένωσης
1967	<ul style="list-style-type: none"> • Η Ένωση μεταφέρεται σε ιδιόκτητα γραφεία, στην οδό Ξενοφώντος 10 • Μεταβάλλονται οι συσχετισμοί στην Ένωση και την κυριαρχία έχουν πλέον οι ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες
1968	Δημιουργείται η «Ένωση Ασφαλιστών Ελλάδος», της οποίας τα μέλη ήταν εταιρίες που αποχωρούσαν από την Ένωση
1969	Η Ένωση συμμετέχει στην επιτροπή μελέτης του Υπουργείου Εμπορίας. Το αντικείμενο της μελέτης είναι « η Υποχρεωτική Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης από Ατυχήματα Αυτοκινήτων»
1970	<p>Θεσπίζονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΝΔ 400/1970 «περί Ιδιωτικής Επιχειρήσεως Ασφάλισεως», για τον εκσυγχρονισμό της ασφαλιστικής αγοράς (οι τράπεζες αποκλείονται από τον κλάδο). Επιπλέον, δημιουργείται επιτροπή και ομάδα εργασίας της Ένωσης, σχετικά με αυτό το νόμο

	<ul style="list-style-type: none"> • ΝΔ 551/1970, για την ιδιωτική ασφάλιση πλοίων και αεροσκαφών στην Ελλάδα
1971	Εκδίδονται τα πρακτικά του Α' Σεμιναρίου Ιδιωτικής Ασφάλισης στην Αθήνα, του οποίου οργανωτής είναι η Ένωση. Επίσης, η Ένωση προκηρύσσει τη έπαθλο Αλέξανδρου Κράλλη
1972	Οργανώνεται ο Α' Κύκλος ελευθέρων συζητήσεων της Ένωσης, στην Αθήνα, συμπληρώνεται ο εξοπλισμός του εντευκτηρίου της Ένωσης και δημιουργείται κοινοπραξία για την ασφάλιση εξαγωγικών κινδύνων ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών
1973	Λαμβάνονται ενέργειες για οργάνωση σχολής ασφαλιστικών σπουδών ταχύρρυθμης εκπαίδευσης ασφαλιστικών υπαλλήλων, από την Ένωση
1974	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσπίζεται το ΝΔ 152/1974: το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ) αναλαμβάνει την υποχρεωτική ασφάλιση των επιβατικών πλοίων • Πραγματοποιείται Γενική Συνέλευση του CEA στην Αθήνα • Η Ένωση ιδρύει Γραφείο Πληροφοριών Κλάδου Ζωής • Πραγματοποιείται έρανος της Ένωσης για τα θύματα του Κυπριακού Αγώνα • Προκηρύσσεται το βραβείο, εις μνήμην του Χρήστου Αδαμαντιάδη, για τη συγγραφή μελέτης σχετικά με την ιδιωτική ασφάλιση
1975	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσμοθετείται ο Νόμος 314/75 σχετικά με την υποχρεωτική ασφάλιση αστικής ευθύνης των πλοιοκτητών από τη ρύπανση της θάλασσας με πετρέλαιο • Λειτουργία Εργαστηρίου Ελευθέρων Ασφαλιστικών Σπουδών της Ένωσης • Πραγματοποιείται σεμινάριο στην Αθήνα της Munchener Ruck Versicherung Gesellschaft, υπο την αιγίδα της Ένωσης και του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων
1976	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσπίζεται ο Νόμος 489/1976 «περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Αστικής Ευθύνης από Αυτοκινητιστικά Ατυχήματα • Δημιουργείται το ΝΠΔ «Επικουρικό Κεφάλαιο» από τις ασφαλιστικές εταιρίες που ασχολούνται με τον κλάδο των αυτοκινήτων • Η Ένωση συμμετέχει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς του Υπουργείου Εμπορίου
1977	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργείται η Υπηρεσία Στατιστικής Αυτοκινήτων (ΥΣΑ) • Η Ένωση πραγματοποιεί μια σειρά σεμιναρίων για τον κλάδο των αυτοκινήτων στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη • Η Ένωση συμμετέχει στην Διεθνή Συνδιάσκεψη Ασφαλιστών – Νομομαθών στη Βενετία
1978	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσπίζεται ο Νόμος 761/78 «περί του Μετοχικού Κεφαλαίου και της Εγγυήσεως, των εν Ελλάδι Λειτουργουσών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων» • Η Ένωση μετονομάζεται σε «Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών» • Οργανώνεται το Εργαστήριο Ελευθέρων Ασφαλιστικών Σπουδών της Ένωσης σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη • Η Ένωση συμμετέχει σε ομάδες εργασίας του Υπουργείου Εμπορίου, σχετικά με την εξυγίανση της ασφαλιστικής εργασίας
1979	<ul style="list-style-type: none"> • Επισκέπτεται την Ελλάδα ο T.A. Kent, στέλεχος του Συμβουλίου Πρασίνων Καρτών και οργανώνεται το Ελληνικό Γραφείο Πρασίνων Καρτών (Ελληνικού Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης) • Συνεδριάζει στην Αθήνα η ομάδα εργασίας «Κοινή Αγορά» του CEA
1980	<ul style="list-style-type: none"> • Πραγματοποιείται συγκέντρωση της Ελληνικής Επιτροπής Ευρωπαϊκής Ασφάλισης στη Θεσσαλονίκη • Η Ένωση απονέμει το βραβείο, εις μνήμην του Χρήστου Αδαμαντιάδη στον Θεόδωρο Γ. Γρηγοράκο, για τη μελέτη του σχετικά με το Λογιστικό Σχέδιο των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων
1981	<ul style="list-style-type: none"> • Πραγματοποιείται η ετήσια συνδιάσκεψη της Διεθνούς Ενώσεως Θαλασσοασφαλίσεων (IUMI) στην Κέρκυρα

	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνοδος στην Αθήνα της Μόνιμης Επιτροπής Εργασίας του Council of Bureau
1982	Ιδρύεται η «Ένωση Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιριών», από μέλη που αποχωρούν από την Ένωση
1983	Η Ένωση γίνεται μέλος της «Ελληνικής Ενώσεως Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος»
1984	Εξαιτίας των εξελίξεων στη Δυτική Ευρώπη, πραγματοποιούνται ενέργειες για τη συνένωση των ασφαλιστικών δυνάμεων
1985	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσπίζεται ο Νόμος 1569/1985 «περί Διαμεσολαβήσεως στις Συμβάσεις Ιδιωτικής Ασφάλισης» και το ΠΔ 118/85, για τον διαχωρισμό των ασφαλιστικών εργασιών • Πραγματοποιείται το πρώτο Πανελλήνιο Ασφαλιστικό Συνέδριο στην Κύπρο
1986	-
1987	Προσχωρούν στην Ένωση οι εταιρίες – μέλη της «Ένωσης Ασφαλιστών Ελλάδος», η οποία μετατρέπεται στο Ελληνικό Ινστιτούτο Ασφαλιστικών Σπουδών (ΕΙΑΣ)
1988	<ul style="list-style-type: none"> • Ιδρύεται ο Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΜ), με το ΝΔ 1796/1988 • Τα γραφεία της Ένωσης επεκτείνονται με την αγορά νέων χώρων στο κτίριο της οδού Ξενοφώντος 10
1989	Επαφές Ένωσης και «Ενώσεως Ασφαλιστικών Εταιριών»
1990	Πραγματοποιείται συνάντηση εκπροσώπων της Ένωσης με Ιάπωνες αντιπρόσωπους – στελέχη ασφαλιστικών επιχειρήσεων και τραπεζών, στην Αθήνα
1991	-
1992	<ul style="list-style-type: none"> • Οι εταιρίες – μέλη της «Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος» προσχωρούν στην Ένωση, η οποία αποκτά τη σημερινή της επωνυμία «Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ)» • Δημιουργείται νέο οργανόγραμμα και νέος σχεδιασμός δραστηριοτήτων στην Ένωση
1993	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσπίζεται ο Νόμος 2170/1993, σχετικά με την εναρμόνιση του ελληνικού δικαίου προς τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης • Μετονομασία του «Συνδέσμου Πρακτόρων Ασφαλιστικών Εταιριών Θεσσαλονίκης» σε «Σύνδεσμο Ασφαλιστικών Πρακτόρων Βορείου Ελλάδος»
1994	<ul style="list-style-type: none"> • Έναρξη λειτουργίας της ευρωπαϊκής ασφαλιστικής αγοράς • Δημιουργείται Τράπεζα Πληροφοριών στην ΥΣΑ
1995	<ul style="list-style-type: none"> • Ενισχύεται η τροχαία, από την Ένωση, για τον εκσυγχρονισμό του μηχανολογικού της εξοπλισμού • Η ΥΣΑ μεταβάλλεται σε μηχανογραφική υπηρεσία της Ένωσης για τις ανάγκες όλων των κλάδων ασφάλισης και μετονομάζεται σε «Υπηρεσία Στατιστικής Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (ΥΣΑΕ)»
1996	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσπίζεται το ΠΔ 252/96, για την εναρμόνιση της ασφαλιστικής νομοθεσίας με τις κοινοτικές Οδηγίες β' και γ' γενιάς • Καταργούνται πλήρως τα υποχρεωτικά τιμολόγια στους κλάδους πυρός και αυτοκινήτου • Πραγματοποιείται Γενική Συνέλευση του CEA στη Θεσσαλονίκη
1997	Υπόμνημα της Ένωσης προς το Υπουργείο Ανάπτυξης για την οικονομική κατάσταση του «Επικουρικού Κεφαλαίου»
1998	<ul style="list-style-type: none"> • Εγκρίνεται ο Κώδικας Δεοντολογίας Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, από το ΔΣ της Ένωσης • Εκσυγχρονίζεται το Καταστατικό της Ένωσης • Αναλαμβάνεται πρωτοβουλία για την ανάδειξη του συμπληρωματικού ρόλου της ιδιωτικής ασφάλισης προς την κοινωνική
1999	Πραγματοποιείται το Α' Ασφαλιστικό Συνέδριο στην Ύδρα, με συμμετοχές από την Ελλάδα, τα Βαλκάνια, τη Μαύρη Θάλασσα, την Ανατολική Μεσόγειο και τη Δυτική Ευρώπη
2000	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση πρωτοβουλιών από την Ένωση για την ενίσχυση του κύρους του θεσμού της ιδιωτικής ασφάλισης • Καθιέρωση της υποχρεωτικής ασφάλισης αστικής ευθύνης των σκαφών αναψυχής
2001	<ul style="list-style-type: none"> • Κρίση στον ασφαλιστικό κλάδο λόγω της ανάκλησης αδειών, δύσκολης πορείας Χρηματιστηρίου και επίθεσης

	<p>στους Δίδυμους Πύργους</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τίθεται σε εφαρμογή η συμφωνία του Φιλικού Διακανονισμού (Σύστημα Άμεσης Πληρωμής) • Συνέρχεται στην Αθήνα η Επιτροπή Ζωής του CEA • Πραγματοποιούνται ενεργειών από την Ένωση για την παροχή φορολογικών κινήτρων στον κλάδο ζωής
2002	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσπίζεται ο Νόμος 3029/2002: εισάγει το θεσμό των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης • Εφαρμόζεται για πρώτη φορά ο θεσμός της εκπαίδευσης – εξέτασης των διαμεσολαβητών • Διεξάγεται από την Ένωση έρευνα κοινού για την ιδιωτική ασφάλιση
2003	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργείται η Αρχή Εποπτείας της Ιδιωτικής Ασφάλισης • Θεσπίζεται το ΠΔ για την προσαρμογή προς την κοινοτική Οδηγία για την ασφαλιστική διαμεσολάβηση
2004	<ul style="list-style-type: none"> • Πραγματοποιείται η Α' Ημέρα της Ιδιωτικής Ασφάλισης με θέμα «<i>Η συμβολή της ιδιωτικής ασφάλισης στη λύση του συνταξιοδοτικού προβλήματος</i>» • Διερευνούνται τα φορολογικά κίνητρα στον κλάδο ζωής • Η Ένωση συμμετέχει σε νομοπαρασκευαστική επιτροπή για τον εκσυγχρονισμό της ασφαλιστικής νομοθεσίας • Η Ένωση απονέμει τιμητικό δίπλωμα στο Αλέξανδρο Ταμπούρα για τη συμβολή του στην ανάπτυξη του θεσμού της ιδιωτικής ασφάλισης
2005	Πραγματοποιείται η Β' Ημέρα της Ιδιωτικής Ασφάλισης με θέμα « <i>Ιδιωτική Ασφάλιση και Καταναλωτής: σχέση αμοιβαίας εμπιστοσύνης</i> »
2006	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσπίζεται το ΠΔ 190, για την εναρμόνιση προς την κοινοτική Οδηγία 2002/EK για την ασφαλιστική διαμεσολάβηση • Τροποποιείται το Καταστατικό της Ένωσης • Πραγματοποιείται η Γ' Ημέρα της Ιδιωτικής Ασφάλισης, με θέμα «<i>Κοινωνία και ασφάλιση σε έναν κόσμο που αλλάζει</i>» • Διαφημιστική εκστρατεία της Ένωσης για την ενίσχυση της ασφαλιστικής συνείδησης • Ανακήρυξη του Δημήτρη Κοντομηνά ως επίτιμου προέδρου της Ένωσης
2007	Η ελληνική ασφαλιστική αγορά εορτάζει τα 100 έτη λειτουργίας της ΕΑΕΕ

Πηγή: Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), 2007

1.5.1.2 Οργάνωση της Ασφαλιστικής Αγοράς

Σύμφωνα με τον Ιωάννη Κ. Ρόκα (όπως αναφέρεται στο βιβλίο των Αντωνάκη et al., 2009, κεφ. 1, σ.20), «ασφαλιστική αγορά είναι ο εξειδικευμένος χώρος όπου οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις και οι υπονήφιοι προς ασφάλιση ή αντασφάλιση, είτε μόνοι είτε μέσω οργανωμένων επαγγελματιών που ασχολούνται με την ασφαλιστική διαμεσολάβηση ανταλλάσσουν το οικονομικό αγαθό της ιδιωτικής ασφάλισης έναντι ενός αντιτίμου, το οποίο είναι κατά περίπτωση ασφάλιστρο, αντασφάλιστρο, προμήθεια ή εισφορά». Ο χώρος αυτός απαρτίζεται από πολλά μέλη αλλά και από πολλούς φορείς και ενώσεις, οι οποίοι λειτουργούν επιβοηθητικά ή υποστηρικτικά προς το θεσμό της Ιδιωτικής Ασφάλισης, τα οποία είναι (Αντωνάκης et al., 2009):

- Καταναλωτές Ασφαλίσεων

Συμπεριλαμβάνονται οι ήδη ασφαλισμένοι αλλά και οι υποψήφιοι προς ασφάλιση και εκείνοι που αποτελούν ένα εν δυνάμει καταναλωτικό κοινό ασφαλίσεων στο μέλλον.

- Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις

Είναι οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που έχουν αποκλειστικό αντικείμενο εργασιών την παροχή ασφαλιστικής κάλυψης.

- Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος (Ε.Α.Ε.Ε.)

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, είναι το επαγγελματικό όργανο εκπροσώπησης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1907 και σκοπός της είναι η πάγια επιδίωξη για διάδοση της ιδέας της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα αλλά και η αντιμετώπιση των τρεχόντων συμφερόντων που απασχολούν τις εταιρίες – μέλη της. Η Ε.Α.Ε.Ε. υπήρξε ένα από τα ιδρυτικά μέλη του αντίστοιχου ευρωπαϊκού φορέα εκπροσώπησης του ασφαλιστικού κλάδου, CEA (Comité Européen des Assurances – Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ασφαλίσεων), με τον οποίο (αλλά και με άλλες ασφαλιστικές ενώσεις των ευρωπαϊκών χωρών) και διατηρεί στενή σχέση επικοινωνίας και σταθερές σχέσεις αλληλοενημέρωσης. Η κύρια λειτουργία της βασίζεται στις εξειδικευμένες ανά κλάδο Επιτροπές και Υποεπιτροπές της (Επιτροπή Ζωής, Υγείας, Αυτοκινήτων, Περιουσίας, Αστικής Ευθύνης, Νομικής Προστασίας, Μεταφοράς και Σκαφών) αλλά και σε διάφορες άλλες Επιτροπές γενικής φύσεως (Διεθνών Σχέσεων, Επικοινωνίας, Οικονομικών, Ελέγχου και Φερεγγυότητας, Πληροφορικής κλπ).

- Ασφαλιστικοί Διαμεσολαβητές

Είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα των οποίων η αποστολή είναι διπλή. Πρώτον, φέρνουν σε επαφή τον ασφαλιστή με το ασφαλιστικό κοινό με σκοπό τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων. Δεύτερον, παράσχουν βοήθεια (κατά περίπτωση) κατά τη διαχείριση και εκτέλεση αυτών των συμβάσεων, κυρίως μετά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου. Υπάρχουν τέσσερις θεσμοθετημένες κατηγορίες ασφαλιστικών διαμεσολαβητών: οι ασφαλιστικοί πράκτορες, οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι, οι συντονιστές ασφαλιστικών συμβούλων και οι μεσίτες ασφαλίσεων. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, ένας επιμέρους χαρακτηρισμός των παραπάνω κατηγοριών (με εξαίρεση τους μεσίτες ασφαλίσεων) είναι ο συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής. Όσον αφορά τη γενική κατηγορία των βοηθητικών στην ασφάλιση προσώπων, πρέπει να

προστεθούν οι ασφαλιστικοί υπάλληλοι, οι οποίοι είναι υπάλληλοι ασφαλιστικών επιχειρήσεων (παρότι η σχετική δραστηριότητα τους δεν θεωρείται εκ του νόμου ασφαλιστική διαμεσολάβηση), οι τραπεζικοί υπάλληλοι και οι υπάλληλοι των επιχειρήσεων διαμεσολάβησης στην ιδιωτική ασφάλιση.

- Όργανα Εκπροσώπησης των Διαφόρων Κατηγοριών Διαμεσολαβούντων στην Ασφάλιση Προσώπων

Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Ασφαλιστικών Συμβούλων (Π.Σ.Α.Σ.), την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Πρακτόρων (Π.Ο.Α.Π.), τον Σύνδεσμο Ελλήνων Μεσιτών Ασφαλίσεων (Σ.Ε.Μ.Α.), τον Σύνδεσμο Συνεργαζομένων με Μεσίτες Λλόυδς και τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Συντονιστών Ασφαλιστικών Συμβούλων (Π.Σ.Σ.Α.Σ.):

- ο Π.Σ.Α.Σ: συστάθηκε το 1974 και είναι το επαγγελματικό σωματείο των δραστηριοποιούμενων στην Ελλάδα ασφαλιστικών συμβούλων. Από το έτος 1979 και έπειτα η παρουσία του στον ασφαλιστικό κλάδο έγινε πιο έντονη και έχει αναπτύξει αξιόλογη δράση. Με βάση το καταστατικό του, σκοποί του είναι η προαγωγή των συμφερόντων των μελών του, η αντιμετώπιση των κοινών τους θεμάτων, η τήρηση του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας αλλά και η ανάπτυξη της Ιδιωτικής Ασφάλισης στην Ελλάδα. Ο Π.Σ.Α.Σ είναι μέλος των Διεθνών Οργανισμών Million Dollar Round Table (M.D.R.T.) και European Federation of Insurance Intermediaries (BIPAR) και στην Τεχνική Επιτροπή Εκπαίδευσης και Εξετάσεων Διαμεσολαβούντων. Σχετικά με το M.D.R.T., είναι ανεξάρτητος διεθνής οργανισμός, ο οποίος αποτελείται από το 1% των παγκοσμίως άριστων επαγγελματιών ασφαλιστικών και χρηματοοικονομικών διαμεσολαβητών. Για να συμμετάσχει ένας ασφαλιστικός σύμβουλος στο διεθνή οργανισμό, πρέπει να εγγραφεί στον επαγγελματικό φορέα της χώρας του. Ο Π.Σ.Α.Σ. αποτελεί το θεσμοθετημένο φορέα εκπροσώπησης των ασφαλιστικών συμβούλων στην Ελλάδα. Το BIPAR αποτελεί την πλατφόρμα όλων των ευρωπαϊκών οργανισμών διαμεσολάβησης και ο ρόλος του είναι συμβουλευτικός, ενημερωτικός και εισηγητικός στις νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές για θέματα της διαμεσολάβησης της Commission της E.E..

- Π.Ο.Α.Π.: ιδρύθηκε το 1983 με πρωτοβουλία της Ένωσης Επαγγελματιών Ασφαλιστών Ελλάδος και τη σύμπραξη του Συνδέσμου Πρακτόρων Ασφαλιστικών Εταιριών Θεσσαλονίκης, της Ενώσεως Ασφαλιστών Θεσσαλίας και τον Σύλλογο Ασφαλιστών Λαρίσης. Αποτελεί τον κεντρικό φορέα εκπροσώπησης του συνόλου των δραστηριοποιούμενων πρακτόρων στην Ελλάδα και διαθέτει 9 Πρωτοβάθμια Σωματεία – μέλη. Οι σκοποί του είναι, με βάση το καταστατικό του, η διαφύλαξη και προαγωγή των κοινών συμφερόντων των μελών του και η συστηματική μελέτη των προβλημάτων του κλάδου για την προσφορότερη επίλυση τους. Πέραν αυτών, η Π.Ο.Α.Π. συμμετέχει, με εκπρόσωπο της, στην Τεχνική Επιτροπή Εκπαίδευσης και Εξετάσεων Διαμεσολαβούντων και είναι μέλος του BIPAR από το 1967 σαν Ένωση Επαγγελματιών Ασφαλιστών Ελλάδος και από το 1990 σαν Π.Ο.Α.Π..
- Σ.Ε.Μ.Α.: ιδρύθηκε το 1988 και αποτελεί το κεντρικό όργανο εκπροσώπησης της επαγγελματικής τάξης των μεσιτών. Οι βασικοί του στόχοι είναι, με βάση το καταστατικό του, η κατοχύρωση του επαγγέλματος του μεσίτη και ο εκσυγχρονισμός της ασφαλιστικής αγοράς στην Ελλάδα. Ενώ η σταθερή του επιδίωξη είναι η διατήρηση σχέσεων συνεργασίας με τους άλλους συλλόγους ασφαλιστών διαμεσολαβητών έτσι ώστε να συμβάλλει στην επίλυση θεσμικών και κλαδικών προβλημάτων του χώρου. Ο Σ.Ε.Μ.Α. σήμερα συμμετέχει στην Επιτροπή Εκπαίδευσης και Εξετάσεων Διαμεσολαβούντων και σε άλλες Επιτροπές του ασφαλιστικού χώρου και το έργο του έχει επιδειχθεί ιδιαίτερα δραστήριο. Επιπλέον, είναι μέλος του BIPAR από το 1992.
- Σύνδεσμο Συνεργαζομένων με Μεσίτες Αλόυδς στην Ελλάδα: ιδρύθηκε το 1938 και σκοπός του είναι η μελέτη, προστασία και προαγωγή των συμφερόντων των μελών του. Μέλη του είναι διαμεσολαβούντες, οι οποίοι απασχολούνται με όλο το φάσμα των ασφαλιστικών καλύψεων αλλά κυρίως με ναυτικές και αεροπορικές ασφαλίσεις, οι οποίες κατά παράδοση τοποθετούνται στην αγορά του Λονδίνου και του εξωτερικού.
- Π.Σ.Σ.Α.Σ.: ιδρύθηκε το 1986 λίγους μετά τη θεσμική αναγνώριση του επαγγέλματος του Συντονιστή Ασφαλιστικών Συμβούλων, με το ν. 1569/1985. Αποτελεί το κεντρικό όργανο έκφρασης και υπεράσπισης των

συμφερόντων των συντονιστών ασφαλιστικών συμβούλων με ποικίλη δράση. Επιπλέον, συμμετέχει επίσημα και ως μέλος της Τεχνικής Επιτροπής Εκπαίδευσης και Εξετάσεων Διαμεσολαβούντων.

- Επικουρικό Κεφάλαιο

Διαφορετικά ονομάζεται εγγυητικό κεφάλαιο (Guarantee Fund), και σε αυτό μετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι ασφαλιστές αστικής ευθύνης αυτοκινήτων με σκοπό την κάλυψη των ζημιών τρίτων ζημιωθέντων από τροχαία ατυχήματα και σε περίπτωση που αυτοί δεν μπορούν να αποζημιωθούν μέσω της συνήθους διαδικασίας. Το Επικουρικό Κεφάλαιο είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), το οποίο υπάγεται στον έλεγχο της Επιτροπής Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (ΕΠ.Ε.Ι.Α.). Μέλη του είναι όλες οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν τον κλάδο αστικής ευθύνης αυτοκινήτου, οι αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί που ασκούν αυτό τον κλάδο καθώς και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας, των οποίων τα οχήματα εξαιρούνται της υποχρεωτικής ασφάλισης. Πιο συγκεκριμένα, το επικουρικό κεφάλαιο καλύπτει την περίπτωση θανάτου, σωματικών βλαβών που προκαλούνται από τροχαία ατυχήματα και οφείλονται σε αυτοκίνητα αγνώστων στοιχείων. Ωστόσο, στην περίπτωση που για την αντιμετώπιση των σωματικών βλαβών απαιτείται νοσηλεία του παθόντος από 5 ημέρες και πάνω και παρέμβει αστυνομική αρχή στο ατύχημα, τότε το επικουρικό κεφάλαιο καλύπτει και τις υλικές ζημιές, δηλαδή ανασφάλιστα αυτοκίνητα, αυτοκίνητα που οι οδηγοί τους προκάλεσαν από πρόθεση τη ζημία και αυτοκίνητα ασφαλισμένα σε εταιρίες που ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας τους ή πτώχευσαν (Αντωνάκης et al., 2009). Γι' αυτό το σκοπό, επιβάλλεται στα μέλη μια εισφορά, της τάξης του 5% επί των ετήσιων καθαρών ασφαλιστρών αστικής ευθύνης αυτοκινήτου, η οποία επιβαρύνει κατά 70% τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και κατά 30% τους ασφαλισμένους.

- Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης:

Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ), του οποίου μέλη είναι υποχρεωτικά όλοι οι ασφαλιστές που ασκούν τον κλάδο ασφάλισης αστικής ευθύνης. Το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης εγγυάται την αποζημίωση των τρίτων ζημιωθέντων από τροχαία ατυχήματα που προκλήθηκαν εκτός Ελλάδος από την κυκλοφορία ελληνικών οχημάτων. Γι' αυτό το σκοπό εκδίδει τα πιστοποιητικά διεθνούς ασφάλισης ή πράσινες κάρτες. Επιπλέον, διακανονίζει ζημιές και καταβάλλει αποζημιώσεις για

λογαριασμό αλλοδαπών Γραφείων Ασφάλισης για ατυχήματα που προκαλούνται στην Ελλάδα από οχήματα άλλων κρατών – μελών του Συστήματος Πράσινων Καρτών.

1.5.1.3 Εποπτεία και Συντονισμός Ασφαλιστικής Αγοράς

Τόσο διεθνώς όσο και στην Ελλάδα η εποπτεία της ασφαλιστικής αγοράς υπόκειται στο σύνολο της στην Πολιτεία και κατ' επέκταση σε ειδικό κρατικό έλεγχο. Η κρατική εποπτεία θεωρείται απαραίτητη διότι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζονται ως οικονομικές μονάδες και ο ασφαλιστικός κλάδος γενικότερα είναι ιδιαίτερα σημαντικός για κάθε σύγχρονο κράτος λόγω της οικονομικής και κοινωνικής του σημασίας. Ωστόσο, ο σημαντικότερος λόγος για την αναγκαιότητα της κρατικής εποπτείας είναι ότι η ασφαλιστική κάλυψη είναι ένα άυλο, μη από προϊόν (Αντωνάκης et al., 2009). Αυτό σημαίνει ότι, μέσω της καταβολής του ασφαλιστρού, ο ασφαλιζόμενος προσδοκά ότι σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου θα εισπράξει την ασφαλιστική κάλυψη. Ως εκ τούτου, οι νόμοι περί εποπτικού έργου έχουν ως σκοπό να διασφαλίσουν, μεταξύ άλλων, τη φερεγγυότητα της ασφαλιστικής εταιρίας, δηλαδή τον καθορισμό της αναγκαίας κεφαλαιακής επάρκειας της ασφαλιστικής εταιρίας και τις συνθήκες ενός υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Σχετικά με τη νομοθεσία της κρατικής εποπτείας, γίνεται αναφορά στο επόμενο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας.

1.5.1.4 Αντασφάλιση

«Είναι η σύμβαση με την οποία μεταβιβάζεται σε αντασφαλιστή ένα ποσοστό του ή των κινδύνων που έχουν αναληφθεί ή θα αναληφθούν στο μέλλον με ασφαλιστική σύμβαση του «αντασφαλιζόμενου» πρωτασφαλιστή» (Ρόκας, 2006, κεφ. 1, σ.30). Συνεπώς, από την έννοια αυτή προκύπτει ότι η αντασφάλιση δεν ταυτίζεται με το χαρακτήρα της πρωτασφάλισης. Γύρω από το πλαίσιο της αντασφάλισης, ο ασφαλιστής μεταβιβάζει στον αντασφαλιστή, εν μέρει ή εν όλω «συνέταιρο» του, τον κίνδυνο που ανέλαβε με αντάλλαγμα ένα ασφάλιστρο από τον ασφαλισμένο. Έτσι ο ασφαλιστής δεν κινδυνεύει προσωπικά από κίνδυνο που ζητάει να του τον καλύψει ο αντασφαλιστής, όπως συμβαίνει με τον πρωτασφαλιζόμενο και τον πρωτασφαλιστή του.

Εν συνεχεία, ο πρωτασφαλιστής ερευνά και εκτιμά πρωτογενώς τον κίνδυνο και έρχεται σε επαφή με τους φορείς του κινδύνου, τόσο κατά τη σύναψη και κατά τη διάρκεια της σύμβασης όσο και κατά την επέλευση του κινδύνου. Εν αντιθέσει, «ο

αντασφαλιστής αναλαμβάνει μέρος του ήδη επεξεργασμένου κινδύνου και συμβάλλεται αποκλειστικά με την πολύ αυστηρά εποπτευόμενη «ειδική» ανώνυμη ασφαλιστική εταιρία (όχι με τους λήπτες της ασφάλισης), η οποία στα πλαίσια του κατακερματισμού του κινδύνου, του μεταβιβάζει κάποιο τμήμα, που κι αυτός (ο αντασφαλιστής) θα μεταβιβάσει (εκχωρήσει – αντεκχωρήσει) εν μέρει πιο πέρα σε άλλον, δεύτερο αντασφαλιστή κ.ο.κ.» (Ρόκας, 2006, κεφ. 1, σσ. 30-31). Αυτή η συναλλαγή καθιστά και τη διαφορετικότητα στη φύση της αντασφάλισης από την πρωτασφάλιση.

Γενικά, όταν αναφέρεται η έννοια της σύμβασης πρωτασφάλισης (original/direct insurance, erstversicherung, premier assurance) γίνεται για το σκοπό της διάκρισης της από τη σύμβαση της αντασφάλισης · διαφορετικά όταν αναφέρεται ο όρος της ασφάλισης, στο πλαίσιο της Ιδιωτικής Ασφάλισης εννοείται η πρωτασφάλιση.

1.5.2 Κρατική ή Κοινωνική Ασφάλιση

Κοινωνική Ασφάλιση ασκείται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (φορείς κοινωνικής ασφάλισης), όπως είναι το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Ι.Κ.Α. και τα διάφορα Επαγγελματικά Ταμεία και αφορά την κάλυψη κινδύνων που απειλούν άμεσα τα πρόσωπα και τα πράγματα (Ρόκας, 2006). Η ασφαλιστική σχέση η οποία συνδέει τους ασφαλισμένους και τους φορείς της ασφάλισης διέπεται από διατάξεις δημοσίου δικαίου. Πιο συγκεκριμένα, «η ασφαλιστική σχέση **γεννιέται από το νόμο** όταν συντρέξουν ορισμένες προϋποθέσεις στο πρόσωπο του άμεσα ασφαλισμένου (κυρίως σχέση εξαρτημένης εργασίας) ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, με εγγραφή στο σχετικό ταμείο και η ασφαλιστική παροχή ενεργοποιείται όταν επέλθει ο κίνδυνος, οι συνέπειες του οποίου καλύπτονται (λ.χ. ασθένεια, ατύχημα, αναπηρία, ανεργία, σύνταξη) σε συνδυασμό με τη συνδρομή χρονικών και οικονομικών προϋποθέσεων, σε αντίθεση με την ιδιωτική ασφάλιση που βασίζεται στη σύμβαση» (Ρόκας, 2006, κεφ. 1, σ.27). Επιπλέον, αν υπάρχει άλλη, παράλληλη Κοινωνική Ασφάλιση, η υποχρεωτική υπαγωγή στην Κοινωνική Ασφάλιση κάμπτεται μερικά ή ολικά.

Ωστόσο, πέρα από αυτή – την διεθνώς επικρατούσα έννοια της Κοινωνικής Ασφάλισης, γίνεται λόγος και υπάρχουν νομοθετήματα για την Κρατική Ασφάλιση όταν υπάρχουν παροχές οι οποίες προέρχονται από φορείς ιδιωτικού δικαίου. Ως εκ τούτου, αυτοί οι φορείς παρέχουν ενδιάμεσες καταστάσεις ασφαλιστικών καλύψεων, οι οποίοι δεν είναι κερδοσκοπικοί (ασφαλιστική επιχείρηση) και ούτε αποτελούν το φορέα της γνήσιας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ρόκας, 2006). Μια μορφή Κοινωνικής Ασφάλισης

είναι και η ασφάλιση επιβατών ακτοπλοϊκών πλοίων που ασκεί το NAT και η ασφάλιση που ασκούσε ο κρατικός Ασφαλιστικός Οργανισμός Κινδύνων Πολέμου, ο οποίος έχει καταργηθεί. Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της Κοινωνικής Ασφάλισης είναι ότι βασίζεται στο «διανεμητικό σύστημα», βασική αρχή του οποίου είναι η αλληλεγγύη, ενώ η Ιδιωτική Ασφάλιση βασίζεται στο «κεφαλαιοποιητικό σύστημα», βασική αρχή του οποίου είναι η προσωπική ευθύνη (Ρόκας, 2006).

Το κράτος οργανώνει διάφορους μηχανισμούς ασφάλισης, οι οποίοι είναι είτε υποκατάστατοι, είτε συμπληρωματικοί της Ιδιωτικής Ασφάλισης και έχουν ως στόχο την πληρέστερη προστασία των πολιτών έναντι των κινδύνων που απειλούν την οικονομική τους ευημερία. Ωστόσο, ο κυριότερος τρόπος παρέμβασης του κράτους πραγματοποιείται μέσω των Προγραμμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης (Νεκτάριος, 2003). Αυτά τα προγράμματα δημιουργούνται συνήθως για την αποκατάσταση ζημιών, όπως φυσικές καταστροφές και δαπάνες υγείας, για την αναπλήρωση του εισοδήματος από συντάξεις, ανεργία, και ανικανότητα για εργασία, και για την καταπολέμηση της φτώχειας διαμέσου της εγγύησης για το ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης.

Τα προγράμματα αυτά θεσπίζονται με νόμους και είναι συνήθως υποχρεωτικά. Η χρηματοδότηση αυτών γίνεται διαμέσου των εισφορών από τους εργαζομένους, τους εργοδότες και το κράτος σε διάφορες αναλογίες ανάλογα με το πρόγραμμα. Σχετικά με τις παροχές, προβλέπονται στους αντίστοιχους νόμους και συνήθως αποβλέπουν στην αναπλήρωση του εισοδήματος των πολιτών. Ωστόσο, ενέχουν και σημαντικά στοιχεία αναδιανομής εισοδήματος. Αποτελούν, δηλαδή συγκερασμό της αρχής της «Ίσης Μεταχείρισης (Individual Equity)» με την αρχή της «Κοινωνικής Επάρκειας (Social Adequacy)». Σύμφωνα με τους Αντωνάκη et al., (2009) τα βασικότερα χαρακτηριστικά της Κοινωνικής Ασφάλισης είναι τα εξής:

- Οι φορείς που ασκούν Κοινωνική Ασφάλιση είναι Δημόσιοι Οργανισμοί,
- η ασφαλιστική σχέση που συνδέει το φορέα με τον ασφαλισμένο δημιουργείται από το νόμο, εφόσον συντρέξουν οι οριζόμενες σε αυτόν προϋποθέσεις, και είναι κατά κανόνα υποχρεωτική,
- οι κίνδυνοι που καλύπτει είναι κυρίως κίνδυνοι κατά προσώπων,
- το αντίτιμο ή διαφορετικά εισφορά καταβάλλεται υποχρεωτικά από τον ασφαλισμένο, τον εργοδότη αλλά και το κράτος,

- κατά κανόνα χρησιμοποιείται το διανεμητικό σύστημα για τη διαχείριση των εισφορών και παροχών.

Με το Ν. 3029/02 που αφορά ζητήματα Κοινωνικής Ασφάλισης δόθηκε η δυνατότητα να ιδρύονται Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ) ανά επιχείρηση, κλάδο ή κλάδους εργαζομένων και με πρωτοβουλία των εργαζομένων ή/και εργοδοτών ή αυτοτελώς των αυτοαπασχολούμενων, ελεύθερων επαγγελματιών, αγροτών, επαγγελματικών ενώσεων (Ρόκας, 2006). Τα ΤΕΑ έχουν τη μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και ιδρύονται εφόσον ο αριθμός των ασφαλισμένων τους είναι πάνω από 100.

Τα προγράμματα Κοινωνικής Ασφάλισης ή Ασφαλιστικά Ταμεία που λειτουργούν στην Ελλάδα διαχωρίζονται ανάλογα με τον επαγγελματικό κλάδο στον οποίο ανήκει ο ασφαλισμένος και σύμφωνα με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, είναι τα εξής:

- **Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ):** Ιδρύθηκε το 1961 με το βασικό νόμο 4169. Πρωταρχικός σκοπός του ήταν η χορήγηση παροχών συντάξεων γήρατος – χηρείας και η παροχή ασθένειας στον αγροτικό πληθυσμό της χώρας. Από το 1961-1997 η εξέλιξη του αφορούσε κυρίως την ενδυνάμωση της ασφαλιστικής προστασίας κυρίως με την προσθήκη επιπρόσθετων παροχών όπως τη φαρμακευτική περίθαλψη κ.α. Το έτος 1998, ο ΟΓΑ μετετράπη σε Ταμείο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών με το νόμο Ν.2458/97. Παρέχει ευρύ και ικανοποιητικού επίπεδου φάσμα ασφαλιστικών υπηρεσιών. Η μετάβαση από το παλαιό στο νέο ασφαλιστικό ασφαλιστικό καθεστώς προβλέπεται ομαλή και χωρίς απώλεια των ασφαλιστικών δικαιωμάτων και θεσμοθετείται μεταβατική περίοδος έως το έτος 2026.
- **Οργανισμός Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ):** Προέκυψε από την ενοποίηση των ταμείων ΤΕΒΕ, ΤΑΕ, ΤΣΑ και έχει ως στόχο τη βελτίωση του Κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος.
- **Φορείς:** Περιλαμβάνει το Ταμείο Νομικών, ΤΣΑΥ, ΤομείΣ Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΕΜΔΕ), Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ., ΤΑΙΣΥΤ, ΤΑΤΤΑ, ΤΣΕΥΠ, ΤΑΠ-ΟΤΕ, Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού της Ασφαλιστικής Εταιρίας «Η Εθνική», Ταμείο Συντάξεως του Προσωπικού της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος, Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού ΕΤΒΑ, Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Ιονικής και Λαϊκής Τραπέζης, Ταμείο Συντάξεων

Πρόνοιας Προσωπικού Α.Τ.Ε, Οργανισμός Ασφάλισης Προσωπικού Δ.Ε.Η., Ταμείο Σύνταξης και Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Γεωργικών Συν/κών Οργανώσεων (ΤΣΕΑΠΓΣΟ), Ταμείο Πρόνοιας Ξενοδόχων, Ταμείο Ασφάλισης Ναυτικών Πρακτόρων και Ξενοδόχων, Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού ΗΣΑΠ, Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού της Τραπέζης της Ελλάδος και της Κτηματικής, Ταμείο Συντάξεων των Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης.

- **Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ):** Το ΙΚΑ είναι το ενιαίο ταμείο ασφάλισης μισθωτών και αποτελεί το μεγαλύτερο ασφαλιστικό οργανισμό της χώρας. Σκοπός του είναι η προστασία των ασφαλισμένων κατά των κινδύνων αναπηρίας, ασθένειας, ατυχήματος, γήρατος κλπ. Σήμερα ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ είναι σχεδόν όλοι οι εργαζόμενοι με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου.

Τέλος, πρέπει να διευκρινιστεί η διαφορά μεταξύ Κοινωνικής Ασφάλειας και Κοινωνικής Πρόνοιας. Σχετικά με την πρώτη, συνήθως ασφαλιζονται κατηγορίες εργαζομένων (έννοια ευρύτερης ομάδας) και συσχετίζονται οι παροχές με τις εισφορές. Αντίθετα, στα προγράμματα Κοινωνικής Πρόνοιας, η έμφαση δίνεται στην ικανοποίηση των βασικών κοινωνικών στόχων και δεν υπάρχει συσχετισμός με τις ασφαλιστικές ρυθμίσεις. Συνήθως οι παροχές δεν προϋποθέτουν την ύπαρξη εισφορών εκ μέρους των ληπτών και χρηματοδοτούνται από τα γενικά φορολογικά έσοδα του κράτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1 Η Ασφαλιστική Επιχείρηση

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, «ασφαλιστική επιχείρηση νοείται μια ιδιωτική κεφαλαιουχική επιχείρηση, η οποία ασκεί ασφάλιση δηλαδή η αποκλειστική της λειτουργία είναι οι ασφαλιστικές δραστηριότητες/εργασίες (ή πρωτασφαλίσεις)» (Αντωνάκης et al., 2009, κεφ.1, σ. 21). Αυτό σημαίνει ότι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις έχουν ως απώτερο σκοπό την παροχή ασφαλιστικής κάλυψης μέσω της σύναψης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Παρεπόμενη δραστηριότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων αποτελεί η αντασφαλιστική εργασία που μπορεί να ασκούν.

Μια άλλη δραστηριότητα τους είναι η τοποθέτηση εργασιών από μια ασφαλιστική εταιρία σε μια άλλη, στο πλαίσιο της οποίας η πρώτη λειτουργεί ως διαμεσολαβητής της δεύτερης. Άλλες ασφαλιστικές εργασίες είναι κυρίως η άσκηση ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής πρακτόρευσης, η άσκηση ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής μεσιτείας και η δραστηριότητα ασφαλιστικού συμβούλου καθώς και του συντονιστή ασφαλιστικών συμβούλων (Ρόκας, 2006). Πιο συγκεκριμένα, το κύριο πρόσωπο του εμπόρου είναι η ασφαλιστική επιχείρηση ενώ οι ασφαλιστικές πρακτοριακές, μεσιτικές καθώς και οι άλλες επιχειρήσεις που αναφέρθηκαν, αποτελούν τα βοηθητικά πρόσωπα αυτού. Εξαιρέση σε αυτό αποτελούν οι αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, οι οποίες είναι τυπικά ισότιμες εμπορικές επιχειρήσεις με τις ασφαλιστικές (Ρόκας, 2006).

Επιπροσθέτως, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις μπορούν να πραγματοποιούν την εργασία της αντιπροσώπευσης Ανώνυμων Εταιρειών Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ), στα πλαίσια της έναντι προμήθειας διάθεσης μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων (Ρόκας, 2006). Παρόλα αυτά, η δραστηριότητα αυτή δεν βασίζεται σε ασφαλιστική σύμβαση και δεν εμπίπτει στην ευρύτερη έννοια των ασφαλιστικών εργασιών.

Επιπλέον, με τροπολογία που επέφερε ο Ν. 2496/97 «οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις επιτρέπεται να ιδρύουν ή να συμμετέχουν σε όμοιες επιχειρήσεις, ακόμα

και αν δεν έχουν αντικείμενο τις ασφαλιστικές εργασίες, με την προϋπόθεση ότι θα διαθέτουν ελεύθερα περιουσιακά στοιχεία, δηλαδή περιουσιακά στοιχεία πέραν αυτών που διατίθενται για τη δημιουργία των τεχνικών αποθεμάτων και του περιθωρίου φερεγγυότητας» (Ρόκας, 2006, κεφ. 8, σ. 317).

Σύμφωνα με τους περιορισμούς και τις προβλέψεις των, περί ασφαλιστικών τοποθετήσεων, διατάξεων του άρθ. 8 του Ν.Δ.400/70, «μια ασφαλιστική επιχείρηση μπορεί επίσης να συμμετέχει σε μια άλλη εταιρία και με τα τεχνικά της αποθέματα μέχρι το σημείο που η συμμετοχή αυτή γίνεται ως ασφαλιστική τοποθέτηση. Ο λόγος της αποκλειστικότητας αυτού του σκοπού των ασφαλιστικών εργασιών είναι να μην διακινδυνεύεται η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η ασφαλιστική επιχείρηση με τις ασφαλιστικές της συμβάσεις από κινδύνους που συνεπάγεται η δραστηριότητα σε άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες» (Ρόκας, 2006, κεφ. 8, σ.317). Γι' αυτό και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΚ) έκρινε ότι η απλή συμμετοχή στο κεφάλαιο άλλου είδους επιχειρήσεων δεν αντιβαίνει στο άρθ. 8, παρ.1 περ. β της α' Οδηγίας ζημιών που απαγορεύει στις κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις την επιχειρηματική ενασχόληση τους και σε μη ασφαλιστικές εργασίες.

Σημασία έχει η νομική υποχρέωση της ασφαλιστικής επιχείρησης να συνδράμει οικονομικά άλλη/άλλες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν έχουν ως αντικείμενο ασφαλιστικές εργασίες ή, ακόμα περισσότερο η νομική δυνατότητα πρόσβασης των δανειστών των επιχειρήσεων αυτών στα περιουσιακά στοιχεία της ασφαλιστικής επιχείρησης και όχι η ηθική υποχρέωση να συνδράμει οικονομικά τη/τις θυγατρικές της (με ασφαλιστικές επιχειρήσεις) που βρίσκονται σε δυσχέρεια (Ρόκας, 2006).

Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων διέπεται από το βασικό νομοθετικό διάταγμα Ν.Δ.400/700 «*περί Ιδιωτικής Επιχειρήσεως Ασφάλισεως*». Οι Αντωνάκης et al., (2009) καθώς και η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης – ΕΠ.Ε.Ι.Α. (2009) αναφέρουν ότι σύμφωνα με αυτό το νομοθέτημα οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που μπορούν να λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα είναι:

- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα την Ελλάδα, ανεξαρτήτως αν τα κεφάλαια τους είναι ελληνικής ή αλλοδαπής προέλευσης (σύμφωνα με το άρθ. 2 του Ν.Δ.400/70, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η άσκηση ασφαλιστικών εργασιών στην Ελλάδα πραγματοποιείται μόνο από Ανώνυμες Εταιρίες (ΑΕ), Αλληλασφαλιστικό Συνεταιρισμό, ο οποίος έχει συσταθεί σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο και μπορεί να ασκεί μόνο ασφαλίσσεις ζημιών

και Δημόσιες Επιχειρήσεις με αποκλειστικό σκοπό τις ασφαλιστικές εργασίες).

- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα οποιοδήποτε κράτος – μέλος της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Αυτές μπορούν να ασκούν ασφάλιση στην Ελλάδα είτε με καθεστώς εγκατάστασης, δηλαδή με την ίδρυση υποκαταστήματος σε αυτή , είτε με τη μορφή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών³ (ΕΠΥ) από την έδρα τους ή από υποκαταστήματα στον ευρωπαϊκό χώρο με σκοπό την ευκαιριακή άσκηση πρωτασφαλιστικής δραστηριότητας (κάλυψης ημεδαπών – ελληνικών κινδύνων). Επιπλέον, η Ένωση Ασφαλιστών Λλόυδς Λονδίνου εξομοιώνεται με ασφαλιστική επιχείρηση.
- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα σε τρίτη χώρα (εκτός Ε.Ε.), οι οποίες μπορούν να ασκούν ασφάλιση στην Ελλάδα υπό καθεστώς υποκαταστήματος ή μέσω θυγατρικής εφόσον ανήκουν στον κλάδο των μικτών ασφαλιστικών επιχειρήσεων (ασκού ασφαλίσσεις ζωής και ζημιών). Επιπλέον αυτές δεν έχουν τη δυνατότητα δραστηριοποίησης με το σύστημα Ε.Π.Υ.
- Αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί, οι οποίοι ασκούν την αμοιβαία ασφάλιση ή διαφορετικά αλληλασφάλιση. Μοναδικός σκοπός αυτών είναι η αλληλασφάλιση των μελών τους. Τα άρθρα 35, 36 και 37 του Ν.Δ. 400/1970 (ΦΕΚ Α 10) περικλείουν το πλαίσιο λειτουργίας αυτών. Αναφορικά, οι αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί μπορούν να ασκούν ασφαλιστικές εργασίες που κατατάσσονται στις ασφαλίσσεις κατά ζημιών.

Όλες οι εργασίες που αναφέρθηκαν παραπάνω, εντάσσονται στο χώρο της επιχείρησης Ιδιωτικής Ασφάλισης και προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα σε αυτόν που τις ασκεί. Επιπλέον, αυτές οι κατηγορίες επιχειρήσεων υπάγονται στην εποπτεία της ΕΠ.Ε.Ι.Α., με εξαίρεση τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα σε κράτος – μέλος της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ., των οποίων η εποπτεία των δραστηριοτήτων τους ανήκει στις εποπτικές αρχές των κρατών – μελών που έχουν την έδρα τους.

³ Σύμφωνα με το άρθρ. 42β του Ν.Δ. 400/70 (ΦΕΚ Α 10), ως ΕΠΥ θεωρείται η κάλυψη κινδύνου σε κάποιο κράτος – μέλος που παρέχεται από μια ασφαλιστική επιχείρηση που έχει έδρα σε άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ. (Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης - ΕΠ.Ε.Ι.Α., 2009).

2.1.1 Η Λειτουργία της Ασφαλιστικής Επιχείρησης

Σχετικά με την έναρξη της λειτουργίας των δραστηριοτήτων της ασφαλιστικής επιχείρησης υπάρχει ένα πρώιμο χρονικό διάστημα κατά το οποίο είναι υποχρεωμένη να καταβάλει διάφορα στοιχεία έτσι ώστε να της χορηγηθεί η άδεια λειτουργίας της. Ωστόσο και κατά τη διάρκεια των εργασιών της υπόκειται σε έλεγχο από την ισχύουσα κάθε φορά εποπτική αρχή για τη νόμιμη και εύρυθμη συνέχιση των δραστηριοτήτων της. Στις υποενότητες που ακολουθούν γίνεται λόγος αναλυτικά για όλα τα παραπάνω καθώς και για τα διαμεσολαβούντα πρόσωπα στην ασφάλιση και για την κρατική εποπτεία των ασφαλιστικών εταιριών.

2.1.1.1 Χορήγηση Άδειας Λειτουργίας της Ασφαλιστικής Επιχείρησης

Εφόσον μια ασφαλιστική επιχείρηση συσταθεί, πρώτη ενέργεια της είναι η παράδοση του καταστατικού της και κατ' επέκταση η έγκριση του και η καταβολή του μετοχικού της κεφαλαίου στις αρμόδιες αρχές προκειμένου να λάβει την άδεια σύστασης της. Εν συνεχεία, απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία των εργασιών της είναι η χορήγηση της άδειας λειτουργίας της. Σύμφωνα με τον Νεκτάριο (2003), οι απαιτήσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας είναι αυστηρότερες για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις από ότι για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις καθώς απαιτείται υψηλός βαθμός εντιμότητας, επαγγελματικής επάρκειας και οικονομικής ισχύος.

Ως εκ τούτου, για τη έννομη άσκηση των ασφαλιστικών εργασιών απαιτείται η ασφαλιστική εταιρεία να έχει άδεια λειτουργίας, η οποία λαμβάνεται από την εποπτική αρχή. Από την 1^η Ιανουαρίου 2008, ο εποπτικός αυτός ρόλος αναλαμβάνεται από την νέα εποπτική αρχή «Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (ΕΠ.Ε.Ι.Α.)», η οποία συστήθηκε με το Ν.3229/04 και υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Σύμφωνα με τους Αντωνάκης et al. (2009), οι βασικότερες ρυθμίσεις σχετικά με τη λήψη της άδειας σύστασης και λειτουργίας της ασφαλιστικής επιχείρησης, οι οποίες προέρχονται κυρίως από κοινοτικές επιταγές είναι οι εξής:

- Σύμφωνα με τις Οδηγίες Τρίτης Γενιάς (οι οποίες εισήγαγαν την έννοια του, όπως ονομάζεται, «Ευρωπαϊκού Διαβατηρίου» των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, η άδεια λειτουργίας τους είναι ενιαία⁴ και ισχύει για όλα τα

⁴ «Ενιαία Άδεια» λειτουργίας σημαίνει ότι μια ασφαλιστική επιχείρηση η οποία έχει έδρα σε οποιοδήποτε κράτος – μέλος της Ε.Ε. μπορεί να δραστηριοποιηθεί σε οποιοδήποτε άλλο κράτος – μέλος είτε με καθεστώς εγκατάστασης (υποκατάστημα) είτε με τη μορφή Ε.Π.Υ. (Αντωνάκης et al., 2009).

κράτη – μέλη της Ε.Ε. Αποτέλεσμα του θεσμού της «ενιαίας άδειας» είναι ότι ένα μεγάλο μέρος της εποπτείας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε περισσότερες κοινοτικές χώρες παραμένει στο κράτος – μέλος καταγωγής της (home country control).

- Η άδεια λειτουργίας χορηγείται κατά κλάδο ασφάλισης για όλους ή μερικούς από τους κινδύνους που υπάγονται σε αυτό τον κλάδο. Επιπλέον, αυτή μπορεί να δοθεί και κατά ομάδα κλάδων ασφαλίσεων σύμφωνα με την κατάταξη που προβλέπεται στο άρθρο 13 του Ν.Δ. 400/70 (ΦΕΚ Α 10). Με το Π.Δ. 118/85 (ΦΕΚ Α 35) ρυθμίζεται ότι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα στην Ελλάδα και οι οποίες έχουν συσταθεί μετά από αυτό το Π.Δ. λαμβάνουν άδεια λειτουργίας αποκλειστικά και μόνο για την άσκηση είτε ασφαλίσεων ζωής, είτε ασφαλίσεων κατά ζημιών και έτσι τίθεται σε αδράνεια η «μικτή άδεια» (ταυτόχρονη άσκηση ασφαλίσεων κατά ζημιών και ασφαλίσεων ζωής). Ωστόσο, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα και ανήκουν στον κλάδο των μικτών ασφαλιστικών επιχειρήσεων πριν τη δημοσίευση του Π.Δ. 118/85, μπορούν να συνεχίσουν την ταυτόχρονη άσκηση των δραστηριοτήτων τους κανονικά με την προϋπόθεση ότι κάθε δραστηριότητα θα διαχειρίζεται ξεχωριστά όπως ορίζεται στις διατάξεις του άρθ. 52β του Ν.Δ. 400/70 (ΦΕΚ Α 10).
- Για να ληφθεί η άδεια λειτουργίας σε μια ασφαλιστική επιχείρηση από την ΕΠ.Ε.Ι.Α. απαιτείται υποβολή μαζί με τη σχετική αίτηση: του καταστατικού, του πιστοποιητικού για την καταβολή ολόκληρου του μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης, των πληροφοριών για την καταλληλότητα των μετόχων και διευθυνόντων, του προγράμματος δραστηριότητας, των στοιχείων του υπευθύνου αναλογιστή και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Επιπλέον, όσον αφορά τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής, απαιτούνται να καταβληθούν τα στοιχεία του Υπευθύνου για τα στοιχεία του Εσωτερικού Μεταβλητού Κεφαλαίου και εφόσον πρόκειται να ασκήσει ασφαλίσεις ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (unit linked). Τέλος, όσον αφορά τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν τον κλάδο αυτοκινήτων, απαιτείται να καταβάλλουν τα στοιχεία των αντιπροσώπων για το διακανονισμό ζημιών ανά κράτος – μέλος καθώς και τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στο Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης (Γ.Δ.Α.) και στο Επικουρικό Κεφάλαιο.

- Εφόσον καταβληθούν όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά και χορηγηθεί η άδεια λειτουργίας της ασφαλιστικής επιχείρησης, η ΕΠ.Ε.Ι.Α. διαβιβάζει προς το Υπουργείο Ανάπτυξης το φάκελο της αιτούσας εταιρίας, προκειμένου να διεκπεραιωθούν οι απαιτήσεις περί δημοσιότητας του Κ.Ν. 2190/20 «*περί Ανώνυμων Εταιριών*». Γίνεται δηλαδή καταχώρηση της ασφαλιστικής εταιρίας στο ειδικό μητρώο που τηρείται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και δημοσίευση του καταστατικού της στο ΦΕΚ.
- Η άδεια λειτουργίας δεν χορηγείται σε κάποιες περιπτώσεις μεταξύ των οποίων οι κυριότερες είναι: α) όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου για τη χορήγηση της, β) όταν προσκρούει στα συμφέροντα των ασφαλισμένων ή προς τα χρηστά ήθη ή τη δημόσια τάξη και γ) όταν η εποπτική αρχή δεν έχει πεισθεί για την καταλληλότητα των εταίρων ή μετόχων της ασφαλιστικής επιχείρησης.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, κατά τη διαδικασία χορήγησης της άδειας λειτουργίας της ανώνυμης ασφαλιστικής εταιρίας απαιτείται να καταβληθεί μεταξύ άλλων και ένα πρόγραμμα δραστηριότητας. Αυτό αποτελεί μια μελέτη εφικτότητας της νέας επιχείρησης, στην οποία παρουσιάζεται ο ενδεχόμενος τρόπος λειτουργίας που θα ακολουθήσει (Αντωνάκης et al., 2009). Το πρόγραμμα δραστηριότητας είναι συγκεκριμένο και με βάση το νόμο πρέπει να περιλαμβάνει:

- Τους κινδύνους που αναμένεται να καλύψει η ασφαλιστική επιχείρηση,
- τους γενικούς αλλά και ειδικούς όρους ασφάλισης για τις υποχρεωτικές ασφαλίσεις,
- τις κατευθυντήριες γραμμές της αντασφάλισης,
- τα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία απαρτίζουν το ελάχιστο όριο του εγγυητικού κεφαλαίου,
- τις προβλέψεις που αφορούν τα έξοδα εγκατάστασης,
- για τις πρώτες διαχειριστικές χρήσεις της εταιρίας απαιτούνται:
 - Οι προβλεπόμενοι ισολογισμοί,
 - τα προβλεπόμενα ασφάλιστρα,
 - οι προβλέψεις για τα οικονομικά μέσα που θα καλύψουν τις υποχρεώσεις και το περιθώριο φερεγγυότητας.

Επιπλέον, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί να γίνει ανάκληση της άδειας λειτουργίας της ασφαλιστικής επιχείρησης από την εποπτεύουσα αρχή. Η ανάκληση επέρχεται μετά από απόφαση της εποπτικής αρχής, δηλαδή της ΕΠ.Ε.Ι.Α. και στη συνέχεια ακολουθεί το στάδιο της ασφαλιστικής εκκαθάρισης. Σύμφωνα με τους Αντωνάκη et al., (2009), οι περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται να γίνει ανάκληση της άδειας λειτουργίας είναι αν:

- Έπαυσαν να ισχύουν οι προϋποθέσεις με τις οποίες εκδόθηκε,
- απειλούνται τα συμφέροντα των ασφαλισμένων ή η δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη,
- υπάρχει περίπτωση ποινικής καταδίκης σύμφωνα με τις ποινικές διατάξεις των άρθρων 43 μέχρι 49 του Ν.Δ. 400/70,
- παραβιάζονται σοβαρά οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την ασφαλιστική νομοθεσία,
- η ασφαλιστική επιχείρηση δεν καταβάλλει ασφάλισμα, που έχει επιδικασθεί τελεσίδικα,
- η ασφαλιστική επιχείρηση δε συμμορφώνεται με τα μέτρα της οικονομικής ανασυγκρότησης ή βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης, δηλαδή βρίσκεται σε δεν δύναται να καλύψει το περιθώριο φερεγγυότητας και το εγγυητικό κεφάλαιο,
- η ασφαλιστική επιχείρηση δε συμμορφώνεται με τις διατάξεις «*περί Τεχνικών Αποθεμάτων και Ασφαλιστικής Τοποθέτησης*» κ.α.

2.1.2 Βασικές Νομικές Αρχές

Καθώς τα ασφαλιστήρια συμβόλαια αποτελούν νομικά κείμενα υπάρχουν κάποιες νομικές αρχές σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο, οι οποίες ρυθμίζουν την ασφαλιστική σύμβαση και γενικότερα την ιδιωτική ασφάλιση. Οι βασικότερες νομικές αρχές είναι οι εξής (Ανδριτσάκης, 2005):

1. Αρχή της Αποζημίωσης

Σύμφωνα με αυτή ένας ασφαλισμένος δεν πρέπει να εισπράξει περισσότερα από αυτά που αντιστοιχούν στη ζημία που επήλθε. Οι δύο θεμελιώσεις σκοποί αυτής της αρχής είναι να μην έχει κέρδος ο ασφαλισμένος από τη ζημία αλλά να ξαναβρεθεί στην ίδια οικονομική κατάσταση που ευρίσκετο πριν από αυτή και

να μειωθεί ο ηθικός κίνδυνος, δηλαδή ο κίνδυνος κάποιος ασφαλισμένος να προκαλέσει ηθελημένα τη ζημία γνωρίζοντας πως θα επωφεληθεί από αυτή.

2. Αρχή του Ασφαλισμού Συμφέροντος

Σύμφωνα με αυτή ο ασφαλισμένος πρέπει να βλάπτεται οικονομικά ή με άλλο τρόπο, αν επέλθει η ζημία. Οι βασικότεροι σκοποί αυτής της νομικής αρχής είναι η παρεμπόδιση της κερδοσκοπίας, η μείωση του ηθικού κινδύνου και ο προσδιορισμός του μεγέθους της ζημίας καθώς η αποζημίωση είναι το μέτρο του ασφαλισμού συμφέροντος του ασφαλισμένου.

3. Αρχή της Υποκατάστασης

Σύμφωνα με αυτή, ο ασφαλιστής υποκαθιστά τον ασφαλισμένο, στη διεκδίκηση της αποζημίωσης από τρίτο, για τη ζημία που καλύπτει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Αυτό σημαίνει ότι ο ασφαλιστής δικαιούται να επανεισπράξει από τον τρίτο, τα χρήματα που κατέβαλλε στον ασφαλισμένο (Νεκτάριος, 2003). Οι πιο βασικοί σκοποί αυτής της αρχής είναι η παρεμπόδιση του ασφαλισμένου να εισπράξει διπλά τη ζημία, η απόδοση ευθυνών στον τρίτο έτσι ώστε να είναι περισσότερο προσεκτικοί στο μέλλον και η κράτηση των ασφαλιστρών σε χαμηλά επίπεδα.

4. Αρχή της Μέγιστης Καλής Πίστης

Σύμφωνα με αυτή, επιβάλλεται και στα δύο αντισυμβαλλόμενα μέρη υψηλός βαθμός ειλικρίνειας και εντιμότητας. Η αρχή αυτή στηρίζεται στις δηλώσεις (δηλαδή ο ασφαλιστής δεν πληρώνει αποζημίωση αν αποδειχθεί ότι η δήλωση του ασφαλισμένου ήταν εσφαλμένη ή δόλια σε ουσιώδη στοιχεία της), στην απόκρυψη γεγονότων (δηλαδή ο ασφαλιστής μπορεί να αρνηθεί την καταβολή αποζημίωσης αν αποδείξει ότι ο ασφαλισμένος γνώριζε τη σημασία του αποκρυβέντος γεγονότος ή /και είχε σκοπό να εξαπατήσει τον ασφαλιστή) και στις δεσμεύσεις⁵ (δηλαδή σε μη τήρηση δέσμευσης, η ζημία δεν αποζημιώνεται αν το ασφαλιστήριο συμβόλαιο ακυρωθεί πριν αυτή επέλθει. Διαφορετικά ο ασφαλιστής υποχρεούται να αποδείξει ότι η παράλειψη ήταν ουσιώδης και αυξάνει τον κίνδυνο μόνιμα και όχι προσωρινά).

⁵ Δεσμεύσεις είναι δηλώσεις γεγονότων ή υποσχέσεις από τον ασφαλισμένο, οι οποίες είναι μέρος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου και πρέπει να ισχύουν για να καταβληθεί αποζημίωση (πχ υπόσχεση τοποθέτησης συναγερμού σε κατάσταση) (Νεκτάριος, 2003).

5. Αρχή της Νομιμότητας

Σύμφωνα με αυτή την αρχή, επιβάλλεται η αποτροπή της ασφάλισης παράνομων αντικειμένων ή/και καταστάσεων. Για παράδειγμα, η μεταφορά ναρκωτικών, αντικείμενα κλεπταποδοχής κλπ.

6. Αρχή της Συνεισφοράς

Σύμφωνα με αυτή, ο ασφαλιστής έχει το δικαίωμα να εισπράξει από άλλους ασφαλιστές το ποσοστό της αποζημίωσης που του αναλογεί. Εφαρμόζεται σε περίπτωση πολλαπλής ασφάλισης, δηλαδή όταν ένας κίνδυνος καλύπτεται από πάνω από ένα συμβόλαια, για παράδειγμα η μικτή και αστική ευθύνη αυτοκινήτου.

7. Αρχή της Πλησιέστερης Αξίας

Η αρχή αυτή θεωρείται θεμελιώδεις για όλες τις μορφές ασφαλίσεων. Ως πλησιέστερη αξία εννοείται αυτή στην οποία οφείλεται στο μεγαλύτερο μέρος της η επέλευση του κινδύνου. Ο καθορισμός της πλησιέστερης αξίας αποτελεί ένα δύσκολο έργο και γι' αυτό πολύ συχνά η απόφαση για αυτήν οριστικοποιείται στα Δικαστήρια.

2.2 Κρατική Εποπτεία Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων

Η κρατική εποπτεία καθίσταται απαραίτητη στον τομέα της Ιδιωτικής Ασφάλισης καθώς οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζονται ως σημαντικές οικονομικές μονάδες. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, πιο σημαντικά η κρατική εποπτεία πρέπει να υφίσταται καθώς η ασφαλιστική κάλυψη κατά πολλούς θεωρείται ένα άυλο, μη από προϊόν (Αντωνάκης et al., 2009). Ιστορικά, η πρώτη προσπάθεια θέσπισης νομοθετημάτων για την κρατική εποπτεία της λειτουργίας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων πραγματοποιήθηκε το 1909 με το Νόμο ΓΥΣΓ/22.12.1909, ο οποίος όμως προέβλεπε τη λειτουργία μόνο των ελληνικών επιχειρήσεων. Ωστόσο, με τον μεταγενέστερο Νόμο ΓΧΜΣΤ/1.3.1910 επετράπη η λειτουργία και των αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω ο θεσμός των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Εν συνεχεία, το 1917 θεσπίζεται ο Νόμος 1023/1907 «περί Ιδιωτικής Επιχειρήσεως Ασφάλισης», ο οποίος θεωρείται κρίσιμος για την ιστορία του θεσμικού πλαισίου της Ιδιωτικής Ασφάλισης καθώς οι διατάξεις του περιέχουν για πρώτη φορά κανόνες και αρχές για την ίδρυση και λειτουργία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Σχετικά με το όργανο που είχε αναλάβει την εποπτεία, από το 1926 – 1976, η αρμοδιότητα αυτή τίθεται στο Υπουργείο Εμπορίου και ως εκ τούτου ο έλεγχος των ασφαλιστικών επιχειρήσεων καθώς και η αναλογιστική υπηρεσία πραγματοποιούνταν από τη «Διεύθυνση Πίστεως και Ασφαλίσεως του Υπουργείου Εμπορίου». Το 1976 δημιουργήθηκε ξεχωριστή διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου με την ονομασία «Διεύθυνση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής», η οποία μέχρι σήμερα ανήκει στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Οι ασφαλιστικές εταιρίες θεωρούνται ως επιχειρήσεις πίστης (Νεκτάριος, 2003). Αυτό εξηγείται από τη φύση των εργασιών των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, σύμφωνα με την οποία ο ασφαλιστής υποχρεούται να παράσχει την υποσχόμενη ασφαλιστική κάλυψη σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου έναντι κάποιου συγκεκριμένου ασφαλιστρού που λαμβάνει από τον ασφαλιζόμενο. Ως εκ τούτου, το ασφαλισμένο κοινό βρίσκεται σε μια πιο μειονεκτική θέση έναντι άλλων κατηγοριών καταναλωτών και γι' αυτό έχουν θεσπιστεί νόμοι και κανόνες οι οποίοι αφορούν την προστασία αυτού και ενδυναμώνουν τους λόγους ύπαρξης της κρατικής εποπτείας. Οι κανόνες αυτοί σύμφωνα με τον Νεκτάριο (2003) και τους Αντωνάκης et al. (2009) διασφαλίζουν:

- **Τη Φερεγγυότητα των Ασφαλιστικών Εταιριών:** αυτό σημαίνει ότι διασφαλίζεται η διατήρηση της αναγκαίας κεφαλαιακής επάρκειας της έτσι ώστε να είναι σε θέση ανά πάσα στιγμή αλλά και όταν επέλθει ο κίνδυνος να παράσχει την ασφαλιστική αποζημίωση. Στόχος δηλαδή της κρατικής εποπτείας είναι τόσο η διατήρηση όσο και η ενίσχυση της οικονομικής δύναμης της ασφαλιστικής επιχείρησης. Οι δύο σημαντικότεροι λόγοι αυτού του σκοπού είναι η προστασία των ασφαλισμένων και δικαιούχων από πιθανή αφερεγγυότητα της επιχείρησης καθώς τα ασφάλιστρα κατά βάση πληρώνονται προκαταβολικά ή σε δόσεις ενώ η περίοδος κάλυψης αφορά το μέλλον και η αποτροπή αντιμετώπισης καταστάσεων οικονομικής ανασφάλειας και δυστυχίας των ασφαλισμένων και δικαιούχων, σε περίπτωση απόδειξης αφερεγγυότητας μιας ασφαλιστικής επιχείρησης.
- **Τις Συνθήκες Υγιούς Ανταγωνισμού μεταξύ των Ασφαλιστικών Εταιριών:** είναι απαραίτητη η διαφύλαξη του ασφαλιστικού ανταγωνισμού για την προστασία του ασφαλισμένου κοινού. Για το σκοπό αυτό ότι η κρατική εποπτεία διασφαλίζει ασφάλιστρα που δεν είναι ούτε πολύ υψηλά αλλά ούτε και πολύ χαμηλά. Ως εκ τούτου, η εποπτική αρχή διασφαλίζει στην αγορά τις

συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, ο οποίος θα βγάζει «εκτός αγοράς» τις εταιρίες με υψηλά και αδικαιολόγητα ασφάλιστρα. Επιπλέον, εξασφαλίζει τον εντοπισμό των εταιριών που χρησιμοποιούν υπερβολικά χαμηλά ασφάλιστρα για να προσελκύσουν πελατεία και να αυξήσουν τη ρευστότητα τους (φαινόμενο που παρατηρείται συχνότερα στον κλάδο αυτοκινήτων).

- **Την Ύπαρξη Διαφάνειας των Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων και την Παροχή Πληροφοριών στους Ασφαλισμένους και Δικαιούχους:** Η ανεπαρκής γνώση των καταναλωτών εξηγείται από τη φύση της ασφάλισης. Επειδή, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι νομικά κείμενα με σύνθετους και εξειδικευμένους όρους, ένας κακόπιστος ασφαλιστής θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα συμβόλαιο που να μην παρείχε κανένα όφελος στον ασφαλισμένο. Ωστόσο, αυτό το πρόβλημα πλέον περιορίζεται καθώς υπάρχει συγκεκριμένη νομοθεσία για τις ασφαλιστικές συμβάσεις, οι οποίες πρέπει να διασφαλίζουν την καλή διατύπωση του ασφαλιστηρίου καθώς και τη διαφάνεια και σωστή ενημέρωση του ασφαλιζομένου. Επιπλέον, ο νόμος ορίζει ότι ο ασφαλισμένος έχει το δικαίωμα της εναντίωσης ή υπαναχώρησης από το συμβόλαιο σε κάποιες περιπτώσεις, όταν δεν του παρέχονται οι απαραίτητες πληροφορίες ή το συμβόλαιο δεν ανταποκρίνεται σε αυτά που έχει ζητήσει.
- **Την Εξασφάλιση Ασφαλιστικής Κάλυψης:** η κρατική εποπτεία προσπαθεί να διευκολύνει την πρόσβαση στην ασφάλιση για όλα τα άτομα που επιθυμούν να τους παράσχετε. Επειδή, οι ασφαλιστές συχνά αρνούνται να παρέχουν ασφαλιστική κάλυψη είτε λόγω μεγάλης πιθανότητας ζημιών είτε λόγω αντεπιλογής, η εποπτική αρχή πρέπει να λάβει μέτρα για να καταστήσει όσο το δυνατό ευκολότερη προς το κοινό την εύρεση αυτής. Από την άλλη οι ασφαλιστές είναι απαραίτητο να συνδυάζουν την ελευθερία με την κοινωνική ευθύνη. Διαφορετικά υπάρχει το ενδεχόμενο της υπαναχώρησης του ελεύθερου ανταγωνισμού και επιστροφής στο καθεστώς έγκρισης τιμολογίων και όρων.

2.2.1 Τρόποι Εποπτείας της Ασφαλιστικής Επιχείρησης

Η εποπτεία των ασφαλιστικών εταιριών πραγματοποιείται με δύο τρόπους: με τη νομοθεσία και με την εποπτική αρχή. Σχετικά με την πρώτη, το δίκαιο της εποπτείας έχει υποστεί έντονη την επίδραση των κοινοτικών επιταγών.

Το βασικό νομοθέτημα στην Ελλάδα, το Ν.Δ. 400/70 «περί Ιδιωτικής Επιχείρησης Ασφάλισης» ισχύει και σήμερα κωδικοποιημένο μετά από μια σειρά από νόμους και προεδρικά διατάγματα, τα οποία μετέβαλλαν, συμπλήρωσαν ή αντικατέστησαν πολλές από τις αρχικές διατάξεις του για λόγους εσωτερικής νομοθεσίας αλλά και προσαρμογής στο ευρωπαϊκό δίκαιο (Νεκτάριος, 2003). Αποτέλεσμα αυτού είναι να αποτελεί σχεδόν στο σύνολο του εναρμόνιση προς τις Οδηγίες Τρίτης Γενιάς.

Παλαιότερα, ο ρόλος της εποπτείας ήταν κυρίως ο προληπτικός έλεγχος, δηλαδή η έγκριση τιμολογίων ασφαλιστρών και γενικών όρων. Αυτό καταργήθηκε με το Π.Δ.252/96 και πλέον σύμφωνα με το πλαίσιο των κοινοτικών κανόνων η φιλοσοφία της εποπτείας έχει διαφοροποιηθεί και μετατοπίζεται προς τη διατήρηση της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων (Αντωνάκης et al., 2009).

Όσον αφορά την εποπτική αρχή, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, αυτή είναι η ΕΠ.Ε.Ι.Α., η οποία ελέγχει όλα τα υποβαλλόμενα στοιχεία των επιχειρήσεων. Η δραστηριότητα της είναι προληπτική αλλά και κατασταλτική καθώς νομιμοποιείται να ζητήσει ανάκληση της άδειας λειτουργίας μιας επιχείρησης αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις βάση νόμου.

2.2.2 Ο Κύριος Ρόλος της Εποπτικής Αρχής

Ο ρόλος των εποπτικών αρχών θεωρείται πολύ σημαντικός για την εύρυθμη λειτουργία της ασφαλιστικής αγοράς. Σύμφωνα με τον Νεκτάριο (2003), οι βασικές περιοχές στις οποίες επικεντρώνεται και πραγματοποιεί ελέγχους η εποπτεία είναι:

- **Χορήγηση Άδειας Λειτουργίας της Ασφαλιστικής Επιχείρησης:** έχει αναλυθεί διεξοδικά στην υποενότητα 2.1.1.1.
- **Χρηματοοικονομική Εποπτεία κατά τη Διάρκεια Λειτουργίας της Ασφαλιστικής Επιχείρησης:** ασκείται από την ΕΠ.Ε.Ι.Α, η οποία έχει ως αντικείμενο μεταξύ άλλων την εξακρίβωση της φερεγγυότητας, του σχηματισμού επαρκών τεχνικών αποθεμάτων και της ασφαλιστικής τοποθέτησης (δηλαδή της κάλυψης των τεχνικών αποθεμάτων με αντίστοιχα

στοιχεία ενεργητικού), για το σύνολο των εργασιών μιας ασφαλιστικής επιχείρησης (Αντωνάκης et al., 2009).. Όλα αυτά πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθ. 6 του Ν.Δ. 400/70.

- **Προστασία του Καταναλωτή:** όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, ένας από τους βασικούς στόχους της ασφαλιστικής νομοθεσίας είναι η δημιουργία συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και προστασίας του καταναλωτή με την απαγόρευση αντιδεοντολογικών πρακτικών όπως την ψευδή ή απατηλή διαφήμιση, τη μεταφορά συμβολαίων από τη μια εταιρία στην άλλη (εν αγνοία ή/και με επιθυμία του ασφαλισμένου), τη διακριτική μεταχείριση ασφαλισμένων κλπ. (Νεκτάριος, 2003). Ως εκ τούτου, η εποπτική αρχή έχει τη δυνατότητα να επιβάλει πρόστιμο στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δρουν κατά αυτό τον τρόπο μέχρι και να επιβάλει προσωρινή ή οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας τους.

2.2.3 Η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης και οι Βασικές Αρμοδιότητες της

Με τη θέσπιση του Νόμου 3229/2004 (ΦΕΚ Α 38) «*Εποπτεία της Ιδιωτικής Ασφάλισης, Εποπτεία και Έλεγχος Τυχερών Παιχνιδιών, Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και Άλλες Διατάξεις*», από 1.1.2008 η εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ανατέθηκε στην ΕΠ.Ε.Ι.Α., η οποία συστήθηκε ως Ν.Π.Δ.Δ.

Οι καθορισμένοι στόχοι της ΕΠ.Ε.Ι.Α. είναι σύμφωνα με αυτούς που αναφέρθηκαν παραπάνω για την κρατική εποπτεία γενικότερα και αφορούν τη διασφάλιση των συμφερόντων των ασφαλισμένων και δικαιούχων αποζημίωσης από ασφάλιση, τη διασφάλιση κλίματος εμπιστοσύνης για τους καταναλωτές, τον έλεγχο των τεχνικών αποθεμάτων και περιθωρίου φερεγγυότητας σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις, τον έλεγχο και αξιολόγηση των οικονομικών καταστάσεων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, του τρόπου διαχείρισης κινδύνων και των προοπτικών βιωσιμότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που βρίσκονται υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων για την καταστολή και πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Για τους σκοπούς της εύρυθμης λειτουργίας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων αλλά και συνολικά της ασφαλιστικής αγοράς, έχουν θεσμοθετηθεί οι αρμοδιότητες της

ΕΠ.Ε.Ι.Α. Οι βασικές της αρμοδιότητες είναι οι εξής (Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης - ΕΠ.Ε.Ι.Α, 2009)

- Χορήγηση και ανάκληση άδειας λειτουργίας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων,
- εποπτεία της τήρησης της νομοθεσίας εκ μέρους των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και λειτουργίας και εκκαθάρισης τους,
- ρύθμιση κάθε ειδικού αντικειμένου, προκειμένου να εκπληρωθεί ο σκοπός της, με κανονιστικές πράξεις,
- εισήγηση και γνωμοδότηση (εφόσον της ζητηθεί) προς τους εποπτευόμενους και αρμόδιο υπουργούς ανάπτυξης για κάθε τροποποίηση ή/και συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου της ιδιωτικής ασφάλισης,
- καθορισμός της υποβολής και του περιεχομένου των οικονομικών καταστάσεων ή/και άλλων στοιχείων που απαιτούνται για τους σκοπούς της άσκησης εποπτείας,
- καθορισμός των επιβολών των τακτικών ή έκτακτων ελέγχων, της διαδικασίας που θα ακολουθηθεί και των αρμόδιων οργάνων διεξαγωγής αυτών των ελέγχων, με δικές της αποφάσεις και υποχρεώνει τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ελέγχονται καθώς και τους διαμεσολαβούντες να υποβάλλουν, σε αυτή ή στα αρμόδια όργανα περιοδικά ή κατά περίπτωση τα σχετικά στοιχεία για τις ανάγκες πραγματοποίησης αυτών των ελέγχων,
- καθορισμός του περιεχομένου της εποπτείας των διαμεσολαβούντων προσώπων στις ασφαλίσεις, ιδίως σε ό,τι αφορά στη τήρηση και στο περιεχόμενο του οικείου μητρώου κατά κατηγορία διαμεσολαβούντος,
- επιβολή σύμφωνα με τη νομοθεσία των προβλεπόμενων προστίμων, πειθαρχικών ποινών και άλλων διοικητικών κυρώσεων,
- συνεργασία με άλλες αρχές για την άσκηση εποπτείας και ελέγχου στον ευρύτερο χρηματοοικονομικό τομέα, με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, με αρμόδιες εποπτικές αρχές άλλων κρατών – μελών της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ. και με την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχου (ΕΛΤΕ),
- έλεγχος καταλληλότητας των διοικούντων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων – Κριτήρια καταλληλότητας σχετικά με την εντιμότητα, εμπειρία και εργασιακή τους πείρα (όπως ορίζονται στο άρθρ. 16 του Ν.Δ. 400/70 (ΦΕΚ Α 10),

- επιβολή λήψης μέτρων εξυγίανσης - περιλαμβανομένου και του μέτρου υπαγωγής υπό καθεστώς αναγκαίας διαχείρισης και ανάκλησης της άδειας - στις εποπτευόμενες ασφαλιστικές επιχειρήσεις,
- εισηγήσεις σχεδίων βραχυχρόνιας χρηματοδότησης, οικονομικής ανασυγκρότησης και προγραμμάτων χρηματοδοτικού ελέγχου,
- έγκριση (ή μη) συγχωνεύσεων και εξαγορών – απόκτηση ειδικών συμμετοχών,
- έγκρισης (ή μη) μεταφοράς χαρτοφυλακίων,
- χρηματοοικονομικός έλεγχος ασφαλιστικών εργασιών βάση συγκεκριμένης μεθοδολογίας (όπως αυτή καθορίζεται από την νομοθεσία),
- παρακολούθηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων,
- επιμέλεια της εκπαίδευσης και της κατάρτισης των διαμεσολαβητών,
- συμμετοχή εκπροσώπων της στη διαχειριστική επιτροπή του ΓΔΑ, του Επικουρικού Κεφαλαίου και στην «Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» (άρθρ. 7 του Ν.3691/2008),
- λειτουργία διαφόρων υπηρεσιών όπως το Ελληνικό Κέντρο Πληροφοριών⁶, το οποίο παρέχει και ηλεκτρονικές υπηρεσίες και η νομική υπηρεσία,
- εισήγηση προς τον εποπτεύοντα υπουργό της χορήγησης άδειας επαγγέλματος του αναλογιστή ασφαλιστικών επιχειρήσεων και καθορισμός υπαλλήλου της ως γραμματέα της Εξεταστικής Επιτροπής (αρμόδια για τη διενέργεια των εξετάσεων προκειμένου να ληφθεί η άδεια άσκησης επαγγέλματος αναλογιστή).

2.2.3.1 Βασικοί Συνεργάτες της ΕΠ.Ε.Ι.Α.

Η ΕΠ.Ε.Ι.Α. όπως αναφέρθηκε παραπάνω συμμετέχει στην «Επιτροπή της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και

⁶ Το Ελληνικό Κέντρο Πληροφοριών λειτουργεί στην ΕΠ.Ε.Ι.Α από την 1/1/2008 σύμφωνα με το Π.Δ. 237/1986 (ΦΕΚ Α 110) και έχει ως σκοπό την αναζήτηση και παροχή πληροφοριών για την ασφαλιστική κάλυψη οχημάτων που έχουν εμπλακεί σε τροχαία ατυχήματα. Απώτερος σκοπός είναι η διευκόλυνση των έννομων ασφαλισμένων για την απαίτηση της αποζημίωσης τους τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό (Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης - ΕΠ.Ε.Ι.Α., 2009).

χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» ορίζοντας δύο στελέχη – ένα τακτικό και ένα έκτακτο – ως εκτελεστικά μέλη αυτής της αρχής, στην ΕΛΤΕ για θέματα ποιότητας λογιστικών ελέγχων των εποπτευόμενων ασφαλιστικών επιχειρήσεων και στην Επιτροπή Ανταγωνισμού για ζητήματα εντοπισμού κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης ή εναρμονισμένων πρακτικών. Η ΕΠ.Ε.Ι.Α. επίσης συνεργάζεται και βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, την Τράπεζα της Ελλάδος και τη συντονιστική αρχή του υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Επιπροσθέτως, η ΕΠ.Ε.Ι.Α. συνεργάζεται με το Συνήγορο του Καταναλωτή και τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή για θέματα εξωδικαστικής επίλυσης που περιέχουν διαφορές αστικής φύσης. Αναλυτικά, η ανάγκη αυτή δημιουργήθηκε από την προσπάθεια αντιμετώπισης διαφόρων ζητημάτων που δεν καλύπτονται από την τήρηση των αναγκαστικού δικαίου διατάξεων του Ν.Δ. 400/70 (ΦΕΚ Α 10), οι οποίες αφορούν την προληπτική εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων κατά τη σύναψη, διάρκεια και λύση μιας ασφαλιστικής σύμβασης. Αυτά τα ζητήματα αφορούν είτε την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων των συμβαλλομένων μερών, που δημιουργούν αστικής φύσης διαφορές, είτε τη συμμόρφωση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων με τις διάσπαρτες στην κείμενη νομοθεσία διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, που είναι σχετικές με τη συναλλακτική συμπεριφορά των ασφαλιστικών επιχειρήσεων έναντι των καταναλωτών – ασφαλισμένων και τρίτων – δικαιούχων του ασφαλίματος. Από τις διατάξεις αναγκαστικού δικαίου προβλέπονται διοικητικής φύσεως κυρώσεις προς την εκάστοτε ασφαλιστική επιχείρηση.

Συγκεκριμένα, ως προς τις αναφορές που περιέχουν αστικής φύσης διαφορές δεν υπάρχει στην ασφαλιστική αγορά κάποιος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής (ombudsman), όπως συμβαίνει στις τράπεζες και στις εταιρίες επενδύσεων. Ως εκ τούτου και μετά από διάφορα αιτήματα των πολιτών για την εξωδικαστική επίλυση των προβλημάτων τους από την ΕΠ.Ε.Ι.Α., υπεγράφη το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της ΕΠ.Ε.Ι.Α., του Συνηγόρου του Καταναλωτή και της Γενικής Γραμματείας του Καταναλωτή. Στο πλαίσιο του Μνημονίου αποσαφηνίζεται η παρέμβαση του καθενός συμβαλλόμενου (Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης - ΕΠ.Ε.Ι.Α., 2009).

Εκτός από το ρόλο που διαδραματίζει η ΕΠ.Ε.Ι.Α. στην Ελλάδα, δραστηριοποιείται και διεθνώς και ως εκ τούτου συνεργάζεται με κάποιους διεθνείς φορείς όπως:

- CEIOPS - Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors: είναι μια ανεξάρτητη επιτροπή η οποία ιδρύθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2003 μετά από απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2004/6/EC). Η επιτροπή αυτή αποτελείται από υψηλόβαθμα στελέχη των αρμόδιων εποπτικών αρχών για την ασφαλιστική αγορά και τα ασφαλιστικά επαγγελματικά ταμεία των κρατών – μελών της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ..
- OECD – Organisation for Economic Co – operation and Development (ΟΟΣΑ – Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης): ο οργανισμός αυτός ιδρύθηκε το 1961 και έχει την έδρα του στο Παρίσι. Μέλη του είναι 30 χώρες από όλο τον κόσμο, αριθμός ο οποίος αυξάνεται συνεχώς. Οι χώρες – μέλη αυτού του οργανισμού μέσω της συμμετοχής τους σε αυτόν μπορούν να συγκρίνουν αλλά και να συντονίσουν την εθνική πολιτική τους με τη διεθνή και να αναζητήσουν απαντήσεις σε κοινά προβλήματα.

2.3 Περιθώριο Φερεγγυότητας

Ο θεσμός αυτός εισήχθη στην Ελλάδα με το Π.Δ. 119/1985 και είχε ως σκοπό τη δημιουργία ενός επιπρόσθετου μηχανισμού για τήρηση ενός αποθέματος (επιπλέον των τεχνικών αποθεμάτων) για την αντιμετώπιση κυρίως απρόβλεπτων και δυσμενών συνθηκών (Αντωνάκης et al., 2009). Βασικός ρόλος του περιθωρίου φερεγγυότητας είναι η εξασφάλιση ότι η ασφαλιστική εταιρία θα είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της αλλά και στην περαιτέρω ενίσχυση της φερεγγυότητας της.

«Το πρόσθετο αυτό αποθεματικό αντιστοιχεί στην ελεύθερη βάρους περιουσία μιας ασφαλιστικής εταιρίας και προορίζεται για την αντιμετώπιση των επιχειρηματικών κινδύνων» (Αντωνάκης et al., 2009, κεφ. 1, σ. 31). Ο όρος Ελάχιστο Περιθώριο Φερεγγυότητας αναφέρεται στο ελάχιστο όριο, στο οποίο πρέπει να ανέρχεται το Κατεχόμενο Περιθώριο Φερεγγυότητας μιας ασφαλιστικής εταιρίας έτσι ώστε να μπορεί να καταστεί φερέγγυα. Ο τρόπος υπολογισμού του (καθώς και άλλα στοιχεία) περιγράφεται στο άρθ. 17α του Ν.Δ. 400/70 και διαφέρει αν πρόκειται για ασφαλίσεις ζωής ή για γενικές ασφαλίσεις.

Μετά από πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το 2012 θα τεθεί σε εφαρμογή το νέο σύστημα χρηματοοικονομικού ελέγχου των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, το οποίο ονομάζεται «Φερεγγυότητα II» (“Solvency II”) και αντικαθιστά με κάποιες τροποποιήσεις το ισχύον, από τον Ιανουάριο 2004,

σύστημα «Φερεγγυότητα Ι» (“Solvency I”). Αυτά τα δύο πλαίσια αναλύονται διεξοδικά στο επόμενο κεφάλαιο.

2.4 Εγγυητικό Κεφάλαιο

Με βάση το Π.Δ. 23/05, αρθ. 5 του Ν.Δ. 400/70, όπως λαμβάνεται από την Ένωση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (2010) (κωδικοποίηση νομοθετικού διατάγματος 400/1970), «κάθε ασφαλιστική επιχείρηση με έδρα την Ελλάδα, υποχρεούται να διαθέτει εγγυητικό κεφάλαιο. Το εγγυητικό κεφάλαιο αποτελεί το 1/3 του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας». Το ελάχιστο εγγυητικό κεφάλαιο είναι ένα απόλυτο ποσό σε Ευρώ και εκφράζει το ελάχιστο ποσό που πρέπει να διαθέτει μια ασφαλιστική επιχείρηση έτσι ώστε να λάβει την άδεια λειτουργίας της αλλά και ανά πάσα στιγμή. Σύμφωνα με το αρθ. 17β του Ν.Δ. 400/70 το εγγυητικό κεφάλαιο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από:

1. Ασφαλίσεις Κατά Ζημιών:

- 6.000.000 € για τους κλάδους 10 μέχρι και 15 από 1.1.2008,
- 2.000.000 € για έναν ή περισσότερους από τους κλάδους 1 μέχρι και 9, 16, 17 και 18 («Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπολείπεται των 3.000.000 ευρώ εφόσον ασκούν αντασφαλιστικές δραστηριότητες (αναλήψεις) και εφόσον πληρούται μία εκ των κάτωθι προϋποθέσεων :
 - i. Τα εισπραττόμενα αντασφάλιστρα κατά ζημιών υπερβαίνουν το 10% των συνολικών ακαθάριστων εγγεγραμμένων ασφαλιστρών κατά ζημιών,
 - ii. τα εισπραττόμενα αντασφάλιστρα κατά ζημιών υπερβαίνουν το ποσό των 50.000.000 ευρώ,
 - iii. τα τεχνικά αποθεματικά που αφορούν στις αντασφαλιστικές αναλήψεις κατά ζημιών υπερβαίνουν το 10% των συνολικών τεχνικών αποθεματικών κατά ζημιών.»).

2. Ασφαλίσεις Ζωής:

- 6.000.000€ από 1.1.2008 («Το εγγυητικό κεφάλαιο, που καθορίζεται ως ανωτέρω, πρέπει να απαρτίζεται από τα στοιχεία του άρθρου 17α παράγραφος 4 στοιχεία α, β, γ και δ iii»).

Σε περίπτωση που η ασφαλιστική επιχείρηση δεν διαθέτει κατά το νόμο το απαιτούμενο εγγυητικό κεφάλαιο, τότε είναι υποχρεωμένη να υποβάλει, στην εποπτική

αρχή, σχέδιο βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης για έγκριση, δηλαδή σχέδιο το οποίο προβλέπει την κατάθεση των απαραίτητων ποσών σε βραχυπρόθεσμο διάστημα. Αν δεν είναι σε θέση να τηρήσει αυτό το σχέδιο, τότε η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης μπορεί να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας της (Αντωνάκης et al., 2009).

2.5 Τεχνικά Αποθέματα και Ασφαλιστική Τοποθέτηση

Σχετικά με τα τεχνικά αποθέματα, αφορούν τις διάφορες προβλέψεις που μια ασφαλιστική επιχείρηση πρέπει να δημιουργεί στο παθητικό της κατά την κατάρτιση των οικονομικών της καταστάσεων. Σκοπός αυτού είναι η λογιστική απεικόνιση των διαφόρων υποχρεώσεων της από τους ασφαλιστικούς κινδύνους είτε αυτοί έχουν επέλθει, είτε βρίσκονται ακόμα στο πλαίσιο της ασφαλιστικής κάλυψης (Αντωνάκης et al., 2009). Με βάση το Ν.Δ. 400/70, προβλέπονται τα εξής υποχρεωτικά τεχνικά αποθέματα:

1. Ασφαλίσεις κατά Ζημιών:

- Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών (ΑΜΔΑ),
- απόθεμα κινδύνων σε ισχύ (ΑΚΕΙ),
- απόθεμα εκκρεμών ζημιών (ΑΕΖ),
- απόθεμα εξισορρόπησης,
- μαθηματικό απόθεμα γήρατος.

2. Ασφαλίσεις Ζωής:

- Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών (ΑΜΔΑ),
- απόθεμα κινδύνων σε ισχύ (ΑΚΕΙ),
- απόθεμα εκκρεμών ζημιών (ΑΕΖ),
- μαθηματικό απόθεμα,
- απόθεμα για συμμετοχή στα τεχνικά κέρδη ή αποδόσεις.

Σύμφωνα με το άρθ. 8 του Ν.Δ. 400/70, ίσχυε η άπαξ ετήσια αναφορά τεχνικών αποθεμάτων, δηλαδή η ασφαλιστική επιχείρηση ήταν υποχρεωμένη να υποβάλει στην εποπτική αρχή τις καταστάσεις σχηματισμού των αποθεμάτων μέχρι την 30η Ιουνίου κάθε χρόνου (Αντωνάκη et al., 2009).

Ωστόσο, με το Ν.3746/09 και με στόχο την αναμόρφωση του ισχύοντος συστήματος τήρησης των τεχνικών αποθεμάτων, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα υποχρεούνται να σχηματίζουν εφεξής επαρκή

τεχνικά αποθέματα σε συνεχή βάση και αδιάλειπτα για το σύνολο των ασφαλίσεων και αντασφαλίσεων που συνάπτουν και αναλαμβάνουν αντιστοίχως τόσο στην Ελλάδα όσο και στα άλλα κράτη – μέλη της Ε.Ε.. Η ΕΠ.Ε.Ι.Α εξειδίκευσε αυτό τον κανόνα και επιβάλλοντας, με την υπ' αριθ. 3/133/18.11.2008 απόφαση της, την Τριμηνιαία Επικαιροποίηση Τεχνικών Αποθεμάτων, η οποία συνεπάγεται την ανά τρίμηνο υποβολή συνοπτικής έκθεσης με τα στοιχεία των αποθεμάτων (Αντωνάκη et al., 2009).

Η ασφαλιστική τοποθέτηση αφορά τη διάθεση, στην Ελλάδα ή σε κάποιο άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ., επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων (στοιχεία του ενεργητικού), τα οποία είναι αντίστοιχα των υποχρεώσεων για τα τεχνικά αποθέματα. Αυτό έχει ως σκοπό τη διασφάλιση των συμφερόντων των δικαιούχων οποιασδήποτε παροχής από ασφαλιστική σύμβαση (Αντωνάκης et al., 2009). Η ασφαλιστική τοποθέτηση διακρίνεται στις εξής κατηγορίες:

1. Ασφαλίσεις κατά Ζημιών:

- Ασφαλιστική τοποθέτηση ασφαλίσεων αστικής ευθύνης αυτοκινήτων,
- ασφαλιστική τοποθέτηση λοιπών ασφαλίσεων κατά ζημιών.

2. Ασφαλίσεις Ζωής:

- Ασφαλιστική τοποθέτηση ασφαλίσεων ζωής,
- ασφαλιστική τοποθέτηση ασφαλίσεων ζωής που συνδέονται με επενδύσεις,
- ασφαλιστική τοποθέτηση διαχείρισης συνταξιοδοτικών κεφαλαίων και πρόνοιας.

Επιπλέον, με βάση το άρθ. 8 του Ν.Δ. 400/70, την ασφαλιστική τοποθέτηση διέπουν τρία βασικά είδη περιοριστικών κανόνων, σκοπός των οποίων είναι η επιβολή μιας «συντηρητικής» κατεύθυνσης στην επενδυτική πολιτική των εταιριών ως προς τα στοιχεία που απαρτίζουν την ασφαλιστική τοποθέτηση προς τον απώτερο σκοπό της διασφάλισης των συμφερόντων των ασφαλισμένων (Αντωνάκης et al., 2009). Συνοπτικά, οι κανόνες αυτοί είναι:

- Κανόνες Επιλογής Στοιχείων – ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να ληφθούν υπόψη,
- κανόνες Διασποράς – τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία σε τι ποσοστό μπορούν να ληφθούν υπόψη,
- κανόνες Αποτίμησης – τα παραπάνω στοιχεία με ποιο τρόπο αποτιμώνται.

2.6 Ο θεσμός της Αντασφαλίσεως

Επιμέρους θέματα τα οποία έγκειται στην εποπτεία της ΕΠ.Ε.Ι.Α. και τα οποία προσφάτως (Ν. 3746/2009 – ΦΕΚ Α 27) νομιμοποιήθηκαν είναι η 5^η Οδηγία για τα αυτοκίνητα (2005/14/ΕΚ) και η Οδηγία περί αντασφάλισης (2005/68/ΕΚ). Όσον αφορά στην πρώτη Οδηγία, με το νόμο βελτιώνεται ένας ήδη ρυθμισμένος θεσμός, ο οποίος σχετίζεται με την ασφάλιση αυτοκινήτων. Περιληπτικά, θεσμοθετείται η περαιτέρω προστασία τόσο για το λήπτη της ασφάλισης όσο και για τον τρίτο ζημιωθέντα, η αντιμετώπιση συγκεκριμένων περιπτώσεων του θεσμικού πλαισίου της ασφάλισης αυτοκινήτων κατά ενιαίο τρόπο, η επίλυση θεμάτων που έχουν προκύψει κατά την πρακτική εφαρμογή υφιστάμενων διατάξεων (πχ μεταβίβαση αυτοκινήτου οχήματος) και επαναδιατυπώνεται ορθότερα το σχετικό άρθρο του σκοπού του Κέντρου Πληροφοριών (4^η Οδηγία αυτοκινήτων – 2000/26/ΕΚ) καθώς και ορίζονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για τα εμπλεκόμενα μέρη, τα οποία θα εφαρμόσουν την 5^η Οδηγία (Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης - ΕΠ.Ε.Ι.Α., 2009).

Από την άλλη, με την εισαγωγή της Οδηγίας «περί Αντασφαλίσεως» στην εσωτερική έννομη τάξη ρυθμίζεται για πρώτη φορά ο θεσμός της αντασφαλίσεως στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση 2008 της ΕΠ.Ε.Ι.Α (2009), με την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων του Ν.Δ. 400/70 (ΦΕΚ Α 10), οι διατάξεις οι οποίες αφορούν αυτή την Οδηγία διακρίνονται σε τρεις ενότητες:

- Θέματα που αφορούν τις αμιγώς αντασφαλιστικές επιχειρήσεις: οι σχετικές διατάξεις οροθετούν το αναγκαίο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας για την ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και αποτελούν μεταφορά των αντίστοιχων διατάξεων της οδηγίας αντασφάλισης. Οι διατάξεις σχετικά με την εποπτεία και πιο συγκεκριμένα οι αρχές λειτουργίας, οι προϋποθέσεις και οι όροι ρυθμίζονται με τρόπο παρόμοιο όπως για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Το θέμα της εποπτείας των αντασφαλιστικών επιχειρήσεων κρίνεται σημαντικό και ρυθμίζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα.
- Θέματα που αφορούν την ανάληψη αντασφαλιστικών εργασιών εκ μέρους των ασφαλιστικών επιχειρήσεων: οι σχετικές διατάξεις αποτελούν μεταφορά των αντίστοιχων διατάξεων της οδηγίας αντασφάλισης. Κύριος στόχος αυτών είναι η αποτελεσματική εποπτεία της ανάληψης αντασφαλιστικών εργασιών

των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, εφόσον όμως αυτές αποτελούν ένα σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων τους. Επιπλέον, ορίζεται ότι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις δικαιούνται να ασκούν αντασφαλιστικές εργασίες μόνο σε κλάδους, στους οποίους τους έχει δοθεί άδεια πρωτασφάλισης και υποχρεούνται να υπολογίζουν ξεχωριστά το περιθώριο φερεγγυότητας τους και να έχουν ξεχωριστή ασφαλιστική τοποθέτηση σχετικά με τις αντασφαλιστικές τους εργασίες.

- Θέματα που αφορούν αντασφαλιστικές εκχωρήσεις ασφαλιστικών επιχειρήσεων: το κύριο θέμα που αφορά τον σκοπό των ρυθμίσεων αυτών είναι η συμμετοχή των αντασφαλιστών στα αποθέματα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Ουσιαστικά, το θεσμικό πλαίσιο αυτών ρυθμίζει την περαιτέρω διεύρυνση της δυνατότητας συμμετοχής των αντασφαλιστών στην κάλυψη των τεχνικών αποθεμάτων όχι μόνο στις ασφαλίσεις κατά ζημιών αλλά και στις ασφαλίσεις ζωής. Τέλος, θεσμοθετείται το θέμα της δυνατότητας της ΕΠ.Ε.Ι.Α. να ορίζει κάθε φορά το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό συμμετοχής σύμφωνα τόσο με τις ανάγκες της ασφαλιστικής αγοράς όσο και με τις εκάστοτε οικονομικές συνθήκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

3.1 Ορισμός Φερεγγυότητας

Καθώς ο ασφαλιστικός κλάδος κινείται από ένα σύστημα άμεσου εποπτικού ελέγχου σε ένα περισσότερο απελευθερωμένο περιβάλλον, απαιτείται η εύρεση νέων συστημάτων ελέγχου και διαχείρισης των κινδύνων. Επιπλέον, οι εποπτικές αρχές χρειάζεται να χρησιμοποιήσουν νέες και πιο βελτιωμένες τεχνικές για τον έλεγχο των ασφαλιστικών εταιριών. Δεδομένου ότι αυτά τα ιδρύματα είναι συγχρόνως μεγάλοι και κύριοι επενδυτές, η αξιοπιστία τους έχει σαφή και σίγουρη επίπτωση στη χρηματοοικονομική αγορά. Το βασικότερο σημείο αναφοράς μιας ασφαλιστικής επιχείρησης είναι η φερεγγυότητα της ή διαφορετικά η οικονομική της ευρωστία (Sandström, 2006).

Οι βασικές υποχρεώσεις μιας ασφαλιστικής επιχείρησης είναι οι αναμενόμενες ασφαλιστικές της απαιτήσεις και οι συναφείς της δαπάνες. Αυτές συνήθως υπολογίζονται με αναλογιστικές μεθόδους. Ωστόσο, αυτοί οι υπολογισμοί δεν είναι τίποτα άλλο από εκτιμήσεις με κάποια πιθανότητα λάθους. Προκειμένου να προστατευτούν οι αντισυμβαλλόμενοι ενός ασφαλιστικού προϊόντος ή συμβολαίου και να διασφαλιστεί η σταθερότητα της χρηματοπιστωτικής αγοράς, απαιτείται οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις να διαθέτουν ένα ορισμένο ποσό επιπρόσθετων περιουσιακών στοιχείων ως εφεδρεία, το οποίο ονομάζεται «Περιθώριο Φερεγγυότητας».

Η έννοια της φερεγγυότητας υφίσταται από παλιά. Σύμφωνα με το Ένατο Νέο Κολεγιακό Λεξικό του Γουέμπστερ (Webster's Ninth New Collegiate Dictionary), ο όρος αυτός αναφέρεται από περίπου το 1727 ως η «ποιότητα ή κατάσταση του να είναι κάποιος ή κάτι φερέγγυο» (όπως αναφέρεται στον Sandström, 2006, p.7). Ωστόσο, ο τελευταίος ορισμός αναφέρεται ως «η κατάσταση του να αποπληρώνει κάποιος όλες τις νομικές του απαιτήσεις» και υφίσταται 100 χρόνια, από το έτος 1630. Ως εκ τούτου γύρω από την έννοια της φερεγγυότητας δημιουργούνται πολλά ερωτήματα όπως:

- Πόσο μεγάλο πρέπει να είναι αυτό το ποσό;
- Για πόσο χρονικό διάστημα πρέπει να υπολογίζεται;

- Ποια είδη περιουσιακών στοιχείων πρέπει να συμπεριλαμβάνονται σε αυτό το ποσό που χρησιμοποιείται ως εφεδρεία;

Ο Pentikäinen υποστηρίζει ότι το Περιθώριο Φερεγγυότητας (solvency margin, SM) είναι η διαφορά μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού (Assets, A) και των υποχρεώσεων (Liabilities, L) (όπως αναφέρει ο Sandström, 2006, p.9), δηλαδή:

$$SM = A - L \quad (1)$$

Επιπλέον, ο Pentikäinen δίνει τον ορισμό του Διαθέσιμου Περιθωρίου Φερεγγυότητας (Available Solvency Margin, ASM), το οποίο είναι ίσο με τη σχέση (1) παραπάνω και προκύπτει εφόσον τεθούν κάποιοι περιορισμοί (για παράδειγμα, ότι τα περιουσιακά στοιχεία που δεσμεύονται για την εκτίμηση πρέπει να είναι καλής ποιότητας) (όπως αναφέρει ο Sandström, 2006, p.9). Ωστόσο, αυτός ο ορισμός δεν περικλείει καμία αναφορά ούτε για το σχετικό μέγεθος που πρέπει να έχει το εφεδρικό αυτό κεφάλαιο ούτε για το χρονικό ορίζοντα που πρέπει να υπολογίζεται.

Η θεωρητική κεφαλαιακή απαίτηση ή διαφορετικά η κεφαλαιακή απαίτηση στόχος αντιπροσωπεύει (κάτω από ορισμένες δικαιοδοσίες) το ελάχιστο ποσό που απαιτείται από τους ρυθμιστικούς κανονισμούς, προκειμένου μια ασφαλιστική επιχείρηση να δύναται να συνεχίσει τις δραστηριότητες της (Sandström, 2011). Σύμφωνα με άλλες νομοθεσίες η θεωρητική κεφαλαιακή απαίτηση μπορεί να είναι απλά ένας στόχος ή ένα πρώιμο προειδοποιητικό σήμα. Αυτό σημαίνει ότι εάν μια ασφαλιστική επιχείρηση έχει ASM πάνω από το θεωρητικό, έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει ως δρούσα οντότητα, δηλαδή ως οντότητα που βρίσκεται σε κατάσταση φερεγγυότητας. Σε διαφορετική περίπτωση, ανάλογα με το σύστημα που προβλέπει τέτοιου είδους ζητήματα, οι εποπτικές αρχές επεμβαίνουν και δίνουν στην ασφαλιστική επιχείρηση ένα χρονικό περιθώριο να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις ή τελικά ζητούν ανάκληση της άδειας λειτουργίας της. Για παράδειγμα, το κεφαλαιουχικό σύστημα της Αμερικής που εισήχθη από τον Εθνική Ένωση των Επιτροπών Ασφαλίσεων (National Association of Insurance Commissioners – NAIC) αλλά και η Οδηγία “Solvency II” της Ευρώπης, διαθέτουν μια «κλίμακα παρέμβασης» μεταξύ του ανώτερου επιπέδου – στόχου και του απόλυτου ελαχίστου επιπέδου.

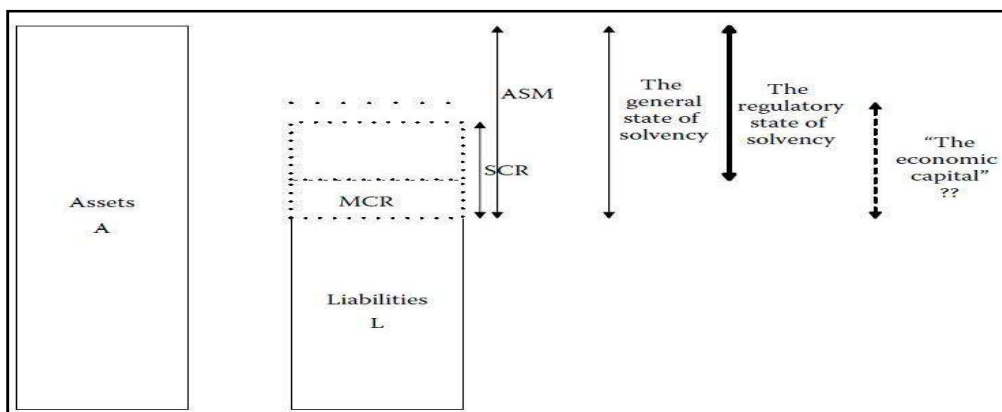
Στη βιβλιογραφία, η κεφαλαιακή απαίτηση – στόχος αναφέρεται ως «Κεφαλαιακή Απαίτηση Φερεγγυότητας (Solvency Capital Requirement – SCR) ενώ η

ελάχιστη απαίτηση αναφέρεται ως «Ελάχιστη Κεφαλαιακή Απαίτηση (Minimum Capital Requirement – MCR) (Sandström, 2011). Το MCR και SCR αποτελούν τις δύο εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις. Αναφορικά, η Διεθνής Ένωση Ασφαλιστικής Εποπτείας (International Association of Insurance Supervisors – IAIS) μεταφράζει το SCR ως η «Προβλεπόμενη Κεφαλαιακή Απαίτηση (Prescribed Capital Requirement – PCR). Ως εκ τούτου, στην ιδανική περίπτωση πρέπει να ισχύει:

$$\text{MCR} < \text{SCR} \leq \text{ASM} \quad (2)$$

Ανάλογα με τα αποτελέσματα των υπολογισμών των MCR, SCR, ASM κάθε ασφαλιστική επιχείρηση βρίσκεται σε διαφορετική κατάσταση φερεγγυότητας. Για παράδειγμα, αν για κάποια εταιρεία ισχύει ότι $\text{ASM} \leq \text{MCR}$, αυτό σημαίνει ότι οι κεφαλαιακές της απαιτήσεις βρίσκονται σε χαμηλότερο από το ελάχιστο επίπεδο φερεγγυότητας. Συνεπώς βρίσκεται στη δικαιοδοσία της εποπτικής αρχής η απόφαση της συνολικής λήξης των δραστηριοτήτων της ή συνέχισης μόνο για την εκπλήρωση των ήδη υπαρχουσών συμβολαίων της, δηλαδή η ασφαλιστική επιχείρηση βρίσκεται σε κατάσταση αφερεγγυότητας (Sandström, 2011). Στην Εικόνα που ακολουθεί απεικονίζεται η κατάσταση φερεγγυότητας για τους ασφαλιστικούς οργανισμούς:

Εικόνα 2: Οι διάφορες καταστάσεις φερεγγυότητας

Πηγή: Sandström (2011), p. 5

Τέλος, υπάρχουν διάφοροι τρόποι θεώρησης της έννοιας της φερεγγυότητας. Σύμφωνα με τον Pentikäinen (όπως αναφέρει ο Sandström, 2011, pp. 5-6) διακρίνονται δύο τρόποι:

- Από την πλευρά της διοίκησης της επιχείρησης: όπου πρέπει να εξασφαλίζεται η συνέχιση των δραστηριοτήτων και η επιβίωση της.

- Από την πλευρά των εποπτικών αρχών: όπου πρέπει να διασφαλίζονται τα οφέλη των ασφαλισμένων.

Στο νέο σύστημα των τριών πυλώνων της Κοινωνικής Ασφάλισης οι δύο αυτές θεωρήσεις χρησιμοποιούνται και συνδυάζονται με τα εσωτερικά μοντέλα μέτρησης της φερεγγυότητας.

3.2 «Φερεγγυότητα Ι» (“Solvency I”)

Το 1970 ξεκίνησε η ανάπτυξη του αναγκαίου νομοθετικού καθεστώτος για την ασφαλιστική αγορά με την Πρώτη Γενιά των Ασφαλιστικών Οδηγιών (Οδηγία 79/267/ΕΟΚ· οδηγία 73/239/ΕΟΚ· και οδηγία 73/240/ΕΟΚ) και ολοκληρώθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1990 με την Τρίτη Γενιά Ασφαλιστικών Οδηγιών, η οποία καθιέρωσε το «σύστημα του διαβατηρίου της Ε.Ε.» ή «ενιαία άδεια» για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις με βάση τις έννοιες της ελάχιστης εναρμόνισης και της αμοιβαίας αναγνώρισης. Στόχος της ασφαλιστικής νομοθεσίας της Ε.Ε. ήταν η ανάπτυξη μιας ενιαίας αγοράς ασφαλιστικών προϊόντων και υπηρεσιών και η εξασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών ασφαλίσεων (Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2007). Ωστόσο, οι οδηγίες αυτές αποδείχθηκαν ανεπαρκείς και έτσι η Επιτροπή προέβηκε σε επανεξέταση των απαιτήσεων φερεγγυότητας.

Επιπλέον, η ασφαλιστική νομοθεσία που σχετίζεται με την εποπτεία, τον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας και τη φερεγγυότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων στην Ε.Ε., προέρχεται από μια σειρά κοινοτικών οδηγιών που τέθηκαν σε εφαρμογή από το 1973 και εφεξής. Αναφορικά, η Ε.Ε. εξέδωσε δύο οδηγίες, 73/239/ΕΕΚ και 79/269/ΕΕΚ, το 1973 και 1979 αντίστοιχα, οι οποίες προέβλεπαν απαραίτητη τη δημιουργία ενός κεφαλαιακού Περιθωρίου Φερεγγυότητας έτσι ώστε η ασφαλιστική αγορά να είναι προετοιμασμένη και να έχει τη δυνατότητα να καλύψει το ενδεχόμενο έκτακτων κινδύνων.

Συνεπώς, στα μέσα του 1994, με την κατάργηση των ελέγχων των προϊόντων αλλά και μετά τη φιλελευθεροποίηση των τιμών στην Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά, η ανάγκη ελέγχου και επίβλεψης της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών εταιριών έγινε απαραίτητη και ιδιαίτερα σημαντική κυρίως προκειμένου να προστατευθούν οι κάτοχοι των ασφαλιστήριων συμβολαίων.

Η προστασία των καταναλωτών έναντι της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε δύο στάδια. Αρχικά θεσμοθετείται η «Φερεγγυότητα

I» το Φεβρουάριο του 2002, η οποία τίθεται σε εφαρμογή στα τέλη του 2004 και απευθύνεται σε πολλά θέματα σχετικά με τον συντονισμό των ρυθμιστικών φορέων. Επιπλέον, παρέχει μια αρχική σειρά από κανόνες που αφορούν τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις τόσο για τις ασφαλίσεις ζωής, όσο και για τις γενικές ασφαλίσεις (βλ. Οδηγία ΕΕ: 2002/13/EC για γενικές ασφαλίσεις και Οδηγία ΕΕ: 2002/83/EC για ασφαλίσεις ζωής).

Παρόλα αυτά η οδηγία αυτή δεν άλλαξε τον υπάρχον βασικό υπολογισμό του Περιθωρίου Φερεγγυότητας των ασφαλιστικών εταιριών, όπως είχε προκύψει από παλαιότερες οδηγίες, τροποποίησε όμως κάποια στοιχεία της υπάρχουσας νομοθεσίας. Επιπλέον, με το πλαίσιο της “Solvency I” ο ρόλος της εποπτείας έγινε πιο ενεργός, καθώς οι εποπτικές αρχές είχαν το δικαίωμα να παρεμβαίνουν σε περίπτωση που το Περιθώριο Φερεγγυότητας δεν κυμαινόταν σε επιθυμητά επίπεδα.

Βασική προϋπόθεση της Οδηγίας “Solvency I” είναι ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες θα πρέπει να διατηρούν περιουσιακά στοιχεία που ισούνται με το περιθώριο φερεγγυότητας ή με το εγγυητικό τους κεφάλαιο ανάλογα με το ποιο είναι το μεγαλύτερο. Η διαφορά με την προηγούμενη νομοθεσία του 1970 και πιο συγκεκριμένα για την Ελλάδα του Ν.Δ.400/70, είναι ότι αύξησε το ελάχιστο εγγυητικό κεφάλαιο και τα όρια ασφαλιστρών και ζημιών στο τύπο υπολογισμού του Περιθωρίου Φερεγγυότητας.

3.2.1 Τρόπος Υπολογισμού του Περιθωρίου Φερεγγυότητας

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία Ν.Δ.400/70, άρθ. 17α και άρθ. 17β (Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (Ε.Α.Ε.Ε.), 2010), το Περιθώριο Φερεγγυότητας υπολογίζεται ως εξής:

1. Για τις Ασφαλίσεις κατά Κινδύνων (non – life):

Το περιθώριο φερεγγυότητας ορίζεται ως το υψηλότερο μεταξύ του δείκτη ασφαλιστρών και δείκτη αποζημιώσεων όπου:

- Δείκτης Ασφαλιστρών (Δ.Ασφ.): είναι το άθροισμα των ασφαλιστρών ή των αλληλασφαλιστικών εισφορών όπου συμπεριλαμβάνονται και τα παρεπόμενα δικαιώματα, τα οποία πραγματοποιήθηκαν κατά τη τελευταία κλεισμένη οικονομική χρήση από δραστηριότητες πρωτασφάλισης (1) και το ποσό των αντασφαλιστρών που έγιναν αποδεκτά στην τελευταία οικονομική χρήση (2). Από το άθροισμα αυτό αφαιρείται το ποσό των ασφαλιστρών ή

αλληλασφαλιστικών εισφορών που ακυρώθηκαν κατά την τελευταία χρήση και το ποσό των φόρων , τελών και εισφορών που αντιστοιχεί στα πιο πάνω ασφάλιστρα, αντασφάλιστρα και εισφορές (3)». Έτσι, μαθηματικά προκύπτει:

$$\Delta.Ασφ.= (1)+(2)-(3)$$

Το ποσό που προκύπτει κατανέμεται σε δύο τμήματα. Το πρώτο αντιστοιχεί σε αυτό που δεν υπερβαίνει τα 50 εκ. € και το οποίο πολλαπλασιάζεται με ποσοστό 18% και το δεύτερο αντιστοιχεί σε αυτό το ποσό που υπερβαίνει τα 50 εκ. € και το οποίο πολλαπλασιάζεται με ποσοστό 16%. Έπειτα τα δύο αυτά τμήματα αθροίζονται. Το άθροισμα αυτό πολλαπλασιάζεται επί τον κατά τις τρεις τελευταίες χρήσεις λόγο μεταξύ του ποσού των ζημιών (αποζημιώσεων) που παραμένουν σε βάρος της ασφαλιστικής επιχείρησης μετά την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων και του ποσού των ακάθαρτων ζημιών (αποζημιώσεων). Ο λόγος δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 50%.

- Δείκτης Αποζημιώσεων (Δ. Αποζ.): είναι το άθροισμα των ποσών των ασφαλιστικών αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν για πρωτασφαλίσεις κατά την διάρκεια των τριών τελευταίων οικονομικών χρήσεων ή επτά τελευταίων οικονομικών χρήσεων για επιχειρήσεις που ασκούν μόνο ένα ή περισσότερους από τους κλάδους πιστώσεων, θύελλας, χαλαζιού ή παγετού (α), του ποσού των αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν σε αυτή την περίοδο λόγω αποδοχής αντασφαλίσεων ή αντεκχωρήσεων (β) και του ποσού προβλέψεων που έγιναν στο τέλος της τελευταίας χρήσης για τις εκκρεμείς αποζημιώσεις (γ). Από το άθροισμα αυτό αφαιρείται το ποσό των απαιτήσεων κατά τρίτων που εισπράχθηκαν κατά την διάρκεια των τριών τελευταίων χρήσεων ή επτά χρήσεων για επιχειρήσεις που ασκούν τους προαναφερόμενους κλάδους (δ) και το ποσό των προβλέψεων για εκκρεμείς αποζημιώσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την έναρξη της προηγούμενης και της τελευταίας κλεισμένης χρήσης για πρωτασφαλίσεις και για αποδοχές αντασφαλίσεων (ε). Έτσι, μαθηματικά προκύπτει:

$$\Delta. Αποζ.= (α)+(β)+(γ)-$$

Το ποσό που προκύπτει κατανέμεται σε δύο τμήματα. Το πρώτο αντιστοιχεί στο ποσό που δεν υπερβαίνει τα 35 εκ. € και πολλαπλασιάζεται με ποσοστό

26% ενώ το επιπλέον (αυτό που υπερβαίνει τα 35 εκ. €) πολλαπλασιάζεται με ποσοστό 23% και αθροίζονται. Το άθροισμα αυτό πολλαπλασιάζεται επί τον κατά τις τρεις τελευταίες χρήσεις λόγο μεταξύ του ποσού των ασφαλιστικών αποζημιώσεων που παραμένουν σε βάρος της ασφαλιστικής επιχείρησης μετά την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων και του ποσού των ακάθαρτων αποζημιώσεων. Ο λόγος δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 50%.

2. Για τις Ασφαλίσεις Ζωής (life):

Το περιθώριο φερεγγυότητας ορίζεται ως εξής:

- Πρώτο αποτέλεσμα: είναι το ποσοστό 4% των μαθηματικών αποθεμάτων από πρωτασφαλιστικές εργασίες (χωρίς την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων) και αντασφαλιστικές αποδοχές πολλαπλασιάζεται με τον κατά την τελευταία οικονομική χρήση λόγο του συνόλου των μαθηματικών αποθεμάτων (μετά την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων) προς τα ακαθάριστα μαθηματικά αποθέματα πριν να αφαιρεθούν οι αντασφαλιστικές εκχωρήσεις. Ο λόγος αυτός δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 85%)»
- Δεύτερο αποτέλεσμα: είναι το ποσοστό 0,3% για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια των οποίων το κεφάλαιο κινδύνου δεν είναι αρνητικό και έχει ασφαλιστεί από την επιχείρηση, το οποίο πολλαπλασιάζεται με τον κατά την τελευταία χρήση λόγο του συνολικού κεφαλαίου κινδύνου με ίδια κράτηση της επιχείρησης μετά την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων και αντεκχωρήσεων προς το συνολικό κεφάλαιο κινδύνου στο οποίο περιλαμβάνονται οι αντασφαλίσεις. Ο λόγος αυτός δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 50%.

3.2.2 Αδυναμίες Οδηγίας “Solvency I” – Η ανάγκη για Αναθεώρηση

Το βασικότερο μειονέκτημα της Οδηγίας “Solvency I” σχετίζεται με τον τρόπο υπολογισμού του Περιθωρίου Φερεγγυότητας, ο οποίος βασίζεται κυρίως σε χρηματοοικονομικούς παράγοντες, παρουσιάζει μια σχετική ομοιομορφία (μεταξύ των διαφόρων τύπων ασφαλιστικών επιχειρήσεων) και δεν δίνει έμφαση στους επιμέρους κινδύνους που μπορεί να επηρεάσουν άμεσα τη φερεγγυότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Επιπλέον, λόγω του γεγονότος ότι οι μέθοδοι αποτίμησης των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού και των τεχνικών προβλέψεων (κυρίως) και οι προϋποθέσεις υπολογισμού των μαθηματικών αποθεμάτων, διαφέρουν σημαντικά από χώρα σε χώρα, το πλαίσιο του “Solvency I” κρίθηκε ανεπαρκές όσον αφορά την

αξιολόγηση των κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις σε σχέση με την «ενιαία αγορά».

Ένα άλλο μειονέκτημα του “Solvency I” είναι ότι σε αρκετές περιπτώσεις, οι κανόνες του έρχονται σε αντιπαράθεση με την ορθή διαχείριση των κινδύνων. Αποτέλεσμα αυτού και του γεγονότος, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, ότι στο πλαίσιο του δε λαμβάνονται υπόψη κάποιοι επιμέρους κίνδυνοι, πολλές εταιρίες είχαν αναγκαστεί να υιοθετήσουν αρκετά αυστηρούς κανόνες διαχείρισης κινδύνων που ενδεχομένως να είναι αυστηρότεροι από ότι χρειαζόταν.

Συνοπτικά, οι αδυναμίες του πλαισίου της «Φερεγγυότητας Ι» είναι οι εξής (Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2007):

- **Περιορισμοί στην Ορθή Λειτουργία της Ενιαίας Αγοράς:** το ισχύον κοινοτικό πλαίσιο διαθέτει ελάχιστους κανόνες, οι οποίοι μπορούν να συμπληρωθούν από πρόσθετους κανόνες σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, αυτοί οι πρόσθετοι κανόνες υπονομεύουν και στρεβλώνουν την ορθή λειτουργία της ενιαίας ασφαλιστικής αγοράς. Ως αποτέλεσμα, αυξάνεται το κόστος για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τους αντισυμβαλλομένους τους και παρακωλύεται ο ανταγωνισμός εντός της Ε.Ε.. Επιπλέον, η λειτουργία της ενιαίας ασφαλιστικής αγοράς γίνεται ακόμα πιο δυσχερής καθώς ο ρόλος της εποπτείας παρουσιάζει σημαντικές διαφορές όσον αφορά στον τρόπο που ασκείται.
- **Έλλειψη Διεθνούς και Διατομεακής Σύγκλισης:** το γεγονός αυτό υπονομεύει την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών ασφαλιστικών επιχειρήσεων αλλά και αυξάνει την πιθανότητα ρυθμιστικού αρμπιτράζ, δηλαδή αυθαίρετων ρυθμίσεων. Ως εκ τούτου, δύο οργανισμοί – η Διεθνής Ένωση Εποπτικών Αρχών Ασφαλίσεων (IAS) και το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) – πραγματοποιούν εργασίες τόσο για την εύρεση και ανάπτυξη νέων προτύπων φερεγγυότητας όσο και για την αποτίμηση των τεχνικών προβλέψεων, βασισμένοι σε μια προσέγγιση που θα λαμβάνει υπόψη τον οικονομικό κίνδυνο, πράγμα που δεν συμπεριλαμβανόταν στο πλαίσιο του Solvency I. Επιπλέον, οι Οδηγίες 2006/48/EK και 2006/49/EK για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έχει καθιερώσει και για τις τράπεζες ένα καθεστώς φερεγγυότητας με βάση τον κίνδυνο.

- **Έλλειψη Ευαισθησίας στον Κίνδυνο:** όπως αναφέρεται και παραπάνω, το νομοθετικό καθεστώς του “Solvency I” δεν λαμβάνει υπόψη κάποιους κινδύνους (π.χ. πιστωτικό, λειτουργικό κ.ά.), περιλαμβάνει πολύ λίγες ποιοτικές απαιτήσεις σχετικά με τη διαχείριση του κινδύνου και τη διακυβέρνηση, δεν επιβάλλει τακτικούς, επαρκείς και έγκαιρους ελέγχους στις εποπτικές αρχές, δεν διευκολύνει τη βέλτιστη κατανομή κεφαλαίου και δεν προσδίδει ορθή διαχείριση των κινδύνων. Ως αποτέλεσμα, ένας από τους βασικούς στόχους της E.E. –η προστασία των καταναλωτών ασφαλίσεων – να υπονομεύεται και να μην είναι αποτελεσματική.
- **Μη Βέλτιστες Ρυθμίσεις για την Εποπτεία του Ομίλου:** η εποπτεία των ομίλων με βάση το πλαίσιο του “Solvency I” εστιάζεται σε νομικές οντότητες και ως εκ τούτου δε συμβαδίζει με τη διάρθρωση και οργάνωση τους. Στην πραγματικότητα η οργάνωση των ομίλων είναι όλο και περισσότερο συγκεντρωτική καθώς έχουν εισαχθεί συστήματα διαχείρισης του κινδύνου σε επίπεδο επιχείρησης και οι βασικές λειτουργίες πραγματοποιούνται σε ενοποιημένη βάση. Αποτέλεσμα αυτής της διαφοράς μεταξύ του τρόπου διοίκησης των ομίλων και της εποπτείας είναι η αύξηση του κόστους για τους ασφαλιστικούς ομίλους και μια πιθανή άγνοια κάποιων βασικών κινδύνων που αφορούν όλο τον όμιλο.

Σύμφωνα με τη Χαμπάκη Μ. (2006) και την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (2007), οι λόγοι που οδήγησαν στην αναθεώρηση του πλαισίου του “Solvency I” και στην αναζήτηση νέου νομοθετικού καθεστώτος και κατ’ επέκταση του “Solvency II” ήταν οι εξής:

- Η ανάγκη για αποτελεσματικότερη εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων,
- η ανάγκη για εναρμόνιση των ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων,
- η ανάγκη για την προστασία των καταναλωτών ασφαλίσεων,
- η ανάγκη για πληρέστερο υπολογισμό του περιθωρίου φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβάνοντας και τους κινδύνους ρευστότητας, αγοράς, λειτουργικό, πιστωτικό και underwriting,
- η ανάγκη για εμβάθυνση της ολοκλήρωσης της ασφαλιστικής αγοράς στην E.E.,

- η ανάγκη της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών ασφαλιστών και αντασφαλιστών,
- η ανάγκη για προώθηση μιας καλύτερης ρύθμισης.

3.3 Η Μετάβαση στο “Solvency II”

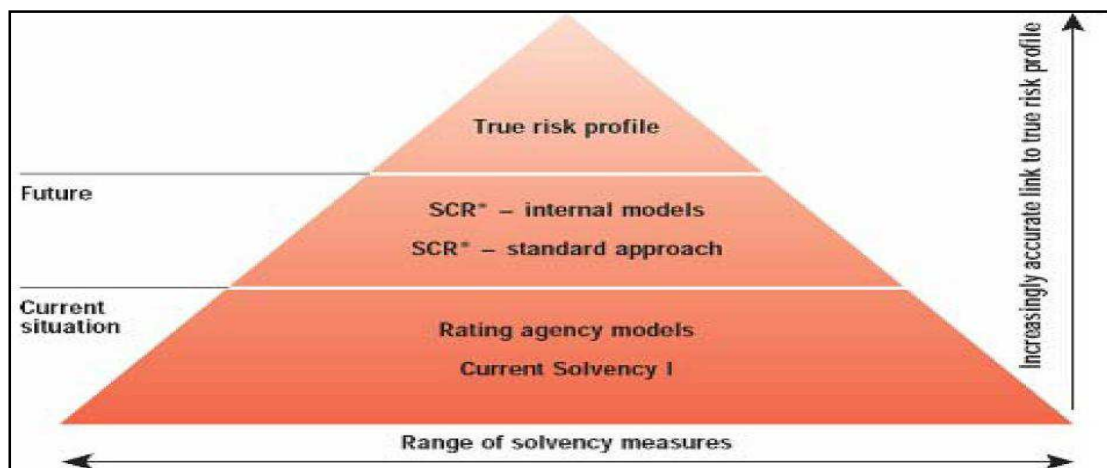
Το “Solvency I” έχει χαρακτηριστεί κατά πολλούς ως «απλοποιημένη» ή «υπεραπλουστευμένη» μέθοδος υπολογισμού του Περιθωρίου Φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, γεγονός που (εν μέρει) αποτελούσε πλεονέκτημα της Οδηγίας καθώς δεν αντιμετωπίζονταν σημαντικές δυσκολίες κατά την εφαρμογή του. Ωστόσο, ως αποτέλεσμα της αυξανόμενης πολυπλοκότητας του ασφαλιστικού κλάδου και του γεγονότος ότι το πλαίσιο της «Φερεγγυότητας I» στην Ευρώπη στηριζόταν αφενός σε νόμους και κανονισμούς και αφετέρου σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις που είχαν τα κεφάλαια να δημιουργήσουν τα δικά τους συστήματα εσωτερικού ελέγχου, το πλαίσιο αυτό αποδείχθηκε αναποτελεσματικό. Σύμφωνα με τον Butt (2007) προκειμένου να αντισταθμιστεί αυτό το αυξανόμενο πρόβλημα, διάφορες χώρες σε όλη την Ευρώπη έχουν αναπτύξει ανεξάρτητα νόμους και κανονισμούς και κατά αυτό τον τρόπο προσπαθούν να προστατεύσουν τους οργανισμούς και τους καταναλωτές από υπέρμετρες και ακατάλληλες κατευθύνσεις κεφαλαίων.

Επιπλέον, παρατηρήθηκε μια αυξανόμενη προσπάθεια από κάποιες εταιρίες να δημιουργήσουν περισσότερο εκτεταμένα, με βάση τον κίνδυνο, εσωτερικά πλαίσια έτσι ώστε να αναπτυχθεί μια πιο ρεαλιστική και αντικειμενική αξιολόγηση της κατανομής των κεφαλαίων. Ως εκ τούτου, τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεξεργάζεται ένα νέο σύστημα χρηματοοικονομικού ελέγχου των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, το οποίο θα συμπεριλαμβάνει και τις αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, και είναι γνωστό ως «Φερεγγυότητα II (“Solvency II”)». Το σύστημα αυτό επικεντρώνεται σε μια περισσότερο ολιστική προσέγγιση για τη διαχείριση των κινδύνων όσον αφορά τα πρότυπα κεφαλαίου. Για τη «Φερεγγυότητα II» χρειάζονται μεγαλύτερες αλλαγές ενώ η «Φερεγγυότητα I» προσέφερε μέτριες απαιτήσεις όσον αφορά τα πρότυπα για τα κεφάλαια των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, που αρχικά εισήχθησαν το 1970 (Eling, Schmeiser, & Schmit, 2006).

Η «Φερεγγυότητα II», έχει ως στόχο να αναζητήσει και να αναπτύξει τα πλεονεκτικά στοιχεία αυτών των ανεξάρτητων δημιουργούντων εσωτερικών μοντέλων αλλά και των ρυθμιστικών κανονισμών και να τα εφαρμόσει σε όλη την ευρωπαϊκή

κοινότητα. Επιπλέον, σύμφωνα με τον Butt (2007), οι άμεσοι στόχοι της είναι να διασφαλιστεί ένα υψηλό επίπεδο αξιολόγησης των κινδύνων, αποτελεσματικής κατανομής κεφαλαίων, αυξημένης διαφάνειας καθώς και να αναπτυχθούν τα πρότυπα σύμφωνα με τα οποία οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις μπορούν να λειτουργήσουν κάτω από ένα κοινό σύστημα ελέγχου δημιουργώντας έτσι μια ενιαία αγορά.

Εικόνα 3: Η μετάβαση από το “Solvency I” στο “Solvency II”

Πηγή: Towers Perrin (σε Χαμπάκη (2006), σ.6)

3.4 «Φερεγγυότητα II» (Solvency II)

Το νέο πλαίσιο εποπτείας αναμένεται να εφαρμοσθεί από το 2012, αλλάζοντας ριζικά τη μέχρι σήμερα ακολουθούμενη λογική εποπτείας. Λόγω της πολυπλοκότητας του συνεχώς εξελισσόμενου σύγχρονου χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος, με το “Solvency II” θεσπίζεται ένα ενιαίο σύστημα υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για όλα τα κράτη – μέλη της Ε.Ε.. Το νέο αυτό σύστημα σχεδιάστηκε ανταποκρινόμενο στις ανάγκες για πληρέστερη προστασία των καταναλωτών ασφαλίσεων και ορθότερη λειτουργία της ασφαλιστικής αγοράς και αντικαθιστά το παλαιότερο σύστημα, όπως προβλεπόταν από το πλαίσιο του “Solvency I”.

Από την Οδηγία του “Solvency II” εξαιρούνται, όσον αφορά την εφαρμογή του (Χαμπάκη, 2010):

- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις των οποίων τα ακαθάριστα ετήσια έσοδα από ασφάλιστρα δεν υπερβαίνουν τα πέντε εκατομμύρια Ευρώ,
- ασφαλιστικές επιχειρήσεις των οποίων οι συνολικές τεχνικές προβλέψεις συμπεριλαμβανομένων και των ανακτήσιμων ποσών από αντασφαλιστικές

συμβάσεις και Φορείς Ειδικού Σκοπού δεν υπερβαίνουν τα εικοσιπέντε εκατομμύρια Ευρώ,

- ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ανήκουν σε όμιλο και οι συνολικές τεχνικές προβλέψεις του ομίλου συμπεριλαμβανομένων και των ανακτήσιμων ποσών από αντασφαλιστικές συμβάσεις και Φορείς Ειδικού Σκοπού δεν υπερβαίνουν τα εικοσιπέντε εκατομμύρια Ευρώ.

Το σχέδιο «Φερεγγυότητα II» περιέχει 2 φάσεις/στάδια (Eling, Schmeiser, & Schmit, 2006). Στην πρώτη δηλαδή από το Μάιο 2001 – Απρίλιο 2003, καθορίστηκαν οι θεμελιώδεις διατάξεις και ένα γενικό πλαίσιο και ταξινομήθηκαν αρκετές μελέτες και συζητήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Σεπτέμβριο 2003 δημοσιεύτηκε το έγγραφο της Κομισσιόν με τίτλο “*Solvency II – reflections on the general outline of a framework directive and mandates for further technical work*” (Markt/2539/03), το οποίο περιελάμβανε προτάσεις για τη βελτίωση του συστήματος υπολογισμού της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων (Χαμπάκη, 2006). Στη δεύτερη φάση από τις αρχές του Δεκεμβρίου 2003 – μέχρι το 2007, αυτές οι βασικές αρχές αναπτύσσονται σε συγκεκριμένους κανόνες και οδηγίες, με συχνές ευκαιρίες για την είσοδο από τα κράτη – μέλη και τους ενδιαφερόμενους φορείς. Η είσοδος αυτών στο νέο πρόγραμμα αποτελεί στόχο για την ΕΕ καθώς είναι μέρος της κανονιστικής διαδικασίας ανάπτυξης (Eling, Schmeiser, & Schmit, 2006).

Πιο συγκεκριμένα, δύο σημαντικές μελέτες ανατέθηκαν κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης. Η αρχική μελέτη διεξήχθη έπειτα από αίτημα της Επιτροπής και είναι γνωστή ως KPMG μελέτη. Αυτή σχετίζεται με προτάσεις για μια δομή τριών πυλώνων, η οποία θα είχε ως αντικείμενο την εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και η οποία προσαρμόστηκε με βάση τη δομή των τριών πυλώνων για το τραπεζικό τομέα, όπως φαίνεται στο «Νέο Σύμφωνο της Βασιλείας (Βασιλεία II)». Οι πυλώνες περιλαμβάνουν:

1. Ποσοτικές Απαιτήσεις,
2. Εποπτικές Δραστηριότητες,
3. Εποπτική Αναφορά και Δημοσιοποίηση.

Σημαντικός, για την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου, θεωρείται και ο ρόλος των CEA, CEIOPS (Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors), IAA (International Actuarial Association)και IASB (International Accounting Standards Board) (Χαμπάκη, 2006). Επιπλέον, τον Φεβρουάριο 2003 και

τον Απρίλιο του 2004 εισήχθησαν οι αναφορές Markt/2543/03 και Markt/2502/04 αντίστοιχα , οι οποίες αφορούσαν τον σχεδιασμό της Οδηγίας “Solvency II” με την μέθοδο των «τριών πυλώνων».

Η δεύτερη και περισσότερο γνωστή μελέτη – The Sharma Report – πήρε το όνομα της από τον πρόεδρο (Paul Sharma) της ομάδας εργασίας της Διάσκεψης των Υπηρεσιών Ασφαλιστικής Εποπτείας (Conference of Insurance Supervisory Services). Για τη διεξαγωγή αυτής της έρευνας, η ομάδα εργασίας έλαβε ως δείγμα τους ρυθμιστικούς φορείς όλων των κρατών – μελών. Οι απαντήσεις των ερωτηθέντων αποτέλεσαν το αντικείμενο των προτάσεων για τη «Φερεγγυότητα II».

Συνοπτικά, σύμφωνα με τη Χαμπάκη (2006), οι στόχοι που ορίστηκαν κατά τη διάρκεια του πρώτου σταδίου ήταν οι εξής:

- Επαναξιολόγηση της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων εφ’ όλης της ύλης,
- εισαγωγή μεθόδου «Τριών Πυλώνων», όπως ακολουθήθηκε και στην αντίστοιχη Οδηγία για τις τράπεζες Basel II,
- αξιολόγηση χρηματοοικονομικών κινδύνων και διαχείριση (από τις ασφαλιστικές εταιρίες) των κινδύνων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη και τα εσωτερικά μοντέλα διαχείρισης των κινδύνων, που ενδεχομένως να διαθέτουν
- Υιοθέτηση των “ Solvency Capital Requirement (SCR)” και “Minimum Capital Requirement (MCR)”,
- ύπαρξη ομοιομορφίας στον τρόπο υπολογισμού της φερεγγυότητας,
- αποτελεσματικότερη εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων,
- εναρμόνιση ποιοτικών και ποσοτικών μεθόδων εποπτείας,
- παρακολούθηση και εναρμόνιση με τις διεθνείς εξελίξεις, ειδικότερα σχετικά με τους IAA και IASB.

Όσον αφορά στο δεύτερο στάδιο/φάση, το οποίο σχετίζεται με το λεπτομερή σχεδιασμό/εισήγηση της Οδηγίας “Solvency II”, ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2007 και εφαρμόστηκε πλήρως στο τέλος του 2010 (Χαμπάκη, 2006). Για το σχεδιασμό αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανάθεσε στο CEIOPS (μέλος E.E.) να γνωμοδοτήσει στα λεγόμενα Calls For Advice (CFA)⁷ σε τρία στάδια και να αναλάβει το έργο της εφαρμογής της Οδηγίας Solvency II. Αυτό το στάδιο ολοκληρώνεται με την αποδοχή

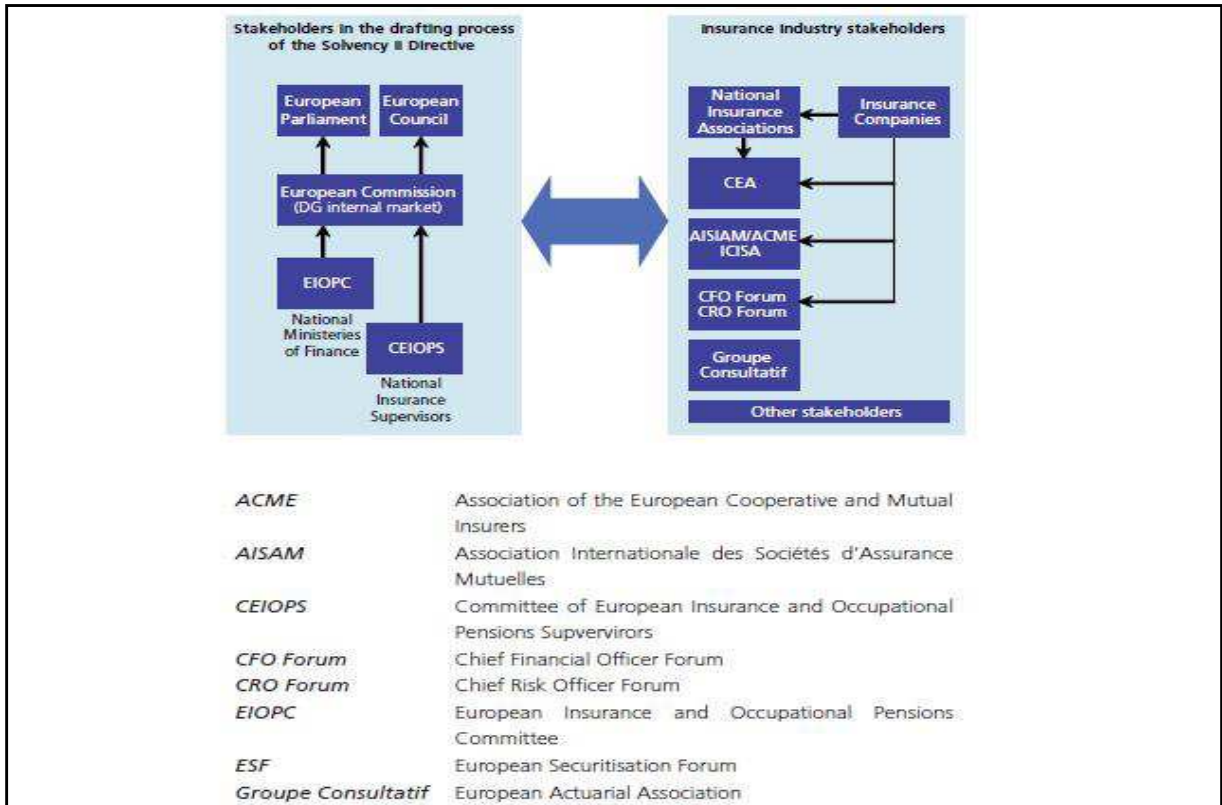
⁷ βλ. Χαμπάκη Μ. (2006) - Appendix II.

της τελικής Οδηγίας, η οποία στη συνέχεια πρέπει να μετατραπεί σε εθνικό δίκαιο για κάθε κράτος. Ουσιαστικά, η δεύτερη φάση της Οδηγίας “Solvency II” σχετίζεται με την ανάπτυξη λεπτομερών κανονισμών. Οι νέοι αυτοί κανόνες δημιουργήθηκαν μετά τη διαδικασία “Lamfalussy”⁸, με την οποία λήφθηκαν λεπτομερείς εκθέσεις με προτάσεις διαφόρων επιτροπών σχετικά με το σχέδιο νόμου, πριν αυτό εφαρμοσθεί επίσημα (Eling, Schmeiser, & Schmit, 2006).

Τέλος, παρατίθενται οι ακόλουθες δύο εικόνες, στις οποίες φαίνονται οι ενδιαφερόμενοι της Οδηγίας “Solvency II” καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής της:

⁸ βλ. Χαμπάκη Μ. (2010), σ. 6.

Εικόνα 4: Οι ενδιαφερόμενοι του “Solvency II”

Πηγή: Comité Européen des Assurances (CEA): Insurers of Europe, (2007), p. 17

Εικόνα 5: Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Οδηγίας Solvency II

Πηγή: Towers Perrin (σε Χαμπάκη (2006), σ. 15)

3.4.1 Οι Τρείς Πυλώνες της «Φερεγγυότητας II»⁹

1. Πρώτος Πυλώνας (Pillar I): Υπολογισμός Κεφαλαίου Φερεγγυότητας & Ελάχιστου Κεφαλαίου Φερεγγυότητας, Αποτίμηση Ενεργητικού – Παθητικού, Ίδια Κεφάλαια

Ο πρώτος πυλώνας περιλαμβάνει ποσοτικές ρυθμίσεις/διατάξεις για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Μαζί με τις τεχνικές διατάξεις, έχουν θεσμοθετηθεί και κανόνες για τον προσδιορισμό του ελάχιστου απαιτούμενου κεφαλαίου αλλά και του, συνήθως υψηλότερου, κεφαλαίου – στόχος. Επιπλέον, σε αυτή τη διαδικασία περιλαμβάνονται και οι προϋποθέσεις για τα εσωτερικά και τυποποιημένα μοντέλα κινδύνου, ενσωματώνοντας τόσο τους κινδύνους του ενεργητικού μιας ασφαλιστικής επιχείρησης (από επενδύσεις), όσο και αυτού του υποχρεώσεων (π.χ. από τιμολόγηση). Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη Διεθνή Αναλογιστική Ένωση, υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες κινδύνων που ελέγχονται και παρακολουθούνται:

- **Underwriting Risks (Κίνδυνοι Αναδοχής)** : σχετίζονται κυρίως με τον υπολογισμό των ασφαλιστρών και αντασφαλιστρών, τις απαιτήσεις αποθεματικών και τεχνικών αποθεμάτων και γενικά με την αξιολόγηση των ασφαλισμένων των ασφαλιστικών εταιριών σχετικά με τη διατηρησιμότητα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.
- **Credit Risks (Πιστωτικός Κίνδυνος)**: κυρίως σχετίζεται με τη δυνατότητα των αντασφαλιστών να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της εταιρίας σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Επιπλέον σχετίζεται με την ορθή επενδυτική πολιτική της επιχείρησης και την ικανότητα της να εισπράττει από τις απαιτήσεις της και να απαλλάσσεται από λογαριασμούς που εμπεριέχουν προβλήματα. Συνεπώς, προκύπτουν από την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων των οφειλετών.
- **Market Risks (Κίνδυνος Αγοράς)**: προκύπτουν από τη διακύμανση των τιμών των της αγοράς συμπεριλαμβανομένων των μετοχών, ομολόγων, συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων και γενικά της κατάστασης των χρηματαγορών αλλά και της αγοράς παραγώγων και συναλλάγματος.

⁹ Η παρούσα ενότητα συντάχθηκε με βάση τα σχετικά έγγραφα της Χαμπάκη (2006) και Χαμπάκη (2010).

- **Operational Risks (Επιχειρηματικός Κίνδυνος):** σχετίζονται με την ανεπάρκεια ή την αποτυχία κάποιων εσωτερικών διαδικασιών.

Επιπλέον, σύμφωνα με τη Χαμπάκη Μ. (2006) για τον υπολογισμό της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων εξετάζονται και οι ακόλουθοι δύο κίνδυνοι:

- **Liquidity Risk (Κίνδυνος Ρευστότητας):** σχετίζεται με την οικονομική ρευστότητα των επιχειρήσεων και με το κατά πόσο αυτές μπορούν να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις τόσο σε επίπεδο αποζημιώσεων όσο και σε επίπεδο υποχρεώσεων γενικότερα.
- **Historic – Reserving Risk (Συστηματικός Κίνδυνος):** σχετίζεται με το νομοθετικό περιβάλλον που κινούνται οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις και με τους οικονομικούς κύκλους που διανύει η αγορά στην οποία λειτουργούν.

Πιο συγκεκριμένα για τον Πρώτο Πυλώνα, όσον αφορά την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού - παθητικού, στο άρθρο 75 της Οδηγίας “Solvency II” αναφέρεται ότι αυτή γίνεται στο ποσό στο οποίο μπορούν να ανταλλάγουν και στο ποσό στο οποίο μπορούν να μεταβιβαστούν ή διακανονιστούν αντίστοιχα. Τα στοιχεία του παθητικού διακρίνονται στις τεχνικές προβλέψεις ή διαφορετικά ασφαλιστικές υποχρεώσεις (Insurance Liabilities) και στις μη ασφαλιστικές υποχρεώσεις (non - Insurance Liabilities). Ο τρόπος αποτίμησης των στοιχείων ενεργητικού – παθητικού τροποποιείται ριζικά. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις πάσης φύσεως εργασιών θα πρέπει να διαχωρίζουν τις τεχνικές προβλέψεις σε βέλτιστη εκτίμηση και περιθωρίου κινδύνου.

Στα άρθρα 76-86 της Οδηγίας αναφέρεται ο τρόπος υπολογισμού των τεχνικών προβλέψεων, ο οποίος και αυτός μεταβάλλεται ριζικά. Η αξία των τεχνικών προβλέψεων είναι ίση με το άθροισμα της βέλτιστης εκτίμησης συν ένα περιθώριο κινδύνου. Επιπλέον, κατά τον υπολογισμό τους λαμβάνεται υπόψη ο πληθωρισμός (συμπεριλαμβανομένου και του πληθωρισμού των δαπανών και αποζημιώσεων), οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την αποπληρωμή ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών υποχρεώσεων, όλες οι πληρωμές προς αντισυμβαλλομένους και δικαιούχους (συμπεριλαμβανομένων και των μελλοντικών, προαιρετικών έκτακτων παροχών), η αξία των χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και των συμβατικών δικαιωμάτων εκλογής των συμβολαίων και οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές

υποχρεώσεις, οι οποίες πρέπει να ομαδοποιούνται σε ομογενείς κατηγορίες κινδύνων και τουλάχιστον κατά ομάδες δραστηριοτήτων (Χαμπάκη, 2010).

Σχετικά με τα ίδια κεφάλαια, σύμφωνα με τη Χαμπάκη (2010), διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες:

- **Βασικά Ίδια Κεφάλαια:** αντιπροσωπεύουν τη θετική διαφορά μεταξύ ενεργητικού – παθητικού και υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης.
- **Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια:** αντιπροσωπεύουν στοιχεία άλλα πλην των βασικών ιδίων κεφαλαίων, τα οποία μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την απορρόφηση ζημιών, όπως το μη καταβληθέν μετοχικό κεφάλαιο, πιστωτικές εγγυήσεις και επιστολές κλπ.

Στη συνέχεια, τα ίδια κεφάλαια διαχωρίζονται με βάση το σκοπό που εξυπηρετούν:

- Κεφάλαια τα οποία συμβάλλουν στην πλήρη απορρόφηση ζημιών με σκοπό τη συνέχιση των εργασιών της επιχείρησης (full loss absorbency on a going concern basis).
- Κεφάλαια τα οποία προστατεύουν τους πιστωτές της επιχείρησης, αν αυτή καταστεί αφερεγγυα.

Επιπλέον, με βάση την ποιότητα τους, τα ίδια κεφάλαια διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:

- “*Tier 1*”: τα κεφάλαια της πρώτης κατηγορίας διαθέτουν την υψηλότερη ποιότητα και έχουν τη δυνατότητα να απορροφήσουν πλήρως τις ενδεχόμενες ζημίες, σε συστηματική βάση (ακόμα και σε περίπτωση εκκαθάρισης).
- “*Tier 2 & 3*”: τα επιλέξιμα κεφάλαια της δεύτερης και τρίτης κατηγορίας πρέπει να συνεισφέρουν στο σύνολο τους στην αποφυγή μιας ενδεχόμενης αφερεγγυότητας. Αυτά θα πρέπει να απορροφούν πλήρως τις απαιτήσεις εκκαθάρισης.

Πιο συγκεκριμένα, τα “*Tier 1*” αναλογικά θα πρέπει να είναι μεγαλύτερα από το 1/3 των συνολικών ιδίων κεφαλαίων. Επιπλέον, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που θα επιλεγθούν ως κεφάλαια πρώτης κατηγορίας θα πρέπει να έχουν εξοφληθεί στο ακέραιο της αξίας τους. Τα ίδια κεφάλαια επίσης θα πρέπει:

- Να έχουν διάρκεια ανάλογη με αυτή των ασφαλιστικών υποχρεώσεων,

- να είναι απαλλαγμένα από απαιτήσεις ή κίνητρα εξαγοράς τους στην ονομαστική αξία,
- να είναι απαλλαγμένα από υποχρεώσεις ή βάρη.

Για το σκοπό της αναδιάρθρωσης των εργασιών των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, η οποία αναμένεται να αυξήσει την παραγωγικότητα και να παρέχει υψηλότερης ποιότητας υπηρεσίες προς τους καταναλωτές ασφαλίσεων, χρησιμοποιούνται δύο προσεγγίσεις: **Τυποποιημένη Προσέγγιση** (Standard Approach) και η χρήση **Εσωτερικών Μοντέλων** (Internal Models) αλλά και η χρήση των **Μερικώς Εσωτερικών Μοντέλων** (Partial Internal Models).

Η Τυποποιημένη Προσέγγιση αποτελεί μια νέα μέθοδο υπολογισμού των απαιτούμενων κεφαλαίων φερεγγυότητας και χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των MCR & SCR. Το MCR είναι το «ελάχιστο επιθυμητό κεφάλαιο που πρέπει να διατηρεί μια ασφαλιστική επιχείρηση έτσι ώστε να διασφαλίζεται η φερεγγυότητα της» (Χαμπάκη, 2006). Η εποπτική αρχή έχει τη δυνατότητα να επέμβει και να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας της ασφαλιστικής επιχείρησης μεταφέροντας τα συμβόλαια της σε κάποια άλλη, αν δε διατηρεί αυτό το ελάχιστο επιθυμητό κεφάλαιο. Για το λόγο αυτό, το MCR πρέπει να υπολογίζεται σε τριμηνιαία βάση σε αντίθεση με το SCR, το οποίο πρέπει να υπολογίζεται σε ετήσια βάση.

Πιο συγκεκριμένα, το MCR αντιστοιχεί σε ένα ποσό επιλέξιμων βασικών ιδίων κεφαλαίων, κάτω από το οποίο οι αντισυμβαλλόμενοι εκτίθεντο σε μη αποδεκτό επίπεδο κινδύνου και υπολογίζεται ως γραμμική συνάρτηση ενός συνόλου ή υποσυνόλου των (Χαμπάκη, 2010):

- Τεχνικών Αποθεμάτων,
 - Εγγεγραμμένων Ασφαλιστρών,
 - Κεφαλαίων σε Κίνδυνο,
 - Αναβαλλόμενου Φόρου,
 - Διοικητικών Δαπανών.
- μειώνονται μετά την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων

Σύμφωνα με την Χαμπάκη (2010), το άρθρο 129 παρ(δ) ορίζει ότι το κατώτατο όριο MCR καθορίζεται σε:

- 2.200.000 €για ασφαλιστικές επιχειρήσεις Ζημιών,
- 3.200.000 €για ασφαλιστικές επιχειρήσεις Ζωής,
- 3.200.000 €για Αντασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Το SCR είναι το επιθυμητό κεφάλαιο που μια ασφαλιστική επιχείρηση πρέπει να κατέχει έτσι ώστε να της επιτρέπεται να απορροφήσει σημαντικές απρόβλεπτες ζημίες, σε επίπεδο εμπιστοσύνης 99.5% σε χρονικό ορίζοντα ενός έτους, και να παρέχει εύλογη κάλυψη στους πελάτες της. Σε περίπτωση που μια ασφαλιστική επιχείρηση δεν καλύπτει το SCR, θα πρέπει να ενημερώσει την εποπτική αρχή εντός διμήνου και συγχρόνως να παραδώσει ένα ρεαλιστικό σχέδιο ανάκαμψης για κάλυψη του SCR εντός εξαμήνου. Ο υπολογισμός του SCR μπορεί να πραγματοποιηθεί και με τη χρήση των Εσωτερικών Μοντέλων ή με συνδυασμό αυτών των δύο προσεγγίσεων. Ωστόσο, είναι σημαντικό όλες οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις να εξοικειωθούν με τη δομή και τελικά την εφαρμογή της Τυποποιημένης Μεθόδου όσο το δυνατό γρηγορότερα διαμέσου της συμπλήρωσης άσκησης ποσοτικών επιπτώσεων (QIS). Η έννοια της ύπαρξης του SCR είναι καινοτόμος και παρουσιάζεται στα άρθρα 100-127 της Οδηγίας Solvency II. Για το λόγο αυτό απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή κατά τον υπολογισμό του.

Το «Εσωτερικό Μοντέλο είναι ένα σύστημα καταγραφής και επιμέτρησης κινδύνου, το οποίο έχει αναπτυχθεί εσωτερικά από την ίδια της ασφαλιστική επιχείρηση, προκειμένου να αναλύσει αποκλειστικά για αυτή τη θέση κινδύνου της, να ποσοτικοποιήσει τους κινδύνους που αντιμετωπίζει και να καθορίσει τα αναγκαία κεφάλαια για αυτούς τους κινδύνους» (Χαμπάκη, 2010, σ.32). Πρέπει να τονισθεί ότι και για τη χρήση αυτών των μοντέλων καθώς και για τα Μερικώς Εσωτερικά Μοντέλα, η ασφαλιστική επιχείρηση πρέπει να ρυθμίσει το Εσωτερικό Μοντέλο με βάση τις απαιτήσεις για το SCR.

Αν μια ασφαλιστική επιχείρηση επιθυμεί να χρησιμοποιήσει ένα Εσωτερικό Μοντέλο, πρέπει να προχωρήσει στη διενέργεια κάποιων απαιτούμενων δοκιμών, όπως αναφέρεται στα άρθρα 112-127, αλλά και να ικανοποιεί τις απαιτούμενες προδιαγραφές – πρότυπα. Ως εκ τούτου, για το σκοπό της έγκρισης ενός Εσωτερικού Μοντέλου υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων φερεγγυότητας, πρέπει να ικανοποιούνται τα εξής πρότυπα (Χαμπάκη, 2010):

- Πρότυπα ποιότητας στατιστικών στοιχείων,
- Πρότυπα Βαθμονόμησης (Calibration Standards),
- Πρότυπα Τεκμηρίωσης (Documentation Standards).

Επιπλέον, για το σκοπό αυτό θα πρέπει να καλύπτονται και άλλα θέματα όπως η διακυβέρνηση των Εσωτερικών Μοντέλων (Internal Models Governance), η Διανομή Κερδών/Ζημιών (Profit and Loss Attribution), η Νομιμοποίηση/Επικύρωση (Validation) και η επεξήγηση πιθανών Εξωτερικών Μοντέλων και η επάρκεια Δεδομένων και τέλος πρέπει να πραγματοποιείται η Δοκιμή Χρήσεως (Use Tests) (Χαμπάκη, 2010). Για το σκοπό της κάλυψης των απαιτήσεων αυτής πρέπει να ακολουθηθούν κάποιες αρχές. Αναφορικά, πρώτη και σημαντική αρχή είναι η «Αρχή της Θεμελίωσης (Foundation Principle), σύμφωνα με την οποία η χρήση Εσωτερικού Μοντέλου είναι σημαντική έτσι ώστε να η επιχείρηση να βελτιώνει συστηματικά αυτό το μοντέλο, με απώτερο σκοπό την αποτελεσματικότερη λειτουργία της.

Ένα άλλο ζήτημα που καλύπτεται από τον Πρώτο Πυλώνα είναι οι επενδύσεις. Στα άρθρα 132-135 της Οδηγίας “Solvency II” εισάγετε η αρχή του «Συνετού Επενδυτή» και περιγράφεται η λειτουργία των επενδύσεων εντός μιας ασφαλιστικής επιχείρησης. Η αρχή του «Συνετού Επενδυτή», οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να επενδύουν μόνο σε στοιχεία των οποίων οι κίνδυνοι είναι αναγνωρίσιμοι, μετρήσιμοι και είναι δυνατό να παρακολουθηθούν, ελεγχθούν και διαχειρισθούν. Επιπλέον, απαραίτητη θεωρείται η παρακολούθηση των επενδυτικών κινδύνων για τον υπολογισμό της φερεγγυότητας και να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις κατηγορίες των επιλέξιμων επενδύσεων αλλά και στην επιβάρυνση που ενδέχεται να επιφέρουν στα συνολικά κεφάλαια της επιχείρησης.

Τέλος, στον Πρώτο Πυλώνα καλύπτεται και η Οδηγία της “Solvency II” που αφορά την ποιότητα των στατιστικών στοιχείων. Σύμφωνα με αυτή, πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στατιστικά στοιχεία θα είναι επαρκή, ακριβή και κατάλληλα για το σκοπό του υπολογισμού των απαιτήσεων. Στην Οδηγία αναφέρονται επίσης οι περιπτώσεις, στις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν προσεγγίσεις και προσαρμογές στον υπολογισμό αυτών. Επιπλέον, αναφέρονται τρόποι ενδεχόμενων προβλημάτων που προκύπτουν από έλλειψη στοιχείων, η αρχή της αναλογικότητας από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, η διαχείριση της ποιότητας των δεδομένων καθώς και ο τρόπος συλλογής και επεξεργασίας τους και ο ρόλος των εσωτερικών ελεγκτών και αναλογιστών της επιχείρησης σε αυτό το τομέα.

Αναλυτικότερα, όπως αναφέρεται στο έγγραφο των Οδηγιών εφαρμογής της Χαμπάκη (2010), τα δεδομένα κρίνονται ως ποιοτικά αν είναι κατάλληλα, ολοκληρωμένα και ακριβή. **Κατάλληλα** δεδομένα είναι αυτά όπου:

1. Προορίζονται ακριβώς για το σκοπό για τον οποίο συλλέγονται,
2. είναι σχετικά με το σύνολο των κινδύνων που αναλύονται,
3. είναι αντιπροσωπευτικά του χαρτοφυλακίου των υποχρεώσεων, το οποίο αποτιμάται.

Ολοκληρωμένα δεδομένα είναι αυτά για τα οποία ισχύουν:

1. Αφορούν σε όλους τους κινδύνους που επηρεάζουν το χαρτοφυλάκιο των υποχρεώσεων προς αποτίμηση,
2. επιτρέπουν την αναγνώριση των τάσεων και την κατανόηση της συμπεριφοράς των επικείμενων κινδύνων,
3. έχουν ιστορικότητα.

Ακριβή δεδομένα είναι αυτά για τα οποία ισχύει:

1. Είναι απαλλαγμένα από λάθη και παραλείψεις,
2. καταγράφονται επαρκώς και με συνέπεια,
3. μπορούν να βασιστούν σε αυτά οι διοικητικές αποφάσεις.

Πρέπει να τονισθεί ότι η καταλληλότητα και η πληρότητα των δεδομένων θα πρέπει να κρίνεται σε επίπεδο χαρτοφυλακίου ενώ η ακρίβεια σε επίπεδο συμβολαίου. Ο παρακάτω πίνακας εμφανίζει τις βασικές πληροφορίες για τα στοιχεία του Πρώτου Πυλώνα, σύμφωνα με τη Χαμπάκη (2010), σ. 22-23:

Πίνακας 2: Βασικές πληροφορίες για τα στοιχεία του Πυλώνα I

Στοιχεία Πυλώνα I	Τρόπος Εφαρμογής
Απαιτήσεις και μη ασφαλιστικές υποχρεώσεις	Σύμφωνα με τα IFRS
Ασφαλιστικές υποχρεώσεις	Στην αξία αγοράς (Transfer/Market Value) – οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις υπολογίζονται: Βέλτιστη Εκτίμηση + Περιθώριο Κινδύνου (μη αντισταθμιζόμενων κινδύνων)
Κεφάλαια	Σύμφωνα με την ποιότητα τους διακρίνονται σε Tier 1, 2 και 3
MCR	Προκύπτει από υπολογισμό με βάση τους κινδύνους και δίνει στις κεφαλαιακές απαιτήσεις επίπεδο εμπιστοσύνης 85% σε περίοδο ενός έτους
SCR	Προκύπτει από υπολογισμό με βάση τους κινδύνους και δίνει στις κεφαλαιακές απαιτήσεις επίπεδο εμπιστοσύνης 99.5% σε περίοδο ενός έτους

2. Δεύτερος & Τρίτος Πυλώνας (Pillar II & III): Εταιρική Διακυβέρνηση, Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων και Διαφάνεια

Ο Πυλώνας II σχετίζεται με τις ποιοτικές απαιτήσεις για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Ένας από τους βασικούς στόχους του πλαισίου του “Solvency II” είναι η εισαγωγή και κατ’ επέκταση η ενσωμάτωση ενός συστήματος διαχείρισης κινδύνων (risk management) σε όλα τα επίπεδα των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων. Επιπλέον, εντός της Οδηγίας για το “Solvency II” υπάρχει αναφορά για το σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης (Άρθρα 41-50), το οποίο περιέχει και τις απαιτήσεις για διαφάνεια και δημοσιοποίηση από τις εποπτικές αρχές.

Σύμφωνα με τους Linder et Ronkainen (όπως αναφέρουν οι Eling, Schmeiser, & Schmit, 2006, p.6) η μελέτη του Sharma αποτελεί θεμέλιο για το δεύτερο πυλώνα, ο οποίος επικεντρώνεται στα ποιοτικά στοιχεία της εποπτείας. Ως εκ τούτου, οι κίνδυνοι που αναφέρθηκαν και αναγνωρίζονται από ποσοτικά μοντέλα που περιλαμβάνονται στον πρώτο πυλώνα, πρέπει να αντιμετωπίζονται με τις κατάλληλες διαδικασίες και αποφάσεις στα πλαίσια ενός συστήματος διαχείρισης των κινδύνων. Οι αρχές για την εσωτερική διαχείριση και έλεγχο των κινδύνων καθώς και για τις εποπτικές παρεμβάσεις αποτελούν τα κύρια χαρακτηριστικά του δεύτερου πυλώνα.

Ένα από τα σημαντικά θέματα που καλύπτεται στον Πυλώνα II είναι η εταιρική διακυβέρνηση. Με την οδηγία “Solvency II”, προβλέπεται ένα Σύστημα Διακυβέρνησης, τα μέτρα εφαρμογής του οποίου αναλύονται λεπτομερώς στο Συμβουλευτικό Έγγραφο No.33 των CEIOPS (CP33 – Advice on System of Governance). Τα θέματα που επικεντρώνεται αυτό το Συμβουλευτικό Έγγραφο είναι τα εξής (Χαμπάκη, 2010):

- Γενικές Απαιτήσεις Διακυβέρνησης,
- Απαιτήσεις Καταλληλότητας,
- Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων,
- Εσωτερικός Έλεγχος,
- Εσωτερικά Συστήματα Ελέγχου,
- Αναλογιστική Λειτουργία,
- Εξωτερική Ανάθεση (outsourcing).

Όσον αφορά τις απαιτήσεις διακυβέρνησης, αυτές δεν υφίστανται στο Solvency I. Σύμφωνα με το άρθρο 42 της Οδηγίας “Solvency II”, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να διαθέτουν ένα αποτελεσματικό σύστημα διακυβέρνησης, το οποίο θα προβλέπει την ορθή και συνετή συνέχιση των δραστηριοτήτων τους. Το σύστημα πρέπει να διαθέτει διαφανή οργανωτική δομή και μηχανισμό διαφάνειας των πληροφοριών εντός της εταιρίας, να υπόκειται σε εξέταση κατά τακτά χρονικά διαστήματα, να είναι ανάλογο προς την πολυπλοκότητα, φύση και κλίμακα των εργασιών της ασφαλιστικής επιχείρησης.

Επιπλέον, υποχρεωτική καθίσταται η γραπτή αναφορά των πολιτικών – οι οποίες θα ανανεώνονται κάθε ένα έτος και θα υπόκεινται στην έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου και της αρμόδιας εποπτικής αρχής – που ακολουθεί η επιχείρηση σε θέματα εσωτερικού ελέγχου, εσωτερικού λογιστικού ελέγχου, διαχείριση κινδύνων καθώς και ενδεχόμενης εξωτερικής ανάθεσης εργασιών. Τέλος, η εποπτική αρχή θα είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση και επαλήθευση καθώς και για την ενδυνάμωση του συστήματος διακυβέρνησης.

Τα σχετικά άρθρα της Οδηγίας για τις απαιτήσεις ήθους, ικανότητας και την απόδειξη εντιμότητας είναι τα 42 – 43 και αναφέρονται σε εκείνα τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχουν τα διοικητικά στελέχη της ασφαλιστικής επιχείρησης, έτσι ώστε ο συνδυασμός αυτών με την εμπειρία, τα επαγγελματικά προσόντα και τις γνώσεις τους να συνεισφέρει στην ορθή διοίκηση της επιχείρησης. Επιπλέον, το άρθρο 43 περί απόδειξης εντιμότητας, απαιτεί αποδείξεις μη προγενέστερης πτώχευσης αλλά και την προσαγωγή αποσπάσματος ποινικού μητρώου για τους υπηκόους των άλλων κρατών – μελών της Ε.Ε.

Στα πλαίσια του συστήματος διαχείρισης κινδύνου, το άρθρο 45 της Οδηγίας “Solvency II”, αναφέρει ότι κάθε ασφαλιστική επιχείρηση είναι απαραίτητο να εξετάζει τη δική της εσωτερική εκτίμηση κινδύνου και φερεγγυότητας (Own Risk and Solvency Assessment – ORSA). Επιπλέον, στα άρθρα 45 – 46 της Οδηγίας “Solvency II”, στα οποία γίνεται λόγος για την ύπαρξη ενός αποτελεσματικού συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου αλλά και την βασική λειτουργία ενός συστήματος Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου. Σχετικά με το πρώτο σύστημα, περιλαμβάνει την παρακολούθηση τουλάχιστον των διοικητικών και λογιστικών διαδικασιών της επιχείρησης μέσω της ύπαρξης κανόνων συμμόρφωσης αλλά και την παράλληλη δυνατότητα παροχής συμβουλών στην εποπτική αρχή για τη συμμόρφωση στις εκάστοτε απαιτήσεις. Ενώ, το

σύστημα Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου περιλαμβάνει την αξιολόγηση και την επάρκεια καθαρά και μόνο των λογιστικών διαδικασιών της επιχείρησης.

Στο άρθρο 48 της Οδηγίας “Solvency II” περιλαμβάνει τη ρύθμιση της αποτελεσματικής αναλογιστικής λειτουργίας της ασφαλιστικής επιχείρησης. Οι αναλογιστές πρέπει να έχουν επαρκείς γνώση αναλογιστικών και οικονομικών μαθηματικών και να έχουν μια σχετική εμπειρία στα ισχύοντα επαγγελματικά πρότυπα. Το έργο τους είναι, μεταξύ άλλων, ο συντονισμός του υπολογισμού των τεχνικών προβλέψεων η εξασφάλιση της καταλληλότητας των μεθόδων και της επάρκειας – ποιότητας των στοιχείων για αυτό τον υπολογισμό, καθώς και η παροχή πληροφοριών στο διοικητικό, διαχειριστικό, εποπτικό αρμόδιο όργανο για την αξιοπιστία του υπολογισμού αυτού.

Επιπροσθέτως, στο άρθρο 49 της Οδηγίας “Solvency II” αναφέρεται στην ύπαρξη ενδεχόμενης Εξωτερικής Ανάθεσης (outsourcing) των ασφαλιστικών επιχειρησιακών λειτουργιών ή άλλου είδους δραστηριοτήτων. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να ενημερώνουν τις εποπτικές αρχές έγκαιρα σε περίπτωση εξωτερικής ανάθεσης κρίσιμων λειτουργιών τους. Εάν μια ασφαλιστική επιχείρηση αναθέσει τις λειτουργίες της σε κάποιον εξωτερικό οργανισμό ή σύμβουλο, τότε εξακολουθεί να φέρει την ευθύνη των υποχρεώσεων της και είναι υποχρεωμένη να εξασφαλίσει ότι δεν δυσχεραίνει η ποιότητα του συστήματος διακυβέρνησης και γενικά των υπηρεσιών της, δεν αυξάνεται ο λειτουργικός κίνδυνος και δεν περιορίζεται η δυνατότητα της εποπτείας να ελέγχει την εκπλήρωση ή μη των υποχρεώσεων της.

Τέλος, ένα ακόμα θέμα που αναφέρεται στην Οδηγία “Solvency II” είναι η προσθήκη κεφαλαίων. Σύμφωνα με αυτό, οι εποπτικές αρχές έχουν την δυνατότητα να επιβάλλουν επιπλέον κεφαλαιακές απαιτήσεις, αν κατά την εξέταση του συστήματος διακυβέρνησης της ασφαλιστικής επιχείρησης, αυτό χαρακτηρίστηκε ως ανεπαρκές.

Όσον αφορά τον Πυλώνα III, τα σχετικά άρθρα της Οδηγίας “Solvency II” που σχετίζονται με αυτόν είναι τα 51-56. Σύμφωνα με τους Linder et Ronkainen και την μελέτη KPMG (2002) (όπως αναφέρουν οι Eling, Schmeiser, & Schmit 2006, p.6) σχετικά με τον τρίτο Πυλώνα προωθείται η διαφάνεια της αγοράς και η δημοσιοποίηση των απαιτήσεων, τα οποία προάγουν την πειθαρχία της αγοράς. Μια διαδικασία διαφάνειας απαιτεί λιγότερους κανονισμούς καθώς οι συμμετέχοντες της αγοράς θα ενισχύουν από μόνοι τους μια ορθή συμπεριφορά των ασφαλιστών. Επιπλέον, αρκετοί πρόσθετοι στόχοι πρέπει να εξετασθούν, όπως η αποθάρρυνση δημοσιοποίησης

πληροφοριών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό. Τέλος, πρέπει να επιτευχθεί ο συντονισμός, όπου απαιτείται, με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, ΔΛΠ/ΔΠΧΠ (IAS/IFRS) και άλλες σχετικές γνωστοποιήσεις.

Πιο συγκεκριμένα, το άρθρο 51 αναφέρεται στην Έκθεση σχετικά με τη Φερεγγυότητα και τη Χρηματοοικονομική Κατάσταση, την οποία οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να δημοσιοποιούν. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων (Χαμπάκη, 2010) :

- Περιγραφή συστήματος διακυβέρνησης,
- δραστηριότητες και επιδόσεις της επιχείρησης,
- εκτίμηση καταλληλότητας για το προφίλ κινδύνου της επιχείρησης,
- περιγραφή κινδύνων επιχείρησης ανά κατηγορία (έκθεση – συγκέντρωση – μείωση – ευαισθησία),
- περιγραφή διαχείρισης των κεφαλαίων,
- περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού και των τεχνικών προβλέψεων,
- αλλαγές από την προηγούμενη περίοδο αναφοράς σε σύγκριση με την τρέχουσα,
- δημοσίευση των κεφαλαιακών απαιτήσεων φερεγγυότητας της επιχείρησης κλπ.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 53 οι εποπτικές αρχές:

- Επιτρέπουν τη παράβλεψη της δημοσίευσης στοιχείων της επιχείρησης, τα οποία ενδέχεται να βλάψουν την ανταγωνιστικότητα της ή που δεσμεύονται από συμβατικές σχέσεις απορρήτου και εμπιστευτικότητας.
- Υποχρεώνουν τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις να παρέχουν επιπλέον πληροφορίες και επικαιροποιήσεις, εάν υφίστανται σοβαρές εξελίξεις που επηρεάζουν σημαντικά τα στοιχεία της δημοσιευμένης προαναφερθείσας Έκθεσης.

Τέλος, το άρθρο 53 προβλέπει την υποχρεωτική, ετήσια διανομή πληροφοριών από τις εποπτικές αρχές προς την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (CEIOPS). Οι πληροφορίες αυτές σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με:

- Πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση ανά επιχείρηση,

- κατανομή ενδεχόμενων πρόσθετων κεφαλαιακών απαιτήσεων που επιβλήθηκαν κατά την προηγούμενη χρήση.

Στη συνέχεια, οι CEIOPS προβλέπεται να δημοσιεύουν σε ετήσια βάση την κατανομή των πρόσθετων κεφαλαιακών απαιτήσεων για το σύνολο των κρατών – μελών της Ε.Ε. τόσο συνολικά για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις όσο και επιμέρους για τις εταιρίες ασφάλισης ζωής, κατά ζημιών, μεικτές και αντασφαλιστικές εταιρίες. Σημαντικό είναι να τονισθεί ότι αυτές οι πληροφορίες παρέχονται και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αλλά και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Εικόνα 6: Το σύστημα των «Τριών Πολύων»

Πηγή: Towers Perrin (σε Χαμπάκη Μ. (2006), σ.10)

3.5 Αξιολόγηση Ενδεχόμενων Αλλαγών στις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις κατά τη Μετάβαση από το “Solvency I” στο “Solvency II”

Προτού εφαρμοσθεί κάθε νέο νομοθετικό πλαίσιο κρίνεται απαραίτητη η αξιολόγηση των ενδεχόμενων αλλαγών, ορθών ή μη συνεπειών που θα επιφέρει. Ως εκ τούτου, η ασφαλιστική επιχείρηση πρέπει να εφαρμόσει την Ανάλυση Ανοίγματος (Gap Analysis) με σκοπό να αξιολογήσει τις πιθανές αλλαγές στις κεφαλαιακές απαιτήσεις από τη μετάβαση του “Solvency I” στο “Solvency II” (Χαμπάκη, 2010). Για να επιτευχθεί αυτό, τα ανώτερα στελέχη της ασφαλιστικής επιχείρησης θα πρέπει να πραγματοποιήσουν μια άμεση σύγκριση των κεφαλαιακών απαιτήσεων μεταξύ του “Solvency I” και “Solvency II” στον τομέα της αξιολόγησης κινδύνων, του εσωτερικού ελέγχου και της

εταιρικής διακυβέρνησης, στα ίδια κεφάλαια, στην αποτίμηση των στοιχείων του παθητικού, στην ύπαρξη και απαιτούμενη ποιότητα των στατιστικών στοιχείων, στον αναλογιστικό τομέα, στις εποπτικές απαιτήσεις διαφάνειας και δημοσιοποίησης κλπ.. Τα σχετικά άρθρα Οδηγίας “Solvency II”, που πρέπει να εξετασθούν και στα οποία πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η διαδικασία σύγκρισης είναι τα ακόλουθα:

Πίνακας 3: Το αντικείμενο εργασιών και τα σχετικά άρθρα της Οδηγίας Solvency II

Ποσοτικές Απαιτήσεις		Ποιοτικές Απαιτήσεις	
Αποτίμηση Στοιχείων Παθητικού	75-86	Γενικές Απαιτήσεις Ετ. Διακ.	41
Ίδια Κεφάλαια	87-99	Απαιτήσεις Ήθους για Πρόσωπα Διοίκησης	42
Use Tests – Δοκιμή Χρήσης	120	Απόδειξη Εντιμότητας	43
Πρότυπα Ποιότητας Στατιστικών Στοιχείων	121	Διαχείριση Κινδύνου	44
Πρότυπα Διαμόρφωσης (Calibration)	122	Εκτίμηση Ιδίου Κινδύνου και Φερεγγυότητας	45
Καταλογισμός Κερδών – Ζημιών	123	Εσωτερικός Έλεγχος	46
Πρότυπα Επικύρωσης	124	Εσωτερικός Λογιστικός Έλεγχος	47
Πρότυπα Τεκμηρίωσης	125	Αναλογιστική Λειτουργία	48
Εξωτερικά Υποδείγματα και Δεδομένα	126	Εξωτερική Ανάθεση (Outsourcing)	49
Κεφαλαιακές Απαιτήσεις για Εσωτερικά Μοντέλα	112-127		

Πηγή: Προσαρμογή από Χαμπάκη Μ. (2010), σ. 10

Σημαντικές θεωρούνται επίσης και οι έρευνες “Quantitative Impact Study (QIS) 4” και “Quantitative Impact Study (QIS) 5” από την CEIOPS που πραγματοποιήθηκαν το 2008 και 2010 αντίστοιχα. η QIS 4 προσδιορίζει ποσοτικά τις νέες κεφαλαιακές απαιτήσεις που προκύπτουν με το νέο καθεστώς του Solvency II ενώ η QIS 5 αυξάνει

τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που προέκυψαν από τη QIS 4, εξαιτίας των ιδιαίτερα αυστηρών μέτρων εφαρμογής της Οδηγίας (Χαμπάκη, 2010).

3.6 Κριτική εξέταση του “Solvency II”

Το πλαίσιο της “Solvency II” έχει εξετασθεί από πολλούς μελετητές όσον αφορά την αποτελεσματικότητά του και κατά πόσο μπορεί να συνεισφέρει στη λειτουργία μιας ορθής και πλήρους ασφαλιστικής αγοράς. Μια από αυτές τις μελέτες είναι η αξιολόγηση της “Solvency II”, από τον Doff (2008), μέσω επτά κριτηρίων για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις με βάση τον κίνδυνο (Risk – Based Capital Requirements) που αναπτύχθηκαν από τους Cummins et al. το έτος 1994 με την εισαγωγή των RBC κανόνων στις ΗΠΑ. Τα κριτήρια αυτά βασίζονται στην εξής φιλοσοφία: «οι κανονισμοί για τη “Solvency II” θα πρέπει να αναπτυχθούν έτσι ώστε να προωθήσουν μια ανταγωνιστική αγορά, της οποίας τα μέλη θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες και είναι τα εξής:

1. Οι RBC κανόνες θα πρέπει να παρέχουν κίνητρα στις «αδύναμες» εταιρίες να διαθέτουν περισσότερο κεφάλαιο ή/και να μειώνουν την έκθεσή τους στον κίνδυνο, χωρίς να στρεβλώνουν σημαντικά τις αποφάσεις των οικονομικά υγιών ασφαλιστικών εταιριών.
2. Οι RBC κανόνες θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τους σημαντικότερους τύπους κινδύνου που επηρεάζουν τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, να λαμβάνουν υπόψη και να μπορούν να διακρίνουν το πώς αυτοί οι τύποι κινδύνων διαφέρουν μεταξύ των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
3. Οι RBC κανόνες για κάθε τύπο κινδύνου θα πρέπει να είναι ανάλογες με τις επιπτώσεις τους στο συνολικό κίνδυνο της αφερεγγυότητας.
4. Το σύστημα RBC θα πρέπει να επικεντρωθεί στον εντοπισμό αυτών των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που ενδεχομένως να προκαλέσουν το μεγαλύτερο κόστος της αφερεγγυότητας.
5. Οι RBC κανόνες ή/και ο υπολογισμός του πραγματικού κεφαλαίου θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την οικονομική αξία των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, εφόσον αυτό είναι εφικτό.
6. Το σύστημα RBC θα πρέπει να αποθαρρύνει ελλιπείς αναφορές ή απώλειες σχετικά με τα αποθεματικά ή άλλες μορφές χειρισμού από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, όπου αυτό είναι δυνατό.
7. Το σύστημα RBC θα πρέπει να αποφεύγει την πολυπλοκότητα κάποιων, αμφίβολης αξίας, μέτρων για την ενδυνάμωση της ακρίβειας στη μέτρηση του κινδύνου, δηλαδή να είναι όσο το δυνατό πιο απλό.

Οι Cummins et al. (όπως αναφέρει ο Doff, 2008, pp.195-196) τονίζουν ότι ένα νέο εποπτικό πλαίσιο πρέπει να επικεντρωθεί στην επίλυση του προβλήματος της ασυμμετρίας της πληροφόρησης και του κόστους του ελέγχου της αφερεγγυότητας της

ασφάλισης για την οικονομία, στόχοι που είναι τελείως διαφορετικοί από τον σκοπό αποφυγής ενός αφερέγγυου κλάδου ασφάλισης.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας και την ανάλυση τους, φαίνεται ότι ο αντικειμενικός σκοπός της “Solvency II” ικανοποιεί σε μεγάλο βαθμό τα παραπάνω κριτήρια. Ωστόσο, υπάρχουν κάποια σημεία του πλαισίου που δεν ικανοποιούν τα κριτήρια αυτά, όπως είναι τα μοντέλα κινδύνου της τυποποιημένης προσέγγισης (ασφάλειες κατά κινδύνων/κίνδυνος υγείας), η μεταχείριση της προσέγγισης SCR και η προσέγγιση MCR. Επιπλέον, παρουσιάστηκε το πρόβλημα της επικέντρωσης κυρίως στον Πυλώνα I και λιγότερο στους άλλους δύο Πυλώνες. Για παράδειγμα, ο ρόλος του Πυλώνα II και III πρέπει να ενισχυθεί σχετικά με θέματα που αφορούν τη ρευστότητα και τον επιχειρηματικό κίνδυνο. Ως εκ τούτου, ο συγγραφέας προτείνει ένα πιο ισορροπημένο πλαίσιο μεταξύ των τριών Πυλώνων, καθώς αυτό μπορεί να ενδυναμώσει την αποτελεσματικότητα του “Solvency II”.

Αυτοί οι Πυλώνες θα πρέπει να επικεντρωθούν σε κινδύνους που είναι δύσκολο να ποσοτικοποιηθούν (όπως ο επιχειρηματικός κίνδυνο και ο λειτουργικός κίνδυνος) και στις μακροχρόνιες επιπτώσεις της στρατηγικής λήψης αποφάσεων. Πιο συγκεκριμένα, ο Πυλώνας II θα μπορούσε να επικεντρωθεί στη δομή της εταιρικής διακυβέρνησης έτσι ώστε να διασφαλιστεί επαρκώς μια διεξοδική διαδικασία λήψης αποφάσεων, όπως έχει επισημανθεί και στα πορίσματα της έκθεσης του Sharma (Doff, 2008). Επιπλέον, προβλήματα που σχετίζονται με το μέγεθος της αδυναμίας της ασφάλισης θα πρέπει να αντιμετωπίζονται μέσω του πλαισίου του Πυλώνα II. Κατ’ αυτό τον τρόπο εξασφαλίζεται η εστίαση σε κινδύνους που μπορεί να βλάψουν ολόκληρη την οικονομία της ασφάλισης παρά μια μόνο (μικρή) ασφαλιστική επιχείρηση και κατά συνέπεια αυξάνεται η αποδοτικότητα του εποπτικού πλαισίου.

Σχετικά με το πλαίσιο του Πυλώνα I, η έρευνα έδειξε ότι θέτοντας την προσέγγιση SCR ως ένα «σκληρό» περιορισμό θα προκαλέσει προβλήματα. Επιπλέον, το “Modular MCR”¹⁰ αποδεικνύεται προβληματικό και θα πρέπει να αντικατασταθεί από το “Compact MCR”¹¹. Αυτό συμβαίνει διότι το πρώτο αποτελεί μια προσέγγιση ιδιαίτερα απλοϊκή καθώς δεν πραγματοποιείται με βάση τον κίνδυνο και συνεπώς δεν ικανοποιεί το πρώτο κριτήριο. Αντίθετα, το δεύτερο περικλείει το πλεονέκτημα της

¹⁰ “Modular approach” MCR: περιλαμβάνει τρεις επιβαρύνσεις κεφαλαίου (κίνδυνοι αγοράς και underwriting), όπου κάθε στοιχείο υπολογίζεται σύμφωνα με μια πολύ απλή προσέγγιση βάση παραγόντων.

¹¹ “Compact approach” MCR: υπολογίζεται ως ποσοστό ενός εγκεκριμένου SCR.

άμεσης σχέσης αυτού με το SCR, το οποίο υπολογίζεται με βάση τον κίνδυνο και χρησιμοποιείται για να θέσει ένα όριο για τη τελική παρέμβαση των εποπτικών αρχών. Τέλος, ορισμένα συστατικά στοιχεία της τυποποιημένης προσέγγισης SCR παρουσιάζουν πολυπλοκότητα που δεν προσδίδει αξία σχετικά με την παροχή κινήτρων για την εφαρμογή ορθής διαχείρισης κινδύνου από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

3.7 Συστήματα Ελέγχου Φερεγγυότητας των Διαφόρων Χωρών

Υπάρχει μια ποικιλία καθεστώτων φερεγγυότητας ανά τον κόσμο, η οποία θεωρείται σκόπιμο να εξετασθεί και να συγκριθεί με το Ευρωπαϊκό πλαίσιο φερεγγυότητας προκειμένου να διαφανούν τα μειονεκτήματα ή/και πλεονεκτήματα του καθενός, την ισχύ και προβλεψιμότητα τους αλλά και τα αποτελέσματα που έχουν επιφέρει στην ασφαλιστική αγορά. Ωστόσο, η αναφορά που ακολουθεί σε αυτά είναι σχετικά μικρή καθώς δεν καλύπτει τα πλαίσια της παρούσας εργασίας. Σύμφωνα με την έρευνα που διεξήχθη από τους Eling, Schmeiser, Schmit (2006), τα υπάρχοντα συστήματα παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί. Ωστόσο, όπως αναφέρουν και οι συγγραφείς στο άρθρο τους, παρόλο που υπάρχουν αρκετά εμπειρικά στοιχεία σχετικά με το κόστος και τα οφέλη αυτών των συστημάτων, η αξιολόγηση δεν είναι πλήρης καθώς υπάρχει ένας περιορισμένος αριθμός μελετών στις οποίες αναλύονται τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Πίνακας 4: Επισκόπηση των συστημάτων φερεγγυότητας

Model Typology		Model Name	Introduced	
			by	in
No Model		Fair Insurance Code, Insurance Companies Act	New Zealand	2001, 1994
Static Factor Models	Not Risk-Based	Solvency I	EU	2004
		Insurance Reform Act	Australia	1973
	Risk-Based	General Insurance Reform Act	Australia	2001
		Risk-Based Capital Standards	USA	1994
		Solvency Margin Standard	Japan	1996
		Financial Analysis Solvency Tools	(Proposal of) NAIC	1994
		Capital Adequacy Ratio	(Proposal of) AM Best	1994
		German Insurance Assoc.-Model	(Proposal of) German Insurance Assoc.	2005
Dynamic Cash-Flow-Based Models	Scenario Based	Stress Testing	Germany (BaFin)	2002
		Financial Assessment Framework	Netherlands	2006
	Principles Based	Cash-Flow Model	(Proposal of) Cummins, Grace, and Phillips	1999
		Cash-Flow Model	(Proposal of) Schmeiser	2004
Combination of Static Factor Models and Dynamic Cash-Flow-Based Models		Enhanced Capital Requirement, Individual Capital Assessment	UK	2004
		Swiss Solvency Test	Switzerland (BPV)	2006

Πηγή: Eling, Schmeiser, Schmit (2006), p.11

Η πρώτη ομάδα συστημάτων δεν απαιτεί κανένα συγκεκριμένο επίπεδο κεφαλαίου και ως εκ τούτου δεν είναι μοντέλο. Ένα τέτοιο σύστημα εφαρμόζεται στη Νέα Ζηλανδία, στην οποία οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις οφείλουν να συμμορφώνονται μόνο με τον Κώδικα Δίκαιης Ασφάλισης (Fair Insurance Code). Η δεύτερη ομάδα απαιτεί τη χρήση μοντέλων στατικών παραγόντων, τα οποία διακρίνονται σε μοντέλα που δεν βασίζονται στον κίνδυνο και σε μοντέλα με βάση τον κίνδυνο. Για παράδειγμα, η Οδηγία “Solvency I” ανήκει στην πρώτη κατηγορία καθώς οι ρυθμιστικοί της κανόνες βασίζονται στον κίνδυνο της δομής της ασφαλιστικής επιχείρησης αλλά στον όγκο των δραστηριοτήτων της. Να τονισθεί ότι προ της δεκαετίας 1990, πολλές χώρες υιοθετούσαν αυτή την κατηγορία μοντέλων. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, οι περισσότερες από αυτές μετατοπίστηκαν προς τα μοντέλα με βάση τον κίνδυνο. Πολύ ενδιαφέρον παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση της Αυστραλίας, η οποία χρησιμοποιούσε ένα σύστημα παρόμοιο με αυτό του “Solvency I” μέχρι το 2000, το οποίο και μετέβαλλε το 2001 σε σύστημα βασισμένο στον κίνδυνο.

Επιπλέον, στη δεύτερη κατηγορία (μοντέλα με βάση τον κίνδυνο) συμπεριλαμβάνεται το σύστημα των Κεφαλαιουχικών Προτύπων Βάση Κινδύνου (Risk – Based Capital (RBC) Standards) των ΗΠΑ, τα Ιαπωνικά Πρότυπα Περιθωρίου

Φερεγγυότητας (Japanese Solvency Margin Standards) καθώς και διάφορες προτάσεις για την πρόβλεψη φερεγγυότητας τόσο ιδιωτικών (AM Best's Capital Adequacy Ratio) όσο και δημοσίων (Μοντέλο Ασφαλιστικής Ένωσης Γερμανίας (German Insurance Association Model), Εθνική Ένωση Επιτροπών Ασφαλίσεων (National Association of Insurance Commissioners - NAIC) – Χρηματοοικονομική Ανάλυση Εργαλείων Φερεγγυότητας (Financial Analysis Solvency Tools – FAST)) ιδρυμάτων.

Η τρίτη ομάδα περιλαμβάνει μοντέλα βάση δυναμικών ταμειακών ροών και τα οποία διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: αυτά που βασίζονται σε σενάρια και αυτά που βασίζονται σε αρχές. Η πρώτη κατηγορία μοντέλων, αναλύει τις επιπτώσεις λαμβάνοντας υπόψη κάποια δυσμενή σενάρια, όπως μια σημαντική κρίση της χρηματιστηριακής αγοράς. Ένα παράδειγμα τέτοιου μοντέλου, αποτελεί η προσομοίωση ακραίων καταστάσεων (stress testing), η οποία διεξάγει από τη Γερμανική εποπτική αρχή – BaFin το 2002. Σχετικά με τη δεύτερη κατηγορία μοντέλων, ακολουθεί μια πιο γενική προσέγγιση. Τα μοντέλα αυτά χρησιμοποιούν υποθέσεις σχετικά με μελλοντικές οικονομικές συνθήκες και τις αντιδράσεις των ασφαλιστών σε αυτές, προκειμένου να προσομοιώσουν ενδεχόμενες οικονομικές συνθήκες στην πάροδο του χρόνου. Σε αυτή την ομάδα ανήκουν τα μοντέλα που προτάθηκαν από τους Cummins, Grace, Phillips και Schmeiser (όπως αναφέρουν οι Eling, Schmeiser, Schmit, 2006, p.12)

Η τέταρτη ομάδα αποτελεί ένα συνδυασμό των μοντέλων των στατικών παραγόντων και μοντέλων των δυναμικών ταμειακών ροών, όπως το μοντέλο της Αξιολόγησης των Μεμονωμένων Κεφαλαίων του Ηνωμένου Βασιλείου (UK Individual Capital Assessment - ICA) και το μοντέλο του Ελβετικού Ελέγχου Φερεγγυότητας (Swiss Solvency Test). Πιο συγκεκριμένα, το ICA προέρχεται από τεστ σεναρίων και μεμονωμένα μοντέλα κινδύνου. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να υπολογίζουν μια ενισχυμένη κεφαλαιακή απαίτηση (Enhanced Capital Requirement – ECR), η οποία βασίζεται σε ένα τυποποιημένο μοντέλο παραγόντων με βάση τον κίνδυνο. Σχετικά με το Swiss Solvency Test, οι ασφαλιστικοί, πιστωτικοί κίνδυνοι καθώς και οι κίνδυνοι αγοράς υπολογίζονται με βάση τυποποιημένα μοντέλα παραγόντων ενώ οι άλλες κατηγορίες κινδύνων, και ιδιαίτερα ο λειτουργικός κίνδυνος, βασίζονται στην ανάλυση σεναρίων.

Οι συγγραφείς αναφέρουν κάποια από τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των παραπάνω μοντέλων βασισμένοι σε τέσσερις έρευνες που έχουν διεξαχθεί. Πιο

συγκεκριμένα, οι Cummins, Harrington και Klein (όπως αναφέρουν οι Eling, Schmeiser, Schmit, 2006, p.13) χρησιμοποιώντας δεδομένα από τις ΗΠΑ για τα έτη 1989 – 1993, διαπίστωσαν ότι η προγνωστική ακρίβεια των RBC είναι πολύ χαμηλή, όταν η αναλογία αυτών προς το πραγματικό κεφάλαιο είναι η μοναδική ανεξάρτητη μεταβλητή σε μια ανάλυση logit. Ωστόσο, η ακρίβεια ενδυναμώνεται όταν τα στοιχεία του μοντέλου και οι μεταβλητές που αφορούν το μέγεθος και την οργανωτική δομή της επιχείρησης χρησιμοποιούνται για το σκοπό της πραγματοποίησης μιας παλινδρόμησης.

Οι Grace, Harrington και Klein (όπως αναφέρουν οι Eling, Schmeiser, Schmit, 2006, p. 13) βασισμένοι σε παρόμοια δεδομένα από τις ΗΠΑ για τα έτη 1989 – 1991 διαπίστωσαν ότι οι RBC δείκτες είναι λιγότερο ισχυροί από ότι τα FAST σκορ για το σκοπό του εντοπισμού των οικονομικά ασθενέστερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Επιπλέον, τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι ο συνδυασμός των δύο παραπάνω μοντέλων (RBC – FAST) ανταποκρίνονται καλύτερα στον σκοπό αυτό από ότι η χρήση μόνο των FAST μοντέλων. Χρησιμοποιώντας πάλι Αμερικανικά δεδομένα για τα έτη 1990 – 1995, οι Cummins, Grace, Phillips εξέτασαν την ικανότητα των RBC, FAST μοντέλων καθώς και των μοντέλων προσομοίωσης των ταμειακών ροών. Κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το FAST μοντέλο κυριαρχεί έναντι των RBC μοντέλων και συγχρόνως ότι το μοντέλο προσομοίωσης των ταμειακών ροών μπορεί να προσδώσει σημαντική ερμηνευτική δύναμη.

Τέλος, οι Pottier και Sommer (όπως αναφέρουν οι Eling, Schmeiser, Schmit, 2006, p.14) χρησιμοποιώντας Αμερικανικά δεδομένα για τα έτη 1995 – 1998, πραγματοποίησαν μια σύγκριση μεταξύ των RBC, FAST μοντέλων και των AM Best's Capital Adequacy Ratios. Επίσης, συμπερίλαβαν το δείκτη κεφάλαιο προς περιουσιακά στοιχεία ως “proxy” για έναν απλό δείκτη κεφαλαίου μη προσαρμοσμένο στον κίνδυνο. Παραδόξως διαπίστωσαν ότι ο δείκτης κεφάλαιο προς περιουσιακά στοιχεία αποδίδει το ίδιο ή καλύτερα από τους RBC δείκτες και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι τρόποι μέτρησης των κινδύνων που αναπτύσσονται από τον ιδιωτικό τομέα (AM Best) υπερτερούν σχετικά με την προβλεπτική ικανότητα σε σύγκριση με αυτά που αναπτύσσονται από τους ρυθμιστικούς φορείς (RBC Standars, Fast Scores). Συμπερασματικά, ο συνδυασμός των RBC προτύπων και μοντέλων ταμειακών ροών, μπορεί να αποτελέσει ένα πιο χρήσιμο προβλεπτικό εργαλείο για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις από ότι τα μοντέλα που πρόσφατα χρησιμοποιούνται στην Ιαπωνία και στις ΗΠΑ (Eling, Schmeiser, & Schmit, 2006).

Επιπροσθέτως, προκειμένου να κριθεί η αποτελεσματικότητα των μοντέλων, κρίνεται απαραίτητα και η ανάλυση του κόστους του καθενός. Σύμφωνα με την έκθεση του Sharma, υψηλότερα επίπεδα ρυθμιστικών κανόνων οδηγούν σε υψηλότερα κόστη. Στο ίδιο συμπέρασμα, καταλήγει και ο Van Rossum (όπως αναφέρεται στο άρθρο των Eling, Schmeiser, Schmit, 2006, p.14), επισημαίνοντας την ιδιαίτερη επίδραση που έχει αυτό στις μικρότερες ασφαλιστικές εταιρίες, οι οποίες εξειδικεύονται σε ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες. Αυτές οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να βγουν έξω από την αγορά ή να ενοποιηθούν, ως αποτέλεσμα του λιγότερου ανταγωνισμού.

Σχετικά με την ανάλυση κόστους, κρίνεται απαραίτητη η ταυτόχρονη εξέταση των στοιχείων που αποτελούν το άμεσο κόστος (πχ χρόνος και προσπάθεια για την ανάπτυξη εσωτερικών μοντέλων) και αυτών που αποτελούν το έμμεσο κόστος, (πχ το κόστος που προέρχεται από μια εσφαλμένη κατάταξη μιας ασφαλιστικής επιχείρησης στην κατηγορία των «υγιών»), το οποίο κάποιες φορές είναι μεγαλύτερο.

Συμπερασματικά, γνωρίζοντας ότι το σχετικό κόστος συμμόρφωσης για τα περισσότερα μοντέλα είναι πολύ υψηλό, και ότι η προβλεπτική τους ικανότητα σχετικά με τη φερεγγυότητα δεν είναι επαρκής, πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης των κανονισμών και πριν αυτοί εφαρμοσθούν. Επιπλέον, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2004a), ακόμα και τα καλύτερα μοντέλα παρέχουν μόνο μια απλοποιημένη αντανάκλαση της πραγματικότητας και υπάρχουν αρκετοί παράγοντες που έχουν πολύ σημαντικές επιπτώσεις στη φερεγγυότητα οι οποίοι είναι δύσκολο να αναγνωρισθούν και να μετρηθούν. Ως εκ τούτου, οι ευρωπαϊκές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να μελετούν τα διάφορα καθεστώτα φερεγγυότητας, την εμπειρία των χωρών σχετικά με την εφαρμογή τους, την κατάσταση του ανταγωνισμού στην ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά αλλά και να προσπαθούν να διατηρούν μια ισορροπία ανάμεσα στο κόστος (ότι σχετίζεται με το κόστος συναλλαγής) και στα οφέλη (ότι σχετίζεται με την προβλεπτική ικανότητα) του εκάστοτε κανονισμού. Ωστόσο, κρίνεται απαραίτητη η ανάγκη για περισσότερη έρευνα, καθώς υπάρχουν πολύ λίγες έρευνες σχετικά με τα μοντέλα φερεγγυότητας για την ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά (σε αντίθεση με την αμερικανική αγορά όπου μια πληθώρα ερευνών επικεντρώνεται σε αυτή) (Eling, Schmeiser, & Schmit, 2006).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

4.1 Διεθνής Ασφαλιστική Αγορά

Εξαιτίας της παγκοσμιοποίησης αλλά και της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης που βιώνει όλος ο κόσμος, κρίνεται απαραίτητη η εξέταση και η σύγκριση των επιμέρους χρηματοοικονομικών αγορών (με όποιον κλάδο συμπεριλαμβάνεται σε αυτή) και της πορείας τους, της διεθνούς αγοράς χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, μια αξιολόγηση και κατ' επέκταση σύγκριση του επιπέδου ανάπτυξης των ασφαλιστικών αγορών των διαφόρων χωρών είναι πολύ σημαντική προκειμένου να βοηθήσει τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις σχετικά με την παγκόσμια στρατηγική επέκτασή τους, τις κυβερνήσεις σχετικά με τη δημιουργία των κανονισμών αλλά και να παρέχει τη βάση για τη διεθνή συνεργασία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων σχετικά με τις κανονιστικές ρυθμίσεις αλλά και τις συναφείς διαπραγματεύσεις σε ότι αφορά το διεθνές εμπόριο.

Σημαντικός παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τη διάρκεια της ανάλυσης του επιπέδου ανάπτυξης του ασφαλιστικού κλάδου είναι η οικονομική πορεία της χώρας, της οποίας το σύστημα εξετάζεται (Zheng, Liu, & Deng, 2008). Κατ' επέκταση μια σύγκριση της διεθνούς αγοράς ασφάλισης θα είναι ορθή όταν πραγματοποιηθεί με βάση το επίπεδο ανάπτυξης των επιμέρους ασφαλιστικών αγορών, το οποίο θα είναι προσαρμοσμένο στις συνθήκες της οικονομίας γενικότερα αλλά και της εκάστοτε χώρας.

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία υπάρχουν διάφορες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για το σκοπό της σύγκρισης της διεθνούς ασφαλιστικής αγοράς (Zheng, Liu, & Deng, 2008). Κάποιες από αυτές, μεταξύ άλλων είναι:

- **“Premium Income Method”**: η μέθοδος αυτή μετρά τη συνολική αναλογία της ασφαλιστικής αγοράς σε κάθε χώρα. Ωστόσο, επειδή αποτυγχάνει να λάβει υπόψη τον παράγοντα του μεγέθους του πληθυσμού, δεν αντιπροσωπεύει το πραγματικό επίπεδο της ανάπτυξης της ασφάλισης.

- **“Insurance Density Method” (premium/population):** η μέθοδος αυτή υπολογίζει το κατά κεφαλήν ασφάλιστρα λαμβάνοντας υπόψη και τον πληθυσμό και ως εκ τούτου αντικατοπτρίζει καλύτερα το πραγματικό επίπεδο της ανάπτυξης της ασφάλισης σε σχέση με την παραπάνω μέθοδο. Ωστόσο, αγνοεί την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και έτσι αποτυγχάνει να δώσει αξιόπιστα αποτελέσματα.
- **“Insurance Penetration Method” (premium/GDP or insurance density/GDP per capita):** η μέθοδος αυτή θα μπορούσε να θεωρηθεί ως η προσαρμογή του παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης μιας χώρας στην “Insurance Density Method”. Ωστόσο, αγνοεί το γεγονός ότι διαφορετικά στάδια οικονομικής ανάπτυξης έχουν ως αποτέλεσμα διαφορετικά επίπεδα διεισδύσεων στην αγορά (πχ αποτελεί γενικό κανόνα ότι όσο μεγαλύτερη είναι η ασφαλιστική εισχώρηση στην αγορά τόσο μεγαλύτερο είναι το κατά κεφαλήν ΑΕΠ).

Λόγω της ποικιλότητας των χαρακτηριστικών των χωρών καμία από τις παραπάνω μεθόδους δεν θεωρείται επαρκής προκειμένου να υπολογισθεί η ανάπτυξη της ασφάλισης σε σχέση με την οικονομική ανάπτυξη. Ωστόσο, οι συγγραφείς προτείνουν μία καινούργια μέθοδο εν ονόματι **“Benchmark Ratio of Insurance Penetration (BRIP)”**, η οποία λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τη συνολική αναλογία της ασφαλιστικής αγοράς σε κάθε χώρα αλλά και τον πληθυσμό και τη σχέση μεταξύ της διείσδυσης στην αγορά και του σταδίου της οικονομικής ανάπτυξης (Zheng, Liu, & Deng, 2008).

Η μέθοδος BRIP μετρά το επίπεδο ανάπτυξης της ασφάλισης προσαρμοσμένο σε ένα σημείο αναφοράς. Πιο συγκεκριμένα, το BRIP εκτιμά τη σχέση μεταξύ της ασφαλιστικής διείσδυσης μιας χώρας και της κατά μέσο όρο παγκόσμιας ασφαλιστικής διείσδυσης σύμφωνα με ένα οικονομικό επίπεδο ίσο με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας που εξετάζεται. Μαθηματικά, ισχύει η σχέση:

$$BRIP = \frac{\text{actual penetration}}{\text{benchmark penetration}} \times 100\%$$

Όπου,

Actual penetration: η πραγματική διείσδυση στην ασφαλιστική αγορά της χώρας που εξετάζεται

Benchmark penetration: η κατά μέσο όρο παγκόσμια ασφαλιστική διείσδυση σύμφωνα με ένα οικονομικό επίπεδο

Ο παράγοντας της οικονομικής ανάπτυξης θεωρείται μείζονος σημασίας προκειμένου να φανεί το επίπεδο ανάπτυξης του ασφαλιστικού κλάδου μιας χώρας. Γι' αυτό το λόγο και η μέθοδος BRIP ανταποκρίνεται καλύτερα στο σκοπό αυτό. Απόδειξη αυτού, αποτελούν και τα αποτελέσματα μιας έρευνας που διεξήχθη σε 27 οικονομίες για τα έτη 1994 – 2005 (Han, Li, Moshirian, & Tian, 2010). Οι μελετητές χρησιμοποιώντας ένα μοντέλο που ονομάζεται “Generalised Method of Moments – GMM” για ένα δυναμικό σετ δεδομένων συμπεράναν ότι υπάρχει ισχυρή ένδειξη ότι η ασφαλιστική ανάπτυξη συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη. Πιο συγκεκριμένα, το δείγμα χωρίστηκε σε ασφαλιστικές εταιρίες κατά ζημιών και ασφαλιστικές εταιρίες ζωής. Επιπλέον, διακρίθηκε σε αναπτυσσόμενες και ανεπτυγμένες χώρες. Τα αποτελέσματα ήταν ότι η σχέση αυτή ήταν περισσότερο στατιστικά σημαντική για τις ασφάλισεις κατά ζημιών από ότι για τις ασφάλισεις ζωής. Επίσης, από την έρευνα φάνηκε ότι και οι δύο κλάδοι ασφάλισης παίζουν πολύ μεγαλύτερο ρόλο στις αναπτυσσόμενες οικονομίες από ότι στις ανεπτυγμένες. Τέλος, τα εμπειρικά αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας υποδηλώνουν το σημαντικό ρόλο που παίζουν οι ασφάλισεις κατά ζημιών στις αναπτυσσόμενες χώρες και γι' αυτό πρέπει να ενισχυθούν σε αυτές.

4.2 Η Επίδραση της Χρηματοπιστωτικής Κρίσης στον Ασφαλιστικό κλάδο – Σύγκριση με τον Τραπεζικό Κλάδο

Ως συνέπεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ – IMF) έχει εκτιμήσει ότι τα παγκόσμια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πρέπει να διαγράψουν πάνω από 3000000 εκατομμύρια \$ (ΗΠΑ) για τα έτη 2007 – 2010. Από αυτά τα 2800000 εκατομμύρια € (ΗΠΑ) αποτελούν δάνεια και τίτλους που κατέχονται από τις τράπεζες ενώ μεγαλύτερο μέρος ανήκει στον παγκόσμιο τραπεζικό τομέα και οι αποζημιώσεις πρέπει να πραγματοποιηθούν από αυτόν. Επιπλέον, ένα μικρότερο μέρος ανήκει σε άλλους συμμετέχοντες στην αγορά όπως τα συνταξιοδοτικά ταμεία, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τα αμοιβαία κεφάλαια υψηλού κινδύνου (hedge funds) (Lehmann & Hofmann, 2010). Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις, με περίπου 19 τρισεκατομμύρια € (ΗΠΑ) κεφαλαίων που διαχειρίζονται, έρχονται τρίτες, μετά τις

τράπεζες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία, στην κατάταξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που διαχειρίζονται τα παγκόσμια περιουσιακά στοιχεία.

Ωστόσο, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις αποτελούν μεγάλους θεσμικούς επενδυτές που εκτίθεντο στις διακυμάνσεις της αγοράς και ως αποτέλεσμα αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα από τις συνέπειες της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, παρόλο που συγκριτικά με άλλα ιδρύματα τα χρέη τους είναι σχετικά μικρότερα.

Σύμφωνα με τους συγγραφείς υπάρχουν εμφανείς διαφορές ανάμεσα στον τραπεζικό και ασφαλιστικό κλάδο, οι οποίες ωστόσο είναι δύσκολο να ερμηνευτούν σχετικά με την εκτέλεση των δραστηριοτήτων των δύο αυτών κλάδων (Lehmann & Hofmann, 2010). Μια από τις βασικές διαφορές του ασφαλιστικού με τον τραπεζικό κλάδο είναι ο τρόπος διαχείρισης των κινδύνων τους. Η διαφορά αυτή έγκειται στις διαφορετικές κουλτούρες και παραδόσεις, τις οποίες αντανακλούν οι δύο αυτοί κλάδοι και σε γενικές γραμμές στις διαφορετικές προκλήσεις που απορρέουν από τα επιχειρηματικά μοντέλα τους και καλούνται να καλύψουν, οι οποίες ήταν αναμενόμενο να επιφέρουν διαφορετικά αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

4.3 Δέκα Συνέπειες της Κρίσης

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, η αλληλεπίδραση διαφόρων ελλείψεων οδήγησαν στη χρηματοπιστωτική κρίση καθιστώντας αδύνατη την αναγνώριση μεμονωμένων παραγόντων που συνέβαλαν σε αυτή (Eling & Schmeiser, 2010). Ωστόσο, διακρίνονται δέκα συνέπειες της κρίσης, οι οποίες οδηγούν σε καλύτερη διαχείριση του κινδύνου και της εποπτείας:

1. Απαιτείται η ενδυνάμωση της διαχείρισης του κινδύνου και της εποπτείας.
2. Απαιτείται να δίνεται προσοχή στους κινδύνους που προέρχονται από τα μοντέλα και στις μη γραμμικότητες.
3. Απαιτείται μια εύκολη στη χρήση και κατανοητή διαχείριση κινδύνου.
4. Απαιτείται να ληφθεί σοβαρά υπόψη η θεωρία της αντιπροσώπευσης καθώς και τα κατάλληλα κίνητρα.
5. Απαιτείται να ληφθεί υπόψη η θεωρία του χαρτοφυλακίου – κίνδυνος, απόδοση, διαφοροποίηση.

6. Απαιτείται η υιοθέτηση αρχών και όχι κανόνων – η Οδηγία “Solvency II” και το “Swiss Solvency Test (SST)” αποτελούν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση.
7. Απαιτείται μια ελεγχόμενη εγκατάλειψη του ασφαλιστικού κλάδου σε περίπτωση αφερεγγυότητας μιας ασφαλιστικής εταιρίας, προκειμένου να μην επηρεαστεί το ασφαλισμένο κοινό.
8. Απαιτείται οι χρηματοπιστωτικοί όμιλοι να εποπτεύονται σε επίπεδο ομάδας.
9. Απαιτείται η αποφυγή ρυθμιστικού αρμπιτράζ στις χρηματοπιστωτικές αγορές υπηρεσιών.
10. Απαιτείται η διαφάνεια, η πειθαρχία και η υπευθυνότητα της αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

5.1 Εισαγωγή στην Αποδοτικότητα

Η μέτρηση της απόδοσης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων κρίνεται σημαντική καθώς μπορεί να παρέχει γνώση τόσο για την λειτουργία της εκάστοτε επιχείρησης, τη δεδομένη στιγμή που αναλύεται η αποδοτικότητα του, όσο και διαχρονικά ή συγκριτικά με άλλες επιχειρήσεις του κλάδου. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ενδιαφέρονται για τη μεγιστοποίηση των κερδών τους και ως εκ τούτου η απόδοση μπορεί να οριστεί ως «η οικονομική απόδοση που υπολογίζεται από ένα πλήθος χρηματοοικονομικών δεικτών» (Harker & Zenios, 2000, chap. 1, p.11), όπως είναι ο δείκτης τιμή προς κέρδη (price – to –earnings ratio).

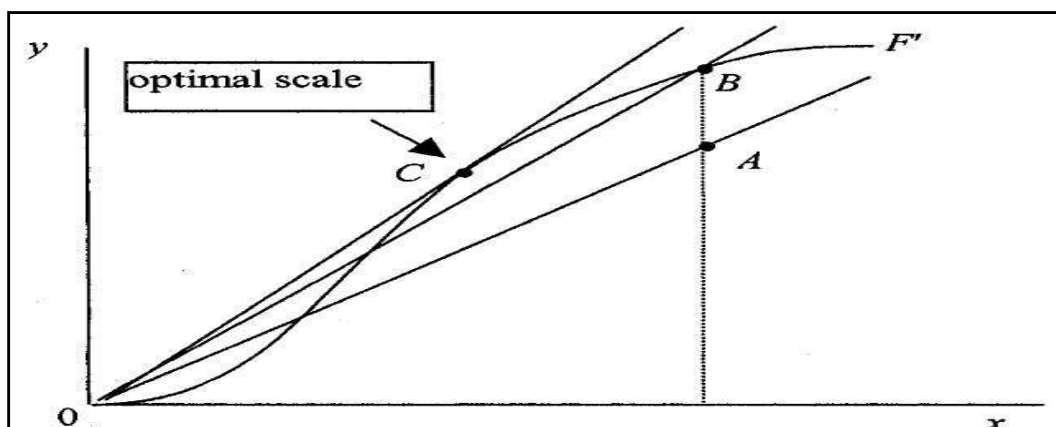
Η αποδοτικότητα είναι μια σχετική έννοια καθώς όπως αναφέρθηκε παραπάνω, μπορεί να υπολογισθεί για τους σκοπούς της σύγκρισης της απόδοσης μιας επιχείρησης για ένα συγκεκριμένο έτος σχετικά με ένα άλλο ή άλλα έτη ή σχετικά με την απόδοση μιας άλλης επιχείρησης του κλάδου. Ένας τρόπος μέτρησης της απόδοσης είναι ο «**Δείκτης Παραγωγικότητας**» (productivity ratio) (εκροές προς εισροές), όπου μεγαλύτερες τιμές αυτού υποδεικνύουν καλύτερη απόδοση. Ωστόσο, πρέπει να τονισθεί ότι η παραγωγικότητα είναι μια διαφορετική έννοια από την αποδοτικότητα και δεν πρέπει να συγχέεται με αυτή (Coelli, Rao, & Battese, 2005).

Συνήθως όταν αναφερόμαστε στην παραγωγικότητα εννοούμε την «**Παραγωγικότητα του Συνόλου των Παραγόντων**» (Total Factor Productivity - TFP), δηλαδή την προσπάθεια δημιουργίας ενός δείκτη (= εκροές/εισροές) ο οποίος θα συμπεριλαμβάνει όλες τις εκροές και όλες τις εισροές. Αντίθετα, άλλα επιμέρους στοιχεία της παραγωγής, όπως η παραγωγή ανά απασχολούμενο ή η παραγωγή ανά ώρα εργασίας, αποτελούν παραδείγματα εκροών τα οποία είναι γνωστά ως «**Μέτρα Μερικής Παραγωγικότητας**» (partial productivity measures). Η μετατόπιση από τα μέτρα μερικής παραγωγικότητας προς την TFR παρέχει ένα ενιαίο δείκτη που λαμβάνει υπόψη όλες τις εισροές/εκροές προκειμένου να αποφευχθεί ο καταλογισμός κερδών σε έναν παράγοντα (εκροή) που πραγματικά αναλογεί σε κάποιον άλλο (Cooper, Seiford,

& Tone, 2007). Επιπλέον, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο δείκτης **Malmquist** της μεθόδου TFR καθώς χρησιμοποιείται σε πολλές έρευνες σε συνδυασμό με την **Data Envelopment Analysis (DEA)** προσέγγιση, η οποία αναλύεται παρακάτω (Eling & Schmeiser, 2010). Σύμφωνα με τους Grosskopf, Cummins and Weiss (όπως αναφέρουν οι Eling & Luhn 2010, p. 225), το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό αυτού του δείκτη είναι ότι μπορεί να διαχωρίσει την TFR σε δύο βασικά στοιχεία: αλλαγές στη τεχνική αποδοτικότητα προκειμένου να καθοριστεί κατά πόσο έχει μετατοπισθεί μια συγκεκριμένη επιχείρηση σε σχέση με το αποτελεσματικό σύνορο και τεχνικές αλλαγές για να προσδιοριστεί εάν και κατά πόσο έχει μετατοπισθεί το αποτελεσματικό σύνορο εξαιτίας των γενικότερων τεχνολογικών μεταβολών με την πάροδο του χρόνου.

Οι Coelli et al. (2005) για το σκοπό του διαχωρισμού της έννοιας της αποδοτικότητας και της έννοιας της παραγωγικότητας παραθέτουν ένα παράδειγμα μιας απλής παραγωγικής διαδικασίας, όπου μια μοναδική εισροή (x) χρησιμοποιείται για να παραχθεί μία μοναδική εκροή (y), το οποίο απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα:

Διάγραμμα 1: Παραγωγικότητα, Τεχνική Αποδοτικότητα και Οικονομίες Κλίμακας

Πηγή: Coelli et al. (2005), chap 1, p. 5

Η γραμμή OF' αντιπροσωπεύει ένα «παραγωγικό σύνορο» (production frontier) που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό της σχέσης μεταξύ των εισροών – εκροών. Το «σύνορο παραγωγής» αντιπροσωπεύει τη μέγιστη εκροή που μπορεί να επιτευχθεί από κάθε επίπεδο εισροής. Ως εκ τούτου αποτελεί τη τρέχουσα κατάσταση της τεχνολογίας του κλάδου (Coelli, Rao, & Battese, 2005). Οι επιχειρήσεις που ανήκουν σε αυτό τον κλάδο είτε βρίσκονται πάνω σε αυτό το σύνορο, εάν είναι τεχνικά αποδοτικές (σημεία B, C), είτε βρίσκονται κάτω από αυτό το σύνορο, εάν δεν είναι τεχνικά αποδοτικές (σημείο A). Συνεπώς, μια επιχείρηση που λειτουργεί στο σημείο A

είναι αναποτελεσματική διότι τεχνικά μπορεί να αυξήσει την παραγωγή (εκροή) της στο επίπεδο που συνδέεται με το σημείο B χωρίς να χρειάζεται περισσότερους συντελεστές παραγωγής (εισροές) ή διαφορετικά να χρησιμοποιήσει λιγότερους συντελεστές παραγωγής, παράγοντας το ίδιο επίπεδο εκροών, δηλαδή να παράγει στο σημείο C.

Επιπλέον, στο *Διάγραμμα 1* απεικονίζονται τα αποτελέσματα της αξιοποίησης των οικονομιών κλίμακας. Δηλαδή, το σημείο C αντιπροσωπεύει το σημείο της τεχνικά βέλτιστης κλίμακας καθώς εκεί εφάπτεται η ακτίνα που ξεκινάει από το σημείο 0 με το παραγωγικό σύνορο και επομένως εκεί βρίσκεται η μέγιστη δυνατή παραγωγικότητα. Ως εκ τούτου, μια επιχείρηση που είναι τεχνικά αποτελεσματική μπορεί να έχει τη δυνατότητα να βελτιώσει την παραγωγικότητα της αξιοποιώντας τις οικονομίες κλίμακας. Τέλος, στο διάγραμμα απεικονίζονται και όλοι οι εφικτοί συνδυασμοί των εισροών – εκροών, δηλαδή το εφικτό σύνολο παραγωγής (feasible production set). Αυτοί οι συνδυασμοί αντιπροσωπεύονται από όλα τα σημεία που βρίσκονται μεταξύ του παραγωγικού συνόρου (OF') και του άξονα x.

Εάν συμπεριληφθεί και το στοιχείο του χρόνου στις συγκρίσεις της παραγωγικότητας τότε είναι πιθανό να προκύψει μία επιπλέον πηγή που συντελεί στην αλλαγή της παραγωγικότητας και η οποία ονομάζεται τεχνική αλλαγή (technical change) (Coelli, Rao, & Battese, 2005). Συμπερασματικά, μια αύξηση της παραγωγικότητας της επιχείρησης από τον ένα χρόνο στον άλλο, μπορεί να οφείλεται όχι μόνο στην βελτίωση της αποδοτικότητας αλλά και στην αξιοποίηση των οικονομιών κλίμακας ή σε μια τεχνική αλλαγή ή σε ένα συνδυασμό των τριών ή σε ένα συνδυασμό ανά ζεύγη παραγόντων.

Επιπλέον, αν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για τις τιμές αλλά και εάν είναι απαραίτητη μια υπόθεση όπως η μεγιστοποίηση του κέρδους ή η ελαχιστοποίηση του κόστους τότε πρέπει να σχεδιασθούν και να χρησιμοποιηθούν μέτρα απόδοσης που ενσωματώνουν αυτή την πληροφορία. Σε τέτοιες περιπτώσεις κρίνεται σκόπιμο να εξετασθεί και η διανεμητική αποδοτικότητα (allocative efficiency) εκτός από τη τεχνική αποδοτικότητα (Coelli, Rao, & Battese, 2005). Ο συνδυασμός αυτών των δύο παρέχει μια συνολική εικόνα της οικονομικής αποδοτικότητας. Η διανεμητική αποδοτικότητα κατά την επιλογή των εισροών περιλαμβάνει την επιλογή αυτού του μείγματος των εισροών που παράγουν μια δεδομένη ποσότητα εκροών στο ελάχιστο κόστος (με δεδομένες τις τιμές των συντελεστών παραγωγής που υπερισχύουν).

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, υπάρχουν τρεις βασικές κατηγορίες οδηγών της απόδοσης: η στρατηγική, η εκτέλεση της στρατηγικής και το περιβάλλον (Harker & Zenios, 2000). Η στρατηγική σχετίζεται με θέματα οργανωτικής μορφής, γεωγραφικής τοποθεσίας, καναλιών διανομής και μείγματος προϊόντων ή/και πελατών ενώ η εκτέλεση της στρατηγικής σχετίζεται με τους διάφορους τρόπους μέτρησης (της ικανότητα τους), διαχείρισης και εφαρμογής της/των στρατηγικής/κών που θα επιλεγεί. Για παράδειγμα, ένα μέτρο που περιγράφει τη τεχνική και διανεμητική αποδοτικότητα μεμονωμένων επιχειρήσεων που δεν εξαρτώνται από οικονομίες κλίμακας και φάσματος είναι το X – Efficiency. Επιπλέον, αυτό αποτελεί έναν τρόπο υπολογισμού του πόσο καλά η διαχείριση ευθυγραμμίζει τη τεχνολογία, τη διαχείριση ανθρωπίνων πόρων και άλλων πόρων προκειμένου να παραχθεί ένα δεδομένο ποσό εκροών (εσόδων). Άλλοι οδηγοί που σχετίζονται με την εκτέλεση της στρατηγικής είναι η χρήση της τεχνολογίας, η σχεδίαση της διαδικασίας κλπ.

Τέλος, το περιβάλλον σχετίζεται με τις εκάστοτε συνθήκες που επικρατούν στην οικονομία γενικότερα ή συγκεκριμένα στη χώρα που βρίσκεται το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που εξετάζεται (εξωτερικό περιβάλλον) αλλά και με θέματα που αφορούν την εσωτερική οργάνωση του ίδιου το χρηματοπιστωτικού ιδρύματος (εσωτερικό περιβάλλον). Οι συνθήκες αυτές περιλαμβάνουν τη τεχνολογία, τη νομοθεσία, τον ανταγωνισμό του κλάδου, τα εσωτερικά μοντέλα διαχείρισης κλπ.

5.1.1 Οικονομική (economic) Έναντι Τεχνικής (technical) Αποδοτικότητας

Η **Οικονομική Αποδοτικότητα** αποτελεί μια πιο ευρύτερη έννοια σε σύγκριση με τη **Τεχνική Αποδοτικότητα** καθώς περιλαμβάνει τη βέλτιστη επιλογή των επιπέδων και του μείγματος των εισροών ή/και εκροών που πρέπει να χρησιμοποιηθούν με βάση τις αντιδράσεις στις τιμές της αγοράς. Για να είναι μια επιχείρηση οικονομικά αποδοτική πρέπει να επιλέξει τις εισροές ή/και εκροές που θα αριστοποιήσουν ένα οικονομικό σκοπό, ο οποίος συνήθως είναι η ελαχιστοποίηση του κόστους ή η μεγιστοποίηση του κέρδους (Bauer, Berger, Ferrier, & Humphrey, 1998).

Επιπλέον, η Οικονομική Αποδοτικότητα απαιτεί τη **Τεχνική** αλλά και τη **Διανεμητική Αποδοτικότητα** (allocative efficiency) – σύμφωνα με την οποία οι βέλτιστες εκροές ή/και εισροές επιλέγονται με βάση τόσο τη τεχνολογία της παραγωγής όσο και τις σχετικές τιμές της αγοράς. Σύμφωνα με τους συγγραφείς είναι πολύ πιθανό

μια επιχείρηση η οποία είναι σχετικά τεχνικά αποτελεσματική να είναι συγχρόνως σχετικά οικονομικά αναποτελεσματική και αντίστροφα ανάλογα με το ποια σχέση υπάρχει μεταξύ της ικανότητας των διαχειριστών της να χρησιμοποιούν την κατάλληλη τεχνολογία και τις δυνατότητες τους να ανταποκρίνονται καλύτερα στα μηνύματα της αγοράς (Bauer, Berger, Ferrier, & Humphrey, 1998).

Η Τεχνική Αποδοτικότητα επικεντρώνεται στα επίπεδα των εισροών σε σχέση με τα επίπεδα των εκροών. Για να είναι μια επιχείρηση αποδοτική πρέπει να ελαχιστοποιήσει τις εισροές της με δεδομένες τις εκροές της ή να μεγιστοποιήσει τις εκροές της με δεδομένες τις εισροές της (Bauer, Berger, Ferrier, & Humphrey, 1998). Ο βαθμός της Τεχνικής Αποδοτικότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων τείνει να είναι μεγαλύτερος από τον Οικονομικό βαθμό Αποδοτικότητας, με σταθερούς όλους τους υπόλοιπους παράγοντες, καθώς ο δεύτερος θέτει υψηλότερα στάνταρ, τα οποία περιλαμβάνουν και τη Διανεμητική Αποτελεσματικότητα. Επιπλέον, για τον έλεγχο της Τεχνικής Αποδοτικότητας απαιτούνται μόνο δεδομένα εισροών – εκροών ενώ για τον έλεγχο της οικονομικής αποδοτικότητας και δεδομένα για τις τιμές της αγοράς. Ως εκ τούτου, η χρήση των δύο διαφορετικών προσεγγίσεων (οικονομική, τεχνολογική αποδοτικότητα) συνήθως προσδίδει διαφορετικά αποτελέσματα σχετικά με την κατάταξη των επιχειρήσεων ακόμα και όταν χρησιμοποιείται μια συγκεκριμένη προσέγγιση αποτελεσματικού συνόρου.

Όσον αφορά τη σημαντικότητα της κάθε προσέγγισης, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, τονίζεται η σημαντικότητα της χρήσης του υπολογισμού της Οικονομικής Αποδοτικότητας όταν αναλύεται το κανονιστικό καθεστώς με το οποίο λειτουργούν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (Bauer, Berger, Ferrier, & Humphrey, 1998). Η μεγιστοποίηση των κερδών και η ελαχιστοποίηση του κόστους θεωρούνται κύριοι στόχοι και αν ληφθεί υπόψη η διαφάνεια της αγοράς, δηλαδή η δημοσιοποίηση των απαραίτητων πληροφοριών, ο υπολογισμός της οικονομικής αποδοτικότητας μπορεί να επιτευχθεί με σχετική ευκολία. Επιπλέον, η Οικονομική Αναποτελεσματικότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ένα καλύτερο μέτρο (σε σύγκριση με την τεχνική αναποτελεσματικότητα) για τις ρυθμιστικές αρχές έτσι ώστε να αξιολογήσουν τόσο το κόστος όσο και το όφελος των πολιτικών των διαφόρων χωρών.

Ως εκ τούτου, χρησιμοποιώντας την Τεχνική Αποδοτικότητα έναντι της Οικονομικής και κατά συνέπεια αγνοώντας τη Διανεμητική Αποδοτικότητα, είναι

πιθανό να αυξάνεται ο μέσος όρος της απόδοσης, να επηρεάζεται η συνολική κατάταξη των επιχειρήσεων και ο εντοπισμός των βέλτιστων και χειρότερων πρακτικά επιχειρήσεων και να μειώνεται η συνοχή της υπολογιζόμενης απόδοσης λόγω της κατάστασης του ανταγωνισμού στον τραπεζικό τομέα και της χρήσης προτύπων υπολογισμού της απόδοσης, τα οποία εξαρτώνται από τις οικονομικές αντιδράσεις των τιμών της αγοράς.

5.2 Μέθοδοι Υπολογισμού της Απόδοσης των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων

Καθώς το επιχειρηματικό περιβάλλον των ασφαλιστικών εταιριών μεταβάλλεται συνεχώς, πολλοί ακαδημαϊκοί αλλά και επαγγελματίες μελετούν καινούργιες μεθόδους και σπαταλούν πολλούς πόρους για τις ανάγκες της ανάπτυξης κατάλληλων τεχνικών διαχείρισης της λειτουργίας αυτών. Ως αποτέλεσμα αυτής της μεταβαλλόμενης αγοράς, τόσο οι μάνατζερ και οι μέτοχοι των ασφαλιστικών εταιριών όσο και οι καταναλωτές ασφαλίσεων χρειάζεται να έχουν στη διάθεση τους επαρκή και ακριβή στοιχεία για την αξία που δημιουργείται από τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της επιχείρησης.

Μεταξύ των παραδοσιακών τρόπων υπολογισμού της απόδοσης είναι σημαντικό να αναφερθούν οι **Χρηματοοικονομικοί Δείκτες**. Η ανάλυση με τη βοήθεια των δεικτών αποτελεί έναν εύκολο τρόπο υπολογισμού της απόδοσης. Ωστόσο, η ανάλυση αυτών μπορεί να δώσει τα αποτελέσματα συγκρίσεων μόνο για μια στιγμή στο χρόνο. Άλλος τρόπος εκτίμησης της απόδοσης είναι με τη βοήθεια των **Αριθμοδεικτών Τιμών** (index numbers). Οι αριθμοδείκτες αποτελούν τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα εργαλεία για τη μέτρηση των αλλαγών στα επίπεδα των διάφορων οικονομικών μεταβλητών (Coelli, Rao, & Battese, 2005). Οι αριθμοδείκτες αποτελούν πραγματικούς αριθμούς που μετρούν τις αλλαγές σε ένα σύνολο σχετικών μεταβλητών και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση συγκρίσεων σχετικά με το χρόνο, χώρο ή και τα δύο. Επιπλέον, χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των αλλαγών στη τιμή και στην ποσότητα κατά την πάροδο του χρόνου αλλά και για τον υπολογισμό των διαφορών στα επίπεδα μεταξύ των επιχειρήσεων, κλάδων, περιοχών ή χωρών. Οι Αριθμοδείκτες Τιμών αναφέρονται σε τιμές καταναλωτή, τιμές εισροών – εκροών, τιμές εισαγωγών – εξαγωγών κλπ. ενώ οι αριθμοδείκτες ποσότητας υπολογίζουν αλλαγές στην ποσότητα των εκροών που παράγονται ή των εισροών που

χρησιμοποιούνται από μια επιχείρηση ή ένα κλάδο στην πάροδο του χρόνου ή μεταξύ των επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία υπάρχουν τρεις βασικές περιοχές στη μέτρηση της παραγωγικότητας/επίδοσης όπου οι αριθμοδείκτες παίζουν σημαντικό ρόλο (Coelli, Rao, & Battese, 2005). Η πρώτη και κύρια είναι η χρήση των Αριθμοδεικτών Τιμών στη μέθοδο TFP. Η δεύτερη αφορά στην εφαρμογή των Αριθμοδεικτών Τιμών προκειμένου να δημιουργηθούν τα απαιτούμενα στοιχεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση της DEA ή για την εκτίμηση των στοχαστικών συνόρων. Ωστόσο, η εφαρμογή αυτών των τεχνικών χρησιμοποιώντας αναλυτικά στοιχεία για τις εισροές/εκροές, μπορεί να προκαλέσει σημαντικά προβλήματα εκτίμησης από την απώλεια των βαθμών ελευθερίας, λόγω της ενσωμάτωσης ενός μεγάλου αριθμού εισροών/εκροών. Γι' αυτό και στις περισσότερες από τις πρακτικές εφαρμογές αυτών των τεχνικών, καθίσταται απαραίτητη η ενοποίηση των δεδομένων σε ένα μικρότερο αριθμό μεταβλητών εισροών/εκροών. Αυτή η συγκέντρωση, η οποία ουσιαστικά αποτελεί ένα ενδιάμεσο βήμα στη διαδικασία της αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της αλλαγής στην παραγωγικότητα, απαιτεί τη χρήση των Αριθμοδεικτών Τιμών. Συνήθως αυτά τα συγκεντρωτικά στοιχεία λαμβάνουν τη μορφή «συγκεντρωτικής αξίας σε σταθερές τιμές» ή «χρονοσειρές σε σταθερές τιμές» (Coelli, Rao, & Battese, 2005). Επιπλέον, η τρίτη βασική περιοχή όπου χρησιμοποιούνται οι Αριθμοδείκτες Τιμών είναι κατά το χειρισμό των συνόλων δεδομένων ενός πίνακα, που περιέχει την τιμή και την ποσότητα αυτών των δεδομένων στην πάροδο του χρόνου και του χώρου.

Οι πιο γνωστοί Αριθμοδείκτες Τιμών είναι τέσσερις: Paasche and Laspeyres, Fisher and Tornqvist. Οι δύο πρώτοι αντιπροσωπεύουν και τους πιο ευρέως χρησιμοποιούμενους στην πράξη. Ο δείκτης (τιμής) Laspeyres χρησιμοποιεί ως βάρη της ποσότητας της βασικής περιόδου ενώ ο δείκτης Paasche χρησιμοποιεί ως βάρη τις ποσότητες της τρέχουσας περιόδου. Ο δείκτης Fisher αποτελεί το γεωμετρικό μέσο των δυο παραπάνω αριθμοδεικτών. Ο δείκτης Tornqvist χρησιμοποιείται σε πολλές έρευνες για την TFP. Σχετικά με τους Αριθμοδείκτες Ποσότητας χρησιμοποιούνται δύο μέθοδοι μέτρησης των αλλαγών στην ποσότητα. Η πρώτη είναι η λεγόμενη «άμεση προσέγγιση (direct approach)», με την οποία υπολογίζεται η συνολική αλλαγή στην ποσότητα από μεμονωμένες αλλαγές στην ποσότητα. Οι αριθμοδείκτες που αναφέρθηκαν παραπάνω μπορούν να εφαρμοσθούν άμεσα στις σχετικές αυτές ποσότητες. Η δεύτερη είναι η

λεγόμενη «έμμεση προσέγγιση (indirect approach)», της οποίας η βασική ιδέα είναι ότι οι αλλαγές της τιμής και της ποσότητας αποτελούν τα δύο στοιχεία που απαρτίζουν την αλλαγή της αξίας κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου. Ως εκ τούτου, εάν οι μεταβολές στη τιμή υπολογισθούν με βάση την παραπάνω μέθοδο, τότε οι αλλαγές στην ποσότητα μπορούν να ληφθούν έμμεσα μετά τον αποπληθωρισμό της αλλαγής στην αξία από τη μεταβολή της τιμής. Σύμφωνα με αυτή τη προσέγγιση ισχύει:

$$\text{Value Change (Μεταβολή Αξίας)} = \text{Price Change (Μεταβολή Τιμής)} \times \text{Quantity Change (Μεταβολή Ποσότητας)}$$

Επιπροσθέτως, οι ασφαλιστικές εταιρίες έχουν υιοθετήσει μοντέρνες τεχνικές διαχείρισης για την εκτίμηση της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων, όπως είναι η **“Shareholder Value”** και η **“Value – Based Management”**. Άλλες τεχνικές, όπως οι αυτές με βάση ένα **Σημείο Αναφοράς ή Τεχνικές Συγκριτικής Αξιολόγησης** (Benchmarking Techniques) χρησιμοποιούνται, μεταξύ άλλων, για να βοηθήσουν τους αναλυτές να εκτιμήσουν την καλύτερη ή χειρότερη επίδοση κάποιων επιχειρήσεων σε σύγκριση με τον κλάδο σχετικά με την τεχνολογία που χρησιμοποιούν (τεχνική αποτελεσματικότητα), την ελαχιστοποίηση του κόστους (αποτελεσματικότητα κόστους), τη μεγιστοποίηση των εσόδων (αποτελεσματικότητα εσόδων), τη μεγιστοποίηση των κερδών (αποδοτικότητα κερδών) και την επίτευξη ενός βέλτιστου μεγέθους (αποδοτικότητα κλίμακας), για να δοθεί άμεση προσοχή σε τμήματα που χρειάζονται βελτίωση, για να αναγνωρίσουν ελκυστικούς στόχους για συγχωνεύσεις και εξαγορές κλπ. (Eling & Luhnen, 2010). Επιπλέον, η επίδοση μιας επιχείρησης υπολογίζεται για τους σκοπούς της σύγκρισης της πορείας των μεμονωμένων τμημάτων (που συμπεριλαμβάνονται σε αυτή), των υποκαταστημάτων αλλά και των οργανισμών. Τέλος, ο βαθμός αποδοτικότητας μιας επιχείρησης μπορεί να μετρηθεί με τη βοήθεια των **Μεθοδολογιών Αποτελεσματικού Συνόρου** (Frontier Efficiency Methodologies), για τις οποίες γίνεται λόγος παρακάτω.

5.3 Μεθοδολογίες Αποτελεσματικού Συνόρου (Frontier Efficiency Methodologies)

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, το μεγαλύτερο μέρος των συνδεδεμένων μερών των χρηματοπιστωτικών αγορών που ενδιαφέρεται για την επίδοση των επιχειρήσεων, αναζητά ένα ισχυρό και συστηματικό πλαίσιο για την αξιολόγηση τους (Ibikoye,

2010). Αυτό έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη των μεθόδων συγκριτικής αξιολόγησης, οι οποίοι ονομάζονται «**Μεθοδολογίες Αποτελεσματικού Συνόρου**».

Οι Μεθοδολογίες του Αποτελεσματικού Συνόρου «μετρούν την απόδοση μιας επιχείρησης σχετικά με ένα «βέλτιστο» σύνορο το οποίο, στην περίπτωση μόνο των εσόδων/εξόδων, καθορίζεται από τις πιο αποτελεσματικές επιχειρήσεις του κλάδου» (Eling & Luhnen, 2010). Αυτές οι μέθοδοι θεωρούνται καλύτερες από τις παραδοσιακές, όπως είναι η ανάλυση με χρηματοοικονομικούς δείκτες, καθώς συνοψίζουν τις επιδόσεις των εταιριών σε ένα ενιαίο στατιστικό αποτέλεσμα, το οποίο ελέγχει τις διαφορές μεταξύ αυτών (Klumpes, 2004).

Ο βαθμός της αποτελεσματικότητας/αποδοτικότητας συνήθως κυμαίνεται σε μια κλίμακα από 0 – 1, με την περισσότερο αποτελεσματική επιχείρηση να λαμβάνει την τιμή 1 ενώ την λιγότερο αποτελεσματική να λαμβάνει την τιμή 0. Σύμφωνα με τους Cooper et al. (όπως αναφέρουν οι Eling & Luhnen, 2010, pp. 219-222), η διαφορά μεταξύ της προσδιοριζόμενης αξίας μιας επιχείρησης και της τιμής 1, αποτελεί τη δυνατότητα βελτίωσης όσον αφορά την αποτελεσματικότητας της. Η ανάλυση του αποτελεσματικού συνόρου περιλαμβάνει δύο κύριες προσεγγίσεις: την **Οικονομετρική – Παραμετρική προσέγγιση** και την προσέγγιση του **Μαθηματικού Προγραμματισμού – Μη Παραμετρική**.

5.3.1 Οικονομετρική – Παραμετρική Προσέγγιση

Σχετικά με την οικονομετρική προσέγγιση, καθορίζεται μια συνάρτηση παραγωγής, κόστους, εσόδων ή κέρδους, η οποία έχει μια συγκεκριμένη μορφή και δημιουργεί υποθέσεις για τις κατανομές της αναποτελεσματικότητας και τα λάθη. Υπάρχουν τρεις βασικοί τύποι οικονομετρικών προσεγγίσεων, σύμφωνα με τους οποίους υπολογίζεται συνήθως η Οικονομική Αποδοτικότητα:

- “**The Stochastic Frontier Approach (SFA)**”: προτάθηκε για πρώτη φορά το 1979 από τους Aigner Lovell and Schmidt and Meeusen and van den Broeck και προϋποθέτει ένα συγκροτημένο μοντέλο σφάλματος, όπου οι αναποτελεσματικότητες ακολουθούν μια ασύμμετρη κατανομή (πχ εκθετική ή γάμμα κατανομή) και το τυχαίο λάθος ακολουθεί μια συμμετρική κατανομή, η οποία είναι συνήθως η κανονική. Αποτελεί και την πιο ευρέως χρησιμοποιούμενη οικονομετρική προσέγγιση.

- **“The Distribution – Free Approach (DFA)”**: περιλαμβάνει λιγότερες παραδοχές αλλά απαιτεί δεδομένα πολλών ετών. Η αποτελεσματικότητα κάθε εταιρίας υποτίθεται ότι είναι σταθερή στην πάροδο του χρόνου και το κατά μέσο όρο τυχαίο λάθος ορίζεται στο μηδέν. Πιο συγκεκριμένα, περιλαμβάνει και αυτή μια μορφή συνάρτησης για το σύνορο αλλά διαχωρίζει τις αναποτελεσματικότητες από το τυχαίο λάθος με ένα διαφορετικό τρόπο.
- **“The Thick Frontier Approach”**: καθορίζει και αυτή μια μορφή συνάρτησης. Η οποία σύμφωνα με τους Kumbhakar and Lovell (όπως αναφέρουν οι Eling & Luhn, 2010, p. 222), δεν περιλαμβάνει καμία παραδοχή σχετικά με τις κατανομές του τυχαίου λάθους και της αναποτελεσματικότητας. Ωστόσο, υποθέτει ότι οι αναποτελεσματικότητες διαφέρουν μεταξύ του υψηλότερου και χαμηλότερου τεταρτημόριου των παρατηρήσεων και ότι το τυχαίο λάθος βρίσκεται μέσα σε αυτά τα τεταρτημόρια. Η TFA παρέχει εκτιμήσεις για τη συνολική αποδοτικότητα και όχι για την αποδοτικότητα μεμονωμένων επιχειρήσεων (σε αντίθεση με τις δύο παραπάνω) (Harker & Zenios, 2000).

5.3.2 Προσέγγιση Μαθηματικού Προγραμματισμού – Μη Παραμετρική

Όσον αφορά στην προσέγγιση του Μαθηματικού Προγραμματισμού, σε σύγκριση με τις οικονομετρικές προσεγγίσεις, θέτουν λιγότερες προϋποθέσεις για τον καθορισμό του αποτελεσματικού συνόρου και δε διαχωρίζουν τους όρους της αποτελεσματικότητας και του τυχαίου λάθους. Οι δύο πιο γνωστές προσεγγίσεις είναι η **DEA** και η **Free Disposal Hull (FDH)**, η οποία αποτελεί μια ειδική διαμόρφωση της DEA (Eling & Luhn, 2010). Ωστόσο, η πιο ευρέως χρησιμοποιούμενη μορφή της προσέγγισης του Μαθηματικού Προγραμματισμού είναι η DEA, της οποίας οι βασικές αρχές εισήχθησαν για πρώτη φορά από τον Farrell το 1957 (Ramanathan, 2003).

Η DEA χρησιμοποιεί το γραμμικό προγραμματισμό για να καθορίσει τη σχέση μεταξύ των παραγόμενων προϊόντων/υπηρεσιών (εκροές – outputs) με τους πόρους που έχουν καταναλωθεί για αυτό το σκοπό (εισροές – inputs) (Eling & Luhn, 2010). Επιπλέον, προσδιορίζει το βαθμό αποτελεσματικότητας μιας ασφαλιστικής εταιρίας ως ένα αποτέλεσμα βελτιστοποίησης της επίδοσης της. Αυτό σημαίνει ότι ένας βαθμός αποτελεσματικότητας για παράδειγμα 80% υποδηλώνει ότι η εν λόγω εταιρία πρέπει να μειώσει τα έξοδα της κατά 20% προκειμένου να γίνει αποτελεσματική.

Η DEA μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την απλή περίπτωση της εκτίμησης της απόδοσης μιας επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη μία μόνο εισροή και μία μόνο εκροή αλλά και στην περίπτωση της μίας εισροής (ή εκροής) – δύο εκροών (ή εισροών) των πολλαπλών εισροών – πολλαπλών εκροών, οι οποίες σταθμίζονται με κάποια βάρη. Τα βέλτιστα βάρη συνήθως ποικίλουν από DMU σε DMU και ως εκ τούτου προκύπτουν από τα δεδομένα και δεν καθορίζονται εκ των προτέρων (Cooper, Seiford, & Tone, 2007). Έτσι, σύμφωνα με τον Harton (2010) η αποτελεσματικότητα μιας ασφαλιστικής επιχείρησης με βάση την DEA μαθηματικά υπολογίζεται ως εξής:

$$\text{Αποτελεσματικότητα Ασφαλιστικής Επιχείρησης}_i = \max \frac{\sum_{j=1}^m \text{Εκροές}_{j,i} * w_j}{\sum_{k=1}^n \text{Εισροές}_{k,i} * w_k}$$

Όπου, w_i = ο συντελεστής στάθμισης για την i επιχείρηση

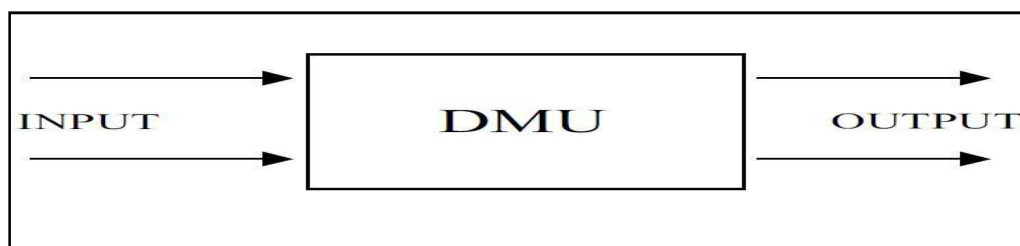
Ο αριθμητής του κλάσματος συνήθως ονομάζεται «Εικονική Εκροή» (Virtual Output) ενώ ο παρανομαστής «Εικονική Εισροή» (Virtual Input) και τα βάρη καθορίζονται χρησιμοποιώντας το γραμμικό προγραμματισμό προκειμένου να μεγιστοποιηθεί το κλάσμα (Cooper, Seiford, & Tone, 2007).

Με άλλα λόγια, η DEA παρέχει μια βαθμολογία για την αποτελεσματικότητα κάθε μονάδας λήψης αποφάσεων (Decision Making Unit – DMU) που αναλύεται. Οι υποστηρικτές αυτών των μεθοδολογιών, εξηγούν ότι ο υπολογισμός της αποδοτικότητας για κάθε DMU είναι δυνατό να επιτευχθεί ως ένας μέγιστος δείκτης σταθμισμένων εκροών προς τις σταθμισμένες εισροές, με την προϋπόθεση ότι οι παρόμοιοι δείκτες για κάθε DMU πρέπει να είναι μικρότεροι ή ίσοι με το σύνολο. Μια από τις προϋποθέσεις για τη χρήση της DEA είναι ότι οι μονάδες για τις οποίες υπολογίζεται η αποδοτικότητα πρέπει να είναι ομοιογενείς, δηλαδή να έχουν παρόμοιες εισροές και εκροές (Ibikoye, 2010). Συμπερασματικά, η αποδοτικότητα όπως μετράται από την DEA είναι σχετική με την (τις) DMU (DMUs) που παρουσιάζει την καλύτερη επίδοση, η οποία λαμβάνει ένα σκορ αποδοτικότητας 100% ενώ όλες οι υπόλοιπες λαμβάνουν ένα σκορ που κυμαίνεται από 0 – 100% σχετικά με την καλύτερη επίδοση (Ramanathan, 2003).

Τέλος, η DEA μπορεί να καθοριστεί με την παραδοχή είτε των Σταθερών Αποδόσεων Κλίμακας (Constant Returns to Scale – CRS) είτε των Μεταβλητών Αποδόσεων Κλίμακας (Variable Returns to Scale – VRS) και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διαχωρίσει την αποτελεσματικότητα του κόστους σε μεμονωμένα στοιχεία –

τεχνικά, διανεμητικά και κλίμακας (Eling & Luhn, 2010). Πιο αναλυτικά, η υπόθεση CRS είναι απαραίτητη όταν όλες οι επιχειρήσεις ενός κλάδου λειτουργούν σε μια βέλτιστη κλίμακα (Coelli, Rao, & Battese, 2005). Ωστόσο, λόγω του ατελούς ανταγωνισμού, της νομοθεσίας, των κυβερνήσεων και άλλων εμποδίων οι επιχειρήσεις συνήθως δεν λειτουργούν σύμφωνα με μια βέλτιστη κλίμακα και ως εκ τούτου κρίνεται σημαντική η προσαρμογή της DEA με βάση την υπόθεση VRS.

Εικόνα 7: Γενική Μορφή Μοντέλου DEA

Πηγή: Pille and Paradi (2002), p.7

5.3.2.1 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα της DEA

Καθώς η DEA αποτελεί μια ισχυρή και ευρέως χρησιμοποιούμενη τεχνική για τη μέτρηση της απόδοσης (όπως φαίνεται από το μεγάλο και συνεχώς αυξανόμενο αριθμό της εφαρμογής της σε διάφορους κλάδους) κρίνεται απαραίτητος ο προσδιορισμός των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, πρώτο και βασικό πλεονέκτημα της είναι η αντικειμενικότητα/αμεροληψία καθώς η DEA παρέχει αποτελέσματα αποδοτικότητας βάσει πραγματικών αριθμητικών δεδομένων και όχι χρησιμοποιώντας υποκειμενικές γνώμες μεμονωμένων (ή μιας ομάδας) ατόμων (Ramanathan, 2003). Η DEA θεωρείται ένα πολύτιμο εργαλείο εκτίμησης της απόδοσης που πραγματοποιεί τη μέγιστη δυνατή αντικειμενική χρήση των διαθέσιμων δεδομένων.

Μεταξύ των πλεονεκτημάτων της είναι και το γεγονός ότι η DEA μπορεί να χειριστεί ποικίλες εισροές – εκροές, οι οποίες μετρώνται σε διαφορετικές μονάδες μέσω διάφορων τεχνικών, όπως είναι ο γραμμικός προγραμματισμός. Επιπλέον, σε αντίθεση με τις στατιστικές μεθόδους ανάλυσης της επίδοσης, η DEA αποτελεί μια μη – παραμετρική μέθοδο και ως εκ τούτου δεν απαιτείται ο καθορισμός κάποιας υπόθεσης για μια μορφή συνάρτησης που να συνδέει τις εισροές με τις εκροές. Η DEA, μέσω της εκτεταμένης θεωρίας και των μεθοδολογιών που διατίθενται από το γραμμικό προγραμματισμό, μπορεί να ασκηθεί για την καθοδήγηση των αναλύσεων αλλά και των ερμηνειών τους. Επίσης, ένα μεγάλο μέρος των εφαρμογών της είναι διαθέσιμο στη

βιβλιογραφία και έχει ενσωματωθεί σε εμπορικά διαθέσιμα προγράμματα H/Y, τα οποία έχουν αναπτυχθεί για τους σκοπούς της χρήσης της (Cooper, Seiford, & Tone, 2007).

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, άλλα πλεονεκτήματα της DEA είναι η ικανότητα της να εντοπίσει τις πηγές αλλά και τα ποσά της αναποτελεσματικότητας για κάθε εισροή/εκροή και για κάθε οργανισμό και η ικανότητα της να προσδιορίσει τα μέλη, από αυτά που απαρτίζουν το αποτελεσματικό σύνολο, ως σημεία αναφοράς προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει για την πραγματοποίηση αυτών των αξιολογήσεων (Cooper, Seiford, & Tone, 2007). Τέλος, η DEA παρέχει ένα μεγάλο αριθμό από πρόσθετες δυνατότητες για χρήση. Αυτό περιλαμβάνει ευκαιρίες συνεργασίας μεταξύ των αναλυτών και των υπευθύνων για τη λήψη αποφάσεων, οι οποίες εκτείνονται ως τη συνεργασία για την επιλογή των εισροών/εκροών και περιλαμβάνουν την επιλογή των τύπων των ερωτήσεων «Τι θα γίνει αν;» (What - If Analysis) (Cooper, Seiford, & Tone, 2007). Επιπλέον, τέτοιες συνεργασίες ευνοούν τη συγκριτική αξιολόγηση των ερωτήσεων “What – If” που χρησιμοποιούνται από τους ανταγωνιστές του κλάδου και περιλαμβάνουν και τον εντοπισμό πιθανών εισερχόμενων ανταγωνιστών στον κλάδο.

Ωστόσο, η DEA παρουσιάζει και αρκετά μειονεκτήματα. Ένα από αυτά, είναι η ανάγκη εφαρμογής ενός ξεχωριστού γραμμικού προγράμματος για κάθε DMU, μειονέκτημα το οποίο δημιουργεί συνήθως προβλήματα υπολογιστικής φύσεως όταν υπάρχουν πολλές DMUs. Παρόλα αυτά, αυτό δε θεωρείται σημαντικό πρόβλημα αν ληφθεί υπόψη η τρέχουσα και συνεχώς αναπτυσσόμενη υπολογιστική δύναμη των H/Y. Ένα άλλο μειονέκτημα της DEA είναι ότι πιθανά σφάλματα κατά τη διαδικασία της εκτίμησης της μπορούν να προκαλέσουν σημαντικά προβλήματα. Αυτό συμβαίνει επειδή θεωρείται ως μια τεχνική ακραίων σημείων (extreme point technique), αφού το αποτελεσματικό σύνολο σχηματίζεται από την πραγματική επίδοση των περισσότερων αποδοτικών DMUs (Ramanathan, 2003). Η DEA θεωρείται πολύ «ευαίσθητη ανάλυση» ακόμα και σε μικρά λάθη και έτσι αυτό καθιστά απαραίτητη τη διαδικασία μιας ανάλυσης ευαισθησίας αφού έχει πραγματοποιηθεί αυτή.

Επιπλέον, καθώς η DEA αποτελεί μια μη – παραμετρική προσέγγιση είναι δύσκολο να πραγματοποιηθούν τεστ στατιστικών υποθέσεων. Η DEA έχει σχεδιασθεί για να υπολογίζει σκορ αποδοτικότητας μόνο όταν χρησιμοποιεί μία ή περισσότερες εκροές και μία ή περισσότερες εισροές για τους σκοπούς της ανάλυσης της. Ανάμεσα στα μειονεκτήματα της είναι ότι συχνά οι αναλυτές του τμήματος διαχείρισης μιας

επιχείρησης προτιμούν πιο απλοϊκούς τρόπους μέτρησης της απόδοσης καθώς η DEA απαιτεί τη γνώση του γραμμικού προγραμματισμού και έτσι καθίσταται δύσκολη η κατανόηση των αποτελεσμάτων της. Ωστόσο, αυτό μπορεί να περιορισθεί εάν εξηγηθεί η διαδικασία και κατ' επέκταση ο γραμμικός προγραμματισμός σε πιο απλούς όρους.

Βασικό πλεονέκτημα της DEA αποτελεί και ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζονται οι αποδοτικότητες. Αναλυτικά, αυτό το πρόβλημα αφορά τις τιμές των βαρών των εισροών/εκροών που επιλέγονται ως βέλτιστες τιμές ενός γραμμικού προγράμματος για κάθε DMU. Ακόμα και αν οι αναλυτές εισάγουν κάποιους περιορισμούς σε αυτά τα βάρη, η διαχείριση δεν είναι δυνατό να έχει άμεσο έλεγχο αυτών των τιμών. Τέλος, η DEA μπορεί να προσδώσει μη αναμενόμενα αποτελέσματα, με την έννοια ότι μπορεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε συγκεκριμένες εκροές/εισροές που δεν είναι ίδιες για όλο τον κλάδο των επιχειρήσεων που εξετάζονται και έτσι να περιορισθεί η προσπάθεια για συνολική βελτίωση. Ωστόσο, αυτό το πρόβλημα μπορεί να περιορισθεί με την, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, πραγματοποίηση μιας ανάλυσης ευαισθησίας.

5.3.2.2 Διάφορα Μοντέλα DEA

Σχετικά με τις παραδοσιακές μεθόδους εκτίμησης της αποδοτικότητας ή της παραγωγικότητας έχουν προκύψει διάφοροι περιορισμοί όταν απαιτείται η λήψη πολλαπλών εισροών ή/και εκροών. Όπως έχει αναφερθεί και παραπάνω η DEA χρησιμοποιεί διάφορες τεχνικές, όπως το μαθηματικό προγραμματισμό, με τις οποίες μπορεί να χειριστεί ένα μεγάλο αριθμό μεταβλητών και εμποδίων που μπορεί να προκύψουν. Καθώς η γραφική απεικόνιση δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα έχουν αναπτυχθεί διάφορες προσεγγίσεις που μπορούν να αντιμετωπίσουν τέτοιου είδους προβλήματα.

Η βιβλιογραφία παρέχει μια ποικιλία μοντέλων DEA, τα οποία βασίζονται στην κύρια ιδέα αυτής της ανάλυσης αλλά σε διαφορετικές υποθέσεις. Η μαθηματική διατύπωση της DEA περιλαμβάνει τα «Κλασματικά Προγράμματα» (Fractional Programs DEA) και τις «Μορφές Γραμμικού Προγραμματισμού» (Linear Programming Formats - LP). Λόγω της δυσκολίας της επίλυσης των κλασματικών προγραμμάτων, θεωρείται σημαντική η μετατροπή τους σε LP. Ο πιο απλός τρόπος μετατροπής αυτών είναι η εξομάλυνση είτε του αριθμητή είτε του παρανομαστή της αντικειμενικής συνάρτησης των κλασματικών προγραμμάτων (Ramanathan, 2003). Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκαν τα «DEA Προγράμματα Μεγιστοποίησης των Εκροών και

Ελαχιστοποίησης των Εισροών» (Output Maximization and Input Minimization DEA Programs).

Επιπλέον επέκταση των παραπάνω προγραμμάτων αποτελούν τα «DEA Προγράμματα Προσανατολισμένα στην Εκροή ή στην Εισροή» (Input and Output Oriented Envelopment DEA Programs). Αυτά διακρίνονται στο «Μοντέλο Προσανατολισμένο στην Εισροή» (Input – Oriented Model) και στο «Μοντέλο Προσανατολισμένο στην Εκροή» (Output – Oriented Model) (Ramanathan, 2003). Η βασική ιδέα του πρώτου είναι η ελαχιστοποίηση των εισροών με την ταυτόχρονη λήψη τουλάχιστον δεδομένων επιπέδων εκροών ενώ του δεύτερου η μεγιστοποίηση των εκροών χωρίς να απαιτούνται περισσότερες από τις ήδη παρατηρούσες τιμές εισροών (Cooper, Seiford, & Tone, 2007).

Επιπροσθέτως, τα λεγόμενα «Διπλά DEA Μοντέλα» (Dual DEA Models) βασίζονται στη θεμελιώδη θεωρία του γραμμικού προγραμματισμού, σύμφωνα με την οποία κάθε πρόβλημα γραμμικού προγραμματισμού, το οποίο συνήθως ονομάζεται «πρωταρχικό πρόβλημα» (primal problem) περιλαμβάνει ένα άλλο, στενά συσχετιζόμενο, πρόγραμμα, το οποίο ονομάζεται το «διπλό» του (dual) (Ramanathan, 2003). Ένας άλλος διαχωρισμός των προγραμμάτων DEA είναι τα λεγόμενα «Πολλαπλασιαστικά DEA Προγράμματα» (Multiplier DEA Programs), τα οποία συνεπάγονται τη διαμόρφωση των βαρών στις εκροές/εισροές και τα λεγόμενα “Envelopment DEA Programs”, τα οποία συνεπάγονται τη διαμόρφωση των βαρών στις επιχειρήσεις ή γενικότερα στους οργανισμούς (Ramanathan, 2003).

Ένα από τα πιο βασικά μοντέλα DEA που αναπτύχθηκε με βάση τα LP είναι το λεγόμενο “CCR model”, το οποίο εισήχθη από τους Charnes, Cooper and Rhodes το 1978 (από τους οποίους έλαβε και την ονομασία του). Πιο αναλυτικά, μια εκδοχή του μοντέλου CCR είναι ο συνδυασμός του με το Input – Oriented Model ή με το Output – Oriented Model (Cooper, Seiford, & Tone, 2007). Επίσης, κατά τη διάρκεια της αρχικής εμφάνισης της ανάλυσης DEA, προτάθηκαν ποικίλες επεκτάσεις του μοντέλου CCR, μεταξύ αυτών το αντιπροσωπευτικό μοντέλο BCC, το οποίο έλαβε την ονομασία του από αυτούς που το εισήγαγαν (Banker, Charnes and Cooper). Το μοντέλο αυτό επίσης συνδυάζεται και με τα μοντέλα Input – Oriented Model και Output – Oriented Model. Τα μοντέλα CCR και BCC διαφέρουν ως προς το ότι το πρώτο αξιολογεί τις οικονομίες κλίμακας αλλά και τις τεχνικές αναποτελεσματικότητες ταυτόχρονα ενώ το δεύτερο τα εκτιμά με τέτοιο τρόπο ώστε να τα προσδιορίζει χωριστά (Cooper, Seiford, & Tone,

2007). Παρόμοιο μοντέλο με το BCC είναι και το “FDH (Free - Disposal Hull) Model” (Ramanathan, 2003).

Επιπλέον, τα μοντέλα CCR και BCC απαιτούν συνήθως το διαχωρισμό σε Input – Oriented και Output – Oriented μοντέλα. Έτσι έχουν αναπτυχθεί δύο άλλα μοντέλα DEA – το “Additive Model” , το “SBM Model (A Slacks – Based Measure of Efficiency) και το “Hybrid Model” – τα οποία συνδυάζουν αυτά τα δύο σε ένα ξεχωριστό μοντέλο (Cooper, Seiford, & Tone, 2007). Πιο συγκεκριμένα τα μοντέλα αυτά χειρίζονται τις υπερβάλλουσες εισροές και τις ελλείψεις σε εκροές ταυτόχρονα με ένα τρόπο που τα μεγιστοποιεί από κοινού.

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η DEA λαμβάνει υπόψη και τις οικονομίες κλίμακας. Αυτές διακρίνονται σε Μεταβλητές Αποδόσεις Κλίμακας (VRS) και σε Σταθερές Αποδόσεις Κλίμακας (CRS). Επιπλέον διαχωρισμός των VRS είναι σε Αυξανόμενες Αποδόσεις Κλίμακας (Increasing Returns to Scale – IRS ή Non – Decreasing Returns to Scale) και σε Μειούμενες Αποδόσεις Κλίμακας (Decreasing Returns to Scale – DRS ή Non – Increasing Returns to Scale). Οι IRS αναφέρονται ως μια ιδιότητα μιας συνάρτησης παραγωγής σύμφωνα με την οποία αλλάζοντας όλες τις εισροές κατά την ίδια αναλογία μεταβάλλονται οι εκροές κατά ένα μεγαλύτερο βαθμό από ότι η αξία της αναλογίας (Ramanathan, 2003). Εάν παρουσιάζονται προβλήματα πχ ελλείψεων ή περιορισμών στην παραγωγή τότε λειτουργούν οι DRS. Οι διάφορες οικονομίες κλίμακας χρησιμοποιούνται για διαφορετικό εύρος εκροών. Οι CRS χρησιμοποιούνται όταν υπάρχει η δυνατότητα ιεράρχησης των εισροών/εκροών γραμμικά χωρίς να απαιτείται αυξανόμενη ή μειούμενη αποδοτικότητα (Ramanathan, 2003).

Ωστόσο, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία στα περισσότερα DEA μοντέλα που αναλύθηκαν θεωρούνται οι CRS και το γεγονός αυτό αποτελεί έναν από τους πιο περιοριστικούς παράγοντες κατά την εφαρμογή της (Ramanathan, 2003). Τροποποιήσεις της DEA για να χειρίζεται τις VRS και τις κατηγορίες της εισήχθησαν για πρώτη φορά το 1984 από τους Banker, Charnes and Cooper, οι οποίοι κατέληξαν σε μια απλή αλλά αξιοσημείωτη τροποποίηση των CCR DEA μοντέλων προκειμένου να εφαρμόσουν τις VRS. Ως εκ τούτου αναπτύχθηκαν τα λεγόμενα “Variable Returns to Scale Envelopment DEA Programs” , τα “Non – Increasing and Non – Decreasing Returns to Scale Envelopment DEA Programs” και τα “Variable Returns to Scale Multiplier DEA Programs”.

Ένα άλλο θέμα που καλύπτεται στη βιβλιογραφία είναι η τεχνική αποδοτικότητα και η αποδοτικότητα κλίμακας. Χρησιμοποιώντας τα μοντέλα CCR, BCC και δοθέντος του γεγονότος ότι οι επιχειρήσεις εμφανίζουν διαφορετικές αποδοτικότητες ανάλογα με τις υποθέσεις που λειτουργούν (CRS ή VRS), μπορεί να γίνει η διάκριση δύο μορφών αποδοτικότητας: Τεχνική και Κλίμακας (Ramanathan, 2003). Πιο συγκεκριμένα το CCR μοντέλο εκτιμά, για κάθε DMU, την ακαθάριστη αποδοτικότητα, η οποία περιλαμβάνει την Τεχνική (περιγραφή της αποδοτικότητας μετατρέποντας τις εισροές σε εκροές) και Κλίμακας αποδοτικότητα (οι οικονομίες κλίμακας δε μπορούν να επιτευχθούν σε όλη την κλίμακα παραγωγής και υπάρχει ένα πιο παραγωγικό μέγεθος κλίμακας (Most Productive Scale Size – MPSS) όταν η αποδοτικότητα κλίμακας είναι πάνω από 100%). Αντίθετα, το BCC μοντέλο λαμβάνει υπόψη τη διακύμανση της αποδοτικότητας σε σχέση με το μέγεθος της λειτουργίας και ως εκ τούτου εκτιμά την Καθαρή Τεχνική Αποδοτικότητα.

Στα προηγούμενα μοντέλα που αναλύθηκαν οι εκροές και οι εισροές συγκεντρώνονται προσθετικά. Μια εναλλακτική μέθοδος είναι η πολλαπλασιαστική συγκέντρωση και κατ' επέκταση τα λεγόμενα «Πολλαπλασιαστικά DEA Μοντέλα» (Multiplicative DEA Models) (Ramanathan, 2003). Επιπλέον, τα προηγούμενα μοντέλα συγκρίνουν την επίδοση ενός αριθμού DMUs που λειτουργούν σε ένα συγκεκριμένο σημείο του χρόνου. Αυτή η ανάλυση είναι γνωστή ως “cross – sectional analysis”. Αντίθετα, είναι δυνατή και η σύγκριση της επίδοσης των διαφόρων DMUs στην πάροδο του χρόνου. Αυτή η μορφή ανάλυσης είναι γνωστή ως “time – series analysis”. Η ανάλυση αυτή θεωρείται πολύ χρήσιμη καθώς στην πράξη, οι DMUs μπορούν να παρατηρηθούν και να αναλυθεί η επίδοσή τους σε ποικίλες χρονικές περιόδους. Με αυτό τον τρόπο ο προσδιορισμός των διακυμάνσεων της αποδοτικότητας τους με την πάροδο του χρόνου μπορεί να βοηθήσει στη διατύπωση σημαντικών συμπερασμάτων. Οι δύο τρόποι χρήσης της DEA με βάση την time series analysis είναι: “Window Analysis” και “Malmquist Productivity Index”.

Σχετικά με τον πρώτο, κάθε DMU σε κάθε περίοδο αντιμετωπίζεται ως μια διαφορετική DMU και η επίδοσή της κάθε μίας συγκρίνεται τόσο με τις διάφορες επιδόσεις της στις άλλες περιόδους όσο και με τις άλλες DMUs της ίδιας περιόδου (Ramanathan, 2003). Όσον αφορά στη δεύτερη μέθοδο της time series analysis, μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα της DEA. Ο δείκτης αυτός είναι

σημαντικός καθώς αποτελεί το γεωμετρικό μέσο του αποτελέσματος της τεχνολογικής αλλαγής.

Τα βασικά μοντέλα DEA που αναλύθηκαν παραπάνω περιλαμβάνουν την υπόθεση ότι οι εκροές/εισροές είναι διακριτές (discretionary), που σημαίνει ότι όλα αυτά βρίσκονται υπό τον έλεγχο της διαχείρισης της DMU και μπορεί να ποικίλουν ανάλογα με τη διάκριση τους. Σύμφωνα με τον Ramanathan (2003) η αποτυχία μιας DMU να παράγει το μέγιστο επίπεδο εκροών με την ταυτόχρονη ελάχιστη κατανάλωση εισροών οδηγεί σε χαμηλότερα σκορ αποδοτικότητας. Ωστόσο, στην πράξη υπάρχουν περιπτώσεις όπου οι εισροές/εκροές δεν είναι στη διακριτική ευχέρεια και δεν υπόκεινται στον έλεγχο των διαχειριστών. Έτσι στη βιβλιογραφία, υπάρχουν τουλάχιστον δύο τρόποι για να επιλυθεί αυτό το πρόβλημα (Ramanathan, 2003) Η πρώτη μέθοδος εισάγει χαρακτηριστικά μη – διακριτικότητας στο πλαίσιο της DEA, αναγνωρίζοντας ότι δεν υπάρχει μια καλύτερη εφικτή επίδοση για τις μη – διακριτές εισροές/εκροές. Αυτή η μέθοδος αποκαλείται σύμφωνα με τους Cooper et al. (2007): “Non – Discretionary Variable (NDV) Model”.

Η άλλη μέθοδος χειρισμού των μη – διακριτών εισροών είναι η TFR, η οποία συνδυάζει τη DEA με την παλινδρόμηση. Πιο συγκεκριμένα, οι αποδοτικότητες των DMUs υπολογίζονται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι μη – διακριτές μεταβλητές και έπειτα πραγματοποιείται παλινδρόμηση στα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας ως ανεξάρτητες μεταβλητές τις μη – διακριτές. Εάν απαιτείται, τα κατάλοιπα της παλινδρόμησης χρησιμοποιούνται ως τα τελικά σκορ αποδοτικότητας των DMUs. Επιπλέον, στη βιβλιογραφία αναφέρονται και τα μοντέλα “Non – Controllable Variable (NCV) Models” και “Bounded Variable (BND) Model” (Cooper, Seiford, & Tone, 2007).

Επιπροσθέτως, μέχρις στιγμής η ανάλυση γύρω από την DEA περιελάμβανε την υπόθεση όλες οι εισροές/εκροές αποτελούν συνεχείς μεταβλητές. Στην πράξη ωστόσο, οι εφαρμογές της δείχνουν ότι γίνεται χρήση κατηγορικών (categorical) μεταβλητών (Ramanathan, 2003). Ως εκ τούτου αναπτύχθηκε το λεγόμενο “Categorical Model” , σύμφωνα με το οποίο οι διάφορες DMUs συγκρίνονται μόνο όταν έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά. Για παράδειγμα, μια σύγκριση επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες σε μια «καλή» τοποθεσία με επιχειρήσεις σε μια «φτωχή» τοποθεσία, θα αποδώσει ανακριβή αποτελέσματα επίδοσης αυτών.

Σύμφωνα με τον Ramanathan (2003) η DEA αποτελεί ένα μαθηματικό μοντέλο το οποίο δίδει αξιολογήσεις της αποδοτικότητας όταν υπάρχουν δεδομένα εκροών/εισροών. Ωστόσο ορισμένες φορές η DEA μπορεί να παρέχει ανεπιθύμητα αποτελέσματα με βάση κάποια άλλα κριτήρια. Για παράδειγμα, η DEA αγνοεί αυτές τις πληροφορίες οι οποίες δεν ενσωματώνονται αμέσως στο μοντέλο ή έρχονται σε αντίθεση με τη γνώμη των ειδικών για αυτή την ανάλυση. Επιπλέον, οι διαχειριστές των DMUs διαθέτουν κάποιες, εκ των προτέρων (a priori), πληροφορίες σχετικά με τα βάρη που θα δοθούν στις διάφορες εισροές/εκροές, δηλαδή μπορεί να διαθέτουν ένα εύρος στο οποίο θα κυμαίνονται τα βάρη. Ένα άλλο παράδειγμα είναι η DEA πολλές φορές αποτυγχάνει να εισάγει διακρίσεις μεταξύ των DMUs με αποτέλεσμα να χαρακτηρίζονται όλες ως αποδοτικές. Συνεπώς, προκύπτουν κάποια εμπόδια εφαρμογής της DEA, τα οποία μπορεί να έχουν σχέση με τον περιορισμό των βαρών των εισροών/εκροών, των βαρών των DMUs κλπ. Παράδειγμα αποτελεί η προϋπόθεση της κατανάλωσης ή παραγωγής μιας συγκεκριμένης ποσότητας πόρων (εισροών) ή συντελεστών παραγωγής (εκροών) για μια συγκεκριμένη περίπτωση προκειμένου να γίνει σύγκριση μεταξύ των DMUs.

Κάποια από τα μοντέλα που σχεδιάστηκαν έτσι ώστε να ανταποκρίνονται σε αυτό το πρόβλημα είναι η λεγόμενη μέθοδος “Assurance Region”, η οποία αναπτύχθηκε περιορίζοντας το σχετικό μέγεθος των συντελεστών στάθμισης για συγκεκριμένα στοιχεία και η λεγόμενη μέθοδος “Cone – Ratio Envelopment” , η οποία χρησιμοποιεί ένα πιο γενικό πλαίσιο για τον καθορισμό των περιορισμών των συντελεστών στάθμισης. Αναφορικά η τελευταία μέθοδος μπορεί να μετατραπεί σε μια μορφή παρόμοια με το μοντέλο CCR DEA χρησιμοποιώντας κάποιες κατάλληλες μεταμορφώσεις.

Μια άλλη κατηγορία μοντέλων είναι τα λεγόμενα «Μοντέλα Κατανομής» (Allocation Models). Στα προηγούμενα μοντέλα αναλύθηκαν από την πλευρά της τεχνικής παραγωγικότητας θεωρώντας ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για την ανά μονάδα τιμή και το ανά μονάδα κόστος ή ότι η χρήση τους δε μπορεί να περιληφθεί στην ανάλυση λόγω της μεταβλητότητας της τιμής και του κόστους. Ωστόσο, κρίνεται σημαντική η γνώση τέτοιων πληροφοριών και η ενσωμάτωσή τους στην ανάλυση της DEA. Για το σκοπό αυτό στη βιβλιογραφία εξετάζονται δύο διαφορετικές περιπτώσεις: σύμφωνα με την πρώτη όλες οι DMUs θέτουν κοινές τιμές και κόστος ενώ σύμφωνα με τη δεύτερη κάθε DMU θέτει διαφορετική τιμή και κόστος

από κάθε άλλη (Cooper, Seiford, & Tone, 2007). Σχετικά με την πρώτη περίπτωση αναπτύχθηκαν τα μοντέλα: “Revenue Efficiency Model”, “Cost Efficiency Model”, και “Profit Efficiency Model” ενώ σχετικά με τη δεύτερη αναπτύχθηκαν τα “Ratio Efficiency Model”, “New – Revenue Efficiency Model”, “New – Cost Efficiency Model”, και “New – Profit Efficiency Model”.

Οι Cooper et al. (2007) αναλύουν και μια άλλη κατηγορία μοντέλων, η οποία ονομάζεται “Super – Efficiency Models”. Τα μοντέλα αυτά προτάθηκαν από τους Andersen and Petersen το 1993 και ανάμεσα σε αυτά διακρίνονται τα λεγόμενα “Radial Super – Efficiency Models” και “Non – Radial Super Efficiency Models”. Επιπλέον, οι συγγραφείς αναλύουν τα μοντέλα “Scale Elasticity Model” και “Congestion Model”. Το μοντέλο αυτά αναπτύχθηκαν για την αποτελεσματική χρήση και κατανομή των πόρων δημιουργώντας μεγαλύτερες λειτουργικές μονάδες προκειμένου να εκμεταλλεύονται τα πλεονεκτήματα των οικονομιών κλίμακας. Η ανάγκη αυτή προήλθε από το γεγονός ότι οι περισσότερες επιχειρηματικές μονάδες αντιμετωπίζουν ένα περιορισμένο απόθεμα πόρων και ένα συνεχή ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου, η χρήση του “Scale Elasticity Model” κρίνεται σημαντική για τις περιπτώσεις όπου απαιτείται αύξηση της παραγωγής, δημιουργούνται ανταγωνιστικές αγορές από τις ελάχιστες κλίμακες αποδοτικότητας και η υφιστάμενη κατανομή του μεγέθους των επιχειρήσεων είναι συνεπής με το αποτέλεσμα της ανταγωνιστικής αγοράς (Cooper, Seiford, & Tone, 2007).

Επιπλέον, η ανάπτυξη του “Congestion Model” προήλθε από την ανάγκη διαμόρφωσης ενός μοντέλου που θα λαμβάνει υπόψη τα απαγορευτικά κόστη (exclusion costs or congestion) που οι επιχειρήσεις επιβάλλουν σε άλλες. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχουν πολλοί πόροι που επηρεάζουν την επίδοση των DMUs, όταν γίνεται κατάχρηση αυτών. Έτσι όταν οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν τέτοιους πόρους λαμβάνουν υπόψη μόνο τα πλεονεκτήματα και τα κόστη από αυτή τη χρήση και αγνοούν σε μεγάλο βαθμό τα απαγορευτικά κόστη που επιβάλλουν σε άλλους. Αυτό στη βιβλιογραφία είναι γνωστό ως “Congestion Externality” και όταν παρουσιάζεται προκαλεί τη συρρίκνωση των κλάδων των επιχειρηματικών αγορών αλλά και τη μείωση των οικονομιών κλίμακας (Cooper, Seiford, & Tone, 2007).

Επιπροσθέτως, στη βιβλιογραφία υπάρχουν και τα λεγόμενα “Undesirable Outputs Models”. Ο Cooper et al. (2007) στο βιβλίο τους αναφέρουν ότι σύμφωνα με τη παγκόσμια περιβαλλοντική διατήρηση της ενημερότητας μη επιθυμητές εκροές σχετικά

με την παραγωγή και κοινωνικές δραστηριότητες, όπως τα ανεπιθύμητα απόβλητα και οι ατμοσφαιρικοί ρύποι αναγνωρίζονται ως επικίνδυνες και ανεπιθύμητες. Συνεπώς σε κάθε τομέα παραγωγής κρίνεται απαραίτητη η εξέλιξη της τεχνολογίας σχετικά με τη χρήση λιγότερο ανεπιθύμητων εκροών. Λαμβάνοντας υπόψη τόσο ένα από τα κριτήρια της αποδοτικότητας – τη χρήση περισσότερων εκροών σε σχέση με τη χρήση των λιγότερων εισροών – που αποτελεί βασική υπόθεση της DEA, όσο και την ύπαρξη ανεπιθύμητων εκροών, επιχειρήσεις με περισσότερο «καλές» (good) - επιθυμητές εκροές και λιγότερες «κακές» (bad) - ανεπιθύμητες εκροές σχετικά με τους λιγότερους πόρους πρέπει να αναγνωρίζονται ως αποτελεσματικές (Cooper, Seiford, & Tone, 2007). Για το σκοπό της επίλυσης του παραπάνω προβλήματος τα “Undesirable Outputs Models” διακρίνονται σε “Non – Separable Good and Bad Output Model” και “Separable Bad Outputs Models”.

5.3.3 Επιλογή Παραγόντων Εισροών και Εκροών

Όταν οι αναλυτές προσπαθούν να επιλέξουν κάποιες μεταβλητές ως εκροές ή εισροές, πρέπει να βεβαιώσουν εάν, με όλα τα υπόλοιπα σταθερά, μια αύξηση ή μείωση της ποσότητας αυτών των μεταβλητών είναι επιθυμητή ή όχι. Αν αυξάνεται η ποσότητα των εκροών ή μειώνεται η ποσότητα των εισροών, τότε το αποτέλεσμα είναι επιθυμητό και βελτιώνει το βαθμό αποδοτικότητας μιας επιχείρησης (Brockett, Cooper, Golden, Rousseau, & Wang, 2005). Ωστόσο, δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος κανόνας για τον καθορισμό της διαδικασίας της επιλογής αυτών παρά μόνο κάποιες κατευθυντήριες γραμμές.

Η έρευνα πρέπει να ξεκινάει με την εύρεση και τον προσδιορισμό μιας αρχικής λίστας εισροών – εκροών που κρίνονται σχετικές με αυτή. Κατά τη διάρκεια αυτού του σταδίου όλες αυτές οι εισροές – εκροές που επηρεάζουν την επίδοση των DMUs πρέπει να αναλυθούν. Έπειτα, απαιτείται μια διαδικασία, ποσοτική ή/και ποιοτική, εύρεσης των πιο σημαντικών εισροών – εκροών και τελικά η μείωση του αρχικού αριθμού αυτών σε ένα λογικό και εύλογο επίπεδο. Για το σκοπό αυτό η απάντηση σε δύο βασικές ερωτήσεις μπορεί να καταστεί χρήσιμη (Ramanathan, 2003):

- Η (οι) επιλεχθείσα εκροή (-ες) – εισροή (-ες) σχετίζεται (-ονται) με έναν ή περισσότερους αντικειμενικούς σκοπούς της έρευνας DEA;

- Η (οι) επιλεγθείσα εκροή (-ες) – εισροή (-ες) αναγνωρίζει (-ουν) τα χαρακτηριστικά των DMUs (τα οποία δεν «αιχμαλωτίζονται» από άλλες εισροές – εκροές);

Θεωρητικά, οι εισροές ορίζονται ως οι πόροι που χρησιμοποιούνται από τις DMUs ή οι συνθήκες που επηρεάζουν αυτές ενώ οι εκροές ορίζονται ως τα οφέλη που δημιουργούνται από τη λειτουργία των DMUs (Ramanathan, 2003). Ωστόσο, στην πράξη πολλές φορές καθίσταται δύσκολη η ταξινόμηση ενός παράγοντα ως εισροή ή εκροή, ειδικότερα όταν αυτός μπορεί να ερμηνευτεί είτε ως εκροή είτε ως εισροή. Σε αυτή την περίπτωση ένας τρόπος για να προσδιοριστεί η φύση αυτού του παράγοντα είναι να ελεγχθεί εάν η καταγραφή υψηλότερης αποδοτικότητας στις DMUs σχετικά με το συγκεκριμένο παράγοντα προσδίδει περισσότερη αποδοτικότητα ή όχι (Ramanathan, 2003). Εάν προσδίδει, τότε ο παράγοντας καθορίζεται ως εκροή ενώ σε αντίθετη περίπτωση καθορίζεται ως εισροή.

Επιπλέον, κατά την διαδικασία της επιλογής των εισροών – εκροών απαιτείται η εξέταση του αν αυτές ανταποκρίνονται σε κάποια κριτήρια. Ένα από τα βασικά κριτήρια είναι η διαθεσιμότητα, η οποία, σύμφωνα με τους συγγραφείς, αντιπροσωπεύει την επάρκεια των εμπειρικών μελετών που σχετίζονται με το θέμα (Barros & Obijaku, 2007). Άλλο κριτήριο είναι η βιβλιογραφική ανασκόπηση ως μέσο εγκυρότητας της έρευνας και τέλος η επαγγελματική εμπειρία των αναλυτών.

Σύμφωνα με τον Klumpes (2004), οι εισροές αντιπροσωπεύουν ένα συνδυασμό των λειτουργικών εξόδων και των διαθέσιμων μέτρων του κόστους κεφαλαίου. Σχετικά με την ασφάλιση, υπάρχουν τρία κύρια στοιχεία εισροών: εργασία, επιχειρηματικές υπηρεσίες & υλικά και κεφάλαιο (Eling & Luhn, 2010). Η εργασία μπορεί να διαιρεθεί περαιτέρω σε αυτή που πραγματοποιείται εντός της επιχείρησης (“home office labour”) ή διοικητική εργασία (“administration labour”) και σε αυτή των πρακτόρων (“agent labour”). Τα υλικά & οι υπηρεσίες συνήθως δεν υποδιαιρούνται αλλά περιλαμβάνουν στοιχεία όπως ταξίδια, διαφήμιση και επικοινωνία. Τέλος, το κεφάλαιο μπορεί να διαιρεθεί σε τουλάχιστον τρεις επιμέρους κατηγορίες: τα ξένα κεφάλαια, τα ίδια κεφάλαια και το «φυσικό» κεφάλαιο¹² (physical capital), το οποίο περιλαμβάνεται κυρίως στις επιχειρηματικές υπηρεσίες και στα υλικά.

¹² Το «φυσικό» κεφάλαιο αναφέρεται σε οποιοδήποτε ήδη κατασκευασμένο περιουσιακό στοιχείο, το οποίο χρησιμοποιείται στην παραγωγή προϊόντων/υπηρεσιών. Για παράδειγμα, τα μηχανήματα, κτιριακές εγκαταστάσεις, οχήματα κλπ.

Σύμφωνα με τον Klumpes (2004), οι αμερικάνοι μελετητές της αποτελεσματικότητας ενστερνίζονται περίπου την ίδια άποψη λαμβάνοντας υπόψη ως στοιχεία εισροών τη διοικητική εργασία, τη εργασία των πρακτόρων, τις επιχειρηματικές υπηρεσίες και το χρηματοοικονομικό κεφάλαιο. Επίσης, σύμφωνα με τον συγγραφέα η προστιθέμενη αξία μπορεί να μετρηθεί είτε ως ακαθάριστη είτε ως καθαρή έννοια δηλαδή πριν ή μετά την ανάλωση του παγίου ή του χρηματοοικονομικού κεφαλαίου. Καθώς η προστιθέμενη αξία εκτιμά την επιπλέον δημιουργία αξίας από τη διαδικασία της παραγωγής πρέπει να προσδιορίζεται η ανάλωση του παγίου κεφαλαίου και συνεπώς να χρησιμοποιείται η καθαρή αξία. Ωστόσο, λόγω της δυσκολίας του υπολογισμού αυτού, πολλές φορές χρησιμοποιείται η ακαθάριστη αξία. Επιπλέον, επειδή το «φυσικό» κεφάλαιο αντιπροσωπεύει μια μικρή αναλογία των εξόδων συμπεριλαμβάνεται συχνά στην κατηγορία των επιχειρηματικών υπηρεσιών.

Σχετικά με τις τιμές που λαμβάνουν οι παραπάνω μεταβλητές εισροών (εργασία, πρακτόρων, διοικητική εργασία, επιχειρηματικές υπηρεσίες), μπορούν να καθοριστούν με βάση δεδομένα για τους μισθούς ενώ οι ποσότητες για τις δύο κατηγορίες εργασίας μπορεί να καθοριστεί από τη διαίρεση των δαπανών για τα στοιχεία αυτά με τους μισθούς της κάθε μίας κατηγορίας. Εναλλακτικά άλλες μελέτες συνιστούν τη λήψη των λειτουργικών εξόδων ως μεταβλητή εισροής, παρόλο που αυτή η προσέγγιση δε διαχωρίζει τις επιμέρους κατηγορίες αυτών των εξόδων και συνεπώς συγχέει την καθαρή και ακαθάριστη προστιθέμενη αξία.

Σχετικά με το χρηματοοικονομικό κεφάλαιο θεωρείται μια σημαντική μεταβλητή εισροής καθώς το κόστος κεφαλαίου αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό έξοδο για τους ασφαλιστές (Klumpes, 2004). Ωστόσο, επειδή οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να διατηρούν κεφάλαια τόσο για την εξασφάλιση της παροχής αποζημίωσης στους ασφαλισμένους όσο και για τη συμμόρφωση στις κανονιστικές απαιτήσεις, τα κεφάλαια που διατίθενται σε μια DMU δεν είναι απαραίτητα ίσα με αυτά που καταναλώνονται από αυτή. Κατά συνέπεια, κάποιες μελέτες λαμβάνουν ως στοιχείο εισροής το κεφάλαιο που εμφανίζουν και στις ρυθμιστικές αρχές και εκτιμούν τη τιμή του ως το κόστος αυτού του κεφαλαίου, παρόλο που αυτή η διαδικασία είναι αυθαίρετη καθώς το κόστος κεφαλαίου στην πραγματικότητα βασίζεται σε μια κατηγοριοποίηση χρηματοοικονομικών βαθμολογιών, όπως πραγματοποιείται από τους οίκους αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας (Klumpes, 2004).

Από την άλλη πλευρά, η επιλογή και μέτρηση των εκροών γίνεται με τρεις τρόπους:

1. The Intermediation Approach ή Production Approach ή The Asset Approach

(προσέγγιση της διαμεσολάβησης ή προσέγγιση παραγωγής ή προσέγγιση των περιουσιακών στοιχείων): σύμφωνα με αυτή η ασφαλιστική επιχείρηση θεωρείται ως ένας ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός που συλλέγει, διαχειρίζεται μια πληθώρα περιουσιακών στοιχείων και δανείζεται κεφάλαια από τους αντισυμβαλλόμενους, τα οποία επενδύει στις κεφαλαιαγορές και με αυτό τον τρόπο αποπληρώνει τους τόκους, φόρους και αποζημιώσεις.

2. The User – Cost Method ή The “Flow” Approach (μέθοδος της χρήσης κόστους ή

η προσέγγιση της «ροής»): η μέθοδος αυτή διαφοροποιεί τις εισροές – εκροές βασιζόμενη στην καθαρή συνεισφορά των εσόδων. Εάν ένα χρηματοοικονομικό προϊόν περικλείει μια απόδοση η οποία υπερβαίνει το κόστος ευκαιρίας των κεφαλαίων ή εάν το οικονομικό κόστος μιας υποχρέωσης είναι μικρότερο από το κόστος ευκαιρίας, τότε αυτό κρίνεται ως χρηματοοικονομική εισροή.

3. The Value – Added Approach (προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας): σύμφωνα με

αυτή, οι εκροές θεωρούνται σημαντικές και συμπεριλαμβάνονται στην ανάλυση εάν δίδουν προστιθέμενη αξία με βάση τη λειτουργική κατανομή του κόστους. Συνήθως, καθορίζονται αρκετά είδη εκροών, οι οποίες αντιπροσωπεύουν τις επιμέρους λειτουργίες της επιχείρησης που βρίσκονται υπό αναθεώρηση.

Πιο αναλυτικά, η προσέγγιση της διαμεσολάβησης δε θεωρείται η βέλτιστη προσέγγιση ούτε για της ασφάλειες ζωής ούτε για τις ασφάλειες περιουσίας/ευθύνης. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι στις ασφάλειες περιουσίας/ευθύνης παρέχονται πολλές υπηρεσίες εκτός από τη χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση, η οποία στην πραγματικότητα σχετίζεται με αυτές. Σχετικά με τις ασφάλειες ζωής, το πρόβλημα είναι μικρότερο καθώς η διαμεσολάβηση είναι μια από τις πιο σημαντικές λειτουργίες για αυτές. Ωστόσο, το γεγονός ότι δε λαμβάνονται υπόψη οι ασφαλιστικές εκροές, καθιστά αυτή την προσέγγιση λιγότερο ακριβή σε σχέση με κάποια άλλη που εκτιμά ένα ευρύτερο φάσμα εκροών.

Η προσέγγιση της χρήσης κόστους δε θεωρείται κατάλληλη μέθοδος καθώς απαιτεί ακριβή στοιχεία για τα έσοδα που προέρχονται από τα προϊόντα και το κόστος ευκαιρίας, τα οποία δεν είναι διαθέσιμα στον κλάδο των ασφαλίσεων αφού τα ασφαλιστήρια συμβόλαια περικλείουν μαζί πολλές υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, η

προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας θεωρείται κατά πολλούς η πιο κατάλληλη για την διερεύνηση της αποδοτικότητας/αποτελεσματικότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι ανάλογες προς τις άλλες επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού κλάδου στο ότι οι εκροές τους αποτελούνται κυρίως από άυλες υπηρεσίες. Η προσέγγιση που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των εκροών, όπως φαίνεται στις περισσότερες έρευνες αποτελεσματικότητας των χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων, είναι η προστιθέμενη αξία των επιχειρήσεων του κλάδου, δηλαδή η διαφορά μεταξύ της αξίας των εκροών που παράγονται και της αξίας των εισροών που καταναλώνονται (Klumpes, 2004).

Σύμφωνα με τους Cummins and Weiss (όπως αναφέρει ο Klumpes, 2004, p. 8), καθορίζονται τρεις κύριες υπηρεσίες (με βάση την προσέγγιση προστιθέμενης αξίας) που παράγονται από τους ασφαλιστές και δημιουργούν αξία στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις:

1. Risk – Pooling and Risk – Bearing (επιμερισμός και ανάληψη κινδύνων): γενικά, η ασφάλιση παρέχει ένα μηχανισμό μέσω του οποίου τόσο οι ιδιώτες όσο και οι επιχειρήσεις που εκτίθεντο σε ζημιές έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στη μείωση των κινδύνου μέσω του επιμερισμού. Ως εκ τούτου, οι αναλογιστικές μελέτες, κάποια σχετικά έξοδα κλπ, τα οποία περιλαμβάνονται στην διαδικασία επιμερισμού θεωρούνται σημαντικά στοιχεία προστιθέμενης αξίας.

2. Real Financial Services Relating to Insured (παροχή «πραγματικών» χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τις ασφαλισμένες ζημιές): οι ασφαλιστές παρέχουν ποικίλες υπηρεσίες, μεταξύ άλλων, οικονομικό σχεδιασμό, τις συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες πρόληψης ζημίας, έρευνα και εκτίμηση κινδύνου.

3. Intermediation (διαμεσολάβηση): οι ασφαλιστές εκδίδουν συμβάσεις χρέους και επενδύουν αυτά τα κεφάλαια μέχρι αυτά να ανακληθούν από τους ασφαλισμένους ή να χρησιμοποιηθούν για διακανονισμό των απαιτήσεων τους. Η προστιθέμενη αξία από τη λειτουργία της διαμεσολάβησης αντικατοπτρίζεται από το καθαρό περιθώριο επιτοκίου μεταξύ του συντελεστή απόδοσης των επενδυμένων περιουσιακών στοιχείων και του ποσοστού επιτοκίου που έχει πιστωθεί στους ασφαλισμένους.

Ως εκ τούτου, οι εκροές μπορούν να καθοριστούν προσδιορίζοντας τις πηγές του λειτουργικού κόστους. Για έναν κλάδο ο οποίος είναι ανταγωνιστικός το λειτουργικό

κόστος αποτελεί το ποσό που οι καταναλωτές είναι πρόθυμοι να πληρώσουν για τις υπηρεσίες που τους προσφέρονται. Πιο συγκεκριμένα, το λειτουργικό κόστος για τον ασφαλιστικό κλάδο αντιπροσωπεύει τα έξοδα προμηθειών στους πράκτορες, οι αμοιβές των απασχολούμενων για υπηρεσίες εκτός των επενδύσεων και πωλήσεων και τα έξοδα των επενδύσεων. Επιπλέον, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις λειτουργούν ως χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές, με την έννοια ότι συγκεντρώνουν κεφάλαια από τους ασφαλισμένους και τα επενδύουν σε περιουσιακά στοιχεία, τα οποία κατέχονται ως αποθεματικά για την κάλυψη μελλοντικών απαιτήσεων. Συνήθως οι ασφαλιστικές υπηρεσίες δεν χρεώνουν ξεχωριστά τις υπηρεσίες προετοιμασίας για την παροχή οικονομικής ασφάλειας και προστασίας που παρέχουν για την ασφάλιση συγκεκριμένων γεγονότων στο αβέβαιο μέλλον (βασική λειτουργία ασφάλισης).

Σχετικά με οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία παρέχουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να εκτιμούν τις συνολικές εκροές. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία ως εκροές μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα πραγματικά εισπραχθέντα ασφάλιστρα της περιόδου ασφάλισης συν τα έσοδα από επενδύσεις των τεχνικών ασφαλιστικών αποθεματικών μείον τις απαιτήσεις, οι οποίες αποπληρώνονται κατά την λογιστική περίοδο μείον τις μεταβολές των αντασφαλιστικών αποθεματικών και αποθεματικών για συμμετοχή στα κέρδη (Klumpes, 2004). Συνεπώς, το αποτέλεσμα αυτό αντιπροσωπεύει το ποσό που είναι διαθέσιμο στην ασφαλιστική εταιρία για να καλύψει τα κόστη της και να παρέχει ένα λειτουργικό πλεόνασμα κεφαλαίων. Παρόλο που αυτή η προσέγγιση χρησιμοποιείται σε πολλές έρευνες (ακόμα και όταν τα ασφάλιστρα αντιπροσωπεύουν έσοδα, δηλαδή τιμή επί ποσότητα και όχι μόνο ποσότητα, πολλοί μελετητές δε συμφωνούν με την επιλογή των ασφαλιστρών ως εκροή. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τους Diacon et al., (όπως αναφέρει ο Klumpes, 2004, p.11) τα ασφάλιστρα θα πρέπει να μετρώνται με τη χρήση των ταμειακών ροών έναντι της χρήσης της λογιστικής αρχής των δεδουλευμένων (ιδιαίτερα στις ασφαλίσσεις ζωής).

Επιπροσθέτως, μια εναλλακτική προσέγγιση είναι η εκτίμηση των εκροών ως το άθροισμα των παροχών που πραγματοποιήθηκαν (incurred benefits) και των προσθηκών στα αποθεματικά (additions to reserves). Οι παροχές που πραγματοποιήθηκαν αντιπροσωπεύουν τις πληρωμές που εισπράχθηκαν από τους ασφαλισμένους κατά το τρέχον έτος και συνεπώς αποτελούν ένα αντιπροσωπευτικό μέτρο της υπηρεσίας επιμερισμός και ανάληψη κινδύνων αλλά και με υπηρεσίες σχετικά με τη διαχείριση των παροχών και το χρηματοοικονομικό σχεδιασμό (Klumpes,

2004). Πιο συγκεκριμένα, οι παροχές ή οφέλη (benefits) αποτελούν ένα μέτρο του ποσού των κεφαλαίων που συγκεντρώνονται από τους ασφαλιστές και αναδιανέμεται στους ασφαλισμένους ως αποζημίωση για τις απώλειες που υφίστανται. Επίσης, σχετικά με τις ασφαλίσεις ζωής, στις περισσότερες συμπεριλαμβάνεται και η συγκέντρωση των περιουσιακών στοιχείων των ασφαλισμένων είτε για το σκοπό της αποπληρωμής στους ασφαλιστές σε περίπτωση θανάτου είτε για το σκοπό της αποπληρωμής των ασφάλιστρων. Επιπροσθέτως, τα κεφάλαια που παρέχονται στους ασφαλιστές και δεν αποτελούν τις αποπληρωμές των παροχών που έχουν προσφέρει ή άλλα έξοδα, προστίθεντο στα αποθεματικά για τους ασφαλισμένους. Πιο αναλυτικά, εφόσον τα κεφάλαια για τα αποθεματικά επενδύονται από τους ασφαλιστές σε χρηματοοικονομικά μέσα, τότε και οι προσθήκες στα αποθεματικά συνδέονται στενά με την υπηρεσία της διαμεσολάβησης για τις ασφαλίσεις ζωής. Ωστόσο, η προσέγγιση αυτή ίσως να δημιουργεί περαιτέρω προβλήματα καθώς με αυτό τον τρόπο, σύμφωνα με τους Diacon et al. (όπως αναφέρει ο Klumpes, 2004, p. 12), η διαχείριση δεν μπορεί να επιδιώξει τη μεγιστοποίηση της αξίας των ασφαλιστικών απαιτήσεων, ιδιαίτερα για τις γενικές ασφαλίσεις, και επίσης έρχεται αντίθετη με την αρχή ότι περισσότερες εκροές θα πρέπει να προτιμώνται από ότι λιγότερες.

Σύμφωνα με τον Klumpes (2004), στις αμερικάνικες έρευνες φαίνεται να χρησιμοποιείται ένας συνδυασμός μεταβλητών εκροών για κάθε τομέα δραστηριότητας, καθώς οι ποικίλοι τύποι των ασφαλιστικών προϊόντων διαφέρουν τόσο ως προς τη φύση των γεγονότων που καλύπτουν όσο και ως προς τη σχετική σημασία που έχουν για τις τρεις κύριες ασφαλιστικές υπηρεσίες. Ωστόσο, αυτή η μέθοδος δεν υιοθετείται στην ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά καθώς δεν υπάρχουν διαθέσιμες οι απαραίτητες, στο κοινό, πληροφορίες σε μια τυποποιημένη βάση.

Ο Cummins (όπως αναφέρει ο Klumpes, 2004, pp. 12-13), θεωρεί ότι η τιμή της κάθε ασφαλιστικής εκροής καθορίζεται ως το άθροισμα των ασφάλιστρων και των εσόδων από επενδύσεις μείον την εκροή του καθενός τομέα δραστηριότητας διαιρεμένο με την εκροή. Πιο συγκεκριμένα, η τιμή αυτή αποτελεί ένα μέτρο της προστιθέμενης αξίας καθώς αντιπροσωπεύει το ποσό των κεφαλαίων που δαπανήθηκαν για την παροχή υπηρεσιών στον κλάδο υπό την υπόθεση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου έτσι ώστε οι ασφαλιστές να λαμβάνουν υπηρεσίες σχετικές με τα κεφάλαια που απορροφώνται από τους ασφαλιστές κατά τη διαδικασία της παραγωγής πόρων.

Ωστόσο, άλλοι συγγραφείς χρησιμοποιούν απλά τα έσοδα από ασφάλιστρα χωρίς να καθορίζουν κάποια τιμή για την εκροή. Ενώ η συλλογή αυτών των στοιχείων είναι πιο εύκολη, παρουσιάζει προβλήματα καθώς η ανάλυση προϋποθέτει την υιοθέτηση της υπόθεσης ότι τα σχετικά κόστη και τα έσοδα είναι μεταβλητά. Συνεπώς, αυτό μπορεί να μην αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα καθώς για παράδειγμα τα έσοδα από ασφάλιστρα παραδοσιακά θεωρούνται ως σταθερά (Klumpes, 2004).

Άλλοι συγγραφείς όπως φαίνεται και από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας σε επόμενη ενότητα χρησιμοποιούν την πραγματική αξία των απωλειών που πραγματοποιήθηκαν και την πραγματική αξία των παροχών – προσθήκες στα αποθεματικά για τις ασφαλίσεις περιουσίας – αστικής ευθύνης και ασφαλίσεις ζωής αντίστοιχα. Ωστόσο, οι Cummins & Weiss (όπως αναφέρει ο Klumpes, 2004, p. 14) παραθέτουν κάποιες αμφιβολίες σχετικά με την επιλογή της χρήσης του στοιχείων των απωλειών καθώς αυτές αποτελούν μια τυχαία μεταβλητή και συνεπώς πιθανόν να προκύψουν λάθη σχετικά με την μεροληψία των μεταβλητών και το σφάλμα αυτό να αναγνωρίζεται ως αναποτελεσματικότητα. Ως εκ τούτου, προτείνουν τη χρήση των αναμενόμενων απωλειών (οι οποίες ισούνται με τα δεδουλευμένα ασφάλιστρα επί το μέσο ποσοστό ζημιά για μια περίοδο ετών που προηγούνται του έτους της ανάλυσης).

5.3.3.1 Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας για την Επιλογή Εκροών – Εισροών

Σύμφωνα με την έρευνα των Eling and Luhnen (2010) που διεξήχθη για τη διερεύνηση της καινοτομίας και τις πρόσφατες εξελίξεις της αποτελεσματικότητας του ασφαλιστικού κλάδου αναλύοντας 95 προηγούμενες μελέτες, στις 61 από αυτές ως συντελεστές παραγωγής (εισροές) χρησιμοποιήθηκαν τουλάχιστον η εργασία (αμοιβές) και το κεφάλαιο (κόστος) και οι περισσότερες από αυτές προσθέτουν και μια τρίτη κατηγορία που την ονόμαζαν «διάφορα» (εννοώντας κυρίως τις επιχειρηματικές υπηρεσίες). Πιο συγκεκριμένα, από τις 61 μελέτες στις 18 γινόταν διάκριση μεταξύ της εργασίας των πρακτόρων και της εργασίας των μη – πρακτόρων. Επίσης, ο αριθμός των μελετών που γινόταν διάκριση μεταξύ ξένων κεφαλαίων και ιδίων κεφαλαίων ήταν μικρός (16 μελέτες). Σχετικά με τις υπόλοιπες 34 μελέτες που δεν χρησιμοποίησαν τις παραπάνω μεταβλητές ως εισροές, έλαβαν υπόψη κάποιες ευρύτερες κατηγορίες ως συντελεστές παραγωγής, όπως τα συνολικά λειτουργικά έξοδα (χωρίς την περαιτέρω ανάλυση τους σε ποσότητα και τιμή). Εννέα μελέτες δε θεώρησαν το κεφάλαιο ως εισροή αλλά μόνο την εργασία ή την εργασία και μια άλλη σύνθετη κατηγορία και

τέσσερις μελέτες, οι οποίες επικεντρώνονταν στην προσέγγιση της διαμεσολάβησης, έλαβαν υπόψη ως εισροές μόνο αυτές που ήταν σχετικές με το κεφάλαιο. Επιπλέον, όσον αφορά στις τιμές των εισροών, λήφθηκαν από δεδομένα που είχαν δημοσιευτεί και ήταν διαθέσιμα στην εκάστοτε χώρα. Σύμφωνα με τους συγγραφείς, στις 80 από τις 95 έρευνες που εξετάστηκαν, χρησιμοποιήθηκε η προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας ως τρόπος υπολογισμού των εκροών. Ωστόσο, παρατηρήθηκε μια διαμάχη για το αν τα ασφάλιστρα/ασφαλισμένο ποσό ή οι αποζημιώσεις/παροχές είναι το κατάλληλο “proxy” για την προστιθέμενη αξία. Ως αποτέλεσμα από τις 80 έρευνες, στις 46 ελήφθησαν υπόψη ως εκροές οι απαιτήσεις/παρούσα αξία των απαιτήσεων (για τις ασφαλίσεις περιουσίας – αστικής ευθύνης) οι παροχές/καθαρές πραγματοποιηθείσες παροχές (επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλίσεων ζωής). Επιπλέον, σε 32 έρευνες χρησιμοποιήθηκαν ως εκροές τα ασφάλιστρα/ασφαλισμένο ποσό, σε δύο έρευνες χρησιμοποιήθηκαν ως εκροές οι απαιτήσεις για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών και τα ασφάλιστρα για τις ασφαλίσεις ζωής, σε μια δεν χρησιμοποιήθηκε καμία από τις παραπάνω δύο εκροές (άλλα έλαβε υπόψη ως εκροή την προσθήκη στα αποθεματικά) και σε δύο μελέτες χρησιμοποιήθηκε ο αριθμός των παραγόμενων μονάδων ως εκροή. Επίσης, στις 5 από τις 95 μελέτες η επιλογή των εκροών έγινε με βάση την προσέγγιση της διαμεσολάβησης και ως εκροές ελήφθησαν υπόψη οι δείκτες απόδοσης της επένδυσης (Return On Investment – ROI), τα ρευστά διαθέσιμα προς υποχρεώσεις και τα σκορ φερεγγυότητας ενώ καμία μελέτη δεν έγινε με βάση την προσέγγιση της χρήσης κόστους. Τέλος, πέντε έρευνες έγιναν με βάση το συνδυασμό των προσεγγίσεων της προστιθέμενης αξίας και της διαμεσολάβησης.

Στα παραπάνω έρχονται σύμφωνοι και Cummins & Rubio-Misas (2006) πραγματοποιώντας μια έρευνα για τις επιδράσεις της απελευθέρωσης και ενοποίησης των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στον ισπανικό ασφαλιστικό κλάδο για την περίοδο 1989 – 1998. Για το σκοπό της εκτίμησης του κόστους, της τεχνικής και διανεμητικής αποδοτικότητας χρησιμοποίησαν τη DEA αλλά και το δείκτη Malmquist προκειμένου να υπολογίσουν την TFP. Αναλυτικά, αυτοί υιοθέτησαν μια τροποποιημένη έκδοση της προσέγγισης της προστιθέμενης αξίας για τον υπολογισμό των εκροών. Επιπλέον, αναγνώρισαν τις τρεις, όπως αναφέρονται παραπάνω κύριες εκροές/υπηρεσίες που παρέχουν οι ασφαλιστές. Επειδή ο στόχος της υπηρεσίας συγκέντρωσης κινδύνου είναι η συλλογή κεφαλαίων από το ασφαλισμένο κοινό και η αναδιανομή αυτών στους ασφαλισμένους που υφίστανται απώλειες, ο καθορισμός των εκροών ως οι ζημίες που

πραγματοποιήθηκαν (από ασφαλίσεις ζωής και ασφαλίσεις κατά ζημιών ξεχωριστά) θεωρήθηκε μια κατάλληλη ένδειξη. Επιπλέον, αυτή η εκροή αντιπροσώπευε ορθώς και την υπηρεσία των πραγματικών παρεχόμενων υπηρεσιών, δεδομένου ότι το ποσό του διακανονισμού των απαιτήσεων και των υπηρεσιών διαχείρισης κινδύνων συνδεόταν σε μεγάλο βαθμό με τις αδρανείς απώλειες. Άλλες υπηρεσίες που πρόσφεραν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ήταν αυτές που συνδέονταν με απαιτήσεις που δεν έχουν ακόμη διευθετηθεί και, σχετικά με τις ασφαλίσεις ζωής, με απαιτήσεις που πιθανό να προκύψουν στο μέλλον από ενεχόμενα γεγονότα (πχ θνησιμότητα). Ως εκ τούτου, αντιπροσωπευτική ένδειξη για αυτή την υπηρεσία αποτελούσε η πραγματική αξία της πολιτικής των αποθεμάτων¹³ που ίσχυε στον κλάδο. Επίσης επειδή οι υπηρεσίες που προσφέρονται από τις αντασφαλίσεις διαφέρουν από αυτές που προσφέρονται από τις πρωτασφαλίσεις, χρησιμοποιήθηκαν ως διαφορετικές εκροές η πραγματική αξία των αντασφαλιστικών αποθεμάτων. Τέλος, το τελευταίο στοιχείο που λήφθηκε ως εκροή και αντιπροσώπευε την υπηρεσία της διαμεσολάβησης ήταν η πραγματική αξία των επενδυθέντων περιουσιακών στοιχείων. Όλες οι χρηματικές μεταβλητές αποπληθωρίστηκαν από τον ισπανικό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή με βάση το έτος 1986. Σχετικά με τις εισροές που χρησιμοποιήσαν, αυτές ήταν: η εργασία (αμοιβές), οι επιχειρηματικές υπηρεσίες (έξοδα υλικών και «φυσικό» κεφάλαιο), ξένα κεφάλαια (κόστος) και ίδια κεφάλαια (κόστος), που επίσης συμφωνεί με το μεγαλύτερο μέρος της βιβλιογραφίας.

Η Ubl (2010) ερεύνησε την επίδραση που έχει η ιδιοκτησία στην αποδοτικότητα 90 γερμανικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων ζωής για τα έτη 2002 – 2005. Για το σκοπό της εκτίμησης της τεχνικής, διανεμητικής, κόστους αποδοτικότητας χρησιμοποίησε την DEA ανάλυση καθώς και την μέθοδο “SW – Bootstrapping” προκειμένου να διορθωθεί η μεροληψία των εκτιμητών DEA. Για την επιλογή των εκροών έλαβε υπόψη την προσέγγιση της διαμεσολάβησης και οι εκροές που χρησιμοποίησε ήταν τα ακαθάριστα ασφάλιστρα και το καθαρό εισόδημα ενώ οι παράγοντες εισροών ήταν η εργασία, οι επιχειρηματικές υπηρεσίες, τα χρηματοοικονομικά ξένα κεφάλαια και τα ίδια κεφάλαια. Η ποσότητα της μεταβλητής της εργασίας καθορίστηκε διαιρώντας τα διοικητικά κόστη με το μέσο μηνιαίο μισθό ενός εργαζομένου στο γερμανικό ασφαλιστικό κλάδο για τα

¹³ Ο όρος αποθέματα στην ασφαλιστική ορολογία αποτελεί την ορθή εκτίμηση του ασφαλιστή για τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρωθούν στο μέλλον ως αποτέλεσμα παρελθοντικών γεγονότων σχετικά με τις ασφαλίσεις κατά ζημιών ή μελλοντικών ενδεχόμενων γεγονότων σχετικά με τις ασφαλίσεις ζωής (Cummins & Rubio - Misas, 2006).

αντίστοιχα χρόνια. Ο παρανομαστής του κλάσματος μπορεί να ερμηνευθεί ως η τιμή της συγκεκριμένης εισροής. Σχετικά με το δεύτερο παράγοντα εισροής, δεδομένου ότι αυτός αναφέρεται κυρίως στις δραστηριότητες των ασφαλιστικών πρακτόρων και στις προμήθειες των μεσιτών χρησιμοποιήθηκε το κόστος κτήσης ενώ η τιμή αυτού του παράγοντα εισροής καθορίστηκε με βάση ένα δείκτη τιμής για τις ασφαλιστικές υπηρεσίες. Επιπλέον, το κόστος κεφαλαίου για κάθε έτος καθορίστηκε από τη μέση απόδοση του γερμανικού δείκτη ιδίων κεφαλαίων “DAX”, ο οποίος υπολογίστηκε για μια περίοδο πέντε ετών πριν από το αντίστοιχο κάθε φορά οικονομικό έτος. Τέλος, κατά τον ίδιο τρόπο υπολογίστηκε το κόστος χρέους χρησιμοποιώντας το γερμανικό δείκτη “REX” για τα κρατικά ομόλογα. Τόσο οι εισροές όσο και οι εκροές αποπληθωρίστηκαν με βάση το έτος 2002 από τον γερμανικό δείκτη τιμής καταναλωτή.

Οι Worthington and Hurley (2002) στην έρευνα που διεξήγαγαν σε 53 επιχειρήσεις γενικών ασφαλίσεων για το έτος 1998 χρησιμοποίησαν την DEA ανάλυση και ως εκροές έλαβαν τα καθαρά έσοδα των ασφαλιστών που σχετίζονταν με την ασφάλιση στέγασης, μεταφορών, αστικής ευθύνης (πχ εργοδοτών, προϊόντος) και άλλα είδη ασφαλίσεων (που συνδέονταν με προϊόντα ήσσονος σημασίας όπως ταξίδια, καταναλωτική πίστη και άλλες ασφάλειες). Ως τέταρτη εκροή έλαβαν τα έσοδα από επενδύσεις. Επιπλέον, ως εισροές χρησιμοποίησαν τα έξοδα εργασίας, έξοδα τεχνολογίας πληροφοριών, έξοδα για άλλες μορφές «φυσικού» κεφαλαίου (εγκαταστάσεις – εξοπλισμός – εξαρτήματα – έπιπλα) και κόστος χρηματοοικονομικού κεφαλαίου. Η τιμή της πρώτης εισροής καθορίστηκε από τις μέσες ακαθάριστες εβδομαδιαίες αμοιβές του συνόλου των απασχολούμενων στον ασφαλιστικό και χρηματοοικονομικό κλάδο (δεδομένα από την αυστραλιανή στατιστική υπηρεσία). Η τιμή των εξόδων τεχνολογίας πληροφοριών ήταν το κόστος του συντελεστή απόσβεσης πάνω από 5 χρόνια ενώ η τιμή των υπολοίπων μορφών «φυσικού κεφαλαίου» ήταν το κόστος του συντελεστή απόσβεσης πάνω από 15 χρόνια. Τέλος, η τιμή της τελευταίας εισροής οριζόταν ως το μακροπρόθεσμο επιτόκιο, όπως εκτιμιόταν από την απόδοση των 10ετών κρατικών ομολόγων.

Οι Saad, Majid, Yusof, Duasa and Rahman (2006) για το σκοπό της έρευνας που διεξήγαγαν σε 13 ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής στη Μαλαισία (εκ των οποίων η μία ήταν ισλαμική) για τα έτη 2002-2005 χρησιμοποίησαν την DEA σε συνδυασμό με τον – προσανατολισμένο στην εκροή – δείκτη Malmquist. Ως εκροές έλαβαν τα ασφάλιστρα

και τα καθαρά έσοδα από επενδύσεις και ως εισροές τις προμήθειες παραγωγής και τις διαχειριστικές δαπάνες.

Ο Klumpes (2004) ερεύνησε τη σχέση μεταξύ των συγχωνεύσεων & εξαγορών, αποδοτικότητας και οικονομιών κλίμακας των κυριότερων ευρωπαϊκών ασφαλιστικών αγορών (Βρετανία, Γαλλία, Ισπανία, Γερμανία, Ιταλία και Ολλανδία), οι οποίες περιελάμβαναν ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής και κατά ζημιών για τα έτη 1997 – 2001. Για το σκοπό της έρευνας χρησιμοποιήθηκε η ανάλυση DEA και οι κύριες εκροές που ελήφθησαν ήταν τα έσοδα από ασφάλιστρα, και τα επενδυτικά έσοδα ενώ οι κύριοι πόροι εισροών ήταν η εργασία, οι επιχειρηματικές υπηρεσίες, τα ξένα κεφάλαια και τα ίδια κεφάλαια. Οι τιμές των δύο πρώτων εισροών προήλθαν από τη βάση δεδομένων της Eurostat. Επιπλέον, τα κεφάλαια διακρίθηκαν στα κεφάλαια και αποθεματικά των μετόχων, τις τεχνικές προβλέψεις και το χρέος, όπως εμφανιζόντουσαν στις οικονομικές καταστάσεις στο τέλος του κάθε οικονομικού έτους.

Ο Wang (2010) ερεύνησε την αποδοτικότητα 25 ασφαλιστικών επιχειρήσεων ατυχημάτων και περιουσίας σε σύγκριση με τους κύριους ανταγωνιστές αυτού του κλάδου για το έτος 2007. Η τεχνική που χρησιμοποίησε ήταν η ανάλυση DEA ενώ ως παράγοντες εκροών έλαβε υπόψη το καθαρό εισόδημα, τα έσοδα, τα κέρδη ανά μετοχή και την κεφαλαιοποίηση της αγοράς. Ο λόγος της επιλογής αυτών των παραγόντων στηριζόταν στην άποψη ότι αν μια επιχείρηση μπορούσε να χρησιμοποιήσει όσο πιο περιορισμένους πόρους και λιγότερη εργασία γινόταν, θα μπορούσε να δημιουργήσει περισσότερα έσοδα και καθαρά εισοδήματα, να γίνει πιο υψηλά κεφαλαιοποιημένη στην αγορά και να έχει περισσότερα κέρδη ανά μετοχή και συνεπώς θα μπορούσε να θεωρηθεί περισσότερο αποδοτική από τις άλλες του κλάδου. Επιπλέον, ως χρηματοοικονομικούς παράγοντες εισροών έλαβε τα συνολικά λειτουργικά έξοδα, το χρέος, τις υποχρεώσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και τον αριθμό των εργαζομένων. Όσον αφορά τον τελευταίο παράγοντα εισροής, ο συγγραφέας τονίζει ότι μπορεί να μην εξέταζε τη χρηματοοικονομική πτυχή μιας επιχείρησης όμως αποτελούσε έναν παράγοντα που ένας οργανισμός χρειαζόταν να ελαχιστοποιήσει για την επίτευξη μιας υψηλότερης αποδοτικότητας.

Ο Harton (2010) διεξήγαγε μια έρευνα για την αποδοτικότητα της μεγαλύτερης ασφαλιστικής επιχείρησης στην Νέα Ζηλανδία (σύμφωνα με τη (Investment Savings and Insurance Association, June 2010) σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές της. Για το σκοπό αυτό εφάρμοσε την ανάλυση DEA και ως παράγοντες εκροών χρησιμοποίησε τις

μεταβολές στα ασφάλιστρα των ήδη υφιστάμενων επιχειρήσεων (ως “proxy” για τις νεοσυσταζόμενες επιχειρήσεις) και τα υφιστάμενα ασφάλιστρα των επιχειρήσεων ενώ ως εισροής χρησιμοποίησε τα λειτουργικά έξοδα (κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις). Επιπλέον, ως βάση για την επιλογή αυτών χρησιμοποίησε την προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας.

Οι Barros & Obijaku (2007) ερεύνησαν την αποδοτικότητα 10 Νιγηριανών ασφαλιστικών επιχειρήσεων για τα έτη 2001 – 2005. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποίησαν την ανάλυση DEA (και πιο συγκεκριμένα τα μοντέλα “Cross Efficiency DEA Model” και “Super – Efficiency DEA Model”) συνδυάζοντας λειτουργικές και χρηματοοικονομικές μεταβλητές. Ως εκροές χρησιμοποίησαν μεταβλητές, οι οποίες εμφάνιζαν τα αποτελέσματα της παραγωγής όπως στοιχεία από το λογαριασμό κέρδη/ζημιές, καθαρά ασφάλιστρα, εισπραχθέντες απαιτήσεις, εκκρεμείς απαιτήσεις και επενδυτικά έσοδα ενώ ως παράγοντες εισροών χρησιμοποίησαν το σύνολο των κεφαλαίων, το σύνολο των λειτουργικών εξόδων, το συνολικό αριθμό των εργαζομένων και τις συνολικές επενδύσεις. Επιπλέον, όλες οι χρηματικές μεταβλητές αποπληθωρίστηκαν από το δείκτη ΑΕΠ με βάση το έτος 2002.

Οι Delhausse, Fecher, Perelman and Pestieau (1995) ερεύνησαν την αποδοτικότητα 243 Γαλλικών και 191 Βέλγικων ασφαλιστικών επιχειρήσεων για τα έτη 1984 – 1988. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποίησαν δύο μεθόδους τη SFA και DEA. Ως εκροή έλαβαν υπόψη τα έσοδα από τα ακαθάριστα ασφάλιστρα ενώ ως εισροές, τα έξοδα εργασίας (συμπεριλαμβανομένων των προμηθειών των μεσιτών που «πωλούσαν» ασφάλιση χωρίς να είναι επίσημα εργαζόμενοι των επιχειρήσεων) και ένα σύνθετο στοιχείο που αποτελούταν από διάφορες δαπάνες όπως η αγορά εξοπλισμού, οι προμήθειες και η ανάλωση του παγίου κεφαλαίου.

Οι Noulas, Lazaridis, Hatzigayios & Lyroudi (2001) ερεύνησαν την αποδοτικότητα κάποιων ελληνικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων κατά ζημιών για τα έτη 1991 – 1996 (11 για το 1991, 12 για το 1992, 9 για το 1993, 11 για το 1994, 10 για το 1995 και 10 για το 1996). Τα δεδομένα που χρησιμοποίησαν προήλθαν από τους ισολογισμούς και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης τους. Πιο αναλυτικά, ως εκροές συμπεριέλαβαν τα έσοδα από ασφάλιστρα και τα έσοδα από επενδυτικές δραστηριότητες ενώ ως εισροές το άμεσο κόστος δηλαδή το άθροισμα των αποζημιώσεων από τις ασφαλίσεις συν τα έξοδα που σχετίζονται με την παραγωγή των υπηρεσιών και το έμμεσο κόστος δηλαδή τους μισθούς και τα γενικά έξοδα. Επιπλέον,

υπέθεσαν ότι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις στοχεύουν στη μεγιστοποίηση των κερδών τους.

Οι Huang, Hsiao, & Lai (2007) εξέτασαν τη σχέση μεταξύ της εταιρικής διακυβέρνησης και της απόδοσης και τη σχέση μεταξύ της ιδιοκτησιακής δομής και της απόδοσης του κλάδου των ασφαλίσεων ζωής στη Ταϊβάν. Για το σκοπό της διεξαγωγής αυτής της έρευνας οι εκροές επιλέχθηκαν με βάση τη προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας και ήταν οι εξής: έσοδα από ασφάλιστρα ισόβιας ασφάλισης, έσοδα από ασφάλιστρα ασφάλισης υγείας & ατυχημάτων και έσοδα από ασφάλιστρα του ομαδικού ασφαλιστηρίου. Επιπλέον, για περισσότερη αξιοπιστία χρησιμοποίησαν και άλλη μια εκροή, τα έσοδα από τις απαιτήσεις. Ως παράγοντες εισροών συμπεριέλαβαν την εργασία, η οποία αναφερόταν στις δαπάνες προσωπικού για κάθε επιχείρηση και η τιμή της ισούταν με τις δαπάνες προσωπικού ανά άτομο, και το κεφάλαιο, το οποίο αναφερόταν στα ίδια κεφάλαια των επιχειρήσεων και η τιμή τους ισούταν με το δείκτη χρέους (ξένα κεφάλαια/ίδια κεφάλαια). Το δείγμα προήλθε από 24 επιχειρήσεις του κλάδου για την δετία 1996 – 2003.

Οι Cummins, Tennyson & Weiss (1998) εξέτασαν τη σχέση μεταξύ των εξαγορών – συγχωνεύσεων, αποδοτικότητας και οικονομιών κλίμακας για τον ασφαλιστικό κλάδο ζωής των ΗΠΑ για τα έτη 1998 – 1995. Πιο συγκεκριμένα, εκτίμησαν την αποδοτικότητα κόστους και εσόδων χρησιμοποιώντας τη μέθοδο DEA αλλά και τη μεθοδολογία Malmquist προκειμένου να εκτιμήσουν τις μεταβολές της αποδοτικότητας με την πάροδο του χρόνου. Το δείγμα για τη DEA προήλθε από 750 επιχειρήσεις το χρόνο ενώ για το δείκτη Malmquist από 550 επιχειρήσεις ανά πέντε έτη. Για την επιλογή των εκροών χρησιμοποίησαν τη μέθοδο της προστιθέμενης αξίας και έλαβαν υπόψη τις τρεις κύριες υπηρεσίες των ασφαλιστικών επιχειρήσεων (επιμερισμός και ανάληψη κινδύνων – χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση - παροχή «πραγματικών» χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τις ασφαλισμένες ζημιές). Συνεπώς, ως παράγοντες εκροών έλαβαν πέντε μεταβλητές ίσες με το άθροισμα των παροχών που πραγματοποιήθηκαν (incurred benefits) και τις προσθήκες στα αποθεματικά για τις πέντε μεγαλύτερες υπηρεσίες που προσφέρονται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής: ατομικές ασφαλίσεις ζωής, ατομικές προσόδους, ομαδικές ασφαλίσεις ζωής, ομαδικές προσόδους και ασφαλίσεις ατυχήματος & υγείας. Οι εκροές αυτές εκφράστηκαν σε πραγματικούς όρους, χρησιμοποιώντας τον αποπληθωρισμένο Δείκτη Τιμής Καταναλωτή - ΔΤΚ (Consumer Price Index – CPI).

Με βάση την προστιθέμενη αξία καθόρισαν τη τιμή των εκροών ως το άθροισμα των ασφαλιστρών και των κατανεμημένων επενδυτικών εσόδων μείον την εκροή για κάθε τομέα δραστηριότητας δια την εκροή. Επιπλέον, οι παράγοντες εισροών διακρίθηκαν σε τέσσερις ομάδες – εργασία πρακτόρων, εργασία εντός της ασφαλιστικής επιχείρησης (home office labor), επιχειρηματικές υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένου και του «φυσικού» κεφαλαίου) και χρηματοοικονομικό κεφάλαιο. Οι τιμές των τριών πρώτων εισροών προήλθαν από τους κατά μέσο όρο εβδομαδιαίους μισθούς ενώ η τιμή της τελευταίας εισροής προήλθε από το δημοσιευμένο ποσό των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων.

Οι Wang, Jeng, & Peng (2007) διεξήγαγαν μια έρευνα, σε 35 ασφαλιστικές επιχειρήσεις της Ταϊβάν για τα έτη 2000 – 2002, σχετικά με το αν κάποιες μεταβλητές της εταιρικής διακυβέρνησης επηρεάζουν την αποδοτικότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Για την εκτίμηση της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων χρησιμοποίησαν τη μέθοδο DEA (ως κύρια μεθοδολογία τους). Για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής χρησιμοποίησαν την προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας προκειμένου να επιλέξουν τους παράγοντες εκροών, οι οποίοι ήταν οι αποπληρωμές των παροχών στους ασφαλισμένους (διαχωρισμένες σε τέσσερις κατηγορίες – ατομική ασφάλιση ζωής, ασφάλιση προσωπικού ατυχήματος, ατομική ασφάλιση υγείας και ομαδική ασφάλιση) και οι προσθήκες στα αποθεματικά (οι οποίες αποπληθωρίστηκαν με βάση το έτος 2001 χρησιμοποιώντας το ΔTK). Επιπλέον, αναγνώρισαν τις τρεις κύριες υπηρεσίες της ασφάλισης (επιμερισμός και ανάληψη κινδύνων – χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση - παροχή «πραγματικών» χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τις ασφαλισμένες ζημιές). Ως παράγοντες εισροών έλαβαν την εργασία πρακτόρων, την εργασία εντός της ασφαλιστικής επιχείρησης (home office labor), τις επιχειρηματικές υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένου και του «φυσικού» κεφαλαίου) και το χρηματοοικονομικό κεφάλαιο. Η πρώτη αναφερόταν στον αριθμό των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης και η τιμή της προήλθε από τα έξοδα εργασίας ανά άτομο, η δεύτερη αναφερόταν στον αριθμό των πρακτόρων και ισούταν με την προμήθεια ανά άτομο, η τρίτη αναφερόταν στα γενικά ασφαλιστικά έξοδα διαιρεμένα με έναν αποπληθωριστή εξόδου. Σχετικά με το κεφάλαιο, εκτιμήθηκε από τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος κεφαλαίου εκτιμήθηκε από το δείκτη χρέους. Για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις περιουσίας – αστικής ευθύνης, ως εκροές έλαβαν τις ζημιές που πραγματοποιήθηκαν και τα συνολικά επενδυθέντα περιουσιακά στοιχεία

ενώ ως εισροές έλαβαν την εργασία (συνδυασμός home office labour – agent labour), τις επιχειρηματικές υπηρεσίες, τα ξένα κεφάλαια και τα ίδια κεφάλαια. Η τιμή των ξένων κεφαλαίων προήλθε από τη λογιστική αξία αυτών ενώ όλες οι άλλες τιμές υπολογίσθηκαν κατά τον ίδιο τρόπο όπως για τις ασφαλίσεις ζωής.

Οι Barros, Caporale & Nektarios (2008) διεξήγαγαν μια έρευνα προκειμένου να προσδιορίσουν τα τμήματα της αγοράς, επιτρέποντας στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις να καθορίσουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες για κάθε ένα τμήμα ανάλογα με τα ετερογενή χαρακτηριστικά τους. Το δείγμα προήλθε από 71 ασφαλιστικές επιχειρήσεις της Ελλάδας για τα έτη 1994 – 2003. Ως παράγοντες εκροών έλαβαν τις μεταβολές στα συνολικά αποθεματικά, το αποτέλεσμα της καθαρής επένδυσης και τις ζημιές που συνέβησαν. Συγκεκριμένα για τις ασφαλίσεις ζωής η μεταβλητή ζημιές που συνέβησαν ισούταν με το άθροισμα των παροχών για ασφαλίσεις ζωής (life benefits) και των μεταβολών των αποθεματικών. Επιπλέον, ως παράγοντες εισροών έλαβαν την εργασία και το κεφάλαιο, του οποίου οι τιμές ήταν δύο: η τιμή του κεφαλαίου που χρησιμοποιήθηκε στην παραγωγή (η οποία υπολογίσθηκε από δείκτη κόστη (εκτός κόστος εργασίας) προς ασφάλιστρα (non – labour costs to premiums) και η τιμή του κόστους των ιδίων κεφαλαίων (η οποία υπολογίσθηκε με βάση το ρυθμό αύξησης των ιδίων κεφαλαίων). Όλες οι χρηματικές μεταβλητές διαιρέθηκαν με το αποπληθωρισμένο δείκτη ΑΕΠ με βάση το έτος 1995.

Οι Hardwick, Adams, & Hong (2003) ερεύνησαν την εμπειρική σχέση μεταξύ των διαφόρων μηχανισμών εταιρικής διακυβέρνησης αποδοτικότητας κόστους σε Βρετανικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής. Για το σκοπό της εκτίμησης του κόστους και της τεχνολογικής και διανεμητικής αποδοτικότητας χρησιμοποίησαν τη μέθοδο DEA ενώ για το σκοπό του ελέγχου της επίδρασης των μηχανισμών αυτών στην αποδοτικότητα χρησιμοποίησαν μοντέλα παλινδρόμησης. Τα δεδομένα για την ανάλυση DEA προήλθαν από 50 Βρετανικές επιχειρήσεις του κλάδου που λειτουργούσαν κατά τα έτη 1994 – 1999. Ως παράγοντες εκροών έλαβαν τις παροχές που πραγματοποιήθηκαν όσον αφορά τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, τις παροχές που πραγματοποιήθηκαν για τις συντάξεις, τις παροχές που αφορούσαν την ισόβια ασφάλιση υγείας και λοιπών πολιτικών και τις προσθήκες στα αποθεματικά (από κεφάλαια που λήφθηκαν και δεν χρησιμοποιήθηκαν για την καταβολή παροχών και την κάλυψη εξόδων). Επιπλέον, ως παράγοντες εισροών έλαβαν το κεφάλαιο και την εργασία. Η τιμή της εργασίας υπολογίσθηκε από το μέσο όρο του ποσοστού των

μισθών των εργαζομένων στις υπηρεσίες τραπεζικές, ασφαλιστικές, χρηματοοικονομικές και leasing των επιχειρήσεων των οποίων η έδρα βρίσκονταν στο Ηνωμένο Βασίλειο και καθορίστηκε με βάση τον αριθμό των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης. Η τιμή του κεφαλαίου ισούταν με τα συνολικά έξοδα κεφαλαίου διαιρεμένα με τη τιμή του κεφαλαίου.

Οι Brockett, Cooper, Golden, Rousseau, & Wang (2005) ερεύνησαν την αποδοτικότητα των τμημάτων μάρκετινγκ και της οργανωτικής δομής των ασφαλιστικών επιχειρήσεων θεωρώντας τους ασφαλιστές ως «χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές» και όχι ως «φορείς παραγωγής» που παράγαν προστιθέμενη αξία διαμέσω της κάλυψης των ζημιών. Το δείγμα αποτελούσαν από 1114 μετοχικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις αστικής ευθύνης και περιουσίας και 410 αμοιβαίες ασφαλιστικές επιχειρήσεις αστικής ευθύνης και περιουσίας με βάση τα στοιχεία που ελήφθησαν από τα ετήσια δεδομένα των “A. M. Best Company” και NAIC και αφορούσε το έτος 1989. Για την εκτίμηση της αποδοτικότητας εφάρμοσαν τη DEA ανάλυση σε συνδυασμό με τη προσέγγιση της διαμεσολάβησης. Ως παράγοντες εισροών έλαβαν το πλεόνασμα της προηγούμενης περιόδου (το οποίο αντιπροσώπευε το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης, δηλαδή το ποσό πέραν αυτού που απαιτούνταν για την κάλυψη των υποχρεώσεων προς τους αντισυμβαλλομένους τους), τις μεταβολές του κεφαλαίου και του πλεονάσματος (καθαρό εισόδημα, καθαρές πραγματοποιηθέντες ζημιές ή κέρδη, μεταβολή αποθεματικών πέραν του τακτικού αποθεματικού κ.ά.), τα έξοδα επενδύσεων και underwriting και τα ξένα κεφάλαια που οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις δανείστηκαν από τους ασφαλισμένους. Επιπλέον, ως εκροές έλαβαν το ποσοστό της απόδοσης των επενδύσεων (rate of Return On Investment – ROI), το οποίο ισούταν με το καθαρό εισόδημα από επενδύσεις προς το μέσο όρο του ποσού των επενδυθέντων περιουσιακών στοιχείων και μετρητών για τη τρέχουσα και προηγούμενη περίοδο, το δείκτη ρευστά διαθέσιμα προς υποχρεώσεις και τις βαθμολογίες (σκορ) φερεγγυότητας.

Οι Leverty & Grace (2010) εξέτασαν δύο μεθόδους – την προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας και την προσέγγιση της διαμεσολάβησης ή προσέγγιση «ροής» (“flow” approach) – επιλογής των εκροών για το σκοπό την εκτίμησης της αποδοτικότητας ασφαλιστικών επιχειρήσεων περιουσίας – αστικής ευθύνης. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό χρησιμοποίησαν τη DEA ανάλυση και μια παραλλαγή του “Additive Model”, η οποία ονομάζεται “Range Adjusted Measure – RAM”. Η

κύρια πηγή των δεδομένων προήλθε από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, όπως εμφανίζονται στη NAIC για την περίοδο 1989 – 2000. Επιπλέον, δεδομένα για τις εισροές ελήφθησαν από το US Bureau of Labor Statistics και όλες οι χρηματικές μεταβλητές αποπληθωρίστηκαν χρησιμοποιώντας το ΔTK με βάση το έτος 1989. Σχετικά με την πρώτη προσέγγιση (value – added) οι παράγοντες εισροών που χρησιμοποιήθηκαν ήταν η διοικητική εργασία (άθροισμα των μισθών, των φόρων μισθωτών υπηρεσιών και των σχέσεων & της ευημερίας των εργαζομένων διαιρεμένο με την τιμή της εισροής, δηλαδή το μέσο εβδομαδιαίο μισθό), η εργασία των πρακτόρων (άθροισμα καθαρών προμηθειών, αμοιβών μεσιτών και επιδομάτων υπαλλήλων διαιρεμένο με τη τιμή της εισροής – σταθμισμένος μέσος εβδομαδιαίος μισθός των πρακτόρων), οι επιχειρηματικές υπηρεσίες και τα υλικά (όλα τα έξοδα εκτός αυτών που αφορούσαν την εργασία διαιρεμένα με τη τιμή της εισροής - μέσος εβδομαδιαίος μισθός για τις επιχειρηματικές υπηρεσίες), τα χρηματοοικονομικά ίδια κεφάλαια (μέσος όρος των ιδίων κεφαλαίων στην αρχή και το τέλος του χρόνου) και οι ασφαλιζόμενοι – παρεχόμενα ξένα κεφάλαια (άθροισμα των πραγματικών απωλειών αποθεματικών και πραγματικών μη δεδουλευμένων αποθεματικών ασφαλιστρών). Επιπλέον, το κόστος αντιπροσώπευε το συνολικό εισόδημα από επενδύσεις μείον το αναμενόμενο εισόδημα από επενδύσεις που αναλογεί στα ίδια κεφάλαια (αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης της επένδυσης πολλαπλασιασμένο με τα αναμενόμενα ίδια κεφάλαια για το εκάστοτε έτος) και όλο αυτό διαιρεμένο με το μέσο όρο της εισροής ασφαλιζόμενοι – παρεχόμενα ξένα κεφάλαια. Επειδή οι κινδύνοι και ο τύπος των υπηρεσιών που παρείχαν οι διάφορες μορφές ασφάλισης διέφεραν, πραγματοποιήθηκε η ομαδοποίηση των τμημάτων της ασφάλισης με παρόμοια χαρακτηριστικά σε τέσσερις κατηγορίες εκροών: πραγματικές απώλειες που προκλήθηκαν σε “short-tail personal lines, short-tail commercial lines, long-tail personal lines, and long-tail commercial lines” (των οποίων η καθαρή αξία των απωλειών αποτελούσε το κατάλληλο “proxy” για τις υπηρεσίες παροχή «πραγματικών» χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τις ασφαλισμένες ζημιές και επιμερισμός και ανάληψη κινδύνων). Επιπλέον, καθορίστηκε μια άλλη εκροή – εκροή διαμεσολάβησης – η οποία ισούταν με το μέσο όρο των επενδυθέντων περιουσιακών στοιχείων για το εκάστοτε έτος. Σχετικά με τη δεύτερη προσέγγιση (“flow”) οι εισροές που ελήφθησαν ήταν το πλεόνασμα του ασφαλισμένου που αντιπροσώπευε τα ίδια κεφάλαια των ιδιοκτητών της επιχείρησης (σύνολο κεφαλαίων και των μη

εκχωρημένων κεφαλαίων – συμπεριλαμβανομένων και των εθελοντικών και γενικών αποθεματικών κεφαλαίων – καθώς και των αποθεματικών κεφαλαίων που δεν χρησιμοποιούνταν για τις υποχρεώσεις), έξοδα underwriting (κόστος που συνδεόταν με την πραγματοποίηση της λειτουργίας underwriting), έξοδα επένδυσης (κόστος που προέκυπτε από τη χρήση των κεφαλαίων για τη δημιουργία εσόδων και τη διαβεβαίωση ότι θα επιστρέφονταν τα κεφάλαια που είχαν δανειστεί από τους ασφαλισμένους), ασφαλιζόμενοι – παρεχόμενα ξένα κεφάλαια (μη αμειβόμενων απλήρωτων καθαρών απωλειών, μη αμειβόμενων προσαρμοσμένων στην απώλεια εξόδων και μη δεδουλευμένων αποθεματικών ασφαλιστρών – στοιχεία τα οποία συνδέονταν με τη φερεγγυότητα). Ως εκροές χρησιμοποιήθηκαν ο δείκτης ROI (καθαρό εισόδημα από επενδύσεις άνω το μέσου όρου του ποσού των επενδυθέντων περιουσιακών στοιχείων και μετρητών του εκάστοτε έτους), τα ρευστά διαθέσιμα (άθροισμα μετρητών, επενδυθέντων περιουσιακών στοιχείων, τα ασφάλιστρα που δίνονταν με δόσεις και δεν είχαν λήξει ακόμα και τα δεδουλευμένα έσοδα από επενδύσεις μείον τα ακίνητα που υπερέβαιναν το 5% των υποχρεώσεων και επενδύσεων των θυγατρικών εταιριών της εκάστοτε επιχείρησης) και τα σκορ φερεγγυότητας (προβλεπόμενες πιθανότητες φερεγγυότητας που λαμβάνονταν για κάθε χρόνο με βάση ένα μοντέλο λογιστικής παλινδρόμησης – μια τριετή πρόβλεψη για την αποτυχία της εταιρίας για κάθε έτος).

Πίνακας 5: Συγκεντρωτικός Πίνακας Εμφάνισης Εκροών – Εισροών που Επιλέχθηκαν και Αποτελεσμάτων Αποδοτικότητας

Συγγραφείς	Εισροές	Εκροές	Αποτελέσματα
Eling & Luhn (2010)	<ul style="list-style-type: none"> Αμοιβές εργασίας (εντός επιχείρησης και πρακτόρων) Κόστος κεφαλαίου Έξοδα επιχειρηματικών υπηρεσιών 	<ul style="list-style-type: none"> Παρούσα αξία απαιτήσεων (για ασφαλίσεις περιουσίας – αστικής ευθύνης) Καθαρές πραγματοποιηθείσες παροχές (για ασφαλίσεις ζωής) 	(Η συγκεκριμένη έρευνα παρουσιάζει αποτελέσματα μόνο επιλογής εισροών/ εκροών με βάση 95 έρευνες)
Cummins & Rubio-Misas (2006)	<ul style="list-style-type: none"> Αμοιβές εργασίας Έξοδα επιχειρηματικών υπηρεσιών (υλικά και κόστος φυσικού κεφαλαίου) Κόστος ιδίων κεφαλαίων Κόστος ξένων κεφαλαίων 	<ul style="list-style-type: none"> Πραγματοποιηθείσες απώλειες Πραγματική αξία αποθεμάτων για πρωτασφαλίσεις Πραγματική αξία αποθεμάτων για αντασφαλίσεις Πραγματική αξία επενδυθέντων περιουσιακών στοιχείων 	<ul style="list-style-type: none"> Αποδοτικότητα Κόστους: 17,4% Καθαρή Τεχνική Αποδοτικότητα: 46,7% Διανεμητική Αποδοτικότητα: 44,6% Αποδοτικότητα Κλίμακας: 86,1%
Ubl (2010)	<ul style="list-style-type: none"> Αμοιβές εργασίας (μέσος μηνιαίος μισθός εργαζομένου) Έξοδα επιχειρηματικών υπηρεσιών (κόστος κτήσης με βάση ένα δείκτη τιμής) Κόστος ιδίων κεφαλαίων 	<ul style="list-style-type: none"> Έσοδα από ακαθάριστα ασφάλιστρα 	<ul style="list-style-type: none"> Τεχνική Αποδοτικότητα για Αμοιβαίες Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις: 71,5% (για όλες), 76,7% (για υποομάδες), Τεχνική Αποδοτικότητα για Δημόσιες Εταιρίες: 70,3%, (για όλες), 91,5% (για υποομάδες), Τεχνική Αποδοτικότητα για Μετοχικές Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις: 73% (για όλες), 74,5% (για υποομάδες) Διανεμητική Αποδοτικότητα για Αμοιβαίες Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις: 50,5% (για όλες), 46,9% (για υποομάδες), Διανεμητική Αποδοτικότητα για Δημόσιες Εταιρίες: 49,1%, (για όλες), 80,5% (για υποομάδες), Διανεμητική Αποδοτικότητα για Μετοχικές Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις: 53,6% (για όλες), 50,5% (για υποομάδες)

	<ul style="list-style-type: none"> Κόστος ξένων κεφαλαίων 	<ul style="list-style-type: none"> Καθαρό εισόδημα 	<ul style="list-style-type: none"> Αποδοτικότητα Κόστους για Αμοιβαίες Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις: 36% (για όλες), 36,1% (για υποομάδες), Αποδοτικότητα Κόστους για Δημόσιες Εταιρίες: 35,3%, (για όλες), 74% (για υποομάδες), Αποδοτικότητα Κόστους για Μετοχικές Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις: 39,1% (για όλες), 38% (για υποομάδες)
Worthington & Hurley (2002)	<ul style="list-style-type: none"> Έξοδα εργασίας Έξοδα τεχνολογίας πληροφοριών Έξοδα για εγκαταστάσεις, εξαρτήματα, έπιπλα, εξοπλισμό Κόστος χρηματοοικονομικού κεφαλαίου 	<ul style="list-style-type: none"> Καθαρά έσοδα από ασφάλιστρα για ασφάλιση στέγασης, μεταφορών, αστικής ευθύνης και άλλα είδη ασφαλίσεων Έσοδα από επενδύσεις 	<p>Μέση Αποδοτικότητα: 53,4%</p>
Saad, et al., (2006)	<ul style="list-style-type: none"> Έξοδα Προμηθειών Διαχειριστικές δαπάνες 	<ul style="list-style-type: none"> Έσοδα από ασφάλιστρα Καθαρά έσοδα από επενδύσεις 	<ul style="list-style-type: none"> Μέση Αποδοτικότητα Ετών με CRS: 67,9% Μέση Αποδοτικότητα Ετών με VRS: 70,45%
Klumpes (2004)	<ul style="list-style-type: none"> Αμοιβές εργασίας Έξοδα επιχειρηματικών υπηρεσιών Κόστος Ιδίων κεφαλαίων Κόστος ξένων κεφαλαίων 	<ul style="list-style-type: none"> Έσοδα από ασφάλιστρα Επενδυτικά έσοδα 	<ul style="list-style-type: none"> Target Firms: Μέση Αποδοτικότητα Κόστους: 17%, Μέση Καθαρή Τεχνική Αποδοτικότητα: 37%, Μέση Διανεμητική Αποδοτικότητα: 56%, Μέση Αποδοτικότητα Κλίμακας: 80%, Μέση Τεχνική Αποδοτικότητα: 30%, Μέση Αποδοτικότητα Εσόδων: 5% Non- Target Firms: Μέση Αποδοτικότητα Κόστους: 15%, Μέση Καθαρή Τεχνική Αποδοτικότητα: 35%, Μέση Διανεμητική Αποδοτικότητα: 55%, Μέση Αποδοτικότητα Κλίμακας: 77%, Μέση Τεχνική Αποδοτικότητα: 27%, Μέση Αποδοτικότητα Εσόδων: 5% Acquiring Firms: Μέση Αποδοτικότητα Κόστους: 17%, Μέση Καθαρή Τεχνική Αποδοτικότητα: 38%, Μέση Διανεμητική Αποδοτικότητα: 59%, Μέση Αποδοτικότητα Κλίμακας: 81%, Μέση Τεχνική Αποδοτικότητα: 28%, Μέση Αποδοτικότητα Εσόδων: 5% Non - Acquiring Firms: Μέση Αποδοτικότητα Κόστους: 15%, Μέση Καθαρή Τεχνική Αποδοτικότητα: 35%, Μέση Διανεμητική Αποδοτικότητα: 55%, Μέση Αποδοτικότητα Κλίμακας: 77%, Μέση Τεχνική Αποδοτικότητα: 27%, Μέση Αποδοτικότητα Εσόδων: 5%
Wang (2010)	<ul style="list-style-type: none"> Συνολικά λειτουργικά έξοδα Κόστος χρέους Έξοδα περιουσιακών στοιχείων Έξοδα υποχρεώσεων Έξοδα με βάση τον αριθμό των εργαζομένων 	<ul style="list-style-type: none"> Καθαρό εισόδημα Έσοδα Κέρδη ανά μετοχή Κεφαλαιοποίηση αγοράς 	<ul style="list-style-type: none"> Μέση Αποδοτικότητα 2007: 95,56% Μέση Αποδοτικότητα 2008: 89,88%
Harton (2010)	<ul style="list-style-type: none"> Λειτουργικά έξοδα 	<ul style="list-style-type: none"> Έσοδα από μεταβολή της αξίας των ασφαλιστρών των ήδη παρουσών εταιριών ως "proxy" για τις νεοσυσταζόμενες Έσοδα από υφιστάμενα ασφάλιστρα 	<p>Δραστηριότητες Συμβούλων:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μέση Εσωτερική Αποδοτικότητα (χωρίς κόστη προμηθειών): 74,75% Μέση Συνολική Αποδοτικότητα (με κόστη προμηθειών): 89,375% <p>Δραστηριότητες Ιδρύματος:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μέση Εσωτερική Αποδοτικότητα (χωρίς κόστη προμηθειών): 68,2%
Barros & Obijiaku (2007)	<ul style="list-style-type: none"> Κόστος συνολικού κεφαλαίου Συνολικά λειτουργικά έξοδα Έξοδα συνολικών επενδύσεων Έξοδα με βάση τον αριθμό των εργαζομένων 	<ul style="list-style-type: none"> Στοιχεία από το λογαριασμό κερδών/ζημιών Καθαρά ασφάλιστρα Έσοδα από εισπραχθέντες απαιτήσεις Έσοδα από εκκρεμείς απαιτήσεις Επενδυτικά έσοδα 	<ul style="list-style-type: none"> Μέση Τεχνική Αποδοτικότητα, CRS, CCR DEA Model: 94,6% Μέση Τεχνική Αποδοτικότητα, VRS, BCC DEA Model: 100% Μέση Αποδοτικότητα Κλίμακας: 94,6%
Delhaussse et al., (1995)	<ul style="list-style-type: none"> Έξοδα εργασίας Διάφορες δαπάνες (αγορά εξοπλισμού, ανάλωση παγίου κεφαλαίου, προμήθειες) 	<ul style="list-style-type: none"> Έσοδα από ακαθάριστα ασφάλιστρα 	<ul style="list-style-type: none"> Μέση Αποδοτικότητα Βελγικών Επιχειρήσεων: 43,1% Μέση Αποδοτικότητα Γαλλικών Επιχειρήσεων: 52,7% Μέση Αποδοτικότητα Συγχωνευμένων Επιχειρήσεων: 44,7%
Noulas, et al., (2001)	<ul style="list-style-type: none"> Άμεσο κόστος (αποζημιώσεις + έξοδα παραγωγής των προϊόντων) Έμμεσο κόστος (μισθούς και άλλα έξοδα) 	<ul style="list-style-type: none"> Έσοδα από ασφάλιστρα Έσοδα από επενδυτικές δραστηριότητες 	<ul style="list-style-type: none"> Μέση Αποδοτικότητα Ασφαλιστικού Κλάδου: 64,69%
Huang, Hsiao, & Lai (2007)	<ul style="list-style-type: none"> Δαπάνες προσωπικού ανά εργαζόμενο Κόστος κεφαλαίου (δείκτης χρέους) 	<ul style="list-style-type: none"> Έσοδα από ασφάλιστρα ισόβιας ασφάλισης Έσοδα από ασφάλιστρα ασφάλισης υγείας & ατυχημάτων Έσοδα από ασφάλιστρα του ομαδικού 	<ul style="list-style-type: none"> Μέση Τεχνική Αποδοτικότητα: 62,24% Μέση Διανεμητική Αποδοτικότητα: 74,57% Μέση Αποδοτικότητα Κόστους: 47,18%

<p>Cummin, Tennyson & Weiss (1998)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Αμοιβές προσωπικού εντός της επιχείρησης Αμοιβές πρακτόρων Έξοδα επιχειρηματικών υπηρεσιών + κόστος «φυσικού» κεφαλαίου Κόστος χρηματοοικονομικού κεφαλαίου 	<p>ασφαλιστηρίου</p> <ul style="list-style-type: none"> Έσοδα απαιτήσεων Παράγοντας εκροής: Άθροισμα παροχών που πραγματοποιήθηκαν και προσθηκών στα αποθεματικά για κατηγορίες: <ul style="list-style-type: none"> i. Ατομικές ασφαλίσσεις ζωής ii. Ατομικές προσόδους iii. Ομαδικές προσόδους iv. Ασφαλίσσεις υγείας και ατυχήματος <p>(τιμή εκροής: άθροισμα των ασφαλιστρών και των κατανεμημένων επενδυτικών εσόδων μείον την εκροή για κάθε τομέα δραστηριότητας δια την εκροή)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Μέση Αποδοτικότητα Κόστους: 35,78% Μέση Καθαρή Τεχνική Αποδοτικότητα: 63,37% Μέση Διανεμητική Αποδοτικότητα: 64,14% Μέση Αποδοτικότητα Κλίμακας: 89,47% Μέση Τεχνική Αποδοτικότητα: 56,94% Μέση Αποδοτικότητα Εσόδων: 33,70%
<p>Wang, Jeng, & Peng (2007)</p>	<p>Για τις ασφαλίσσεις ζωής:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αμοιβές προσωπικού εντός της επιχείρησης – έξοδα εργασίας ανά εργαζόμενο πλήρης απασχόλησης Αμοιβές πρακτόρων – έξοδα προμηθειών ανά άτομο Γενικά ασφαλιστικά έξοδα (επιχειρηματικών υπηρεσιών και κόστους «φυσικού κεφαλαίου) Κόστος κεφαλαίου (δείκτης χρέους) <p>Για τις ασφαλίσσεις περιουσίας – αστικής ευθύνης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Άθροισμα αμοιβών προσωπικού και πρακτόρων Γενικά ασφαλιστικά έξοδα (επιχειρηματικών υπηρεσιών και κόστους «φυσικού κεφαλαίου) Κόστος ιδίων κεφαλαίων Κόστος ξένων κεφαλαίων 	<p>Παράγοντες εισροής ασφαλίσεων ζωής:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αποπληρωμές παροχών για κατηγορίες: <ul style="list-style-type: none"> i. Ατομική ασφάλιση ζωής ii. Ασφάλιση προσωπικού ατυχήματος iii. Ατομική ασφάλιση υγείας iv. Ομαδική ασφάλιση Προσθήκες στα αποθεματικά <p>Παράγοντες εισροής ασφαλίσεων περιουσίας – αστικής ευθύνης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ζημίες που πραγματοποιήθηκαν Έσοδα από επενδυθέντα περιουσιακά στοιχεία 	<p>Ασφαλίσσεις ζωής:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μέση Αποδοτικότητα Κόστους: 71,6% Μέση Διανεμητική Αποδοτικότητα: 78,9% Μέση Τεχνική Αποδοτικότητα: 87,1% <p>Ασφαλίσσεις περιουσίας – αστικής ευθύνης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μέση Αποδοτικότητα Κόστους: 71,9% Μέση Διανεμητική Αποδοτικότητα: 75,7% Μέση Τεχνική Αποδοτικότητα: 93,9%
<p>Barros, Caporale & Nektarios (2008)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Κόστη εργασίας Κόστος κεφαλαίου που χρησιμοποιήθηκε στην παραγωγή (κόστη εκτός κόστους εργασίας/ασφάλιστρα) Κόστος ιδίων κεφαλαίων (με βάση ρυθμό αύξησης των ιδίων κεφαλαίων) 	<p>Παράγοντες εκροών:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μεταβολές στα συνολικά αποθεματικά Αποτέλεσμα καθαρής επένδυσης Ζημίες που πραγματοποιήθηκαν (ενώ για ασφαλίσσεις ζωής ισούται με τις παροχές + τις μεταβολές αποθεματικών) 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάλυση Stochastic Frontier: Μέση Αποδοτικότητα: 86,7% Latent Class Model: Μέση Αποδοτικότητα: 88,6%
<p>Hardwick, Adams, & Hong (2003)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Αμοιβές εργασίας (μέσος όρος ποσοστού μισθών εργαζομένων σε τραπεζικές, χρηματοοικονομικές, ασφαλιστικές και leasing υπηρεσίες των επιχειρήσεων με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο) Κόστος κεφαλαίου (συνολικά έξοδα κεφαλαίου/τιμή κεφαλαίου) 	<p>Παράγοντες εκροών:</p> <ul style="list-style-type: none"> Παροχές που πραγματοποιήθηκαν για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής Παροχές που πραγματοποιήθηκαν για συντάξεις Παροχές που πραγματοποιήθηκαν για την ισόβια ασφάλιση ζωής και λοιπών πολιτικών Προσθήκες στα αποθεματικά 	<ul style="list-style-type: none"> Μέση Αποδοτικότητα Κόστους: 46% Μέση Διανεμητική Αποδοτικότητα: 71% Μέση Τεχνική Αποδοτικότητα: 65%
<p>Brockett, et al., (2005)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Κόστος πλεονάματος ιδίων κεφαλαίων (ποσοστό ιδίων κεφαλαίων πέραν αυτών για την κάλυψη των υποχρεώσεων) Μεταβολές κεφαλαίου και πλεονάματος (καθαρό εισόδημα, καθαρές πραγματοποιηθέντες ζημίες ή κέρδη, μεταβολή αποθεματικών πέραν του τακτικού αποθεματικού κ.ά.) Κόστος ξένων κεφαλαίων Έξοδα επενδύσεων και underwriting 	<p>Παράγοντες εκροών:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ποσοστό της απόδοσης των επενδύσεων (rate of Return On Investment – ROI) Δείκτη ρευστότητας προς υποχρεώσεις Βαθμολογίες (σκορ) φερεγγυότητας 	<ul style="list-style-type: none"> Ποσοστό Εταιριών που εμφάνιζαν αποδοτικότητα μεγαλύτερη από 99,9% το 1992: 58,6% Ποσοστό Εταιριών που εμφάνιζαν αποδοτικότητα μεγαλύτερη από 99,9% το 1992: 76,2%
<p>Leverly & Grace (2010)</p>	<p>Με βάση την προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας (παράγοντες εκροών):</p> <ul style="list-style-type: none"> Αμοιβές διοικητικής εργασίας (άθροισμα μισθών, φόρων μισθωτών υπηρεσιών και σχέσεων εργαζομένων διαιρεμένο με το μέσο εβδομαδιαίο μισθό) Εργασία πρακτόρων (άθροισμα καθαρών προμηθειών, αμοιβών μεσιτών και επιδομάτων υπαλλήλων διαιρεμένο με το σταθμισμένο μέσο εβδομαδιαίο μισθός των πρακτόρων) 	<p>Με βάση την προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> Πραγματικές απώλειες που προκλήθηκαν σε: <ul style="list-style-type: none"> i. short-tail personal lines 	<p>Με βάση την προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μέση Αποδοτικότητα Κόστους (λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα αξία των αποζημιώσεων): 38,2% Μέση Αποδοτικότητα Κόστους (λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη αξία των αποζημιώσεων): 35,1% Μέση Αποδοτικότητα Εσόδων (λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα αξία των αποζημιώσεων): 26,43% Μέση Αποδοτικότητα Εσόδων

<ul style="list-style-type: none"> • Έξοδα επιχειρηματικών υπηρεσιών (άθροισμα όλων των εξόδων εκτός των σχετικών με την εργασία διαιρεμένο με το μέσο εβδομαδιαίο μισθό για τις επιχειρηματικές υπηρεσίες) • Κόστος ιδίων κεφαλαίων (μέσος όρος ιδίων κεφαλαίων στην αρχή και το τέλος του έτους) • Κόστος ξένων κεφαλαίων (άθροισμα των πραγματικών απολειών αποθεματικών και πραγματικών μη δεδουλευμένων αποθεματικών ασφαλιστρών) <p>Με βάση την προσέγγιση της διαμεσολάβησης (παράγοντες εκροών):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έξοδα underwriting • Έξοδα επενδύσεων • Κόστος ξένων κεφαλαίων (άθροισμα μη αμειβόμενων απλήρωτων καθαρών απολειών, μη αμειβόμενων προσαρμοσμένων στην απόλεια εξόδων και μη δεδουλευμένων αποθεματικών ασφαλιστρών) • Κόστος ιδίων κεφαλαίων 	<ul style="list-style-type: none"> ii. short-tail commercial lines iii. long-tail personal lines iv. and long-tail commercial lines <ul style="list-style-type: none"> • Μέσος όρος επενδυθέντων περιουσιακών στοιχείων <p>Με βάση την προσέγγιση της διαμεσολάβησης (παράγοντες εκροών):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δείκτης ROI • Ρευστά διαθέσιμα • Σκορ φερεγγυότητας 	<p>(λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη αξία των αποζημιώσεων): 14,9%</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μέση Range – Adjusted Measure (RAM) (λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα αξία των αποζημιώσεων): 99,2% • Μέση Range – Adjusted Measure (RAM) (λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη αξία των αποζημιώσεων): 99,3% <p>Με βάση την προσέγγιση της διαμεσολάβησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μέση Καθαρή Τεχνική Αποδοτικότητα: 98,8% • Μέση Διανηματική Αποδοτικότητα: 98,9% • Μέση Range – Adjusted Measure (RAM): 96,36%
--	---	---

Συμπερασματικά, όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα, οι περισσότεροι αναλυτές που χρησιμοποιούν την προσέγγιση του μαθηματικού προγραμματισμού - DEA - υιοθετούν την προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας και λαμβάνουν υπόψη τις τρεις κύριες υπηρεσίες των ασφαλιστικών επιχειρήσεων σύμφωνα με αυτή προκειμένου να επιλέξουν και να υπολογίσουν τις εκροές (συντελεστές παραγωγής) που απαιτούνται. Επιπλέον, όπως φαίνεται από τις περισσότερες έρευνες, η κατάλληλη αντιπροσωπευτική εκροής της υπηρεσίας επιμερισμός και ανάληψη κινδύνων είναι είτε τα ασφάλιστρα ή οι επενδύσεις για λογαριασμό των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής και η καθαρή αξία των απολειών/ζημιών για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια περιουσίας – αστικής ευθύνης (κατά ζημιών). Ωστόσο, χρησιμοποιούνται και κάποια άλλα στοιχεία ως εκροές ανάλογα τόσο με τους διάφορους τύπους ασφάλισης όσο και με τη διαθεσιμότητα των δεδομένων.

Όσον αφορά στην επιλογή των εκροών, από την πλειοψηφία των ερευνών φαίνεται ότι οι αναλυτές χρησιμοποιούν τέσσερις βασικές εισροές: εργασία, επιχειρηματικές υπηρεσίες, ξένα κεφάλαια και ίδια κεφάλαια. Επειδή συνήθως δεν είναι διαθέσιμα τα δεδομένα για τις ώρες εργασίας του αριθμού των εργαζομένων, το καλύτερο μέσο υπολογισμού των δύο πρώτων εισροών φαίνεται να είναι ο μέσος εβδομαδιαίος/μηνιαίος μισθός ή κάποιοι δείκτες τιμών. Επιπροσθέτως, σε κάποιες έρευνες η εισροή επιχειρηματικές υπηρεσίες περιελάμβανε το φυσικό κεφάλαιο, τα υλικά και άλλες υπηρεσίες όπως η διαφήμιση ενώ η εισροή εργασία διακρινόταν σε αυτή που πραγματοποιούταν εντός της επιχείρησης και σε αυτή των πρακτόρων.

Σχεδόν σε όλες τις έρευνες οι εισροές ξένα κεφάλαια και ίδια κεφάλαια κρίνονται πολύ σημαντικές για τις οποίες πρέπει να υπολογίζονται ακριβείς και επαρκείς μετρήσεις του κόστους των κεφαλαίων.

5.3.3.2 Ένα παράδειγμα Εκτίμησης της Αποδοτικότητας της Διεθνούς Ασφαλιστικής Αγοράς

Οι Eling and Luhnen (2009) πραγματοποίησαν μια ανάλυση σε ένα ευρέως, διεθνώς σύνολο δεδομένων, το οποίο δεν είχε αποτελέσει αντικείμενο μελέτης της αποδοτικότητας μέχρι τότε, επεκτείνοντας υφιστάμενες συγκρίσεις μεταξύ των χωρών και συμπληρώνοντας αυτή τη βάση δεδομένων με αμερικανικά στοιχεία. Ως εκ τούτου, η ανάλυση αυτή μεταξύ των χωρών συμπεριλάμβανε μια πληθώρα στοιχείων και συγκεκριμένα 6462 ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έτη λειτουργίας τουλάχιστον 30 χρόνια από 36 χώρες (3522 από 36 χώρες συν 2940 από τις ΗΠΑ) συν μια εναπομένουσα κατηγορία «Άλλες», η οποία συμπεριελάμβανε επιχειρήσεις με 26.505 έτη λειτουργίας. Για αυτό το δείγμα πραγματοποιήθηκε ανάλυση DEA και SFA, προκειμένου να συλλεχτεί ένα ευρύ φάσμα στοιχείων για την αποδοτικότητα του διεθνούς ασφαλιστικού κλάδου. Επίσης, η περίοδος που πραγματοποιήθηκε η έρευνα αφορούσε τα έτη 2002 – 2006.

Ως εισροές, χρησιμοποιήθηκαν τα εξής τρία δεδομένα: κόστος εργασίας & επιχειρηματικών υπηρεσιών, κόστος ξένων κεφαλαίων, κόστος ιδίων κεφαλαίων ενώ ως εκροές χρησιμοποιήθηκαν οι απαιτήσεις συν τις προσθήκες σε αποθεματικά για τις ασφάλειες κατά ζημιών, οι παροχές (απαιτήσεις) συν τις προσθήκες σε αποθεματικά για τις ασφάλειες ζωής και οι επενδύσεις. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι υπήρχε μια σταθερή αύξηση της αποδοτικότητας στη διεθνή ασφαλιστική αγορά για τα έτη 2002 – 2006, αν και υπήρχαν μεγάλες διαφορές μεταξύ των χωρών. Η Δανία και η Ιαπωνία εμφάνιζαν τις πιο αποτελεσματικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις, ενώ οι Φιλιππίνες τις λιγότερο αποτελεσματικές.

Επιπροσθέτως, οι συγγραφείς ήταν οι πρώτοι που καθόρισαν την τεχνική αποδοτικότητα και την αποδοτικότητα κόστους για 12 χώρες. Μεταξύ αυτών, από την έρευνα φάνηκε ότι η Νορβηγία εμφανίζεται ως υψηλής απόδοσης χώρα ενώ οι Βραζιλία, Ινδονησία, Μεξικό, Πολωνία, Ρωσία και Νότια Αφρική έχουν σχετικά χαμηλή αποδοτικότητα. Γενικά, φάνηκε ότι οι αναπτυγμένες χώρες της Ασίας και της Ευρώπης κατά μέσο όρο εμφάνιζαν τα υψηλότερα σκορ αποδοτικότητας σε σύγκριση

με τις αναδυόμενες χώρες της αγοράς. Ωστόσο, από την έρευνα αναδείχθηκαν σημαντικές δυνατότητες βελτίωσης για τους ασφαλιστές που λειτουργούσαν στις τελευταίες. Τα αποτελέσματα αυτά συμφωνούσαν και με ένα μέρος της ασφαλιστικής βιβλιογραφίας αλλά και με προηγούμενες μελέτες για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.

Από την έρευνα φάνηκε επίσης ότι μια αμοιβαία ασφαλιστική επιχείρηση (mutual insurance company), δηλαδή μια επιχείρηση που δεν έχει μετόχους και ανήκει εξ' ολοκλήρου στους ασφαλισμένους της, είναι περισσότερο αποτελεσματική από μια μετοχική ασφαλιστική επιχείρηση (stock insurance company), δηλαδή μια επιχείρηση που ανήκει στους μετόχους της. Τα ίδια συμπεράσματα εμφανίζονται και σε άλλες έρευνες που σχετίζονται με διεθνείς συγκρίσεις. Ωστόσο, αμερικανικές έρευνες έχουν δείξει ότι οι μετοχικές ασφαλιστικές εταιρίες είναι συνήθως πιο αποδοτικές από τις αμοιβαίες. Γι' αυτό το λόγο, σύμφωνα με τους συγγραφείς απαιτείται περαιτέρω εξέταση του θέματος, προκειμένου να καθοριστεί η σχέση μεταξύ της οργανωτικής δομής και του βαθμού αποδοτικότητας στις διεθνείς ασφαλιστικές αγορές.

Τα αποτελέσματα και των δύο αναλύσεων (DEA, SFA) αλλά και οι οικονομικές γνώσεις που προέκυψαν από αυτές φάνηκε να είναι παρόμοια και για την αποδοτικότητα κόστους και για την τεχνική αποδοτικότητα. Αυτό φάνηκε να συμπίπτει και προηγούμενες, λίγες όμως, μελέτες που είχαν ως αντικείμενο τις πολλαπλές μεθοδολογίες αποτελεσματικού συνόρου. Επίσης, οι συγγραφείς τόνισαν ότι η διαφοροποίηση σε διαφορετικές επιχειρηματικές δραστηριότητες δεν ήταν πάντοτε μια καλύτερη στρατηγική σε σύγκριση με μια στρατηγική εστίασης σε μία δραστηριότητα και συνέστησαν την εξέταση των οικονομιών φάσματος¹⁴ (economies of scope) σε διεθνές επίπεδο προκειμένου να καθοριστεί ποια στρατηγική ήταν καλύτερη.

Πολλές μικρές ασφαλιστικές επιχειρήσεις εμφάνιζαν αυξανόμενες οικονομίες κλίμακας ενώ οι περισσότερες μεγάλες λειτουργούσαν κάτω από το καθεστώς των μειούμενων οικονομιών κλίμακας, γεγονός που υποδείκνυε ότι οι συγχωνεύσεις μπορεί να ενίσχυαν την αποδοτικότητα των μικρών ασφαλιστικών εταιριών. Επιπλέον, οι συγγραφείς και μελετητές πραγματοποίησαν μια ανάλυση, η οποία ονομάζεται «υπό

¹⁴ Οι οικονομίες φάσματος είναι εννοιολογικά παρόμοιες με τις οικονομίες κλίμακας. Αναφερόμενοι στον όρο «οικονομίες κλίμακας» για μια επιχείρηση σημαίνει ότι αυτή προσπαθεί να μειώσει το μέσο κόστος (κόστος ανά μονάδα) αυξάνοντας την «κλίμακα» της παραγωγής της για ένα μόνο τύπο προϊόντος. Ενώ, αναφερόμενοι στον όρο «οικονομίες φάσματος» για μια επιχείρηση σημαίνει ότι αυτή προσπαθεί να μειώσει το μέσο κόστος αυξάνοντας την «κλίμακα» της παραγωγής της σε δύο ή περισσότερα προϊόντα (http://en.wikipedia.org/wiki/Economies_of_scope).

συνθήκες ανάλυση του μέσου» (the conditional mean analysis), προκειμένου να απομόνωναν τον αντίκτυπο που είχαν οι διαφορετικές εταιρίες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των χωρών στην αποδοτικότητα. Πρόκειται για μια προσέγγιση, η οποία μοντελοποιούσε το μέσο όρο της αναποτελεσματικότητας, όπως προέκυπτε από την ανάλυση SFA και εξαρτιόταν από ειδικές μεταβλητές της κάθε χώρας και επιχείρησης.

Η ανάλυση αυτή επιβεβαίωσε τις διαφορές στην αποδοτικότητα όπως προέκυψαν από τα αποτελέσματα των αναλύσεων DEA και SFA. Σε γενικές γραμμές, φάνηκε ότι υπήρχε μια θετική σχέση μεταξύ της κεφαλαιοποίησης και του βαθμού αποδοτικότητας. Επίσης, το πλεονέκτημα της αποδοτικότητας για τις αμοιβαία ασφαλιστικές επιχειρήσεις υπήρχε όταν πραγματοποιήθηκε έλεγχος για τις επιπτώσεις στην εκάστοτε χώρα και για τα χαρακτηριστικά της εκάστοτε εταιρίας, όπως είναι η φερεγγυότητα ή το μέγεθος. Τέλος, φάνηκε ότι τα νομικά συστήματα δεν σχετίζονταν σημαντικά με την αποδοτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου.

5.4 Σύγκριση Παραμετρικών και Μη – Παραμετρικών Μεθοδολογιών Αποτελεσματικού Συνόρου

Και οι δύο κατηγορίες των μεθοδολογιών αποτελεσματικού συνόρου (οικονομική προσέγγιση – προσέγγιση μαθηματικού προγραμματισμού) παρουσιάζουν σημαντικά πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα και γι' αυτό δεν υπάρχει κάποια κοινή συναίνεση για το ποια προσέγγιση θεωρείται καλύτερη. Σχετικά με τις παραμετρικές μεθόδους, παρουσιάζουν το μειονέκτημα ότι απαιτούν ισχυρές υποθέσεις για τον προσδιορισμό της μορφής του αποτελεσματικού συνόρου. Πιο συγκεκριμένα, προϋποθέτει μια μορφή συνάρτησης και ως εκ τούτου αναμένει κάποια υποκείμενη οικονομική συμπεριφορά, η οποία μπορεί να μην είναι εύλογη (Eling & Luhnen, 2010). Αντίθετα, οι μη – παραμετρικές μέθοδοι έχουν το πλεονέκτημα ότι απαιτείται λιγότερη δομή για το αποτελεσματικό σύνορο. Ωστόσο, σε σύγκριση με τις πρώτες έχουν το μειονέκτημα ότι δεν λαμβάνουν υπόψη το τυχαίο λάθος.

5.5 Σύγκριση Ανάλυσης της Επίδοσης μέσω Χρηματοοικονομικών Δεικτών (Ratio), Αριθμοδεικτών (Index Numbers) και Μεθόδων Αποτελεσματικού Συνόρου (Frontier Methods)

Η χρηματοοικονομική ανάλυση μέσω των δεικτών αποτελεί μια παραδοσιακή μέθοδο εξέτασης της επίδοσης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αλλά και σύγκρισης τους με τον υπόλοιπο κλάδο στον οποίο ανήκουν. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, οι πιο ευρέως χρησιμοποιούμενοι δείκτες είναι οι ρευστότητας (liquidity), μόχλευσης (leverage), κερδοφορίας (profitability) και δραστηριότητας (activity) (Ibiwoye, 2010). Οι δείκτες ρευστότητας εμφανίζουν την ικανότητα της επιχείρησης να ανταπεξέλθει στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, δηλαδή να κατέχει επαρκή ρευστά διαθέσιμα. Παρόλο που αυτοί οι δείκτες αποτελούν μια καλή ένδειξη για τη ρευστότητα, δεν εξετάζουν την ποιότητα των ρευστών διαθεσίμων. Οι δείκτες μόχλευσης εμφανίζουν το μέγεθος της συνολικής επιβάρυνσης – χρέος που έχει η επιχείρηση ενώ οι δείκτες κερδοφορίας εμφανίζουν την επιτυχία της επιχείρησης να κερδίζουν μια καθαρή απόδοση των λειτουργιών τους. Τέλος, οι δείκτες δραστηριότητας, εμφανίζουν την ένταση με την οποία μια επιχείρηση χρησιμοποιεί τα περιουσιακά της στοιχεία για τη δημιουργία πωλήσεων.

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα της χρηματοοικονομικής ανάλυσης μέσω δεικτών είναι η δυνατότητα μέτρησης της σχέσης ανάμεσα σε δύο αριθμούς από τις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων. Επιπλέον, χρησιμοποιώντας τους δείκτες αυτούς είναι δυνατό να παρατηρηθούν, να προσδιορισθούν και πιθανό να αποτραπούν κάποιες μη φυσιολογικές, μεταβαλλόμενες τάσεις (Ibiwoye, 2010). Ωστόσο, η μονομεταβλητή φύση αυτής της ανάλυσης αποτελεί ένα από το σημαντικότερο περιορισμό αυτής της μεθόδου εξέτασης της επίδοσης. Επίσης, οι δείκτες παρέχουν μικρή βοήθεια σχετικά με την εξέταση των αποτελεσμάτων των οικονομικών κλίμακας, τον προσδιορισμό των πολιτικών για τη συγκριτική αξιολόγηση και της εκτίμησης του συνόλου των μέτρων υπολογισμού της επίδοσης των επιχειρήσεων.

Όσον αφορά στους αριθμοδείκτες τιμής, και σύμφωνα με τον ΟΕCE η παραγωγικότητα παραδοσιακά μετράται ως ένας ποσοτικός δείκτης των εκροών υπέρ ενός ποσοτικού δείκτη εισροών. Αναφέρει επίσης ότι οι δείκτες απαιτούνται ως αποτέλεσμα της ετερογένειας των προϊόντων/υπηρεσιών, η οποία δεν επιτρέπει την

απλή άθροιση των μονάδων των διαφορετικών ειδών των εμπορευμάτων (Ibiwoye, 2010). Για να επιτευχθεί αυτό, γίνεται συνήθως προσφυγή σε έναν από τους τέσσερις ακόλουθους δείκτες: Paasche, Laspeyres, Fisher and Tornqvist. Όταν κατασκευάζονται οι δείκτες παραγωγής, δεν είναι άμεσα εμφανές ποια διαδικασία στάθμισης θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό των βαρών των εισροών και εκροών στη διαμόρφωση της ποσότητας των εισροών – εκροών και σε ποια βάση πρέπει να επιλεγεί η δομή της στάθμισης αυτής.

Συμπερασματικά, η χρήση των χρηματοοικονομικών δεικτών και των αριθμοδεικτών είναι ένας σχετικά εύκολος τρόπος υπολογισμού της επίδοσης. Ωστόσο, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, η χρήση αυτών επιτρέπει μόνο τη σύγκριση μεταξύ των χρηματοοικονομικών δεικτών ή των αριθμοδεικτών με άλλους του κλάδου σε μια στιγμή στο χρόνο (Ibiwoye, 2010). Αντίθετα, μέσω των μεθοδολογιών του αποτελεσματικού συνόρου και κατ' επέκταση της DEA εξετάζονται όλες οι εισροές και εκροές ταυτόχρονα με αποτέλεσμα να μπορεί να προσδιορισθεί κατά πόσο μια επιχείρηση μπορεί να παράγει το ίδιο επίπεδο εκροών με λιγότερες εισροές ή υψηλότερα επίπεδα εκροών με τις ίδιες εισροές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΈΡΕΥΝΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ 4ΕΤΙΑ (2006-2009)

6.1 Εισαγωγή

Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι η διερεύνηση του βαθμού αποδοτικότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων – ζωής, κατά ζημιών και μικτών – που έχουν έδρα στην Ελλάδα για την 4ετία 2006 – 2009. Για τη επίτευξη αυτής της έρευνας χρησιμοποιήθηκε μια από τις μεθοδολογίες αποτελεσματικού συνόρου και πιο συγκεκριμένα το μοντέλο του γραμμικού προγραμματισμού DEA. Επιπλέον, ο υπολογισμός του βαθμού αποδοτικότητας με βάση τη DEA πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια του προγράμματος IDEAs (το οποίο αναπτύχθηκε από το 1 Consulting, Massachusetts). Η ανάλυση DEA εφαρμόστηκε ξεχωριστά για τις ασφαλίσεις ζωής, ασφαλίσεις ζημιών και μικτές ασφαλίσεις. Πιο συγκεκριμένα, διακρίνονται δύο προσεγγίσεις ανάλυσης του ασφαλιστικού κλάδου. Σύμφωνα με την πρώτη εξετάζεται ο ασφαλιστικός κλάδος της Ελλάδας, ο οποίος συμπεριλαμβάνει τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής, κατά ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων, κατά ζημιών¹⁵, μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (ζωής – ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων) ενώ σύμφωνα με τη δεύτερη, ο ασφαλιστικός κλάδος συμπεριλαμβάνει τις ίδιες διακρίσεις ασφαλιστικών επιχειρήσεων με τη διαφορά ότι για τις μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις πραγματοποιείται ξεχωριστή ανάλυση DEA για τους κλάδους ζωής & ζημιών και ξεχωριστή για τον κλάδο αστικής ευθύνης οχημάτων. Ο λόγος για τον οποίο διακρίνονται αυτές οι δύο προσεγγίσεις είναι για να ελεγχθεί αν υπάρχει σχέση μεταξύ του βαθμού αποδοτικότητας και του μεγέθους των εισροών/εκροών που

¹⁵ Ο λόγος αυτού του διαχωρισμού είναι ότι ο κλάδος αστικής ευθύνης οχημάτων αποτελεί μια πολύ σημαντική δραστηριότητα των ασφαλιστικών εταιριών και συνεπώς ένα αρκετά μεγάλο μέρος των εσόδων/εξόδων τους προέρχεται από τη λειτουργία αυτού. Αυτό φαίνεται και από τα Δελτία Ιδιωτικής Ασφάλισης, όπως ελήφθησαν από την ΕΠ.Ε.Ι.Α., όπου τα οικονομικά αποτελέσματα του κλάδου αστικής ευθύνης εμφανίζονται ξεχωριστά. Ως εκ τούτου, κρίθηκε σημαντικός αυτός ο διαχωρισμός έτσι ώστε να υπάρχει περισσότερη ομοιομορφία στη σύγκριση των εταιριών.

χρησιμοποιούνται. Επιπλέον, η ανάλυση DEA πραγματοποιείται δύο φορές (δύο εκτιμήσεις) για κάθε προαναφερόμενη κατηγορία με τη μόνη διαφορά ότι στη μεν πρώτη στα έξοδα/εισροές των ασφαλιστικών επιχειρήσεων συμπεριλαμβάνονται οι προμήθειες παραγωγής ενώ στη δε δεύτερη τα λειτουργικά έξοδα (άθροισμα προμηθειών παραγωγής και άλλων συναφών εξόδων). Σκοπός αυτού είναι η σύγκριση των αποτελεσμάτων προκειμένου να διαφανεί αν προσδίδουν παρόμοια συμπεράσματα.

6.2 Δείγμα

Τα δεδομένα για τη διεξαγωγή της έρευνας προήλθαν από τις οικονομικές καταστάσεις και πιο συγκεκριμένα από τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων για την περίοδο 2006 – 2009, όπως ελήφθησαν από τα Δελτία Ιδιωτικής Ασφάλισης – Οικονομικά Αποτελέσματα Χρήσης της ΕΠ.Ε.Ι.Α. στην επίσημη ιστοσελίδα της Τράπεζας Της Ελλάδος. Το δείγμα περιλαμβάνει 61 ασφαλιστικές επιχειρήσεις (εκ των οποίων οι 15 ασκούσαν τον κλάδο ασφάλισης ζωής, οι 35 τον κλάδο ασφάλισης κατά ζημιών και οι υπόλοιπες 11 ασκούσαν μικτές ασφαλίσεις) για το έτος 2006, 61 ασφαλιστικές επιχειρήσεις (εκ των οποίων οι 13 ασκούσαν τον κλάδο ασφαλίσεις ζωής, οι 36 τον κλάδο ασφάλισης κατά ζημιών και οι υπόλοιπες 12 ασκούσαν μικτές ασφαλίσεις) για το έτος 2007, 63 ασφαλιστικές επιχειρήσεις (εκ των οποίων οι 14 ασκούσαν τον κλάδο ασφάλισης ζωής, οι 36 τον κλάδο κατά ζημιών και οι υπόλοιπες 13 ασκούσαν μικτές ασφαλίσεις) για το έτος 2008 και 55 ασφαλιστικές επιχειρήσεις για το έτος 2009 (εκ των οποίων οι 14 ασκούσαν τον κλάδο ασφάλισης ζωής, οι 30 τον κλάδο κατά ζημιών και οι υπόλοιπες 11 ασκούσαν μικτές ασφαλίσεις). Οι πίνακες που εμφανίζουν τις ασφαλιστικές εταιρίες κατά κλάδο και κατ' έτος βρίσκονται στο Παράρτημα της παρούσας εργασίας. Επιπλέον, την ίδια χρονική περίοδο στην Ελλάδα ασκούσαν δραστηριότητα και 17 εγκατεστημένα υποκαταστήματα ασφαλιστικών επιχειρήσεων με έδρα εκτός Ελλάδος για το έτος 2006, 17 για το έτος 2007, 20 για το έτος 2008 και 20 για το έτος 2009, τα οποία δεν συμπεριλήφθηκαν στην ανάλυση DEA.

6.3 Διαδικασία Ανάλυσης

6.3.1 .Επιλογή Παραγόντων Εκροών – Εισροών

Όπως φάνηκε και από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, η επιλογή και μέτρηση των εισροών – εκροών αποτελεί μια δύσκολη δουλειά και θα πρέπει να γίνεται πολύ προσεκτικά έτσι ώστε να παρέχεται μια αξιόπιστη βαθμολογία της αποδοτικότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και γενικότερα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Η παρούσα ανάλυση ενστερνίζεται την υπόθεση της μεγιστοποίησης των κερδών εκ μέρους των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Επιπλέον, καθορίστηκαν οι εκροές ως έσοδα και οι εισροές ως έξοδα και η επιλογή τους έγινε με βάση την προσέγγιση της προστιθέμενης αξίας. Ωστόσο, η επιλογή των εκροών/εισροών βασίστηκε τόσο στην ελληνική πραγματικότητα όσο και στη διαδικασία που ακολουθούν οι Noulas et al. (2001) σε παρόμοια έρευνα τους. Τέλος, η μεθοδολογία DEA, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, πραγματοποιήθηκε δύο φορές. Πιο αναλυτικά:

Πρώτη Εκτίμηση:

A. Για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζώης λήφθηκαν υπόψη:

1. Outputs (Έσοδα):

- Καθαρά Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα και Δικαιώματα (Net Earned Premiums plus Contract Fees)
- Έσοδα Επενδύσεων (Investment Income)

2. Inputs (Έξοδα):

- Καθαρές Πληρωθείσες Αποζημιώσεις (Net Claims Paid)
- Προμήθειες Παραγωγής (Acquisition Costs)
- Έξοδα Επενδύσεων (Investment Charges)

B. Για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά ζημιών (συμπεριλαμβανομένης της αστικής ευθύνης οχημάτων) λήφθηκαν υπόψη:

1. Outputs (Έσοδα):

- Καθαρά Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα και Δικαιώματα (Net Earned Premiums plus Contract Fees) – για ασφαλίσεις κατά διαφόρων ζημιών
- Καθαρά Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα και Δικαιώματα (Net Earned Premiums plus Contract Fees) – για ασφαλίσεις αστικής ευθύνης οχημάτων

- Έσοδα Επενδύσεων (Investment Income) – για ασφαλίσεις κατά διαφόρων ζημιών
- Έσοδα Επενδύσεων (Investment Income) – για ασφαλίσεις αστικής ευθύνης οχημάτων

2. Inputs (Εξοδα):

- Καθαρές Πληρωθείσες Αποζημιώσεις (Net Claims Paid) – για ασφαλίσεις κατά διαφόρων ζημιών
- Καθαρές Πληρωθείσες Αποζημιώσεις (Net Claims Paid) – για ασφαλίσεις αστικής ευθύνης οχημάτων
- Προμήθειες Παραγωγής (Acquisition Costs) – για ασφαλίσεις κατά διαφόρων ζημιών
- Προμήθειες Παραγωγής (Acquisition Costs) – για ασφαλίσεις αστικής ευθύνης οχημάτων
- Έξοδα Επενδύσεων (Investment Charges) – για ασφαλίσεις κατά διαφόρων ζημιών
- Έξοδα Επενδύσεων (Investment Charges) – για ασφαλίσεις αστικής ευθύνης οχημάτων

B1. Για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά ζημιών λήφθηκαν υπόψη:

1. Outputs (Έσοδα):

- Καθαρά Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα και Δικαιώματα (Net Earned Premiums plus Contract Fees)
- Έσοδα Επενδύσεων (Investment Income)

2. Inputs (Εξοδα):

- Καθαρές Πληρωθείσες Αποζημιώσεις (Net Claims Paid)
- Προμήθειες Παραγωγής (Acquisition Costs)
- Έξοδα Επενδύσεων (Investment Charges)

Γ. Ενώ για τις μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (ζωής – ζημιών – αστικής ευθύνης) λήφθηκαν υπόψη:

1. Outputs (Έσοδα):

- Καθαρά Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Ζωής
- Καθαρά Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων κατά Ζημιών

- Καθαρά Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα και Δικαιώματα (Net Earned Premiums plus Contract Fees) Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Αστικής Ευθύνης Οχημάτων
- Έσοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Ζωής
- Έσοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων κατά Ζημιών
- Έσοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Αστικής Ευθύνης Οχημάτων

2. Inputs (Έξοδα):

- Καθαρές Πληρωθείσες Αποζημιώσεις Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Ζωής
- Καθαρές Πληρωθείσες Αποζημιώσεις Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων κατά Ζημιών
- Καθαρές Πληρωθείσες Αποζημιώσεις Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Αστικής Ευθύνης Οχημάτων
- Προμήθειες Παραγωγής (Acquisition Costs) Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Ζωής
- Προμήθειες Παραγωγής (Acquisition Costs) Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων κατά Ζημιών
- Προμήθειες Παραγωγής (Acquisition Costs) Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Αστικής Ευθύνης Οχημάτων
- Έξοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Ζωής
- Έξοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων κατά Ζημιών
- Έξοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Αστικής Ευθύνης Οχημάτων

Δ1. Για τις μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (ζωής – ζημιών) λήφθηκαν υπόψη:

1. Outputs (Έσοδα):

- Καθαρά Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Ζωής
- Καθαρά Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων κατά Ζημιών
- Έσοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Ζωής
- Έσοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων κατά Ζημιών

2. Inputs (Έξοδα):

- Καθαρές Πληρωθείσες Αποζημιώσεις Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Ζωής

- Καθαρές Πληρωθείσες Αποζημιώσεις Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων κατά Ζημιών
- Προμήθειες Παραγωγής (Acquisition Costs) Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Ζωής
- Προμήθειες Παραγωγής (Acquisition Costs) Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων κατά Ζημιών
- Έξοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Ζωής
- Έξοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων κατά Ζημιών

Δ2. Για τις μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (αστικής ευθύνης μόνο) λήφθηκαν υπόψη:

1. Outputs (Έσοδα):

- Καθαρά Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Αστικής Ευθύνης Οχημάτων
- Έσοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Αστικής Ευθύνης Οχημάτων

2. Inputs (Έξοδα):

- Καθαρές Πληρωθείσες Αποζημιώσεις Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Αστικής Ευθύνης Οχημάτων
- Προμήθειες Παραγωγής (Acquisition Costs) Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Αστικής Ευθύνης Οχημάτων
- Έξοδα Επενδύσεων Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Αστικής Ευθύνης Οχημάτων

Δεύτερη Εκτίμηση:

Οι εκροές και οι εισροές της κάθε κατηγορίας ασφαλιστικής επιχείρησης είναι οι ίδιες, με τη μόνη διαφορά ότι στη θέση των εξόδων προμηθειών παραγωγής χρησιμοποιήθηκαν τα λειτουργικά έξοδα (άθροισμα προμηθειών παραγωγής και άλλων συναφών εξόδων).

6.3.2 Πρόγραμμα IDEAs

Προκειμένου να εκτιμηθούν οι βαθμοί (σκορ) αποτελεσματικότητας χρησιμοποιήθηκε το υπολογιστικό πρόγραμμα IDEAs. Η ανάλυση DEA επιλέχθηκε να είναι «προσανατολισμένη» στην εκροή (input – oriented). Αυτό σημαίνει ότι οι βαθμοί αποδοτικότητας θα απαντούν στην ερώτηση: «Κατά πόσο θα πρέπει να μειωθούν οι

συντελεστές παραγωγής, κρατώντας σταθερά τα έσοδα (outputs), έτσι ώστε η επιχείρηση να γίνει αποτελεσματική;». Αντίθετα, η DEA «προσανατολισμένη» στην εισροή (output – oriented) σημαίνει ότι οι βαθμοί αποδοτικότητας θα απαντούν στην ερώτηση: «Κατά πόσο θα πρέπει να αυξηθούν αναλογικά τα έσοδα (outputs), κρατώντας σταθερούς τους συντελεστές παραγωγής (inputs), έτσι ώστε η επιχείρηση να γίνει αποτελεσματική;». Επιπλέον, η ανάλυση DEA πραγματοποιήθηκε ξεχωριστά επιλέγοντας από τη μία Σταθερές Αποδόσεις κλίμακας (CRS) και από την άλλη Μεταβλητές Αποδόσεις κλίμακας (VRS). Όσον αφορά κάποιες άλλες ρυθμίσεις, το Conversion επιλέχθηκε να είναι “x”, το Evaluation System επιλέχθηκε “Standard Nonarchimedean” και οι μεταβλητές (έσοδα/έξοδα) επιλέχθηκαν ως “Discretionary”. Από την ανάλυση επίσης εξαιρέθηκαν:

- Κάποιες ασφαλιστικές εταιρίες οι οποίες εμφάνιζαν αρνητικά στοιχεία εσόδων/εξόδων (όπως ελήφθησαν από τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης) αφού το πρόγραμμα δε λαμβάνει αρνητικές τιμές.
- Κάποιες ασφαλιστικές επιχειρήσεις των οποίων οι εισροές/εκροές ήταν κατά μέσο όρο μηδενικές αφού το πρόγραμμα έχει κάποιους περιορισμούς σχετικά με αυτό και δε μπορούσε να πραγματοποιηθεί η ανάλυση.

Τέλος, τα έσοδα/έξοδα που χρησιμοποιήθηκαν είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες € και στρογγυλοποιημένα με 0 δεκαδικά ψηφία, καθώς το πρόγραμμα λαμβάνει τιμές μέχρι 1000000.

6.4 Αποτελέσματα

Οι πίνακες που ακολουθούν εμφανίζουν τα περιγραφικά μέτρα των εισροών/εκροών των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και τα αποτελέσματα της αποδοτικότητας των ασφαλιστικών εταιριών:

Πρώτη εκτίμηση:

Πίνακας 6: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)¹⁶

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	54	3,0000	297903,0000	5,108146E4	9,0719094E4
A1	54	66,0000	216702,0000	2,602111E4	5,2285070E4
A2	54	25,0000	255732,0000	4,160226E4	7,2783906E4
A3	54	,0000	47447,0000	8609,685185	1,2595288E4
A4	54	,0000	208111,0000	1,626450E4	3,8057950E4
Valid N (listwise)	54				

¹⁶ Όπου A:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα, A1:έσοδα από επενδύσεις, A2:έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις, A3:έξοδα προμηθειών παραγωγής, A4:έξοδα επενδύσεων.

Πίνακας 7: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζωής - CRS¹⁷

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2009
ALLANZ A.E.A. ΖΩΗΣ	0,086	EFG EUROLIFE A.E.A.Z.	0,41973	EFG EUROLIFE A.E.A.Z.	0,41525	EFG EUROLIFE A.E.A.Z.	0,27135
EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΖΩΗΣ A.E.A. ΖΩΗΣ	0,41326	GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,24365	GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,23256	GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,24285
GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,10437	ING A.E. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ Α.ΖΩΗΣ	0,9942	ING A.E. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ Α.ΖΩΗΣ	0,18329	ING A.E. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ Α.ΖΩΗΣ	0,18435
ING E.A.A.E.Z.	0,30984	ING E.A.A.E.Z.	0,52934	ING E.A.A.E.Z.	0,40916	ING E.A.A.E.Z.	0,45774
ING ΠΕΙΡΑΙΩΣ A.A.E.Z.	0,3384	INTERNATIONAL LIFE A.E.A.Z.	0,85589	INTERNATIONAL LIFE A.E.A.Z.	0,22586	INTERNATIONAL LIFE A.E.A.Z.	0,78336
LA VIE A.A.E. ΥΓΕΙΑΣ	0,5669	MARFIN ΖΩΗΣ A.A.E.	1	MARFIN ΖΩΗΣ A.A.E.	1	MARFIN ΖΩΗΣ A.A.E.	1
UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z.	0,25577	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z.	0,29065	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z.	0,25473	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z.	0,30907
V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z.	0,59396	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z.	0,78781	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z.	1	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z.	1
VICTORIA A.A.E. ΖΩΗΣ	0,25577	VICTORIA A.A.E. ΖΩΗΣ	0,26915	VICTORIA A.A.E. ΖΩΗΣ	0,2366	VICTORIA A.A.E. ΖΩΗΣ	0,23775
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ A.A.E.Z.	0,31683	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ A.A.E.Z.	0,28292	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ A.A.E.Z.	0,22878	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ A.A.E.Z.	0,49124
ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ A.E. ΖΩΗΣ	1	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ A.E. ΖΩΗΣ	0,87683	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ A.E. ΖΩΗΣ	1	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ A.E. ΖΩΗΣ	0,66382
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.A.E. ΖΩΗΣ ΑΕ	0,21621	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.A.E. ΖΩΗΣ ΑΕ	0,23558	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.A.E. ΖΩΗΣ ΑΕ	0,7976	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.A.E. ΖΩΗΣ ΑΕ	0,23648
ΙΝΤΕΡΝΑΤΙΟΝΑΛ ΛΑΪΦ A.E.A. ΖΩΗΣ	0,46916	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.A.E.Z.	0,8558	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.A.E.Z.	0,31769	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.A.E.Z.	0,96081
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.A.E.Z.	1	SUM	7,64155	SUM	6,30152	SUM	6,83882
ΛΑΙΚΗ ΖΩΗΣ A.A.E.	1	MEAN	0,5878115	MEAN	0,4847323	MEAN	0,526063077
SUM	6,92647						
MEAN	0,4617647						
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,5131177 78	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	0,313137968				

¹⁷ Από την ανάλυση έχει εξαιρεθεί η εταιρία ALPHALIFE A.A.E.Z.

Πίνακας 8: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζωής - VRS

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2009
ALLANZ A.E.A.Z.	0,30774	EFG EUROLIFE A.E.A.Z.	1	EFG EUROLIFE A.E.A.Z.	1	EFG EUROLIFE A.E.A.Z.	0,62683
EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ A.E.A.Z.	1	GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,5299	GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,51843	GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,60171
GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,3335	ING A.E. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	1	ING A.E. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	0,78761	ING A.E. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	0,57435
ING A.A.E.Z.	1	ING E.A.A.E.Z.	1	ING E.A.A.E.Z.	1	ING E.A.A.E.Z.	1
ING ΠΕΙΡΑΙΩΣ A.A.E.Z.	0,11424	INTERNATIONAL LIFE A.E.A.Z.	0,85813	INTERNATIONAL LIFE A.E.A.Z.	0,63863	INTERNATIONAL LIFE A.E.A.Z.	1
LA VIE A.A.E. ΥΓΕΙΑΣ	0,12985	MARFIN ΖΩΗΣ A.A.E.	1	MARFIN ΖΩΗΣ A.A.E.	1	MARFIN ΖΩΗΣ A.A.E.	1
UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z.	0,53515	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z	0,61519	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z	0,50019	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z	0,65324
V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z.	1	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z	1	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z	1	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z	1
VICTORIA A.A.E.Z.	0,36384	VICTORIA A.A.E. ΖΩΗΣ	0,43911	VICTORIA A.A.E. ΖΩΗΣ	0,40429	VICTORIA A.A.E. ΖΩΗΣ	0,35833
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ A.A.E.Z.	0,50083	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ A.A.E.Z.	0,59937	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ A.A.E.Z.	0,4677	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ A.A.E.Z.	1
ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ A.E.A.E.Z. A.E.	1	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ A.E. ΖΩΗΣ	1	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ A.E. ΖΩΗΣ	1	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ A.E. ΖΩΗΣ	0,96363
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.A.E.Z. A.E.	0,91973	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.A.E. ΖΩΗΣ ΑΕ	0,90224	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.A.E. ΖΩΗΣ ΑΕ	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.A.E. ΖΩΗΣ ΑΕ	1
ΙΝΤΕΡΝΑΤΙΟΝΑΛ ΛΑΙΦ A.E.A.Z.	0,84295	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.A.E.Z.	0,92842	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.A.E.Z.	0,32114	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.A.E.Z.	0,96199
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.A.E.Z.	1	SUM	10,87236	SUM	9,63799	SUM	10,74008
ΛΑΙΚΗ ΖΩΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ A.E.	1	MEAN	0,836335385	MEAN	0,741383846	MEAN	0,82616
SUM	10,04783						
MEAN	0,669855333						
ΜΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,764782593	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΕΤΩΝ	0,275676016				

Πίνακας 9: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)¹⁸

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	95	175,0000	64861,0000	1,709864E4	1,5633637E4
A1	95	48,0000	3905,0000	818,494737	949,0020276
A2	95	,0000	117736,0000	2,624958E4	2,6926827E4
A3	95	,0000	26661,0000	1617,263158	3,1923037E3
A4	95	,0000	19761,0000	3680,800000	4,6995110E3
A5	95	42,0000	20617,0000	4520,968421	4,2554968E3
A6	95	,0000	15950,0000	1178,389474	2,6789713E3
A7	95	9,0000	76010,0000	1,851087E4	2,0151348E4
A8	95	,0000	19441,0000	4828,705263	4,7870269E3
A9	95	,0000	4950,0000	454,800000	930,4487661
Valid N (listwise)	95				

Πίνακας 10: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων - CRS19

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2009
ALLIANZ A.E.G.A.	0,66624	ACTIVA INSURANCE A.A.E.	1	ACTIVA INSURANCE A.A.E.	1	EFG EUROLIFE A.E.G.A.	1
CGU HELLAS A.E.G.A.	0,95263	EFG EUROLIFE A.E.G.A.	1	EFG EUROLIFE A.E.G.A.	1	ING E.A.E.G.A.	1
EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ A.E.G.A.	1	GENERALI HELLAS A.E.A.Z.	0,75005	GENERALI HELLAS A.E.A.Z.	1	INTERASCO A.E.G.A.	1
GENERALI HELLAS A.E.A.Z.	0,81982	ING E.A.E.G.A.	1	ING E.A.E.G.A.	1	INTERLIFE A.A.E.G.A.	0,98471
ING E.A.E.G.A.	1	INTERASCO A.E.G.A.	1	INTERASCO A.E.G.A.	0,94821	INTEPNATIONAL LIFE A.E.G.A.	1
INTERNATIONAL HELLAS A.A.E.	1	INTERLIFE A.A.E.G.A.	0,91728	INTERLIFE A.A.E.G.A.	1	PERSONAL INSURANCE	1

¹⁸ Όπου Α:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα ζημιών, Α1: έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα αστικής ευθύνης οχημάτων, Α2:έσοδα από επενδύσεις ζημιών, Α3:έσοδα από επενδύσεις αστ.ευθ.οχημ. Α4: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις ζημιών, Α5: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις αστ.ευθ.οχ., Α6: έξοδα προμηθειών παραγωγής ζημιών, Α7:έξοδα προμηθειών παραγωγής αστ.ευθ.οχ., Α8:έξοδα επενδύσεων ζημιών, Α9:έξοδα επενδύσεων αστ.ευθ.οχ.

¹⁹ Από την ανάλυση έχουν εξαιρεθεί οι εταιρίες Α.Ε.Γ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε., ELLAS A.E.A. και ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ Α.Ε.

						A.E.G.A.	
PROTON A.A.E.	1	INTERNATIONAL LIFE A.E.G.A	1	INTERNATIONAL LIFE A.E.G.A	0,76239	VICTORIA A.A.E.Z.	1
VICTORIA A.A.E.ZHMIΩN	0,94956	PERSONAL INSURANCE A.E.G.A.	0,96668	PERSONAL INSURANCE A.E.G.A.	0,94457	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	1
ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	1	VICTORIA A.A.E.Z.	1	VICTORIA A.A.E.Z.	0,83525	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	0,79736
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	0,86709	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	0,94789	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	0,859	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,85228
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,89921	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	0,84116	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1
ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α	0,9801	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	0,80172	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α	0,86766	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α	0,77265	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	1
ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,83943	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,89435	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,90757	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	1
ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	0,81719	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	0,81437	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,86158	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,75747	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1
ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.	0,88642	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	1
ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	0,97383
ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	1	SUM	17,60818
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	1	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	0,99751	MEAN	0,978232222
ΙΝΤΕΡΛΑΪΦ (INTERLIFE) Α.Α.Ε.Γ.Α.	0,90406	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	0,97457	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	0,75789		
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	0,93723	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	0,94458	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	0,96736		
ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	0,93922	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1		
ΠΕΡΣΟΝΑΛ ΙΝΣΟΥΡΑΝΣ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	0,70958		
Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α	1	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	0,72447	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	0,68992		
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	1	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	0,82312	SUM	22,5649		
SUM	24,63699	SUM	24,29516	MEAN	0,902596		
MEAN	0,947576538	MEAN	0,934429231				
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,9379498	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,091073				

Πίνακας 11: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων - VRS

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2009
ALLIANZ Α.Ε.Γ.Α.	0,76251	ACTIVA INSURANCE Α.Α.Ε.	1	ACTIVA INSURANCE Α.Α.Ε.	1	EFG EUROLIFE Α.Ε.Γ.Α	1
CGU HELLAS Α.Ε.Γ.Α	1	EFG EUROLIFE Α.Ε.Γ.Α	1	EFG EUROLIFE Α.Ε.Γ.Α	1	ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1
EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	1	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	1	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	1
GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	0,9078	ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1	ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	1
ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	1	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	0,95681	INTEPNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α	1
INTERNATIONAL HELLAS Α.Α.Ε.	1	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	0,94117	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	1	PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	1
PROTON Α.Α.Ε.	1	INTEPNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α	1	INTEPNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α	0,78159	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	1
VICTORIA Α.Α.Ε.ΖΗΜΙΩΝ	1	PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	1	PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	0,97453	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	1
ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	1	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	1	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	0,92276	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	0,97468
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	0,95349	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	0,99676	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	0,96152	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,87645
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	0,92917	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1
ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α	0,98911	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	1	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α	1	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	1
ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,88471	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,92741	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	1
ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	1	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	0,91965	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,86585	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,75952	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1
ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.	0,94732	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	1
ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	1
ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	1	SUM	17,85113
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	1	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	1	MEAN	0,991729444

ΙΝΤΕΡΛΑΪΦ (INTERLIFE) Α.Α.Ε.Γ.Α.	0,90489	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	1		
ΙΝΤΕΡΣΑΛΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	1	ΙΝΤΕΡΣΑΛΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	1		
ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1	ΙΝΤΕΡΣΑΛΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1		
ΠΕΡΣΟΝΑΛ ΙΝΣΟΥΡΑΝΣ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	0,78172		
Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α	1	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	0,78836	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	0,94974		
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	1	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	1	SUM	23,93701		
SUM	25,4134	SUM	25,45598	MEAN	0,9574804		
MEAN	0,977438462	MEAN	0,979076154				
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,975342316	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,056409471				

Πίνακας 12: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)²⁰

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	30	,0000	29215,0000	5656,366667	7,5099501E3
A1	30	6,0000	7643,0000	754,400000	1,3759075E3
A2	30	,0000	5467,0000	1110,600000	1,5216861E3
A3	30	,0000	4395,0000	1083,500000	1,3587434E3
A4	30	,0000	1207,0000	105,433333	235,9752593
Valid N (listwise)	30				

Πίνακας 13: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (ΘΗΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών – CRS

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2009
DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,7266	DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,71146	DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,69233	DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,65727
EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ Α.Α.Ε.Π.	0,37514	EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ	0,5611	EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ	0,56057	EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ Α.Α.Ε.Π.	0,47792

²⁰ Όπου Α:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα, Α1:έσοδα από επενδύσεις, Α2:έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις, Α3:έξοδα προμηθειών παραγωγής, Α4:έξοδα επενδύσεων.

		Α.Α.Ε.Π.		Α.Α.Ε.Π.			
INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0,84163	INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0,90019	INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	1	INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0,93689
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ&ΥΓ ΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	0,29545	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0,48361	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0,52519	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0,66942
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,70421	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ& ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	0,81045	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ& ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	1	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,43536	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,78351	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1
SUM	3,37839	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,86404	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,46289
MEAN	0,563065	SUM	5,25032	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,56663	ΝΤΙΠΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	1
		MEAN	0,750045714	ΝΤΙΠΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	0,5658	SUM	6,20439
				SUM	6,77456	MEAN	0,775549
				MEAN	0,752728889		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,7202553	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,2181732				

Πίνακας 14: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών – VRS

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2009
DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	1	DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,98716	DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,95482	DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	1
EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ Α.Α.Ε.Π.	0,38186	EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ Α.Α.Ε.Π.	0,64807	EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ Α.Α.Ε.Π.	0,61586	EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ Α.Α.Ε.Π.	0,5392
INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	1	INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0,96057	INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	1	INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0,98989
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ& ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	0,65	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0,5131	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0,69308	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0,7512
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,70587	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ&ΥΓ ΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	1	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ&ΥΓΕΙ ΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	1	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ	0,89433	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ	0,78849	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ	1

ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.		ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α		ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.		ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	
SUM	4,63206	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,86478	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,57763
MEAN	0,77201	SUM	5,89739	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	1
		MEAN	0,8424842 86	ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	1	SUM	6,85792
				SUM	8,12854	MEAN	0,85724
				MEAN	0,903171111		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤ ΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,8505303 33	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,1906656 62				

Πίνακας 15: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)²¹

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	42	1162,0000	175954,0000	4,217905E4	4,1255881E4
A1	42	,0000	20386,0000	2847,738095	3,7784933E3
A2	42	,0000	395300,0000	6,418581E4	9,0689039E4
A3	42	,0000	100940,0000	1,741217E4	2,3683888E4
A4	42	1416,0000	186863,0000	4,306352E4	4,3949668E4
A5	42	14,0000	34943,0000	4445,547619	6,3897731E3
A6	42	148,0000	69739,0000	1,376348E4	1,5984611E4
A7	42	403,0000	27848,0000	9168,333333	7,2641598E3
A8	42	,0000	20021,0000	2046,690476	4,3078448E3
A9	42	,0000	369300,0000	5,387679E4	7,5690296E4
A10	42	,0000	48835,0000	1,166631E4	1,4618805E4
A11	42	,0000	162959,0000	1,271229E4	2,9359291E4
A12	42	1471,0000	113517,0000	3,015962E4	2,9396998E4
A13	42	63,0000	32676,0000	7066,738095	6,9744892E3

²¹ Όπου Α:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα ζωής, Α1: έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα ζημιών, Α2: έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα αστικής ευθύνης οχημάτων, Α3:έσοδα από επενδύσεις ζωής, Α4: έσοδα από επενδύσεις ζημιών, Α5:έσοδα από επενδύσεις αστ.ευθ.οχημ. Α6: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις ζωής, Α7: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις ζημιών, Α8: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις αστ.ευθ.οχ., Α9: έξοδα προμηθειών παραγωγής ζωής, Α10: έξοδα προμηθειών παραγωγής ζημιών, Α11:έξοδα προμηθειών παραγωγής αστ.ευθ.οχ., Α12:έξοδα επενδύσεων ζωής, Α13: έξοδα επενδύσεων ζημιών, Α14:έξοδα επενδύσεων αστ.ευθ.οχ.

A14	42	,0000	37120,0000	3360,166667	7,7330063E3
Valid N (listwise)	42				

Πίνακας 16: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) – CRS22

ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ-ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2006	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2007	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2008	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2009
COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	1
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	1
Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,98805	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠ.Α.Ε.Α.Ζ.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
SUM	9,98805	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	SUM	10
MEAN	0,998805	SUM	11	SUM	11	MEAN	1
		MEAN	1	MEAN	1		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,9997155	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,0018439				

²² Από την ανάλυση έχει εξαιρεθεί η εταιρία ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.

Πίνακας 17: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής - Ζημιών - Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) - VRS

ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ-ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2006	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2007	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2008	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2009
COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	1
ΑΣΠΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	1
Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΦΟΙΝΙΕ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠ.Α.Ε.Α.Ζ.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
SUM	10	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	SUM	10
MEAN	1	SUM	11	SUM	11	MEAN	1
		MEAN	1	MEAN	1		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	1	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0				

Πίνακας 18: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)²³

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	42	1162,0000	175954,0000	4,217905E4	4,1255881E4
A1	42	,0000	20386,0000	2847,738095	3,7784933E3
A2	42	,0000	395300,0000	6,418581E4	9,0689039E4
A3	42	,0000	33664,0000	5684,071429	5,7585733E3
A4	42	148,0000	69739,0000	1,376348E4	1,5984611E4
A5	42	403,0000	27848,0000	9168,333333	7,2641598E3
A6	42	,0000	20021,0000	2046,690476	4,3078448E3
A7	42	,0000	369300,0000	5,387679E4	7,5690296E4
A8	42	,0000	48835,0000	1,166631E4	1,4618805E4
A9	42	,0000	162959,0000	1,271229E4	2,9359291E4
Valid N (listwise)	42				

Πίνακας 19: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών) – CRS24

ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙ ΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ,ΖΗΜΙ WN	2006	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤ ΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ, ΖΗΜΙWN	2007	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ, ΖΗΜΙWN	2008	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ,ΖΗΜΙ WN	2009
COMMERCIAL VALUE A.A.E.	0,96979	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ A.A.E.	0,88976	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ A.A.E.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ A.A.E.	1
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	0,99106	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE A.A.E.	1	COMMERCIAL VALUE A.A.E.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	1
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ	0,95314	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1

²³ Όπου Α:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα ζωής, Α1: έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα ζημιών, Α2:έσοδα από επενδύσεις ζωής, Α3:έσοδα από επενδύσεις ζημιών Α4: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις ζωής, Α5: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις ζημιών, Α6: έξοδα προμηθειών παραγωγής ζωής, Α7:έξοδα προμηθειών παραγωγής ζημιών., Α8:έξοδα επενδύσεων ζωής, Α9:έξοδα επενδύσεων ζημιών.

²⁴ Από την ανάλυση έχει εξαιρεθεί η εταιρία ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.

Α.Ε.Γ.Α.		Α.Ε.Α.Ε					
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,98772	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	0,90423
Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,93448	ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,9004
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚ Η ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,94966	ΕΥΡΩΠΑΙΚ Η ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣ ΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚ Η ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,81909	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠ.Α.Ε.Α.Ζ.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
SUM	9,85393	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙ ΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	SUM	9,80463
MEAN	0,985393	SUM	10,8429	SUM	10,7978	MEAN	0,980463
		MEAN	0,985718182	MEAN	0,98162		
					4545		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟ ΤΗΤ ΕΤΩΝ	0,9833173 81	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,039027989				

Πίνακας 20: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (ΘΗΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής - Ζημιών) - VRS

ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙ ΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ, ΖΗΜΙΩΝ	2006	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ, ΖΗΜΙΩΝ	2007	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤ ΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ, ΖΗΜΙΩΝ	2008	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ, ΖΗΜΙΩΝ	2009
COMMERCIA L VALUE Α.Α.Ε.	0,99892	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,97025	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙ ΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.	1
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	1	COMMERCIA L VALUE Α.Α.Ε.	1	COMMERCIA L VALUE Α.Α.Ε.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	1
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	0,91404

Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚ Η ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚ Η ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣ ΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚ Η ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠ.Α.Ε.Α.Ζ.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
SUM	9,99892	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙ ΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	SUM	9,91404
MEAN	0,99989 2	SUM	10,97025	SUM	11	MEAN	0,991404
		MEAN	0,997295455	MEAN	1		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΛΟΤΙΚΟ ΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,99721 9286	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,013925403				

Πίνακας 21: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)²⁵

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	46	803,0000	186863,0000	3,939139E4	4,3641863E4
A1	46	14,0000	34943,0000	4084,173913	6,2130817E3
A2	46	417,0000	113517,0000	2,757689E4	2,9308084E4
A3	46	63,0000	32676,0000	6458,869565	6,9487873E3
A4	46	,0000	37120,0000	3070,717391	7,4419850E3
Valid N (listwise)	46				

²⁵ Όπου Α:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα, Α1:έσοδα από επενδύσεις, Α2:έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις, Α3:έξοδα προμηθειών παραγωγής, Α4:έξοδα επενδύσεων.

Πίνακας 22: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) – CRS

ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΘ.ΟΧ.	2006	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΘ.ΟΧ.	2007	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΘ.ΟΧ.	2008	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΘ.ΟΧ.	2009
COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	0,87489	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,62847	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,72537	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	00,8112 6
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	0,93756	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	0,89882	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.	00,9153 2
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	0,93761	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	0,80572	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	0,76531	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	00,7228 4
ΑΣΠΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	0,83423	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,13948	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,59024	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	00,9070 1
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,9518	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,83161	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	00,7897 8
Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,70989	ΑΣΠΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	11
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,64768	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	11
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,9881	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	00,8157 7
ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,82818	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,74191	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	00,7971 1
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,79777	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,67199	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,71491	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	11
ΦΟΙΝΙΕ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠ.Α.Ε.Α.Ζ.	0,61385	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	11
SUM	9,72004	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙ ΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,75471	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,57576	SUM	99,7590 9
MEAN	0,88364	SUM	9,75421	SUM	9,49161	MEAN	00,8871 9
		MEAN	0,812850833	MEAN	0,79096 75		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗ ΤΑ ΕΤΩΝ	0,8418467	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,1717291				

Πίνακας 23: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Αστικής Ευθόνης Οχημάτων) – VRS

ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΘ.ΟΧ.	2006	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΘ.ΟΧ.	2007	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΘ.ΟΧ.	2008	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΘ.ΟΧ.	2009
COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,80259	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,86578	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,87583
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.	1
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	0,94185	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	COMMERCIA L VALUE Α.Α.Ε.	0,9736	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	1
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	0,998	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	0,16545	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	0,8777	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	0,91226
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,9672	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,91879	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,74172	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,98847	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,81738
ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,83162	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,74365	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,80987	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,92981	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,96281	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1
ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠ.Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
SUM	10,7169 2	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,75952	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,69437	SUM	10,6054 7
MEAN	0,97426 5455	SUM	10,47746	SUM	10,77842	MEAN	0,96413 3636
		MEAN	0,873121667	MEAN	0,8982016 67		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗ ΤΑ ΕΤΩΝ	0,92561 4565	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,144277341				

Δεύτερη Εκτίμηση:

Πίνακας 24: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)²⁶

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	53	3,0000	297903,0000	5,200496E4	9,1330624E4
A1	53	66,0000	216702,0000	2,650885E4	5,2661250E4
A2	53	25,0000	255732,0000	4,237643E4	7,3255613E4
A3	53	55,0000	68436,0000	1,338123E4	2,1962804E4
A4	53	,0000	208111,0000	1,657132E4	3,8354664E4
Valid N (listwise)	53				

Πίνακας 25: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζωής - CRS27

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2009
ALLANZ A.E.A.Z.	0,22423	EFG EUROLIFE A.E.A.Z.	1	EFG EUROLIFE A.E.A.Z.	1	EFG EUROLIFE A.E.A.Z.	0,76222
EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΖΩΗΣ A.E.A.Z.	1	GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,46066	GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,41706	GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,60774
GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	0,14215	ING A.E. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	1	ING A.E. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	0,64018	ING A.E. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	0,72032
ING ΑΝΩΝΥΜΗ A.E.Z.	0,58439	ING E.A.A.E.Z.	0,9829	ING E.A.A.E.Z.	0,79781	ING E.A.A.E.Z.	1
ING ΠΕΙΡΑΙΩΣ A.A.E.Z.	0,11396	INTERNATIONAL LIFE A.E.A.Z.	0,85622	INTERNATIONAL LIFE A.E.A.Z.	0,48589	INTERNATIONAL LIFE A.E.A.Z.	0,89986
LA VIE A.A.E. ΥΓΕΙΑΣ	0,06899	MARFIN ΖΩΗΣ A.A.E.	1	MARFIN ΖΩΗΣ A.A.E.	1	MARFIN ΖΩΗΣ A.A.E.	1
UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z.	0,64406	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z.	0,85351	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z.	0,57849	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) A.A.E.Z.	0,87354
V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z.	0,77629	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z.	1	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z.	1	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z.	1
VICTORIA ΑΝΩΝΥΜΗ A.E.Z.	0,40658	VICTORIA A.A.E. ΖΩΗΣ	0,60745	VICTORIA A.A.E. ΖΩΗΣ	0,71252	VICTORIA A.A.E. ΖΩΗΣ	0,61
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ	0,54734	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	0,54735	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	0,49395	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	1

²⁶ Όπου Α:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα, Α1:έσοδα από επενδύσεις, Α2:έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις, Α3:λειτουργικά έξοδα, Α4:έξοδα επενδύσεων.

²⁷ Από την ανάλυση έχουν εξαιρεθεί οι εταιρίες ALPHALIFE A.A.E.Z. και ΛΑΪΚΗ ΖΩΗΣ A.A.E.

Α.Α.Ε.Ζ.		ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.		ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.		ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	
ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε.Α.Ε.Ζ. Α.Ε.	1	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ	0,87683	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ	1	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ	0,6392
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε.Ζ. Α.Ε.	0,46089	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ ΑΕ	0,47955	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ ΑΕ	0,39096	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ ΑΕ	0,51258
ΙΝΤΕΡΝΑΤΙΟΝΑΛ ΛΑΙΦ Α.Ε.Α.Ζ.	0,86653	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	0,88192	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	0,48952	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	0,98668
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	1	SUM	10,54639	SUM	9,00638	SUM	10,61214
SUM	7,83541	MEAN	0,811260769	MEAN	0,692798462	MEAN	0,816318462
MEAN	0,559672143						
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,71698717	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,267064049				

Πίνακας 26: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (ΘΕΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζωής - VRS

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	2009
ALLANZ Α.Ε.Α.Ζ.	0,36057	EFG EUROLIFE Α.Ε.Α.Ζ.	1	EFG EUROLIFE Α.Ε.Α.Ζ.	1	EFG EUROLIFE Α.Ε.Α.Ζ.	0,81686
EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Ε.Α.Ζ.	1	GENERALLI LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	0,5299	GENERALLI LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	0,51843	GENERALLI LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	0,64553
GENERALLI LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	0,34932	ING Α.Ε. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	1	ING Α.Ε. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	0,78068	ING Α.Ε. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	0,73297
ING ΑΝΩΝΥΜΗ Α.Ε.Ζ.	1	ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ.	1	ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ.	1	ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ.	1
ING ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Α.Ε.Ζ.	0,1453	INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	0,85813	INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	0,64633	INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	1
LA VIE Α.Α.Ε. ΥΓΕΙΑΣ	0,08274	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	1	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	1	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	1
UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) Α.Α.Ε.Ζ.	0,65248	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) Α.Α.Ε.Ζ.	0,85369	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) Α.Α.Ε.Ζ.	0,58301	UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) Α.Α.Ε.Ζ.	0,88719
V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α.Ζ.	1	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α.Ζ.	1	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α.Ζ.	1	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α.Ζ.	1
VICTORIA ΑΝΩΝΥΜΗ Α.Ε.Ζ.	0,43041	VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ	0,6501	VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ	0,75095	VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ	0,64484
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	0,54753	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	0,59937	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	0,54131	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	1
ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε.Α.Ε.Ζ. Α.Ε.	1	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ	1	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ	1	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ	0,99745
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε.Ζ. Α.Ε.	0,88067	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ ΑΕ	0,93951	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ ΑΕ	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ ΑΕ	1
ΙΝΤΕΡΝΑΤΙΟΝΑΛ ΛΑΙΦ Α.Ε.Α.Ζ.	0,86891	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	0,92842	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	0,49825	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	1
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	1	SUM	11,35912	SUM	10,31896	SUM	11,72484
SUM	9,31793	MEAN	0,873778462	MEAN	0,793766154	MEAN	0,901910769

MEAN	0,665566429					
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,806053774	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,244895856			

Πίνακας 27: Περιγραφικά Μέτρα Εκρών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)²⁸

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	95	175,0000	64861,0000	1,709864E4	1,5633637E4
A1	95	48,0000	3905,0000	818,494737	949,0020276
A2	95	,0000	117736,0000	2,624958E4	2,6926827E4
A3	95	,0000	26661,0000	1617,263158	3,1923037E3
A4	95	,0000	19761,0000	3680,800000	4,6995110E3
A5	95	42,0000	20617,0000	4520,968421	4,2554968E3
A6	95	,0000	15950,0000	1178,389474	2,6789713E3
A7	95	9,0000	76010,0000	1,851087E4	2,0151348E4
A8	95	,0000	19441,0000	4828,705263	4,7870269E3
A9	95	,0000	4950,0000	454,800000	930,4487661
Valid N (listwise)	95				

Πίνακας 28: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (ΘΕΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων - CRS29

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2009
ALLIANZ A.E.G.A.	0,82312	ACTIVA	1	ACTIVA	1	ING E.A.E.G.A.	1

²⁸ Όπου Α:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα ζημιών, Α1: έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα αστικής ευθύνης οχημάτων, Α2:έσοδα από επενδύσεις ζημιών, Α3:έσοδα από επενδύσεις αστ.ευθ.οχημ. Α4: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις ζημιών, Α5: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις αστ.ευθ.οχ., Α6: λειτουργικά έξοδα ζημιών, Α7:λειτουργικά έξοδα αστ.ευθ.οχ., Α8:έξοδα επενδύσεων ζημιών, Α9:έξοδα επενδύσεων αστ.ευθ.οχ.

²⁹ Από την ανάλυση έχουν εξαιρεθεί οι εταιρίες EFG EUROLIFE A.E.G.A, ELLAS A.E.A. και ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ Α.Ε.

		INSURANCE A.A.E.		INSURANCE A.A.E.			
CGU HELLAS A.E.G.A	0,45902	GENERALI HELLAS A.E.A.Z.	1	GENERALI HELLAS A.E.A.Z.	1	INTERASCO A.E.G.A.	1
GENERALI HELLAS A.E.A.Z.	0,59536	ING E.A.E.G.A.	1	ING E.A.E.G.A.	0,64109	INTERLIFE A.A.E.G.A.	1
ING E.A.E.G.A.	1	INTERASCO A.E.G.A.	0,56105	INTERASCO A.E.G.A.	0,67303	INTEPNATIONAL LIFE A.E.G.A	0,88769
INTERNATIONAL HELLAS A.A.E.	0,43468	INTERLIFE A.A.E.G.A.	1	INTERLIFE A.A.E.G.A.	0,42151	PERSONAL INSURANCE A.E.G.A.	1
PROTON A.A.E.	1	INTEPNATIONAL LIFE A.E.G.A	0,62224	INTEPNATIONAL LIFE A.E.G.A	0,60501	VICTORIA A.A.E.Z.	1
VICTORIA A.A.E.ZHMIQN	0,61673	PERSONAL INSURANCE A.E.G.A.	0,74825	PERSONAL INSURANCE A.E.G.A.	0,42683	A.E.G.A. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε	0,89638
ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	0,56732	VICTORIA A.A.E.Z.	1	A.E.G.A. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε	0,83577	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	1
A.E.G.A. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε	1	A.E.G.A. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε	0,82058	VICTORIA A.A.E.Z.	0,52202	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	0,79083
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ A.E.A.Z.	0,49298	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	0,60106	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	0,61283	ΔΥΝΑΜΙΣ A.E.G.A.	0,84569
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ A.E.E.G.A.	0,89921	ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ A.E.A.Z.	0,7698	ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ A.E.A.Z.	0,38168	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ A.E.G.A	1
ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ A.E.E.G.A.	1	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ A.E.G.A	0,62694	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ A.E.G.A	1	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ A.A.E.	0,80464	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ A.E.E.G.A	0,96379	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ A.E.E.G.A	0,76559	ΕΥΡΩΣΤΑΡ E.A.E.A.Z.	1
ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,56703	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ A.E.E.G.A.	0,86766	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ A.E.E.G.A.	0,90757	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.E.A.Z. ΑΕ	1
ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	0,89435	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	0,6697	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.E.G.A.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1	ΔΥΝΑΜΙΣ A.E.G.A.	0,81078	ΔΥΝΑΜΙΣ A.E.G.A.	0,61724	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ A.E.A.E	1
ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.	0,66459	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ A.E.G.A	1	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	0,99466
ΕΥΡΩΣΤΑΡ E.A.E.A.Z.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ A.E.G.A	0,88642	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ A.A.A.E.	0,97383
ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ A.E.G.A	1	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΣΤΑΡ E.A.E.A.Z.	1	SUM	17,38908
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.E.A.Z. ΑΕ	1	ΕΥΡΩΣΤΑΡ E.A.E.A.Z.	1	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	0,96913	MEAN	0,96606
ΙΝΤΕΡΛΑΪΦ (INTERLIFE) A.A.E.G.A.	0,745	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.E.A.Z. ΑΕ	0,60936		
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.E.G.A.	0,83897	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.E.A.Z. ΑΕ	0,94318	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.E.G.A.	0,88367		
ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ A.E.A.E	0,94214	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.E.G.A.	0,68277	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ A.E.A.E	0,81253		

ΠΕΡΣΟΝΑΛ ΙΝΣΟΥΡΑΝΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,85701	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	0,86968	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	0,62691		
Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α	1	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	0,92881	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	0,65444		
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	1	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	0,59654	SUM	18,63591		
SUM	21,64321	SUM	21,85849	MEAN	0,7454364		
MEAN	0,832431154	MEAN	0,840711154				
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,837123053	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,184651004				

Πίνακας 29: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών - Αστικής Ευθύνης Οχημάτων - VRS

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	2009
ALLIANZ Α.Ε.Γ.Α.	0,92871	ACTIVA INSURANCE Α.Α.Ε.	1	ACTIVA INSURANCE Α.Α.Ε.	1	ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	0,85279
CGU HELLAS Α.Ε.Γ.Α	1	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	1	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	1	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	1
GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	1	ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1	ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	1
ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	1	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	0,72137	INTEPNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α	1
INTERNATIONAL HELLAS Α.Α.Ε.	1	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	0,87197	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	1	PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	0,97344
PROTON Α.Α.Ε.	1	INTEPNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α	1	INTEPNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α	0,92609	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	1
VICTORIA Α.Α.Ε.ΖΗΜΙΩΝ	0,90987	PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	0,93825	PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	0,87137	Α.Ε.Γ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε	1
ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε. Α.Ε.Γ.Α.	1	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	1	Α.Ε.Γ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε	0,87237	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	1
ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε	1	Α.Ε.Γ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε	1	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	1	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	0,8992
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	0,92814	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	0,84852	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,88682
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	1	ΑΣΠΙΣ -	1	ΑΣΠΙΣ -	0,87431	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ	1

Α.Ε.Ε.Γ.Α.		ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.		ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.		ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	
ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,93928	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α	0,77386	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α	0,57526	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	0,96798
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	1	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α	1	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	1
ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,79647	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,86531	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,97332	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	1
ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	1	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	0,99651	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,83297	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	0,71625	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1
ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,91104	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	1
ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	0,92963	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	0,9487
ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	0,94825	SUM	17,52893
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	1	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	0,95846	ΜΕΑΝ	0,973829444
ΙΝΤΕΡΛΑΪΦ (INTERLIFE) Α.Α.Ε.Γ.Α.	0,84898	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	1		
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	1	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	1		
ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1		
ΠΕΡΣΟΝΑΛ ΙΝΣΟΥΡΑΝΣ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	1	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	0,71318		
Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α	0,93886	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.	0,73704	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	1		
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	1	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	1	SUM	22,9063		
SUM	25,2918	SUM	24,94754	ΜΕΑΝ	0,916252		
ΜΕΑΝ	0,972761538	ΜΕΑΝ	0,959520769				
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,954469158	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,082801703				

Πίνακας 30: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)³⁰

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	22	,0000	29215,0000	6908,500000	8,4455435E3
A1	22	6,0000	1452,0000	435,045455	447,9801736
A2	22	,0000	5467,0000	1319,136364	1,6998454E3
A3	22	48,0000	19022,0000	4058,818182	6,1415015E3
A4	22	,0000	1207,0000	120,954545	269,6912657
Valid N (listwise)	22				

Πίνακας 31: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών - CRS31

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2009
DAS HELLAS A.A.E. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,8234	DAS HELLAS A.A.E. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,79606	DAS HELLAS A.A.E. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,76502	DAS HELLAS A.A.E. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,86337
INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0,83562	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0,9067	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0,88685	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	1
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	0,62834	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0,51426	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0,61319	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0,69066
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,77393	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	1	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	1	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1
SUM	3,06129	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,81737	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,96116
MEAN	0,7653225	SUM	4,03439	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,83633	ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	1

³⁰ Όπου Α:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα, Α1:έσοδα από επενδύσεις, Α2:έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις, Α3:λειτουργικά έξοδα, Α4:έξοδα επενδύσεων.

³¹ Από την ανάλυση έχουν εξαιρεθεί οι εταιρίες EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Α.Ε.Π. και ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.

		MEAN	0,806878	ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	1	SUM	5,51519
				SUM	6,10139	MEAN	0,91919833 3
				MEAN	0,871627143		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗ ΤΑ ΕΤΩΝ	0,8505572 73	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,144091				

Πίνακας 32: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων Ζημιών - VRS

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2006	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2007	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙ ΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2008	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙ ΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	2009
DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	1	DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,96794	DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0,9155	DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	1
INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	1	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	1	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	1	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	1
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	1	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0,58904	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	1	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0,82454
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑ Ν ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,85169	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩ Ν & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	1	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩ Ν & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	1	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1
SUM	3,85169	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚ ΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	1	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙ ΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	1
MEAN	0,9629225	SUM	4,55698	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙ ΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0,91841	ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	1
		MEAN	0,911396	ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	1	SUM	5,82454
				SUM	6,83391	MEAN	0,97075666 7
				MEAN	0,976272857		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗ ΤΑ ΕΤΩΝ	0,9576059 09	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,0968290 76				

Πίνακας 33: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)³²

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	42	1162,0000	175954,0000	4,217905E4	4,1255881E4
A1	42	,0000	20386,0000	2847,738095	3,7784933E3
A2	42	,0000	395300,0000	6,418581E4	9,0689039E4
A3	42	,0000	100940,0000	1,741217E4	2,3683888E4
A4	42	1416,0000	186863,0000	4,306352E4	4,3949668E4
A5	42	14,0000	34943,0000	4445,547619	6,3897731E3
A6	42	148,0000	69739,0000	1,376348E4	1,5984611E4
A7	42	534,0000	55544,0000	1,359764E4	1,3663474E4
A8	42	,0000	20021,0000	2046,690476	4,3078448E3
A9	42	,0000	369300,0000	5,387679E4	7,5690296E4
A10	42	,0000	89656,0000	1,798467E4	2,3378168E4
A11	42	,0000	162959,0000	1,271229E4	2,9359291E4
A12	42	1471,0000	113517,0000	3,015962E4	2,9396998E4
A13	42	214,0000	70698,0000	1,330867E4	1,5546134E4
A14	42	,0000	37120,0000	3360,166667	7,7330063E3
Valid N (listwise)	42				

Πίνακας 34: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) - CRS33

ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ. ΟΧ.)	2006	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ. ΟΧ.)	2007	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ. ΟΧ.)	2008	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ. ΟΧ.)	2009
COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	1

³² Όπου Α:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα ζωής, Α1: έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα ζημιών, Α2: έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα αστικής ευθύνης οχημάτων, Α3:έσοδα από επενδύσεις ζωής, Α4: έσοδα από επενδύσεις ζημιών, Α5:έσοδα από επενδύσεις αστ.ευθ.οχημ. Α6: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις ζωής, Α7: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις ζημιών, Α8: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις αστ.ευθ.οχ., Α9: λειτουργικά έξοδα ζωής, Α10: λειτουργικά έξοδα ζημιών, Α11:λειτουργικά έξοδα αστ.ευθ.οχ., Α12:έξοδα επενδύσεων ζωής, Α13: έξοδα επενδύσεων ζημιών, Α14:έξοδα επενδύσεων αστ.ευθ.οχ.

³³ Από την ανάλυση έχει εξαιρεθεί η εταιρία ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.

		A.E.		A.E.		A.E.	
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	1
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,74045	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,87957	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	1
Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,96182	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,98461	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΦΟΙΝΙΕ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠ.Α.Ε.Α.Ζ.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,93506	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙ ΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
SUM	9,96182	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	SUM	10
MEAN	0,996182	SUM	10,74045	SUM	10,79924	MEAN	1
		MEAN	0,976404545	MEAN	0,981749091		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗ ΤΑ ΕΤΩΝ	0,988131 19	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,044684496				

Πίνακας 35: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων) - VRS

ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2006	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2007	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2008	ΜΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ. (ΖΩΗΣ- ΖΗΜΙΩΝ- ΑΣΤ.ΕΥΘ.)	2009
COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	1
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,90716	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,88368	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	1

Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠ.Α.Ε.Α.Ζ.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙ ΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
SUM	10	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	SUM	10
MEAN	1	SUM	10,90716	SUM	10,88368	MEAN	1
		MEAN	0,99156	MEAN	0,989425455		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗ ΤΑ ΕΤΩΝ	0,99502	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,022689845				

Πίνακας 36: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)³⁴

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	42	1162,0000	175954,0000	4,217905E4	4,1255881E4
A1	42	,0000	20386,0000	2847,738095	3,7784933E3
A2	42	,0000	395300,0000	6,418581E4	9,0689039E4
A3	42	,0000	33664,0000	5684,071429	5,7585733E3
A4	42	148,0000	69739,0000	1,376348E4	1,5984611E4
A5	42	534,0000	55544,0000	1,359764E4	1,3663474E4
A6	42	,0000	20021,0000	2046,690476	4,3078448E3
A7	42	,0000	369300,0000	5,387679E4	7,5690296E4
A8	42	,0000	89656,0000	1,798467E4	2,3378168E4
A9	42	,0000	162959,0000	1,271229E4	2,9359291E4
Valid N (listwise)	42				

³⁴ Όπου Α:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα ζωής, Α1: έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα ζημιών, Α2:έσοδα από επενδύσεις ζωής, Α3:έσοδα από επενδύσεις ζημιών Α4: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις ζωής, Α5: έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις ζημιών., Α6: λειτουργικά έξοδα ζωής, Α7:λειτουργικά έξοδα ζημιών, Α8:έξοδα επενδύσεων ζωής, Α9:έξοδα επενδύσεων ζημιών.

Πίνακας 37: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THEΤΑ) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής – Ζημιών) - CRS35

ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ,ΖΗΜΙΩΝ	2006	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ,ΖΗΜΙΩ N	2007	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ,ΖΗΜΙΩ N	2008	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ,ΖΗΜΙΩ N	2009
COMMERCIAL VALUE A.A.E.	0,87879	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,97471	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	1
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	0,95368	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE A.A.E.	1	COMMERCIAL VALUE A.A.E.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	1
ΑΣΠΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,69017	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,94865	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	0,97526
Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,7674	ΑΣΠΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,95198
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,88274	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,98411	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,94572	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,83691	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΦΟΙΝΙΕ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΛ.Ε.Α.Ζ.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,93242	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
SUM	9,47465	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	SUM	9,92724
MEAN	0,947465	SUM	10,66488	SUM	10,65577	MEAN	0,99272
		MEAN	0,96953454 5	MEAN	0,96870636 4		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΛΟΤΙΚΟΤΗΤ Α ΕΤΩΝ	0,96958428 6	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,06669706 8				

³⁵ Από την ανάλυση έχει εξαιρεθεί η εταιρία ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.

Πίνακας 38: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Ζωής - Ζημιών) - VRS

ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ, ΖΗΜΙΩΝ	2006	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ, ΖΗΜΙΩΝ	2007	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ, ΖΗΜΙΩΝ	2008	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ, ΖΗΜΙΩΝ	2009
COMMERCIAL VALUE A.A.E.	0,93546	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ A.A.E.	0,97916	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ A.A.E.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ A.A.E.	1
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	1
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE A.A.E.	1	COMMERCIAL VALUE A.A.E.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	1
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	0,8875	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	0,94887	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	0,98114
Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,8837	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΛ.Ε.Α.Ζ.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
SUM	9,81916	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	SUM	9,98114
MEAN	0,981916	SUM	10,86666	SUM	10,94887	MEAN	0,998114
		MEAN	0,987878182	MEAN	0,995351818		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,990853095	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,027157026				

Πίνακας 39: Περιγραφικά Μέτρα Εκροών/Εισροών (ποσά εκφρασμένα σε χιλ.€)³⁶

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A	46	803,0000	186863,0000	3,939141E4	4,3641843E4
A1	46	14,0000	34943,0000	4084,217391	6,2130539E3

³⁶ Όπου Α:έσοδα από καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα, Α1:έσοδα από επενδύσεις, Α2:έξοδα από καθαρές πληρωθείσες αποζημιώσεις, Α3:λειτουργικά έξοδα, Α4:έξοδα επενδύσεων.

A2	46	417,0000	113517,0000	2,757691E4	2,9308064E4
A3	46	60,0000	70698,0000	1,216163E4	1,5307561E4
A4	46	,0000	37120,0000	3070,717391	7,4419850E3
Valid N (listwise)	46				

Πίνακας 40: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Αστικής Ευθόνης Οχημάτων) - CRS

ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΤΗ.ΟΧ.	2006	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΤΗ.ΟΧ.	2007	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΤΗ.ΟΧ.	2008	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΤΗ.ΟΧ.	2009
COMMERCIAL VALUE A.A.E.	0,71642	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,52818	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,60066	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,69356
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	0,67994	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	0,64767	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	0,67925
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	0,79798	COMMERCIAL VALUE A.A.E.	0,64885	COMMERCIAL VALUE A.A.E.	0,62021	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,60679
ΑΣΠΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	0,96268	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,09024	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,33252	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	0,8737
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,97889	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,8046	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,71571
Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	0,57474	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,90929	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,50708	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,82004	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,92606	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,89129	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,81671
ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,79029	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,763	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,6344
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	0,973	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,46297	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,5031	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	0,87722
ΦΟΙΝΙΕ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.	0,50745	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	0,74299	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
SUM	9,66575	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,93892	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,6881	SUM	8,89734
MEAN	0,878704545	SUM	9,06545	SUM	7,67596	MEAN	0,808849091
		MEAN	0,755454167	MEAN	0,639663333		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,76748913	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,209862949				

**Πίνακας 41: Αποτελέσματα Αποδοτικότητας (THETA) Μικτών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων
(Αστικής Ευθόνης Οχημάτων) - VRS**

ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΤΗ.ΟΧ.	2006	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΤΗ.ΟΧ.	2007	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΤΗ.ΟΧ.	2008	ΜΙΚΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΤ.ΕΥΤΗ.ΟΧ.	2009
COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,74786	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,75005	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	0,8448
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	0,68605	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	0,64932	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	0,70111
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	0,81609	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	1	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	0,98225	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,93858
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	0,998	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,09138	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε	0,51839	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	0,8896
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,99967	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,8976	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,93999
Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,96734	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	1	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	0,63921	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,92959	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,89711	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,8192
ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,82324	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	0,7632	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	1	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,80288	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,86279	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1
ΦΟΙΝΙΕ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.	1	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1
SUM	10,7811	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	1	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0,71675	SUM	10,13328
ΜΕΑΝ	0,9801	SUM	10,081	SUM	9,67667	ΜΕΑΝ	0,921207273
		ΜΕΑΝ	0,840083333	ΜΕΑΝ	0,806389167		
ΜΕΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΤΩΝ	0,884175	ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	0,174504482				

6.5 Συμπεράσματα

Οι πίνακες που ακολουθούν εμφανίζουν τις αποτελεσματικές ασφαλιστικές εταιρίες με βάση τις σταθερές οικονομίες κλίμακας και μεταβλητές οικονομίες κλίμακας:

Πρώτη Εκτίμηση:

Πίνακας 42: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής

2006		2007		2008		2009	
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε.ΖΩΗΣ	EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Α.Ζ.	MARF IN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Α.Ζ.	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	ING Α.Α.Ε.Ζ.
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟ ΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	ING Α.Α.Ε.Ζ.	ING ΟΜΑΔΙΚΩΝ&ΑΤΟ ΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	ΑΕ LEBEN INTERNATIO NAL Α.Ε.Α.Ζ.	V.D.V. LEBEN INTERNATIO NAL Α.Ε.Α.Ζ.	ING Α.Α.Ε.Ζ.	V.D.V. LEBEN INTERNATIO NAL Α.Ε.Α.Ζ.	INTERANATIO NAL LIFE Α.Ε.Α.Ζ.
ΛΑΪΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	V.D.V. LEBEN INTERBATIO NAL Α.Ε.Α. Ζ.	ING Α.Α.Ε.Ζ.	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε.ΖΩΗΣ	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	
	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε.Α.Ε.Ζ. ΑΕ	MARFIN Α.Α.Ε.	ΖΩΗΣ	V.D.V. LEBEN INTERBATIO NAL Α.Ε.Α. Ζ.	V.D.V. LEBEN INTERBATIO NAL Α.Ε.Α. Ζ.	V.D.V. LEBEN INTERBATIO NAL Α.Ε.Α. Ζ.	
	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟ ΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	V.D.V. LEBEN INTERBATIO NAL Α.Ε.Α. Ζ.	LEBEN INTERNATIO NAL Α.Ε.Α. Ζ.	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε.Α.Ε.Ζ. ΑΕ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.		
	ΛΑΪΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	ΙΜΠΕΡΙΟ Α.Ε.Α.Ε.Ζ. ΑΕ	ΛΑΪΦ Α.Ε.Α.Ε.Ζ. ΑΕ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙ ΚΑΝ Ε.Α.Ε.ΖΩΗΣ ΑΕ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚ ΑΝ Ε.Α.Ε.ΖΩΗΣ ΑΕ		

Πίνακας 43: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Κατά Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων

2006		2007		2008		2009	
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Γ.Α	CGU HELLAS Α.Ε.Γ.Α.	ACTIVA INSURANCE Α.Α.Ε.	ACTIVA INSURANCE Α.Α.Ε.	ACTIVA INSURANC Ε Α.Α.Ε.	ACTIVA INSURANCE Α.Α.Ε.	EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Γ.Α	EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Γ.Α
ING Α.Ε.Γ.Α	EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Γ.Α	EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Γ.Α	EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Γ.Α	EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α	EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Γ.Α	ING Α.Ε.Γ.Α	ING Α.Ε.Γ.Α
INTERNATIO NAL HELLAS Α.Α.Ε.	ING Α.Ε.Γ.Α	ING Α.Ε.Γ.Α	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	GENERALL I HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.
PROTON Α.Α.Ε.	INTERNATIO NAL HELLAS	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	ING Α.Ε.Γ.Α	ING Α.Ε.Γ.Α	ING Α.Ε.Γ.Α	INTERNATIO NAL LIFE	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.

Α.Α.Ε.				Α.Ε.Γ.Α.			
ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	PROTON Α.Α.Ε.	INTERNATIO NAL LIFE Α.Ε.Γ.Α.	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	INTERNATIO NAL LIFE Α.Ε.Γ.Α.
ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	INTERNATIO NAL LIFE Α.Ε.Γ.Α.	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α.	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α.	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.
ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	ΑΣΠΙΣ – ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚ Η ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.
ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ – ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.
ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.		ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙ ΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙ ΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.		ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝ ΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙ ΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ
ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.		ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.		ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙ ΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝ ΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α.
ΠΕΡΣΟΝΑΛ ΙΝΣΟΥΡΑΝΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.		ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.		ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝ ΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	ΠΡΩΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΕΤΑΙΡΙΑ	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.
Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.		ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.		ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.		ΠΡΩΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΕΤΑΙΡΙΑ
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙ ΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ		ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙ ΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ				ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.
	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝ ΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.		ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝ ΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.				
	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.		ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.				
	ΠΕΡΣΟΝΑΛ ΙΝΣΟΥΡΑΝΣ Α.Ε.Γ.Α.		ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.				
	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α.						
	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.						

Πίνακας 44: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Κατά Ζημιών

2006		2007		2008		2009	
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
DAS HELLAS Α.Α.Ε.ΓΕ Ν.ΝΟΜ.Π Ρ.	INTEPAME RIKAN ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ &ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕ Σ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	DAS HELLAS Α.Α.Ε.ΓΕΝ.ΝΟ Μ.ΠΡ.
INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙ ΕΣ Α.Ε.Α.Ε.		INTEPAMERIKA N ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ &ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ &ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	INTEPAME RIKAN ΟΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Σ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	
			ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	INTEPAMEPI KAN ΟΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	
				INTEPAMERIKA N ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α		ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	
				ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.			

Πίνακας 45: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Ζωής-Ζημιών-Αστικής Ευθύνης Οχημάτων)

2006		2007		2008		2009	
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙ ΚΗ Α.Ε.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙ ΚΗ Α.Ε.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙ ΚΗ Α.Ε.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙ ΚΗ Α.Ε.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙ ΚΗ Α.Ε.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣ ΤΙΚΗ Α.Ε.
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	GENERAL LI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.
ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙ ΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.	ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
		ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		

Πίνακας 46: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Ζωής-Ζημιών)

2006		2007		2008		2009	
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.
	ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.		ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
			ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
					ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		

ΤΙΚΗ
Α.Ε.Ε.Γ.Α.

Πίνακας 47: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Αστικής Ευθόνης Οχημάτων)

2006		2007		2008		2009	
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	COMMERCIA L VALUE Α.Α.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.	ΑΣΠΙΣ – ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.
ΕΥΡΩΠΑΪΚ Η ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ – ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	COMMERCIA L VALUE Α.Α.Ε.	ΕΥΡΩΠΑΪΚ Η ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ – ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε.
ΕΥΡΩΠΑΪΚ Η ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚ Η ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ – ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.		ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.
	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.		ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.				ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.		ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.				ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
	ΦΟΙΝΙΕ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.						ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.
							ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.

Πίνακας 48: Μέση Αποδοτικότητα Ασφαλιστικών Εταιριών για Κάθε Έτος

	2006		2007		2008		2009	
	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής	0,4617647	0,669855333	0,5878115	0,836335385	0,4847323	0,741383846	0,526063077	0,82616
Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων	0,947576538	0,977438462	0,934429231	0,979076154	0,902596	0,9574804	0,978232222	0,991729444
Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζημιών	0,563065	0,77201	0,750045714	0,842484286	0,752728889	0,903171111	0,775549	0,85724
Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής, Ζημιών, Αστ., Ευθ. Οχ.	0,998805	1	1	1	1	1	1	1
Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής, Ζημιών	0,985393	0,999892	0,985718182	0,997295455	0,981624545	1	0,980463	0,991404
Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Αστ. Ευθ.Οχημ.	0,88364	0,974265455	0,812850833	0,873121667	0,7909675	0,898201667	0,88719	0,964133636

Πίνακας 49: Μέση Αποδοτικότητα και Τοπική Απόκλιση Ασφαλιστικών Εταιριών για το Σύνολο των Ετών

	Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής	Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων	Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζημιών	Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής, Ζημιών, Αστ., Ευθ. Οχ.	Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής, Ζημιών	Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Αστικής Ευθύνης Οχημάτων
Μέση Αποδοτικότητα						
CRS	0,513117778	0,9379498	0,7202553	0,9997155	0,983317381	0,8418467
VRS	0,764782593	0,975342316	0,850530333	1	0,997219286	0,925614565
Τοπική Απόκλιση						
CRS	0,313137968	0,091073	0,2181732	0,0018439	0,039027989	0,1717291
VRS	0,275676016	0,056409471	0,190665662	0	0,013925403	0,144277341

Από τον **Πίνακα 49** παρατηρείται ότι για τις ασφαλιστικές εταιρίες ζώης η μέση αποτελεσματικότητα όλου του δείγματος είναι 51,31178% (με CRS) ή 76,4782593% (με VRS). Αυτό σημαίνει ότι για να είναι αποτελεσματικές οι ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να παράγουν το 51,31178% ή 76,4782593% (αντίστοιχα) που χρησιμοποιούν σήμερα ή ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να παράγουν το ίδιο ποσό εκροών μειώνοντας το κόστος (συντελεστών παραγωγής) κατά 48,68822% ή 23,5217407% αντίστοιχα. Επιπλέον, με βάση τις CRS, από τον **Πίνακα 48** παρατηρείται ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές της μέσης αποτελεσματικότητας των ασφαλιστικών εταιριών για κάθε έτος, με μεγαλύτερη το έτος 2007 και μικρότερη το έτος 2006 (0,5878115, 0,4617647 αντίστοιχα). Από τον **Πίνακα 42** Πίνακας 42 φαίνεται ότι οι αποδοτικές εταιρίες αντιπροσωπεύουν ένα μικρό αριθμό σε σχέση με το σύνολο του δείγματος. Πιο συγκεκριμένα, αποδοτικές εμφανίζονται οι εταιρίες ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ το 2006 και 2008, η ΛΑΪΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε. το 2006, η ΜΑΡΦΙΝ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε. το 2007, 2008 και 2009 και η V.D.V. LEBEN INETR NATIONAL A.E.A.Z. το 2008 και 2009. Από τον **Πίνακα 7** επίσης παρατηρείται ότι οι περισσότερες εταιρίες παρουσιάζουν αρκετά χαμηλές αποδοτικότητες, με εξαίρεση την ΙΝΓ ΟΜΑΔΙΚΩΝ&ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΖΩΗΣ το 2007 (0,9942), την ΙΝΤΕΡΝΑΤΙΟΝΑΛ ΛΙΦ Α.Ε.Α.Ζ. το 2007 (0,85589), την ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ το έτος 2007 (0,87683), την ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ. το 2007 (0,8558) και 2009 (0,96081). Οι εταιρίες ΕΦΓ ΕΥΡΟΛΙΦ Α.Ε.Α.Ζ., ΓΕΝΕΡΑΛΛΙ ΛΙΦ Α.Ε.Α.Ζ., ΙΝΓ Ε.Α.Α.Ε.Ζ., ΟΥΝΙΒΕΡΣΑΛ ΛΙΦ Α.Α.Ε.Ζ., ΒΙΚΤΟΡΙΑ Α.Α.Ε.Ζ., ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ. και ΙΝΤΕΡΝΑΤΙΟΝΑΛ ΛΙΦ Α.Ε.Α.Ζ. φαίνεται να ακολουθούν την ίδια πορεία, καθώς αυξάνουν το βαθμό αποδοτικότητας τους κατά το έτος 2007 σε σχέση με το 2006, μειώνουν το βαθμό αποδοτικότητας τους το 2008 (οι περισσότερες κατά πολύ) σε σχέση με το 2007 και αυξάνουν ξανά το βαθμό αποδοτικότητας τους κατά το 2009 σε σχέση με το 2008. Αντίθετα, οι εταιρίες ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ και η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ Α.Ε. αυξάνουν την αποδοτικότητα τους κατά το έτος 2008 και την μειώνουν κατά το έτος 2009. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η πορεία του βαθμού αποδοτικότητας της ΙΝΓ ΟΜΑΔΙΚΩΝ&ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΖΩΗΣ, της οποίας ενώ το 2007 ήταν αρκετά υψηλός, το 2008 μειώνεται κατά περίπου 81,56%. Τέλος, τον μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας εμφανίζει η εταιρία ΑΛΛΙΑΝΖ Α.Ε.Α. Ζωής (0,086) ενώ επίσης χαμηλή αποδοτικότητα έχουν οι εταιρίες ΙΝΓ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Α.Ε.Ζ. και η ΛΑ ΒΙΕ Α.Α.Ε. ΥΓΕΙΑ το 2006. Αυτό ίσως εξηγεί και το γεγονός ότι η

πρώτη από το 2007 και έπειτα λειτουργεί ως μικτή ασφαλιστική εταιρία, η δεύτερη εξαγοράζεται από την ING E.A.A.E.Z. και η τρίτη λειτουργεί ως ασφαλιστική εταιρία κατά ζημιών από το 2007 και έπειτα.

Εφαρμόζοντας τις VRS από τον **Πίνακα 48** παρατηρούνται σχετικά μεγαλύτερες διαφορές αλλά και υψηλότεροι βαθμοί μέσης αποτελεσματικότητας σε σύγκριση με τα παραπάνω αποτελέσματα, με το μεγαλύτερο να εμφανίζεται και εδώ το έτος 2007 και μικρότερο το έτος 2006 (0,836335385, 0,669855333 αντίστοιχα). Ο **Πίνακα 42** Πίνακας 42 εμφανίζει τις αποδοτικές εταιρίες, οι οποίες είναι περισσότερες από ότι είναι με βάση τις CRS. Αυτές είναι η EFG EUROLIFE A.E.A.Z. και η ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ τα έτη 2006, 2007 και 2008, η ING E.A.A.E.Z. και η V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z. σε όλα τα έτη, η ΛΑΪΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε. το 2006, η ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ. το 2006, η ING ΟΜΑΔΙΚΩΝ&ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΖΩΗΣ το 2007, η MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε. το 2007, 2008 και 2009, η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ Α.Ε. το 2008 και 2009 και οι INTERNATIONAL LIFE A.E.A.Z. και ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ. το 2009. Συνεπώς παρατηρείται ότι οι εταιρίες που εμφανίσθηκαν ως αποδοτικές με βάση τις CRS, εμφανίζονται και με βάση τις VRS. Επίσης από τον **Πίνακα 8**, φαίνεται ότι οι περισσότερες εταιρίες ακολουθούν την ίδια πορεία (αλλά με υψηλότερες βαθμολογίες) με τα παραπάνω αποτελέσματα ενώ κάποιες από τις εταιρίες που παρουσίαζαν υψηλές αποδοτικότητες εμφανίζονται ως αποδοτικές με βάση τις VRS. Τέλος, το μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας εμφανίζει η εταιρία ING Πειραιώς Α.Α.Ε.Ζ. (0,11424). Η χαμηλή μέση αποτελεσματικότητα των ασφαλιστικών εταιριών για όλα τα έτη εξηγείται και από το μικρό ποσοστό ασφαλιστικών εταιριών που είναι αποδοτικές (16,67% περίπου – με CRS και 44,44% περίπου – με VRS).

Σχετικά με τις ασφαλιστικές εταιρίες ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων, η μέση αποτελεσματικότητα όλων είναι 0,9379498 (με CRS) ή 0,975342316 (με VRS), όπως φαίνεται από τον **Πίνακα 49**. Αυτό σημαίνει ότι για να είναι αποτελεσματικές οι ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να παράγουν το ίδιο ποσό εκροών μειώνοντας το κόστος (συντελεστών παραγωγής) κατά 6,20502% ή 2,4657684% αντίστοιχα. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη τις CRS, από τον **Πίνακα 48** φαίνεται να μην υπάρχουν σημαντικές διαφορές της μέσης αποτελεσματικότητας των διαφόρων ετών, με μεγαλύτερη το έτος 2009 και μικρότερη το έτος 2008 (0,978232222, 0,902596 αντίστοιχα). Επιπλέον, από τον **Πίνακα 49** φαίνεται ότι οι αποδοτικές εταιρίες αντιπροσωπεύουν περίπου το 53,68%

του δείγματος (51 από τις 95). Πιο συγκεκριμένα, αποδοτικές σε όλα τα έτη λειτουργίας τους εμφανίζονται οι εταιρίες ING E.A.E.Γ.A., η ACTIVA INSURANCE A.A.E., ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ A.E.Γ.A., ΕΥΡΩΠΗ A.E.Γ.A. και η ΕΥΡΩΣΤΑΡ E.A.E.A.Z., ενώ η GENERALLI HELLAS A.E.A.Z. εμφανίζεται το έτος 2008, η INTERNATIONAL LIFE A.E.Γ.A. το 2006, 2007 και 2009, η VICTORIA A.A.E.Z. και η INTERASCO A.E.Γ.A. το 2007 και 2009, η ΑΙΓΑΙΟΝ A.A.E., η PERSONAL INSURANCE A.E.Γ.A., η PROTON A.A.E. (ή ΠΡΩΤΗ A.A.E. όπως μετονομάστηκε) και η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ E.E.A.Z. A.E. το 2006 και 2009, η ΑΣΠΙΣ-ΠΡΟΝΟΙΑ A.E.A.Z. το 2007, η ΕΟΣ A.E.A.Z., η ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ A.E.E.Γ.A., η ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ A.A.A.E. και η ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ A.E.Γ.A. το 2006, η ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.E.Γ.A. το 2009, η INTERLIFE A.A.E.Γ.A. το 2008 και η Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ A.E.Γ.A. το 2006 και 2008. Από τον **Πίνακα 10** φαίνεται ότι οι περισσότερες εταιρίες παρουσιάζουν υψηλούς βαθμούς αποδοτικότητας σε όλα τα έτη, με το χαμηλότερο να ισούται με 0,66624 της ALLIANZ A.E.Γ.A. το 2006 (η οποία από το 2007 και έπειτα λειτουργεί ως μικτή ασφαλιστική εταιρία. Επιπλέον, οι βαθμοί αποδοτικότητας των περισσότερων εταιριών φαίνεται να ακολουθούν την ίδια πορεία, δηλαδή μειώνονται κατά το έτος 2007 σε σχέση με το 2006, μειώνονται το 2008 σε σχέση με το 2007 και αυξάνονται το έτος 2009 σε σχέση με το 2008. Εξάιρεση σε αυτό αποτελούν οι εταιρίες η VICTORIA A.A.E.Z., η ΑΣΠΙΣ-ΠΡΟΝΟΙΑ A.E.A.Z., η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ A.A.E., η ΔΥΝΑΜΙΣ A.E.Γ.A. και η ΠΡΩΤΗ A.A.E., οι οποίες αυξάνουν την αποδοτικότητά τους το 2007, η ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ A.E.E.Γ.A., η ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ A.E.Γ.A., η ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ A.E.Γ.A. και η Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ A.E.Γ.A., οι οποίες αυξάνουν την αποδοτικότητά τους το 2008 και η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ A.A.E., INTERLIFE A.A.E..Γ.A., οι οποίες μειώνουν την αποδοτικότητά τους το 2009.

Λαμβάνοντας υπόψη τις VRS, από τον **Πίνακα 48** δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφορές μέσης αποτελεσματικότητας μεταξύ των ετών με μεγαλύτερη το έτος 2009 και μικρότερη το έτος 2008 (0,991729444, 0,9574804 αντίστοιχα). Από τον **Πίνακα 43** παρατηρείται ότι οι εταιρίες που είναι αποδοτικές σύμφωνα με τις CRS, εμφανίζονται ως αποδοτικές και σύμφωνα με τις VRS. Ωστόσο, με βάση τις μεταβλητές αποδόσεις κλίμακας, οι αποδοτικές εταιρίες είναι περισσότερες και αντιπροσωπεύουν το 73,96% περίπου του συνόλου του δείγματος (71 από τις 95). Αυτές που εμφανίζονται ως αποδοτικές (εκτός από αυτές που είναι ίδιες με τα παραπάνω αποτελέσματα) είναι η CGU HELLAS A.E.Γ.A., η VICTORIA A.A.E.Z., η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ A.A.E., η

ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. και η ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε. το 2006, η GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ., PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α., ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α., η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε., ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α, η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. Α.Ε., η ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε. και η ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε. το 2007, η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α., η ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α., ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α, η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. Α.Ε., και η ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε. το 2008 και η INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α. και η ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε το 2009. Επιπλέον, και εδώ φαίνεται οι εταιρίες να ακολουθούν την πορεία που αναλύθηκε παραπάνω, με εξαίρεση την INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α., η οποία αυξάνει το βαθμό αποδοτικότητας το 2007 και η Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α. και η ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α., οι οποίες αυξάνουν την αποδοτικότητα τους το 2008. Ωστόσο, από τον *Πίνακα 11* παρατηρείται ότι σχεδόν όλες οι εταιρίες εμφανίζουν αρκετά υψηλή αποδοτικότητα όλα τα έτη, με τη μικρότερη να ισούται με 0,75952 της ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α. το 2008.

Όσον αφορά στις υπόλοιπες ασφαλιστικές εταιρίες κατά ζημιών που δεν δραστηριοποιούνται στον κλάδο της αστικής ευθύνης οχημάτων, από τον *Πίνακα 49* φαίνεται ότι η μέση αποδοτικότητα για όλο το δείγμα είναι 72,02553% (με CRS) ή 0,85053033% (με VRS). Συνεπώς, οι ασφαλιστικές εταιρίες προκειμένου να είναι αποτελεσματικές πρέπει να παράγουν το ίδιο ποσό εκροών, μειώνοντας το κόστος τους κατά 27,97477% ή κατά 0,02845%. Πιο αναλυτικά, με βάση τις CRS, στον *Πίνακα 48* δεν εμφανίζονται μεγάλες διαφορές βαθμού μέσης αποδοτικότητας μεταξύ των ετών παρά μόνο στο έτος 2006 όπου παρατηρείται και η μικρότερη μέση αποδοτικότητα (0,563065) ενώ ο μεγαλύτερος βαθμός μέσης αποδοτικότητας εμφανίζεται το έτος 2009 (0,77554875). Από τον *Πίνακα 13* παρατηρείται ότι το έτος 2006 δεν υπάρχει καμία αποδοτική ασφαλιστική εταιρία ενώ στα υπόλοιπα έτη οι ασφαλιστικές εταιρίες που είναι αποδοτικές διαφέρουν, με εξαίρεση την ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α. (η οποία είναι αποτελεσματική και τα δύο έτη – 2008, 2009 – λειτουργίας της). Άξιο σημείο σχολιασμού αποτελεί ο βαθμός αποδοτικότητας της εταιρίας INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε., ο οποίος ενώ σταδιακά αυξάνεται μέχρι το 2008, όπου λαμβάνει και τη τιμή 1 (αποδοτική εταιρία), το έτος 2009 μειώνεται. Επίσης, παρατηρείται μια σχετικά μεγάλη αύξηση (της τάξης του 63,6% περίπου) του βαθμού αποδοτικότητας της ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ&ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ. από το έτος 2006 στο 2007 και μια αύξηση της τάξης του 19% περίπου από το έτος 2007 στο

έτος 2008, όπου η εταιρία γίνεται αποδοτική ενώ ο βαθμός αποδοτικότητας της εταιρίας INTERAMERIKAN YΓEΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α. παρατηρείται να αυξάνεται κατά 56,5% περίπου το έτος 2007, όπου η εταιρία γίνεται αποδοτική, ενώ μειώνεται τα έτη 2008 και 2009 φτάνοντας σε αποδοτικότητα 0,46289. Αντίθετα ο βαθμός αποδοτικότητας της INTERAMERIKAN ΟΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α. φαίνεται να αυξάνεται σταδιακά από έτος σε έτος, λαμβάνοντας τη τιμή 1 στο έτος 2009 και ο βαθμός αποδοτικότητας της ΝΤΙΠΕΚΤΑ αυξάνεται από το έτος 2008 στο 2009, λαμβάνοντας τη τιμή 1 κατά το έτος 2009. Τέλος, οι εταιρίες EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Α.Ε.Π. και η LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ. παρουσιάζουν χαμηλές αποδοτικότητες. Συνολικά το έτος 2007 παρατηρείται μια κατά μέσο όρο αύξηση του βαθμού αποδοτικότητας (σε σχέση με το έτος 2006), το έτος 2008 μια κατά μέσο όρο αύξηση (σε σχέση με το έτος 2007) ενώ το έτος 2009 μια κατά μέσο όρο μείωση (σε σχέση με το έτος 2008). Το μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας (0,29545) λαμβάνει η εταιρία ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ&ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ. το έτος 2006, δείχνοντας ότι η συγκεκριμένη εταιρία μπορεί να γίνει αποδοτική χρησιμοποιώντας μόνο το 29,545% των συντελεστών παραγωγής που χρησιμοποιεί σήμερα.

Εφαρμόζοντας τις VRS, στον **Πίνακα 48** φαίνεται ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές αποδοτικότητας μεταξύ των ετών, με μεγαλύτερο βαθμό μέσης αποδοτικότητας το έτος 2008 και μικρότερο το έτος 2007 (0,903171111, 0,842484286 αντίστοιχα). Από τον **Πίνακα 44** παρατηρείται ότι μόνο οι εταιρίες ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α. και ΝΤΙΠΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτικές και τα δύο έτη λειτουργίας τους (2008, 2009) ενώ η εταιρία DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ είναι αποδοτική κατά τα έτη 2006, 2009 (ενώ τα έτη 2007 και 2008) και η INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε. παρουσιάζεται αποδοτική κατά τα έτη 2006 και 2008 (ενώ τα έτη 2007 και 2009). Ωστόσο, οι δύο τελευταίες εταιρίες παρουσιάζουν υψηλό βαθμό αποδοτικότητας και τα έτη που δεν είναι αποδοτικές (τιμή < 1). Από τον **Πίνακα 14** φαίνεται ότι οι εταιρίες EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Α.Ε.Π. και η LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ. παρουσιάζουν χαμηλές αποδοτικότητες, όπως συμβαίνει και με βάση τις CRS. Αύξηση της τάξης του 35% παρουσιάζει ο βαθμός αποδοτικότητας της εταιρίας ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ., η οποία γίνεται αποδοτική το έτος 2007 και 2008. Επίσης, η εταιρία INTERAMERIKAN ΟΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α. παρουσιάζει μια σταδιακή αύξηση του βαθμού αποδοτικότητας μέχρι το 2009, όπου και γίνεται αποτελεσματική

ενώ αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η εταιρία INTEPAMERIKAN ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α. αυξάνεται και γίνεται αποδοτική τα έτη 2007, 2008 ενώ μειώνεται κατά περίπου 42,2% το έτος 2009. Κατά μέσο όρο παρατηρείται μια αύξηση του βαθμού αποδοτικότητας το έτος 2007 και 2008 (σε σχέση με το 2006, 2007 αντίστοιχα), ενώ το 2009 παρατηρούνται εξίσου αυξήσεις και μειώσεις. Το μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας (0,38186) εμφανίζει η εταιρία EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Α.Ε.Π., δείχνοντας ότι η συγκεκριμένη εταιρία μπορεί να γίνει αποτελεσματική χρησιμοποιώντας μόνο το 38,186% των συντελεστών παραγωγής που χρησιμοποιεί σήμερα. Τέλος, ως ποσοστό οι αποτελεσματικές εταιρίες για όλα τα έτη αντιπροσωπεύουν το 23,33% (7 εταιρίες από τις 30 με βάση τις CRS) ή το 43,33% (13 εταιρίες από τις 30 με βάση τις VRS).

Σχετικά με τις ασφαλιστικές εταιρίες ζωής – ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων από τον *Πίνακα 49* φαίνεται ότι η μέση αποδοτικότητα για όλο το δείγμα είναι 99,97155% (με CRS) ή 100% (με VRS). Συνεπώς, οι ασφαλιστικές εταιρίες προκειμένου να είναι αποτελεσματικές πρέπει να παράγουν το ίδιο ποσό εκροών, μειώνοντας το κόστος τους κατά 0,02845 με βάση τις CRS. Πιο αναλυτικά, εφαρμόζοντας τις CRS από τον *Πίνακα 16* φαίνεται ότι όλες οι ασφαλιστικές εταιρίες είναι αποδοτικές σε όλα τα έτη, με εξαίρεση την ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α., η οποία ωστόσο παρουσιάζει μεγάλο βαθμό αποδοτικότητας (98,805%) που σημαίνει ότι για να γίνει αποδοτική πρέπει να μειώσει τους συντελεστές παραγωγής της κατά 1,195% ή να χρησιμοποιήσει το 98,805% των συντελεστών παραγωγής που χρησιμοποιεί σήμερα. Τέλος, με βάση τις VRS, όλες οι ασφαλιστικές εταιρίες παρουσιάζονται αποδοτικές και αυτό εξηγεί τη μέση αποτελεσματικότητα ίση με 100%.

Ωστόσο, εξετάζοντας ξεχωριστά τους κλάδους ζωής – ζημιών των ασφαλιστικών επιχειρήσεων από τον κλάδο αστικής ευθύνης οχημάτων από τον *Πίνακα 49* φαίνεται ότι σχετικά με την πρώτη διάκριση, η μέση αποδοτικότητα για όλο το δείγμα είναι 98,3317381% (με CRS) ή 99,7219286 (με VRS). Πιο αναλυτικά, όπως φαίνεται στον *Πίνακα 19*, με βάση τις CRS, οι εταιρίες COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε. και ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. παρουσιάζουν βαθμό αποδοτικότητας 0,96979 και 0,93448 το έτος 2006 αντίστοιχα ενώ στα υπόλοιπα έτη λειτουργίας τους είναι αποτελεσματικές, οι εταιρίες ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε. και η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΕ Α.Ε.Α.Ε. παρουσιάζουν βαθμό αποδοτικότητας 0,88976 και 0,95314 το έτος 2007 (πρώτο έτος λειτουργίας τους) αντίστοιχα ενώ στα υπόλοιπα έτη λειτουργίας τους είναι αποτελεσματικές, οι

εταιρίες AXA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΕ και ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α. παρουσιάζουν βαθμό αποδοτικότητας 0,99106 και 0,98772 το έτος 2008 αντίστοιχα ενώ στα υπόλοιπα έτη λειτουργίας τους είναι αποτελεσματικές και οι εταιρίες GENERALLI HELLAS A.E.A.Z. και η ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α. παρουσιάζουν βαθμό αποδοτικότητας 0,90423 και 0,9004 το έτος 2009 αντίστοιχα. Η τελευταία ασφαλιστική εταιρία παρουσιάζεται αποδοτική κατά τα προηγούμενα έτη λειτουργίας της, ενώ η GENERALLI HELLAS A.E.A.Z. λειτουργεί για πρώτη φορά ως μικτή επιχείρηση το έτος 2009 καθώς μέχρι το έτος 2008 λειτουργούσε ως ασφαλιστική εταιρία κατά ζημιών. Η εταιρία ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτική το έτος 2007 και 2009 ενώ τα έτη 2006 και 2008 παρουσιάζει βαθμό αποδοτικότητας 0,94966 και 0,81909 αντίστοιχα. Το μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας (81,909%) εμφανίζει η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α. το έτος 2008. Στον *Πίνακα 48* φαίνεται ότι η μεγαλύτερη μέση αποτελεσματικότητα είναι το έτος 2007 και η μικρότερη το έτος 2009 (0,985718182, 0,980463 αντίστοιχα), χωρίς όμως να παρατηρούνται μεγάλες διαφορές μεταξύ των ετών.

Λαμβάνοντας υπόψη τις VRS, όπως φαίνεται στον *Πίνακα 20*, μόνο οι ασφαλιστικές εταιρίες COMMERCIAL VALUE A.A.E. (2006), ALLIANZ ΕΛΛΑΣ A.A.E. (2007) και GENERALLI HELLAS A.E.A.Z. (2009) παρουσιάζουν βαθμό αποδοτικότητας 0,99892, 0,97025 και 0,91404 αντίστοιχα ενώ στα υπόλοιπα έτη λειτουργίας τους είναι αποδοτικές. Το μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας (0,91404) εμφανίζει η εταιρία GENERALLI HELLAS A.E.A.Z. το έτος 2009. Στον *Πίνακα 48* φαίνεται ότι η μεγαλύτερη μέση αποτελεσματικότητα είναι το έτος 2008 και η μικρότερη το έτος 2009 (1, 0,991404 αντίστοιχα), χωρίς όμως να παρατηρούνται μεγάλες διαφορές μεταξύ των ετών. Τέλος, ως ποσοστό οι αποτελεσματικές εταιρίες για όλα τα έτη αντιπροσωπεύουν το 76,19% περίπου (32 εταιρίες από τις 42 με βάση τις CRS) ή το 92,86% περίπου (39 εταιρίες από τις 42 με βάση τις VRS).

Τέλος, σχετικά με τη δεύτερη διάκριση (μικτές ασφαλιστικές εταιρίες αστικής ευθύνης οχημάτων), από τον *Πίνακα 49* φαίνεται ότι η μέση αποδοτικότητα για όλο το δείγμα είναι 84,18467% (με CRS) ή 92,5614565 (με VRS). Αυτό σημαίνει ότι για να είναι αποτελεσματικές οι ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να παράγουν το ίδιο ποσό εκροών μειώνοντας το κόστος (συντελεστών παραγωγής) κατά 15,81533% ή 7,4385435% αντίστοιχα. Όπως φαίνεται από τον *Πίνακα 48* δεν παρουσιάζονται μεγάλες διαφορές μέσης αποτελεσματικότητας μεταξύ των ετών, με μεγαλύτερη το έτος

2009 και μικρότερη το έτος 2008 (0,88719, 0,7909675 αντίστοιχα). Πιο αναλυτικά, εφαρμόζοντας τις CRS, από τον *Πίνακα 47* φαίνεται ότι μόνο η εταιρία ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτική όλα τα έτη ενώ από τον *Πίνακα 22* φαίνεται ότι η εταιρία ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτική κατά τα έτη 2006 και 2007 και στα υπόλοιπα δύο έτη μειώνεται ο βαθμός αποδοτικότητας της, η εταιρία ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτική τα έτη 2006, 2008 και 2009 ενώ το έτος 2007 παρουσιάζει υψηλό βαθμό αποδοτικότητας, η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α. εμφανίζεται ως αποδοτική το έτος 2006, ΑΣΠΙΣ – ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτική κατά τα έτη 2007, 2008 ενώ το έτος 2006 παρουσιάζει σχετικά μεγάλο βαθμό αποδοτικότητας (0,83423). Σχετικά με τις εταιρίες που δεν εμφανίζονται ως αποδοτικές κανένα έτος, η COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε. παρουσιάζει σχετικά υψηλό βαθμό αποδοτικότητας το 2006 (0,87489) ενώ τα άλλα δύο έτη λειτουργίας της αυτός μειώνεται. Αυτό ίσως εξηγεί και το γεγονός ότι η συγκεκριμένη εταιρία έπαυσε να λειτουργεί το 2009. Ο βαθμός αποδοτικότητας της εταιρίας ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε. παρουσιάζει μια αυξητική αλλά μικρή πορεία. Η ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. εμφανίζει σχετικά υψηλούς βαθμούς αποδοτικότητας με μικρότερο το έτος 2008 (0,89882). Ενδιαφέρον παρουσιάζει η πορεία του βαθμού αποδοτικότητας της ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ. (η οποία μετονομάστηκε σε GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε), ο οποίος μειώνεται σημαντικά κατά 77,28% περίπου το 2007 (συγκριτικά με το 2006) και αυξάνεται σταδιακά τα επόμενα χρόνια. Ο βαθμός αποδοτικότητας (0,13948) της συγκεκριμένης εταιρίας το 2007 αποτελεί και το μικρότερο του δείγματος.

Εφαρμόζοντας τις VRS, όπως φαίνεται από τον *Πίνακα 48* δεν παρουσιάζονται μεγάλες διαφορές μέσης αποτελεσματικότητας μεταξύ των ετών, με μεγαλύτερη το έτος 2006 και μικρότερη το έτος 2007 (0,974265455, 0,873121667 αντίστοιχα). Από τον *Πίνακα 47* φαίνεται ότι μόνο η εταιρία ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτική όλα τα έτη ενώ από τον *Πίνακα 23* φαίνεται ότι η εταιρία ΑΣΠΙΣ – ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτική κατά τα έτη 2007, 2008, ενώ το έτος 2006 παρουσιάζει μεγάλο βαθμό αποδοτικότητας (0,9672), η εταιρία ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α. παρουσιάζεται αποδοτική κατά τα έτη 2006, 2007 και 2009 ενώ το έτος 2008 εμφανίζει βαθμό αποδοτικότητας 0,74172, η ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α. παρουσιάζεται αποτελεσματική κατά τα έτη 2007 και 2009 ενώ στα υπόλοιπα δύο παρουσιάζει υψηλή αποδοτικότητα (0,94185 και 0,91879), η ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε. παρουσιάζει μια σταδιακή αύξηση από το έτος 2007 ως το έτος 2009, οι εταιρίες ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α. και

ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. παρουσιάζονται ως αποδοτικές το έτος 2006, μειώνονται το 2007, και εμφανίζονται ως αποδοτικές το έτος 2009 και η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α είναι αποδοτική το έτος 2006 και έπειτα ο βαθμός αποδοτικότητας της σταδιακά μειώνεται λαμβάνοντας το 2009 τη τιμή 0,81738. Άξιο σημείο σχολιασμού αποτελεί η εταιρία GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε. η οποία είναι αποδοτική το έτος 2006, ενώ το έτος 2007 ο βαθμός αποδοτικότητας της μειώνεται κατά 83,455%, το έτος 2008 αυξάνεται και τελικά το έτος 2009 λαμβάνει πάλι τη τιμή 1. Το μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας (0,16545%) εμφανίζει η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε. Τέλος, ως ποσοστό οι αποτελεσματικές εταιρίες για όλα τα έτη αντιπροσωπεύουν το 32,61% περίπου (15 εταιρίες από τις 46 με βάση τις CRS) ή το 54,35% περίπου (25 εταιρίες από τις 46 με βάση τις VRS).

Δεύτερη Εκτίμηση:

Πίνακας 50: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής

2006		2007		2008		2009		
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	
EFG ΑΑΣΦΑΛΙΣ ΤΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Ε.Α.Ζ.	EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙ ΚΗ ΖΩΗΣ Α.Ε.Α.Ζ.	EFG EUROLIFE Α.Ε.Α.Ζ.	EFG EUROLIFE Α.Ε.Α.Ζ.	EFG EUROLIFE Α.Ε.Α.Ζ.	EFG EUROLIFE Α.Ε.Α.Ζ.	ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ.	ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ.	
ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε.Α.Ε.Ζ. ΑΕ	ING Α.Α.Ε.Ζ.	ING ΟΜΑΔΙΚΩΝ&ΑΤ ΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.Ζ.	ING ΟΜΑΔΙΚΩΝ&ΑΤ ΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.Ζ.	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ.	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	INTERNATI ONAL LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟ ΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	V.D.V. LEBEN INTERNATI ONAL Α.Ε.Α.Ζ.	MARFIN Α.Α.Ε.	ΖΩΗΣ ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ.	V.D.V. LEBEN INTERNATI ONAL Α.Ε.Α.Ζ.	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	V.D.V. LEBEN INTERNATI ONAL Α.Ε.Α.Ζ.	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	
	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α.Ζ.	MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	ΖΩΗΣ ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ. ΑΕ	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε.Α.Ε.Ζ. ΑΕ	V.D.V. LEBEN INTERNATI ONAL Α.Ε.Α.Ζ.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	V.D.V. LEBEN INTERNATI ONAL Α.Ε.Α.Ζ.
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟ ΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.			V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α.Ζ.		ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε.Α.Ε.Ζ. ΑΕ		ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	
			ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε.Α.Ζ. ΑΕ		ΙΝΤΕΡΑΜΕΡ ΙΚΑΝ Ε.Α.Ε.Ζ.ΑΕ		ΙΝΤΕΡΑΜΕΡ ΙΚΑΝ Ε.Α.Ε.Ζ.ΑΕ	
							ΙΝΤΕΡΣΑΛΟ ΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	

Πίνακας 51: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Κατά Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων

2006		2007		2008		2009	
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
ING Α.Α.Ε.Γ.Α.	CGU HELLAS Α.Ε.Γ.Α	ACTIVA INSURAN CE Α.Α.Ε.	ACTIVA INSURANCE Α.Α.Ε.	ACTIVA INSURAN CE Α.Α.Ε.	ACTIVA INSURANCE Α.Α.Ε.	ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.
PROTON Α.Α.Ε.	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	GENERAL LI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	GENERAL LI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.
Α.Ε.Γ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ.ΣΙΔΕΡΗΣ ΑΕ	ING Α.Α.Ε.Γ.Α.	ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	Γ.Η ΣΚΟΥΡΤΗ Σ Α.Ε.Γ.Α.	ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	INTERNATIO NAL LIFE Α.Ε.Γ.Α.
ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	INTERANTIO NAL HELLAS Α.Α.Ε.	INTERLIF E Α.Α.Ε.Γ.Α.	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪ ΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.
ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ	PROTON Α.Α.Ε.	VICTORI Α Α.Α.Ε.Ζ.	INTERNATIO NAL LIFE Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	Α.Ε.Γ.Α ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ.ΣΙΔΕΡΗΣ ΑΕ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	ΕΥΡΩΣΤΑ Ρ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.
ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	Α.Ε.Γ.Α ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ.ΣΙΔΕΡΗΣ ΑΕ	ΕΥΡΩΣΤΑ Ρ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	Α.Ε.Γ.Α ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ.ΣΙΔΕΡΗΣ ΑΕ		ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	ΑΣΠΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	ΙΜΠΕΡΙΑ Λ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.		ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚ ΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.
ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙ ΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚ ΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚ ΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.		ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.		ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚ ΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙ ΚΑ Α.Ε.Γ.Α.
Γ.Η ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.		ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.		ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙ ΚΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Ε.Γ.Α.			ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε.
	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.		ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.				
	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.		ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.				
	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚ ΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ		ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.				
	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙ ΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.		ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚ ΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ				
	ΝΕΟΣ		ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙ				

ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	ΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.
ΠΕΡΣΟΝΑΛ ΙΝΣΟΥΡΑΝΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.

Πίνακας 52: Αποδοτικές Ασφαλιστικές Εταιρίες Κατά Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων

2006		2007		2008		2009	
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ.ΠΡ.	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ &ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.	ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ &ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.	INCHAP Ε ΑΣΦΑΛ ΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.	DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ.Π Ρ.
INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.		ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ &ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.		ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	ΕΜΠΟΡ ΙΚΗ ΑΣΦΑΛ ΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε. Γ.Α.	INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕ Σ Α.Ε.Α.Ε.
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩ Ν&ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.		ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑ Ν ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α.		ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ &ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	ΝΤΙΡΕΚ ΤΑ Α.Α.Ε.Γ. Α.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕ Σ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.
					ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.		ΙΝΤΕΡΑΜΕ ΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α.
					ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.		ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.

Πίνακας 53: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Ζωής – Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων)

2006		2007		2008		2009	
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
COMMERCIA L VALUE Α.Ε.Γ.Α.	COMMERCIA L VALUE Α.Ε.Γ.Α.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΕ	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΕ	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΕ	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΕ	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΕ	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΕ
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	COMMERCIA L VALUE Α.Ε.Γ.Α.	COMMERCIA L VALUE Α.Ε.Γ.Α.	COMMERCIA L VALUE Α.Ε.Γ.Α.	COMMERCIA L VALUE Α.Ε.Γ.Α.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΣ Α.Ε.Α.Ε.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΣ Α.Ε.Α.Ε.
ΑΣΠΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ	ΑΣΠΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.

Α.Ε.Γ.Α.	Α.Ε.Γ.Α.						
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.
ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣ ΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣ ΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣ ΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
	ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣ ΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣ ΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣ ΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣ ΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣ ΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.

Πίνακας 54: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Ζωής – Ζημιών)

2006		2007		2008		2009	
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
ΑΓΡΟΤΙΚ Η Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΕ	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΕ	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.
ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	ΑΛΦΑ Α.Α.Ε.	COMMERCIA L VALUE Α.Ε.Γ.Α.	COMMERCIA L VALUE Α.Ε.Γ.Α.	COMMERCIA L VALUE Α.Ε.Γ.Α.	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΕ	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΕ	ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΕ
ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	COMMERCIA L VALUE Α.Ε.Γ.Α.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.
ΑΤΛΑΝΤΙ ΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
ΕΥΡΩΠΑΪ ΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛ ΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚ Η Α.Ε.Α.Ζ.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.

ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	
			ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤ ΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		

Πίνακας 55: Αποδοτικές Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες (Αστικής Ευθύνης Οχημάτων)

2006		2007		2008		2009	
CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	COMMERCIAL VALUE Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	COMMERCIAL VALUE Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	
ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ- ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	
ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΣΠΙΣ-ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.		ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	
	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.			ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	
	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.		ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.			ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	
	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.		ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.				
	ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.						

Πίνακας 56: Μέση Αποδοτικότητα Ασφαλιστικών Εταιριών Για Κάθε Έτος

	2006		2007		2008		2009	
	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS	CRS	VRS
Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής	0,559672143	0,665566429	0,811260769	0,873778462	0,692798462	0,793766154	0,816318462	0,901910769
Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων	0,832431154	0,972761538	0,840711154	0,959520769	0,7454364	0,916252	0,96606	0,973829444
Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζημιών	0,7653225	0,962975	0,806878	0,911396	0,871627143	0,976272857	0,919198333	0,970756667
Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής, Ζημιών, Αστ., Ευθ. Οχ.	0,996182	1	0,976404545	0,99156	0,981749091	0,989425455	1	1
Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής, Ζημιών	0,947465	0,981916	0,969534545	0,987878182	0,968706364	0,995351818	0,992724	0,9981114
Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Αστικής Ευθύνης Οχημάτων	0,878704545	0,9801	0,755454167	0,840083333	0,639663333	0,806389167	0,808849091	0,921207273

Πίνακας 57: Μέση Αποδοτικότητα και Τοπική Απόκλιση Ασφαλιστικών Εταιριών για το Σύνολο των Ετών

	Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής	Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζημιών – Αστικής Ευθύνης Οχημάτων	Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζημιών	Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής, Ζημιών, Αστ., Ευθ. Οχ.	Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής, Ζημιών	Μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες Αστικής Ευθύνης Οχημάτων
Μέση Αποδοτικότητα						
CRS	0,71698717	0,837123053	0,850557273	0,98813119	0,969584286	0,76748913
VRS	0,806053774	0,954469158	0,957605909	0,99502	0,990853095	0,884175
Τοπική Απόκλιση						
CRS	0,267064049	0,184651004	0,144091	0,044684496	0,066697068	0,209862949
VRS	0,244895856	0,082801703	0,096829076	0,022689845	0,027157026	0,174504482

Όπως φαίνεται από τον *Πίνακα 57* η μέση αποτελεσματικότητα όλου του δείγματος (ασφαλιστικές εταιρίες ζωής) είναι 71,698717% (με CRS) ή 80,6053774% (με VRS). Αυτό σημαίνει ότι για να είναι αποτελεσματικές οι ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να παράγουν το 71,698717% ή το 80,6053774% (αντίστοιχα) που χρησιμοποιούν σήμερα ή ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να παράγουν το ίδιο ποσό εκροών μειώνοντας το κόστος (συντελεστών παραγωγής) κατά 28,301283% ή 19,3946226% αντίστοιχα. Λαμβάνοντας υπόψη τις CRS, από τον *Πίνακα 56* παρατηρείται ότι υπάρχουν μεγάλες διαφορές των ετών 2006, 2008 σε σύγκριση με τα έτη 2007, 2009. Ο μεγαλύτερος βαθμός μέσης αποδοτικότητας εμφανίζεται στο έτος 2009 ενώ ο μικρότερος στο έτος 2006 (81,6318462%, 55,9672143% αντίστοιχα). Επιπλέον, στον *Πίνακα 50* παρατηρείται ότι η εταιρία που εμφανίζεται ως αποδοτική το έτος 2007 και συνέχισε να είναι κατά τα υπόλοιπα έτη ήταν η MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε. Πιο αναλυτικά, παρατηρώντας τον *Πίνακα 25* φαίνεται ότι η EFG EUROLIFE Α.Ε.Α.Ζ. ήταν αποδοτική μέχρι το έτος 2008, ενώ το έτος 2009 ο βαθμός αποδοτικότητας της μειώνεται στο 76,222%, η ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ ήταν αποδοτική τα έτη 2006, 2008 ενώ τα έτη 2007 και 2009 ο βαθμός αποδοτικότητας μειώνεται κατά 12,317% και 36,08% (σε σύγκριση με το 2006 και 2008 αντίστοιχα). Η ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ. παρουσιάζεται αποδοτική το έτος 2006 ενώ το έτος 2007 ο βαθμός αποδοτικότητας μειώνεται φθάνοντας το έτος 2008 στο μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας της (0,48952) ενώ το έτος 2009 η εταιρία εμφανίζεται σχεδόν αποδοτική (0,98668). Η εταιρία ΙΝΓ ΑΕ ΟΜΑΔΙΚΩΝ&ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΖΩΗΣ εμφανίζεται ως αποδοτική μόνο το έτος 2007, το έτος 2008 ο βαθμός αποδοτικότητας μειώνεται ενώ το έτος 2009 αρχίζει ξανά να αυξάνεται. Η εταιρία V.D.V LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α.Ζ. εμφανίζεται ως αποδοτική τα έτη 2007, 2008 και 2009 ενώ το έτος 2006 έχει βαθμό αποδοτικότητας 0,77629, ενώ η εταιρία ΙΝΓ Ε.Α.Α.Ε.Ζ. εμφανίζεται ως αποδοτική μόνο το έτος 2009, ενώ το έτος 2007 είναι σχεδόν αποδοτική (0,9829). Η εταιρία ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ. παρουσιάζεται ως αποδοτική το έτος 2009 ενώ τα έτη 2006, 2007 ο βαθμός αποδοτικότητας της είναι περίπου ο ίδιος (0,54734, 0,54735 αντίστοιχα) και το έτος 2008 μειώνεται. Σχετικά με τις υπόλοιπες εταιρίες που δεν είναι αποδοτικές σε κανένα έτος, ενδιαφέρον παρουσιάζει η εταιρία ΓΕΝΕΡΑΛΛΙ ΛΙΦ Α.Ε.Α.Ζ. η οποία παρουσιάζει πολύ χαμηλό βαθμό αποδοτικότητας το έτος 2006 (0,14215) και ο οποίος ισούται το 2009 με

0,60774. Επίσης, οι εταιρίες ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Α.Ζ., LA VIE Α.Α.Ε.ΥΓΕΙΑΣ και ING ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Α.Ε.Ζ. παρουσιάζουν πολύ χαμηλούς βαθμούς αποδοτικότητας. Αυτό ίσως εξηγεί και το γεγονός ότι η πρώτη κατά τα υπόλοιπα έτη λειτουργεί ως μικτή ασφαλιστική εταιρία, η δεύτερη ως ασφαλιστική εταιρία κατά ζημιών ενώ σχετικά με την τρίτη το έτος 2007 υπογράφεται συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας Πειραιώς και της ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ. με θέμα την απόκτηση όλων των μετοχών της από την τελευταία. Οι εταιρίες UNIVERSAL LIFE Α.Α.Ε.Ζ. και INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Α.Ζ. παρουσιάζουν την ίδια πορεία, δηλαδή ο βαθμός αποδοτικότητας αυξάνεται το έτος 2007 σε σύγκριση με το έτος 2006, μειώνεται το 2008 και αυξάνεται το έτος 2009. Την ίδια πορεία ακολουθεί και η ΙNTEPAMEPIKAN Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ ΑΕ, η οποία όμως εμφανίζει αρκετά χαμηλούς βαθμούς αποδοτικότητας ενώ ο βαθμός αποδοτικότητας της εταιρίας VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ αυξάνεται μέχρι το 2008 και το 2009 επανέρχεται πάλι σε περίπου ίσο επίπεδο με το έτος 2007 (0,61, 0,60745 αντίστοιχα). Γενικά παρατηρείται μια κατά μέσο όρο αύξηση του βαθμού αποδοτικότητας το 2007 σε σύγκριση με το 2006, μια κατά μέσο όρο μείωση το 2008 σε σύγκριση με το 2007 και μια κατά μέσο όρο αύξηση το 2009 σε σύγκριση με το 2008³⁷. Το μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας λαμβάνει η εταιρία LA VIE Α.Α.Ε.ΥΓΕΙΑΣ (0,06899) το έτος 2006, υποδεικνύοντας ότι η συγκεκριμένη εταιρία μπορεί να γίνει αποδοτική χρησιμοποιώντας μόνο το 6,899% των συντελεστών παραγωγής που χρησιμοποιεί σήμερα.

Λαμβάνοντας υπόψη τις VRS από τον *Πίνακα 56* φαίνεται ότι υπάρχουν μεγάλες διαφορές μέσης αποδοτικότητας των ετών 2006, 2008 με τα έτη 2007, 2009. Όπως και με βάση τις CRS, ο μικρότερος βαθμός μέσης αποδοτικότητας εμφανίζεται στο έτος 2006, ενώ ο μεγαλύτερος στο έτος 2009 (66,5566429%, 90,1910769% αντίστοιχα). Επιπλέον, στον *Πίνακα 50* παρατηρείται ότι όσες εταιρίες εμφανίζονται ως αποδοτικές με βάση τις CRS, είναι αποδοτικές και με βάση τις VRS, με τη διαφορά ότι εφαρμόζοντας τις τελευταίες ο αριθμός των αποδοτικών εταιριών είναι μεγαλύτερος. Πιο συγκεκριμένα, επιπλέον εταιρίες που εμφανίζονται ως αποδοτικές είναι η ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ. το 2007 (η οποία συνεχίζει να είναι αποδοτική και τα υπόλοιπα έτη), η

³⁷ Το παραπάνω συμπέρασμα αφορά συγκρίσεις ασφαλιστικών εταιριών που λειτουργούσαν και τα δύο έτη σύγκρισης και όχι το σύνολο των ασφαλιστικών εταιριών κάθε έτος καθώς αυτό είναι διαφορετικό.

INTEPAMERIKAN E.A.E. ΖΩΗΣ ΑΕ τα έτη 2008, 2009 και η ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ. το έτος 2009, η V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL A.E.A.Z. το 2006 και η ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ ΑΕ ΖΩΗΣ το 2007. Όμοια με τα παραπάνω αποτελέσματα μικρούς βαθμούς αποδοτικότητας εμφανίζουν οι εταιρίες ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Α.Ζ., ΙΝΓ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Α.Ε.Ζ. και η LA VIE Α.Α.Ε.ΥΓΕΙΑΣ (η οποία εμφανίζει και το μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας – 0,08274), όπως φαίνεται στον *Πίνακα 26*. Επιπροσθέτως, οι υπόλοιπες εταιρίες ακολουθούν την ίδια πορεία, όπως με βάση τις CRS, με τη διαφορά ότι οι περισσότερες παρουσιάζουν μεγαλύτερους βαθμούς αποδοτικότητας. Τέλος, ως ποσοστό οι αποτελεσματικές εταιρίες για όλα τα έτη αντιπροσωπεύουν το 26,63% περίπου (16 εταιρίες από τις 54 με βάση τις CRS) ή το 44,44% περίπου (24 εταιρίες από τις 54 με βάση τις VRS).

Όπως φαίνεται από τον *Πίνακα 57* η μέση αποτελεσματικότητα όλου του δείγματος (ασφαλιστικές εταιρίες ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων) είναι 83,7123053% (με CRS) ή 95,4469158% (με VRS). Αυτό σημαίνει ότι για να είναι αποτελεσματικές οι ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να παράγουν το ίδιο ποσό εκροών μειώνοντας το κόστος (συντελεστών παραγωγής) κατά 16,2876947% ή κατά 4,5530842% αντίστοιχα. Λαμβάνοντας υπόψη τις CRS, από τον *Πίνακα 56* φαίνεται να υπάρχουν σημαντικές διαφορές μέσης αποδοτικότητας μεταξύ των ετών, με εξαίρεση τη σύγκριση των ετών 2006 με 2007, στα οποία παρουσιάζεται σχεδόν ίδια μέση αποδοτικότητα. Η μεγαλύτερη μέση αποδοτικότητα εμφανίζεται το έτος 2009 ενώ η μικρότερη το έτος 2008 (0,96606, 0,7454364 αντίστοιχα). Ο *Πίνακα 51* εμφανίζει τις αποτελεσματικές εταιρίες, από τις οποίες αποδοτικές σε όλα τα έτη είναι μόνο η ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α. και η ΕΥΡΩΣΤΑΡ Α.Ε.Α.Ζ. Όπως φαίνεται στον *Πίνακα 28*, η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α. εμφανίζεται ως αποδοτική τα έτη 2006, 2008 και 2009 ενώ το έτος 2007 ο βαθμός αποδοτικότητας της μειώνεται στο 0,88642, ο οποίος όμως παραμένει ένας υψηλός βαθμός. Η εταιρία GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ. εμφανίζεται ως αποδοτική τα έτη 2007, 2008 ενώ το έτος 2006 ο βαθμός αποδοτικότητας της είναι χαμηλός (0,59536) (το έτος 2009 γίνεται μικτή ασφαλιστική εταιρία). Η εταιρία VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ. εμφανίζεται ως αποδοτική τα έτη 2007 και 2009, ενώ ο μικρότερος βαθμός αποδοτικότητας της εμφανίζεται στο έτος 2008 (0,52202). Η εταιρία Α.Ε.Γ.Α.ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ.ΣΙΔΕΡΗΣ είναι αποδοτική το 2006, το έτος 2007 μειώνεται και μέχρι το 2009 αυξάνεται σταδιακά. Οι εταιρίες ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. και ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ. είναι αποδοτικές το έτος 2006, ενώ η εταιρία

ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α είναι αποδοτική τα έτη 2006, 2007. Η εταιρία ACTIVA INSURANCE Α.Α.Ε. εμφανίζεται ως αποδοτική τα έτη 2007 και 2008 και οι εταιρίες ING Ε.Α.Γ.Α. και INTERASCO Α.Ε..Γ.Α εμφανίζονται ως αποδοτικές τα έτη 2006 (μόνο για την πρώτη), 2007 και 2009 ενώ το έτος 2008 ο βαθμός αποδοτικότητας τους μειώνεται περίπου στο 65%. Η εταιρία Γ.Η.ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α εμφανίζεται ως αποδοτική το 2006 και 2008 ενώ η ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε. το έτος 2006. Η εταιρία ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ είναι αποδοτική τα έτη 2006 και 2009, εμφανίζοντας το χαμηλότερο της βαθμό αποδοτικότητας το έτος 2008 (0,60936) ενώ η εταιρία ΙΝΤΕΡΛΙΦΕ Α.Α.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτική τα έτη 2007 και 2009, εμφανίζοντας και αυτή το χαμηλότερο βαθμό αποδοτικότητας της το έτος 2008 (0,42151). Η εταιρία ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.Γ.Α και η εταιρία ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε. εμφανίζονται ως αποδοτικές το έτος 2009, ενώ ο μικρότερος βαθμός αποδοτικότητας της πρώτης εμφανίζεται το έτος 2007 (0,68277) και της δεύτερης το έτος 2006 (0,56732). Επίσης οι εταιρίες ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε. και PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτικές το έτος 2009 ενώ ο μικρότερος βαθμός αποδοτικότητας τους εμφανίζεται το έτος 2008 (0,81253, 0,42683 αντίστοιχα). Η εταιρία PROTON Α.Α.Ε. (η οποία μετονομάζεται σε ΠΡΩΤΗ Α.Α.Ε. το έτος 2007) είναι αποδοτική το έτος 2006 ενώ τα έτη 2007 και 2009 είναι σχεδόν αποδοτική (0,92881, 0,99466 αντίστοιχα). Σχετικά με τις εταιρίες που δεν είναι αποδοτικές κανένα έτος (ΑΣΠΙΣ-ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ., ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α., ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε., ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α. και INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α.), ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι σε όλες αυξάνεται ο βαθμός αποδοτικότητας το έτος 2007 ενώ το έτος 2008 μειώνεται. Τέλος, το μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας (0,38168) κατέχει η ΑΣΠΙΣ-ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ. το έτος 2008.

Εφαρμόζοντας τις VRS, από τον **Πίνακα 56** παρατηρείται ότι δεν παρουσιάζονται μεγάλες διαφορές μέσης αποτελεσματικότητας μεταξύ των ετών. Όπως και με βάση τις CRS, η μεγαλύτερη μέση αποτελεσματικότητα εμφανίζεται στο έτος 2009 ενώ η μικρότερη στο έτος 2008 (97,3829444 αντίστοιχα, 91,6252% αντίστοιχα). Επιπλέον, από τον **Πίνακα 51** φαίνεται ότι οι επιχειρήσεις που είναι αποδοτικές με βάση τις CRS είναι αποδοτικές και με βάση τις VRS, με τη διαφορά ότι ο αριθμός των αποδοτικών εταιριών (με βάση τις VRS) είναι μεγαλύτερος. Συνεπώς, αποδοτικές εμφανίζονται οι εταιρίες ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε. και ΑΣΠΙΣ-ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ. τα έτη 2006 και 2007 ενώ τα υπόλοιπα έτη κατέχουν υψηλούς βαθμούς αποδοτικότητας. Σύμφωνα με

τον *Πίνακα 29* η εταιρία Α.Ε.Γ.Α.ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ.ΣΙΔΕΡΗΣ είναι αποδοτική και το έτος 2007 ενώ η εταιρία PROTON Α.Α.Ε. εμφανίζεται ως αποδοτική και το έτος 2009 και η εταιρία GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ. και το έτος 2006. Η εταιρία ING Ε.Α.Γ.Α. είναι αποδοτική τα έτη 2006, 2007, 2008 ενώ με βάση τις CRS δεν είναι αποδοτική μόνο το έτος 2008 ενώ η εταιρία INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α. εμφανίζεται ως αποτελεσματική το έτος 2006 και 2009. Η εταιρία VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ. είναι αποδοτική και το έτος 2008 ενώ η εταιρία ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε. και το έτος 2006. Η εταιρία ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτική και τα τρία έτη (2006, 2007 και 2008) ενώ η ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α., που εμφανιζόταν ως αποδοτική με βάση τις CRS το έτος 2006, παρουσιάζει βαθμό αποδοτικότητας 0,93928. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α εμφανίζεται ως αποδοτική τα έτη 2006, 2007 και 2009 ενώ οι εταιρίες ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α και ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ. παρουσιάζονται αποδοτικές τα έτη 2006, 2007, 2008 και 2006, 2007 και 2009 αντίστοιχα. Η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ, ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε. και η ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ. εμφανίζονται ως αποδοτικές σε όλα τα έτη ενώ η INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α. μόνο στα έτη 2008 και 2009. Επιπλέον, η εταιρία ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε είναι αποδοτική και τα έτη 2007, 2008 ενώ η εταιρία PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α. εμφανίζεται ως αποδοτική μόνο το 2006 (αντίθετα με βάση τις CRS το 2009). Τέλος, η εταιρία Γ.Η.ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α. δεν εμφανίζεται κανένα έτος ως αποδοτική. Γενικά παρατηρούνται αρκετές διαφορές μεταξύ των αποτελεσμάτων με βάση τις CRS και αυτών με βάση τις VRS. Πιο συγκεκριμένα, πολλές εταιρίες που δεν ήταν αποδοτικές με βάση τις πρώτες έγιναν (αποδοτικές) με βάση τις δεύτερες και το αντίθετο. Ωστόσο, στις περισσότερες εταιρίες η απόκλιση είναι πολύ μικρή (όσον αφορά αυτές που ήταν αποδοτικές με CRS ενώ είναι μη αποδοτικές με VRS). Το μικρότερο βαθμό αποδοτικότητας (0,57526) εμφανίζει η εταιρία Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α. το έτος 2008. Τέλος, ως ποσοστό οι αποτελεσματικές εταιρίες για όλα τα έτη αντιπροσωπεύουν το 40% (38 εταιρίες από τις 95 με βάση τις CRS) ή το 64,21% περίπου (61 εταιρίες από τις 95 με βάση τις VRS).

Σχετικά με τη δεύτερη διάκριση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων κατά ζημιών (που περιλαμβάνει αυτές τις ασφαλιστικές που δεν δραστηριοποιούνται στον κλάδο αστικής ευθύνης οχημάτων), από τον *Πίνακα 57* φαίνεται ότι η μέση αποτελεσματικότητα όλου του δείγματος είναι 85,0557273% (με CRS) και 95,7605909% (με VRS). Αυτό σημαίνει ότι για να είναι αποτελεσματικές οι

ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να παράγουν το ίδιο ποσό εκροών μειώνοντας το κόστος (συντελεστών παραγωγής) κατά 14,9442727% ή κατά 4,2394091% αντίστοιχα. Όπως φαίνεται από τον *Πίνακα 56*, με βάση τις CRS, η μέση αποδοτικότητα των ετών 2006, 2007 διαφέρει αρκετά με αυτή των ετών 2008, 2009, με τη μεγαλύτερη να εμφανίζεται το έτος 2009 και τη μικρότερη το έτος 2006 (0,919198333, 0,7653225 αντίστοιχα). Πιο συγκεκριμένα, στον *Πίνακα 52* φαίνονται οι αποδοτικές εταιρίες, οι οποίες είναι η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ&ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ. για τα έτη 2007 και 2008, η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α. και η ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α. για τα έτη 2008 και 2009, και η INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε. για το έτος 2008. Επιπλέον, από τον *Πίνακα 31*, φαίνεται ότι το έτος 2006 καμία εταιρία δεν είναι αποτελεσματική. Αναλυτικότερα, η εταιρία DAS HELLAS Α.Α.Ε.ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ παρουσιάζει βαθμό αποδοτικότητας 0,8234 το 2006, ο οποίος μειώνεται σταδιακά κατά τα έτη 2007 και 2008 και αυξάνεται ξανά το 2009 (0,86337). Η εταιρία INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε. παρουσιάζει σχετικά υψηλό βαθμό αποδοτικότητας τα έτη 2006, 2007 και 2008 ενώ η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α. αυξάνεται σταδιακά κατά την περίοδο εξέτασης. Τέλος, η εταιρία LA VIE Α.Ε.Α.Ε. ΥΓΕΙΑΣ παρουσιάζει τους χαμηλότερους βαθμούς αποδοτικότητας σε όλα τα έτη σε σχέση με τις άλλες εταιρίες, με χαμηλότερο το έτος 2007 (0,51426).

Λαμβάνοντας υπόψη τις VRS, από τον *Πίνακα 56* δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφορές μέσης αποδοτικότητας μεταξύ των ετών ενώ η μεγαλύτερη μέση αποδοτικότητα εμφανίζεται το έτος 2008 και η μικρότερη το έτος 2007 (0,976272857 και 0,911396 αντίστοιχα). Στον *Πίνακα 52* φαίνεται ότι οι ίδιες εταιρίες που είναι αποτελεσματικές με βάση τις CRS είναι και με βάση τις VRS, με τη διαφορά ότι εδώ περισσότερες εταιρίες (ή σε περισσότερα έτη οι ίδιες) είναι αποδοτικές. Πιο συγκεκριμένα από τον *Πίνακα 32* παρατηρείται ότι η DAS HELLAS Α.Α.Ε.ΓΕΝ.ΝΟΜ.ΠΡΟΣΤ. είναι αποδοτική τα έτη 2006, 2009 ενώ τα υπόλοιπα δύο έτη παρουσιάζει υψηλό βαθμό αποδοτικότητας. Η εταιρία INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε. εμφανίζεται ως αποδοτική όλα τα έτη, όπως και η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ&ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ., η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α. και η ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α. Η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α. είναι αποδοτική τα έτη 2007 και 2009 ενώ τα υπόλοιπα δύο έτη παρουσιάζει υψηλό βαθμό αποδοτικότητας. Η εταιρία LA VIE Α.Ε.Α.Ε. ΥΓΕΙΑΣ εμφανίζεται ως αποδοτική το έτος 2008 ενώ κατέχει και το χαμηλότερο βαθμό αποδοτικότητας

(0,58904) το 2007. Ως ποσοστό οι αποτελεσματικές εταιρίες για όλα τα έτη αντιπροσωπεύουν το 30,44% περίπου (7 εταιρίες από τις 22 με βάση τις CRS) ή το 72,73% περίπου (16 εταιρίες από τις 22 με βάση τις VRS).

Όσον αφορά στις μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (ζωής – ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων) η μέση αποτελεσματικότητα όλου του δείγματος, όπως φαίνεται από τον *Πίνακα 57*, είναι 98,813119% (με CRS) και 99,502% (με VRS). Αυτό σημαίνει ότι για να είναι αποτελεσματικές οι ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να παράγουν το ίδιο ποσό εκροών μειώνοντας το κόστος (συντελεστών παραγωγής) κατά 1,186881% ή κατά 0,498% αντίστοιχα. Από τον *Πίνακα 56*, με βάση τις CRS, φαίνεται ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μέσης αποδοτικότητας μεταξύ των ετών, με τη μεγαλύτερη να εμφανίζεται το 2009 και τη μικρότερη το 2007 (1, 0,976404545 αντίστοιχα). Επιπλέον, από τον *Πίνακα 53* φαίνεται ότι οι περισσότερες εταιρίες είναι αποδοτικές όλα τα έτη και από τον *Πίνακα 34* φαίνεται ότι οι εταιρίες που δεν είναι αποτελεσματικές είναι η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α. το 2006 και 2008, η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε το 2007 και 2008 και η ΕΘΝΙΚΗ το 2008. Ωστόσο, δεν παρουσιάζονται πολύ χαμηλοί βαθμοί αποδοτικότητας, με μικρότερο το 0,74045 που κατέχει η εταιρία GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε το 2007.

Λαμβάνοντας υπόψη τις VRS, από τον *Πίνακα 56* φαίνεται ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μέσης αποδοτικότητας μεταξύ των ετών, με τη μεγαλύτερη να εμφανίζεται το 2009 και 2006 και τη μικρότερη το 2008 (1, 0,989425455 αντίστοιχα). Στον *Πίνακα 35* φαίνεται ότι σχεδόν όλες οι εταιρίες είναι αποδοτικές εκτός από την GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε το 2007 και 2008. Ωστόσο, δεν παρουσιάζονται πολύ χαμηλοί βαθμοί αποδοτικότητας, με μικρότερο το 0,88368 που κατέχει η εταιρία GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε το 2008. Τέλος, ως ποσοστό οι αποτελεσματικές εταιρίες για όλα τα έτη αντιπροσωπεύουν το 88,10% περίπου (37 εταιρίες από τις 42 με βάση τις CRS) ή το 95,24% περίπου (40 εταιρίες από τις 42 με βάση τις VRS).

Σχετικά με τις μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (ζωής – ζημιών) η μέση αποτελεσματικότητα όλου του δείγματος είναι 96,9584286% (με CRS) και 99,0853095% (με VRS), όπως φαίνεται από τον *Πίνακα 57*. Αυτό σημαίνει ότι για να είναι αποτελεσματικές οι ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να παράγουν το ίδιο ποσό εκροών μειώνοντας το κόστος (συντελεστών παραγωγής) κατά 3,0415714% ή κατά 0,9146905% αντίστοιχα. Από τον *Πίνακα 56*, με βάση τις CRS, φαίνεται ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μέσης αποδοτικότητας μεταξύ των ετών, με τη

μεγαλύτερη να εμφανίζεται το 2009 και τη μικρότερη το 2006 (0,992724, 0,947465 αντίστοιχα). Επιπλέον, από τον *Πίνακα 54* φαίνεται ότι οι περισσότερες εταιρίες είναι αποδοτικές όλα τα έτη και από τον *Πίνακα 37* φαίνεται ότι οι εταιρίες που δεν είναι αποδοτικές είναι η COMMERCIAL VALUE A.A.E. το έτος 2006, η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. το 2006 και 2008, η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α το 2006 και 2008, η ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε. το 2007, η ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. το 2008, η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε. το 2007 και 2008, η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α. το 2008, η ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α. το 2009, η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. το 2006 και η GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ. το 2009. Ωστόσο, δεν παρουσιάζονται πολύ χαμηλοί βαθμοί αποδοτικότητας, με εξαίρεση το βαθμό αποδοτικότητας 0,69017 (που αποτελεί και το μικρότερο) που κατέχει η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε. το 2007.

Λαμβάνοντας υπόψη τις VRS, από τον *Πίνακα 56* φαίνεται ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μέσης αποδοτικότητας μεταξύ των ετών, με τη μεγαλύτερη να εμφανίζεται το 2009 και τη μικρότερη το 2006 (0,998114, 0,981916 αντίστοιχα). Επιπλέον, από τον *Πίνακα 54* φαίνεται ότι οι περισσότερες εταιρίες είναι αποδοτικές όλα τα έτη και από τον *Πίνακα 38* φαίνεται ότι οι εταιρίες που δεν είναι αποδοτικές είναι και εδώ η COMMERCIAL VALUE A.A.E. το έτος 2006, η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α το 2006, η ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε. το 2007, η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε. το 2007 και 2008 και η GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ. το 2009. Ωστόσο, δεν παρουσιάζονται πολύ χαμηλοί βαθμοί αποδοτικότητας, με χαμηλότερο το 0,8837 που κατέχει η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α το 2006. Τέλος, ως ποσοστό οι αποτελεσματικές εταιρίες για όλα τα έτη αντιπροσωπεύουν το 69,05% περίπου (29 εταιρίες από τις 42 με βάση τις CRS) ή το 85,71% περίπου (36 εταιρίες από τις 42 με βάση τις VRS).

Όσον αφορά στις μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (αστικής ευθύνης οχημάτων) η μέση αποτελεσματικότητα όλου του δείγματος είναι 76,748913% (με CRS) και 88,9175% (με VRS), όπως φαίνεται από τον *Πίνακα 57*. Αυτό σημαίνει ότι για να είναι αποτελεσματικές οι ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να παράγουν το ίδιο ποσό εκροών μειώνοντας το κόστος (συντελεστών παραγωγής) κατά 23,251087% ή κατά 11,0825% αντίστοιχα. Από τον *Πίνακα 56*, με βάση τις CRS, φαίνεται ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές μέσης αποδοτικότητας μεταξύ των ετών με μικρότερη το έτος 2008 και μεγαλύτερη το έτος 2006 (0,639663333, 0,878704545 αντίστοιχα). Επιπλέον, από τον

Πίνακα 55 φαίνεται ότι οι αποτελεσματικές εταιρίες δεν είναι πολλές. Αυτές είναι η ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α. τα έτη 2006 και 2007, η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. το έτος 2006, η ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α. τα έτη 2006 και 2007, η ΑΣΠΙΣ-ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α. το έτος 2007, η ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α. το έτος 2007 και 2009 και η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. το έτος 2009, ενώ καμία εταιρία δεν είναι αποδοτική σε όλη την περίοδο εξέτασης. Πιο συγκεκριμένα, από τον *Πίνακα 40* παρατηρείται ότι το 2008 καμία εταιρία δεν είναι αποδοτική και γι' αυτό παρουσιάζει και τη μικρότερη μέση αποτελεσματικότητα. Ο βαθμός αποδοτικότητας της εταιρίας COMMERCIAL VALUE Α.Α.Ε. μειώνεται σταδιακά από το 2006 ως το 2009. Αυτό ίσως εξηγεί και το γεγονός ότι η συγκεκριμένη εταιρία έπαυσε να λειτουργεί το 2009. Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α. εμφανίζει το χαμηλότερο βαθμό αποδοτικότητας της το έτος 2009 (0,71571). Η εταιρία ΑΣΠΙΣ-ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α. παρουσιάζει υψηλό βαθμό αποδοτικότητας το 2006 (0,96298), ενώ το έτος 2008 μειώνεται κατά 42,5% περίπου συγκριτικά με το 2007 που είναι ίσος με 100%. Αυτό ίσως εξηγεί και το γεγονός ότι η συγκεκριμένη εταιρία έπαυσε να λειτουργεί το 2009. Η ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α. είναι σχεδόν αποδοτική το 2006 (0,97889) ενώ εμφανίζει το χαμηλότερο βαθμό αποδοτικότητας της το έτος 2008 (0,50708) ενώ η εταιρία ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε. αυξάνει σταδιακά το βαθμό αποτελεσματικότητας της, ο οποίος όμως παραμένει σε χαμηλά επίπεδα. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α. όλα τα έτη εμφανίζει υψηλούς βαθμούς αποδοτικότητας, όπως και η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α., με τη διαφορά ότι έχει συγκριτικά με την πρώτη χαμηλότερους βαθμούς. Σημαντικό σημείου σχολιασμού αποτελεί η πορεία της ΕΘΝΙΚΗΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α. και της ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ Α.Ε.Α.Ζ. (ή GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε. όπως μετονομάστηκε). Η μεν πρώτη ενώ εμφανίζεται ως αποδοτική το έτος 2006, το 2007 ο βαθμός αποδοτικότητας μειώνεται κατά 53,7% περίπου ενώ τα υπόλοιπα δύο έτη αυξάνεται αλλά δεν γίνεται μεγαλύτερος από 63,44%. Η δε δεύτερη παρουσιάζει όλα τα έτη χαμηλούς βαθμούς αποδοτικότητας, με μικρότερο το έτος 2007 που ισούται με 0,09024 (ο οποίος αποτελεί και τη μικρότερη τιμή αποδοτικότητας του δείγματος). Ο βαθμός αποδοτικότητας των εταιριών ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α. και ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. μειώνεται αρκετά το 2008 σε σύγκριση με τα άλλα έτη. Η εταιρία ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. παρουσιάζει σχετικά χαμηλούς βαθμούς αποδοτικότητας, οι οποίοι κυμαίνονται περίπου στα ίδια επίπεδα για όλα τα έτη λειτουργίας της. Γενικά, παρατηρείται μια κατά μέσο όρο μείωση του βαθμού αποδοτικότητας το έτος 2008 σε

σχέση με τα προηγούμενα έτη και μια κατά μέσο όρο αύξηση το έτος 2009 σε σχέση με το έτος 2008.

Λαμβάνοντας υπόψη τις VRS, από τον *Πίνακα 56* φαίνεται ότι η μέση αποτελεσματικότητα μεταξύ των ετών δε διαφέρει κατά πολύ, με μεγαλύτερη το έτος 2006 και μικρότερη το έτος 2008 (0,9801, 0,806389167 αντίστοιχα). Παρατηρώντας τον *Πίνακα 55* διακρίνεται ότι οι εταιρίες που είναι αποδοτικές με βάση τις CRS είναι και με βάση τις VRS, με τη διαφορά ότι εφαρμόζοντας τις τελευταίες είναι αποδοτικές επιπλέον η COMMERCIAL VALUE A.E.Γ.A. το 2006 και 2007, η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ A.E.Γ.A. και η ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ A.E.A.Z. το έτος 2006, η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ A.E.E.Γ.A. τα έτη 2006, 2007 και 2009, η ΕΘΝΙΚΗ A.E.E.Γ.A και η ΟΡΙΖΩΝ A.E.Γ.A. και το έτος 2009. Επίσης, το έτος 2008 εμφανίζονται δύο αποδοτικές εταιρίες – ΑΣΠΙΣ-ΠΡΟΝΟΙΑ A.E.Γ.A. και η ΟΡΙΖΩΝ A.E.Γ.A). Πιο αναλυτικά, από τον *Πίνακα 41* φαίνεται ότι οι περισσότερες εταιρίες ακολουθούν την ίδια περίπου πορεία αλλά με υψηλότερους βαθμούς αποδοτικότητας σε σύγκριση με την ανάλυση βάσει CRS. Εξαιρεση αποτελεί η εταιρία ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ A.E.A.Z. φαίνεται να παρουσιάζει μεγάλες διαφορές βαθμού αποδοτικότητας καθώς το έτος 2006 εμφανίζεται ως αποδοτική ενώ το ίδιο έτος και με βάση τις CRS είχε βαθμό αποδοτικότητας 0,50745 (το ίδιο ισχύει και για το έτος 2009 αλλά με χαμηλότερους βαθμούς αποδοτικότητας). Ωστόσο, το έτος 2007 κατέχει το χαμηλότερο βαθμό αποδοτικότητας (0,09138), όμοια με τα προηγούμενα αποτελέσματα. Τέλος, ως ποσοστό οι αποτελεσματικές εταιρίες για όλα τα έτη αντιπροσωπεύουν το 23,80% (10 εταιρίες από τις 46 με βάση τις CRS) ή το 43,48% περίπου (20 εταιρίες από τις 46 με βάση τις VRS).

Επιπροσθέτως, το πρόγραμμα IDEAs συμπεριλαμβάνει και μια εφαρμογή “Total Inefficiency” όπου εμφανίζονται τα αναλογικά (proportional) και μη αναλογικά αποτελέσματα (residual) δηλαδή η απόκλιση μεταξύ εκτιμώμενων και προβλεπόμενων τιμών. Προκειμένου να γίνει πιο κατανοητό το παραπάνω παρατίθεται ως παράδειγμα ο *Πίνακα 66* Πίνακας 66 στο Παράρτημα, όπου εμφανίζεται τα αποτελέσματα της συνολικής αναποτελεσματικότητας για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά ζημιών (CRS) σύμφωνα με τη δεύτερη εκτίμηση. Συνεπώς, όπως φαίνεται από την πρώτη στήλη του Πίνακα τα έσοδα από επενδύσεις της εταιρίας DAS HELLAS A.A.E. ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ το έτος 2009 λαμβάνουν τη τιμή 1563,98 (inefficiency) ενώ τα έξοδα καθαρών πληρωθέντων αποζημιώσεων και τα λειτουργικά

έξοδα λαμβάνουν τις τιμές -154,52 και -594,32 (residual) αντίστοιχα. Αυτό σημαίνει ότι η συγκεκριμένη επιχείρηση για να γίνει αποτελεσματική πρέπει να αυξήσει τα έσοδα επενδύσεων της κατά 1563,98 και να μειώσει τα έξοδα καθαρών πληρωθέντων αποζημιώσεων και λειτουργικά έξοδα της κατά -154,52 και -594,32 αντίστοιχα. Πιο συγκεκριμένα τα residuals εκτιμούν πόσο επιπλέον πρέπει να μειωθούν οι συντελεστές παραγωγής εκτός από την αναλογική μείωση, η οποία εκτιμάται ως:

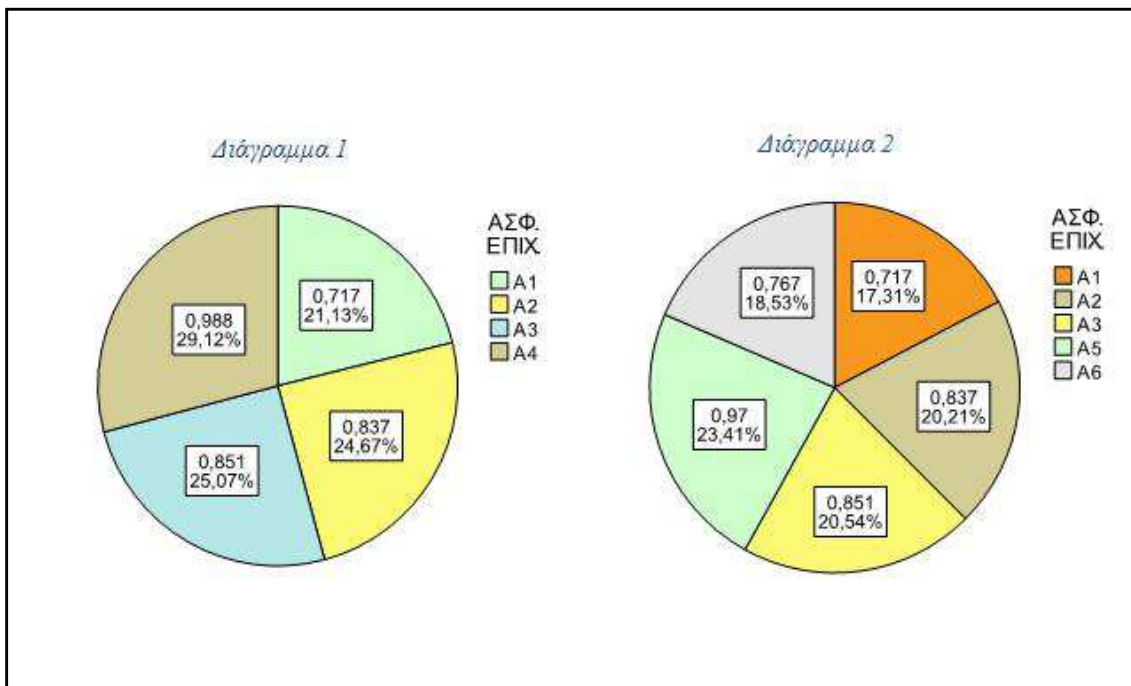
$$\text{Proportional} = (1 - \text{THETA}) * \text{DATA}$$

Συμπερασματικά, παρατηρώντας τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα του **Πίνακα 48** και του **Πίνακα 56** φαίνεται ότι οι εταιρίες που παρουσιάζουν τη χαμηλότερη αποδοτικότητα είναι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής ενώ την υψηλότερη αποδοτικότητα παρουσιάζουν οι μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (ζωής – ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων) ή οι μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (ζωής – ζημιών), ανάλογα με το ποια προσέγγιση θα υιοθετηθεί. Επιπλέον, υποδεικνύεται ότι οι εκτιμήσεις με βάση τις Μεταβλητές Αποδόσεις Κλίμακας (VRS) είναι πάντα μεγαλύτερες από αυτές με βάση τις Σταθερές Αποδόσεις Κλίμακας (CRS).

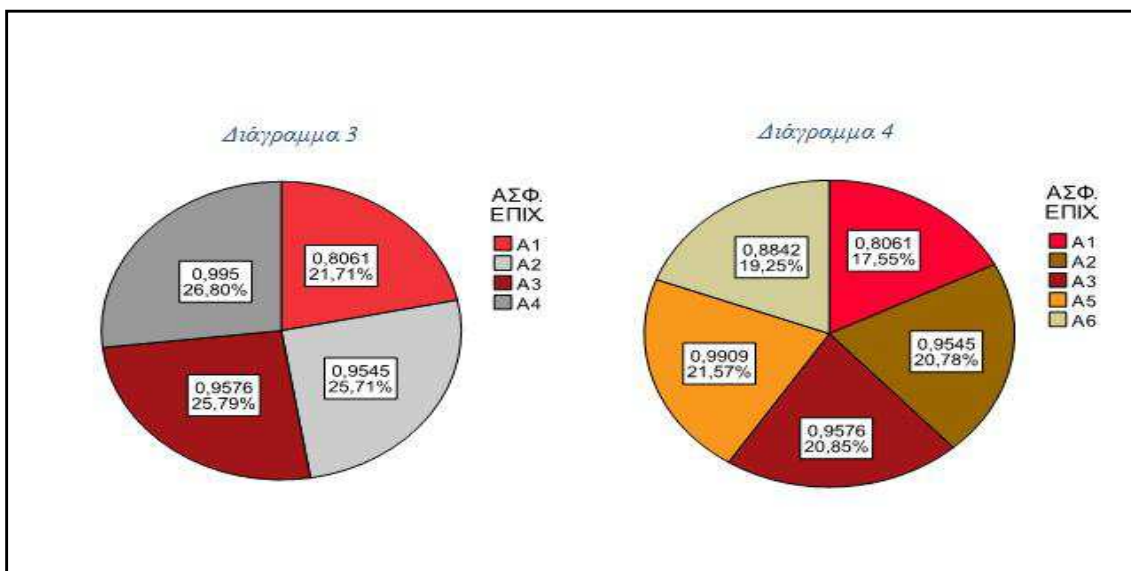
Σχετικά με τις δύο εκτιμήσεις, φαίνεται ότι τα αποτελέσματα τους δε διαφέρουν κατά πολύ. Πιο συγκεκριμένα για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής και για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά ζημιών παρατηρείται ότι η πρώτη εκτίμηση εμφανίζει μικρότερα αποτελέσματα μέσης αποτελεσματικότητας από ότι η δεύτερη ενώ για όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες μεγαλύτερα, παρόλο που γενικά (για όλες τις κατηγορίες) οι μεταξύ τους αποκλίσεις είναι πολύ μικρές. Ωστόσο, το συμπέρασμα αυτό για να είναι έγκυρο πρέπει να διεξαχθεί περαιτέρω έρευνα καθώς ο αριθμός και το δείγμα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων δεν είναι πάντοτε ο ίδιος και στις δύο εκτιμήσεις. Τέλος, φαίνεται ότι και οι δύο εκτιμήσεις εμφανίζουν τα ίδια περίπου αποτελέσματα αποδοτικών ασφαλιστικών εταιριών (με τη δεύτερη εκτίμηση να εμφανίζει περισσότερες σε σύγκριση με την πρώτη). Περισσότερο αποδοτικές και στις δύο περιπτώσεις φαίνεται να είναι οι μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Τα παραπάνω φαίνονται και διαγραμματικά, παρατηρώντας τα κυκλικά διαγράμματα που ακολουθούν:

Εικόνα 8: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας Κάθε Κατηγορίας Ασφαλιστικής Επιχείρησης – CRS (με βάση την πρώτη εκτίμηση)³⁸

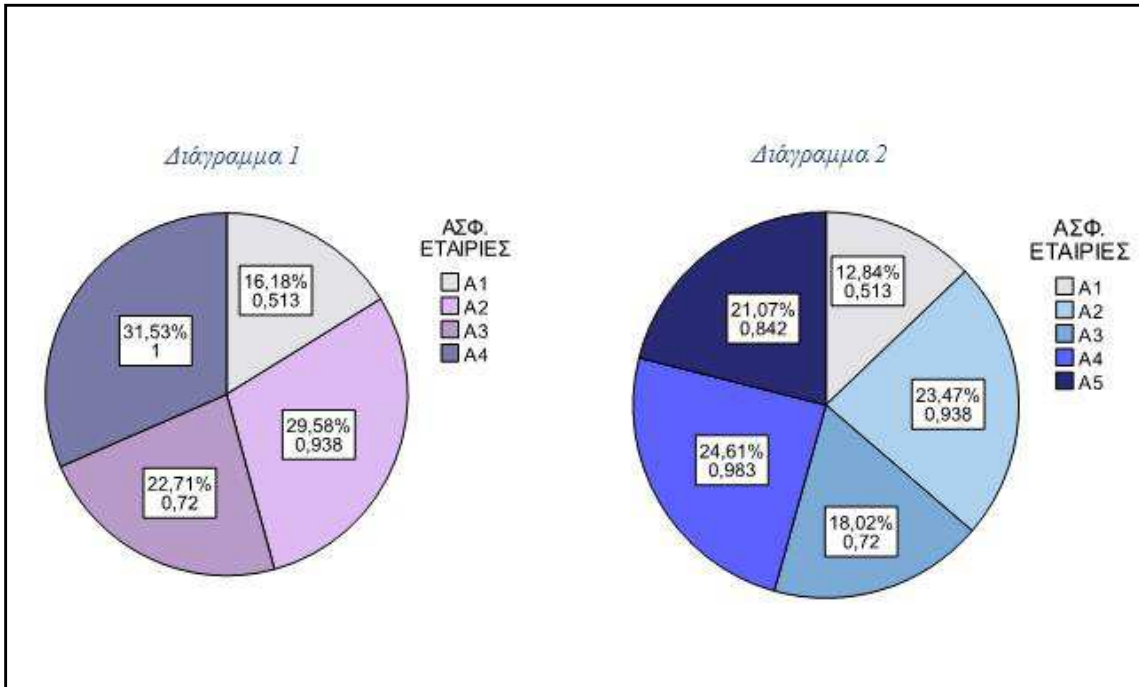
Εικόνα 9: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας Κάθε Κατηγορίας Ασφαλιστικής Επιχείρησης – VRS (με βάση την πρώτη εκτίμηση)

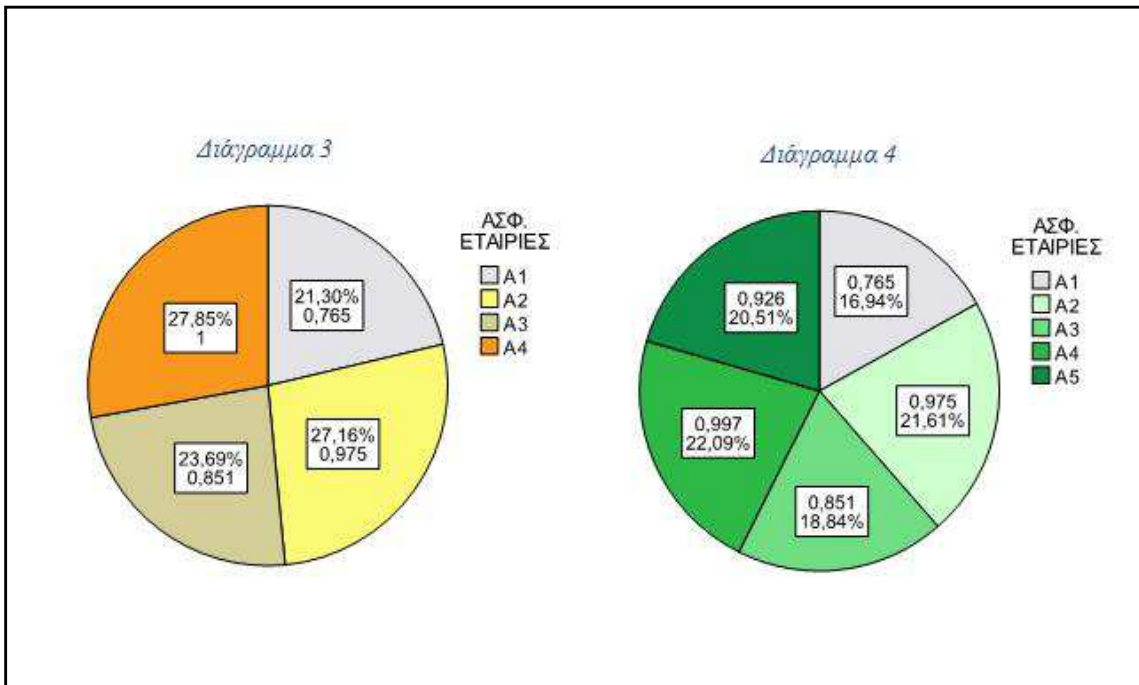
³⁸ Όπου στο Διάγραμμα 1: A1: ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής, A2: ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων, A3: ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζημιών, A4: μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (ζωής – ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων) – πρώτη προσέγγιση για τον ασφαλιστικό κλάδο.

Ενώ στο Διάγραμμα 2: A1: ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής, A2: ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων, A3: ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζημιών, A4: μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (ζωής – ζημιών) και A5: μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις (αστικής ευθύνης οχημάτων) – δεύτερη προσέγγιση για τον ασφαλιστικό κλάδο. Τα ίδια ισχύουν και για τα υπόλοιπα διαγράμματα των εικόνων 10,11 και 12 που ακολουθούν.

Εικόνα 10: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας Κάθε Κατηγορίας Ασφαλιστικής Επιχείρησης – CRS (με βάση την δεύτερη εκτίμηση)

Εικόνα 11: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας Κάθε Κατηγορίας Ασφαλιστικής Επιχείρησης – VRS (με βάση την δεύτερη εκτίμηση)

Επιπροσθέτως, ο παρακάτω πίνακας εμφανίζει τη μέση αποδοτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου στο σύνολο του, για κάθε έτος ξεχωριστά και για τις δύο εκτιμήσεις. Τα πρώτα αποτελέσματα (ασφαλιστικός κλάδος 1) σχετίζονται με την πρώτη προσέγγιση που συμπεριλαμβάνει τις ασφαλιστικές εταιρίες ζωής, ασφαλιστικές εταιρίες ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων, ασφαλιστικές εταιρίες ζημιών, μικτές ασφαλιστικές εταιρίες ζωής – ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων, ενώ τα δεύτερα (ασφαλιστικός κλάδος 2) σχετίζονται με τη δεύτερη προσέγγιση όπου στην εκτίμηση της αποδοτικότητας συμπεριλαμβάνονται οι ασφαλιστικές εταιρίες ζωής, ασφαλιστικές εταιρίες ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων, ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζημιών ενώ οι μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις αναλύονται ξεχωριστά για τους κλάδους ζωής – ζημιών από τον κλάδο αστικής ευθύνης οχημάτων.

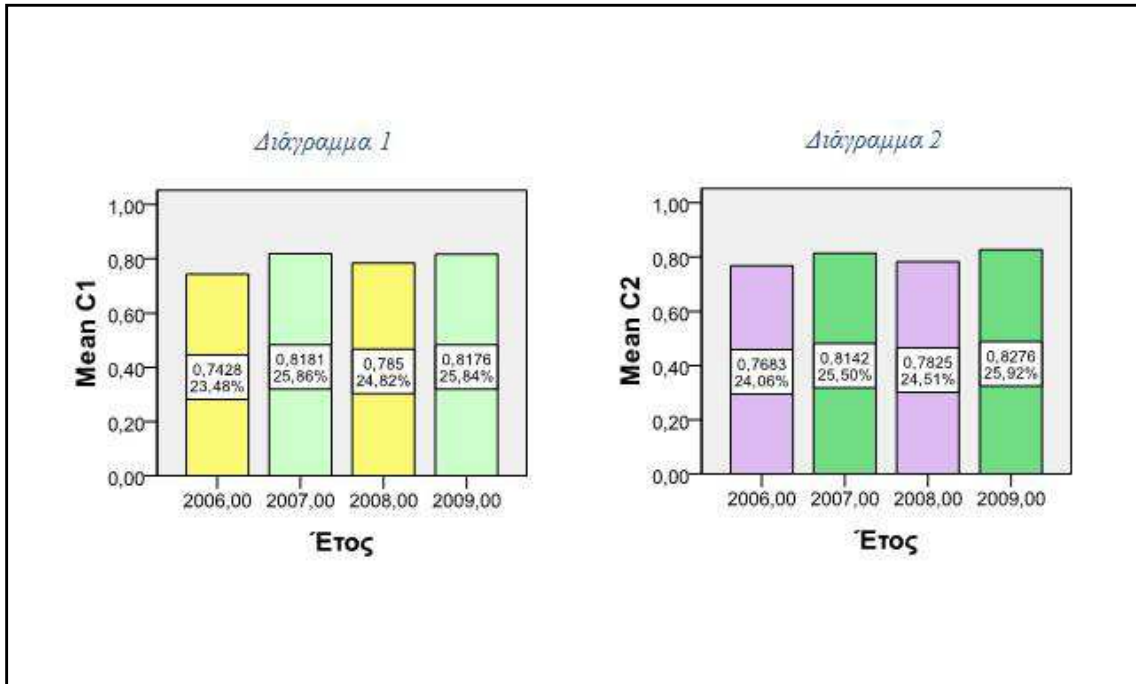
Πίνακας 58: Μέση Αποδοτικότητα Ασφαλιστικού Κλάδου (εκτός υποκαταστημάτων) Κατ' Έτος

	Ασφαλιστικός Κλάδος 1				Ασφαλιστικός Κλάδος 2			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
1^η								
Εκτίμηση:	0,742803	0,818072	0,785014	0,81757	0,768288	0,814171	0,78253	0,827587
CRS								
VRS	0,854826	0,914474	0,900509	0,918782	0,878692	0,905663	0,9000047	0,926133
2^η								
Εκτίμηση:	0,788402	0,858814	0,822903	0,925394	0,796719	0,836768	0,783646	0,90063
CRS								
VRS	0,900326	0,934064	0,918929	0,961624	0,912664	0,914531	0,897606	0,953164

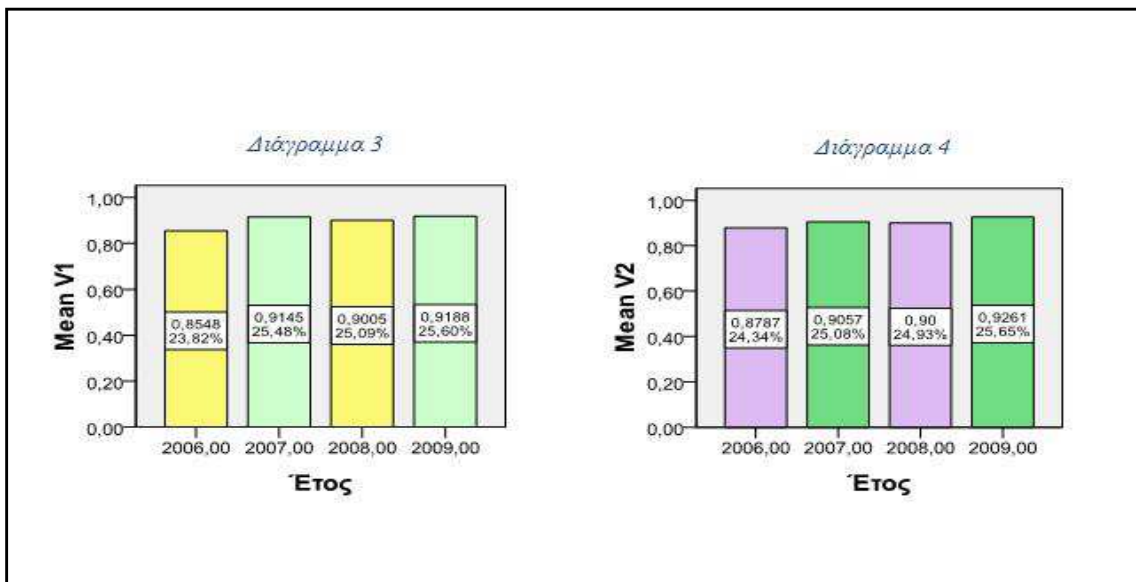
Συμπερασματικά, και στις δύο εκτιμήσεις παρατηρείται μια τάση αύξησης της αποτελεσματικότητας του ασφαλιστικού κλάδου το έτος 2007, μια τάση μείωσης το έτος 2008 και μια τάση αύξησης το έτος 2009 (σε σχέση με τα προηγούμενα τους έτη). Ωστόσο, το συμπέρασμα αυτό δεν μπορεί να είναι έγκυρο αν δεν πραγματοποιηθούν και άλλοι στατιστικοί έλεγχοι, καθώς σχεδόν σε κάθε έτος υπάρχει διαφορετικός αριθμός επιχειρήσεων. Περαιτέρω εξέταση του θέματος απαιτείται πραγματοποιώντας διάφορες παλινδρομήσεις προκειμένου να ελεγχθεί η σχέση των μεταβολών της αποδοτικότητας μεταξύ των ετών με διάφορα τυχαία γεγονότα ή με κάποιες

χειραγωγίες της αγοράς. Όλα τα παραπάνω φαίνονται και διαγραμματικά. Πιο συγκεκριμένα, παρατηρώντας τα ραβδογράμματα που ακολουθούν οι μικρότερες μέσες αποδοτικότητες εμφανίζονται κατά τα έτη 2006 και 2008 (κίτρινοι και λιλά ράβδοι στις *Εικόνες 13,14* και κόκκινοι και μοβ ράβδοι στις *Εικόνες 15,16*).

Εικόνα 12: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας του Συνόλου του Ασφαλιστικού Κλάδου για κάθε έτος – CRS (με βάση την πρώτη εκτίμηση)³⁹

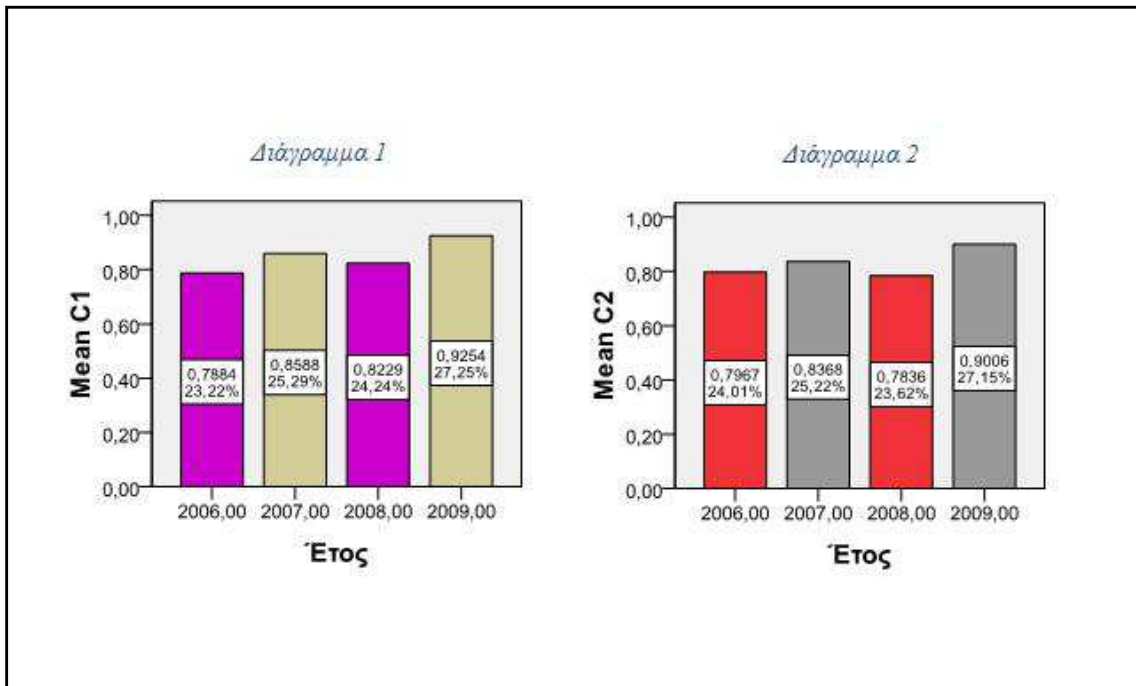

Εικόνα 13: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας του Συνόλου του Ασφαλιστικού Κλάδου για κάθε έτος – VRS (με βάση την πρώτη εκτίμηση)

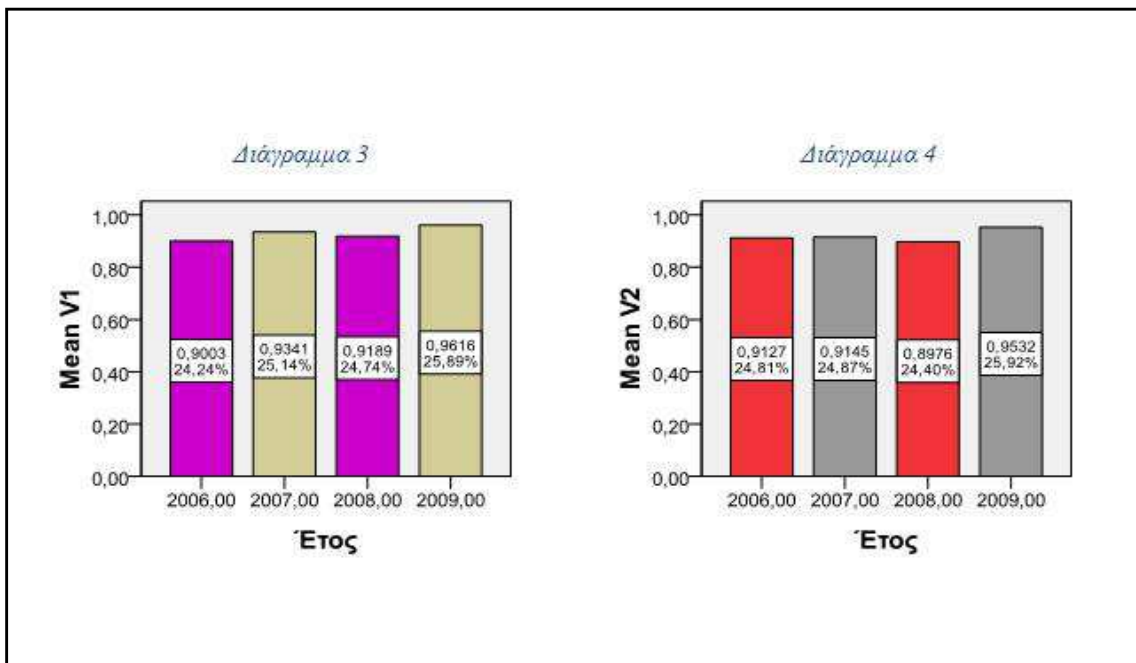

³⁹ Το διάγραμμα 1 εμφανίζει τις μέσες αποδοτικότητες έτους με βάση την πρώτη προσέγγιση (ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής, ζημιών-αστικής ευθύνης οχημάτων, ζημιών, μικτές ζωής – ζημιών - αστικής ευθύνης οχημάτων), ενώ το διάγραμμα 2 με βάση τη δεύτερη προσέγγιση (ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής, ζημιών-αστικής ευθύνης οχημάτων, ζημιών, μικτές ζωής – ζημιών, μικτές αστικής ευθύνης οχημάτων). Το ίδιο ισχύει και για τα διαγράμματα 3,4 (αλλά σύμφωνα με τις VRS).

Εικόνα 14: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας του Συνόλου του Ασφαλιστικού Κλάδου για κάθε έτος – CRS (με βάση τη δεύτερη εκτίμηση)⁴⁰

Εικόνα 15: Διαγράμματα Μέσης Αποδοτικότητας του Συνόλου του Ασφαλιστικού Κλάδου για κάθε έτος – VRS (με βάση τη δεύτερη εκτίμηση)

⁴⁰Το διάγραμμα 1 εμφανίζει τις μέσες αποδοτικότητες έτους με βάση την πρώτη προσέγγιση (ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής, ζημιών-αστικής ευθύνης οχημάτων, ζημιών, μικτές ζωής – ζημιών - αστικής ευθύνης οχημάτων), ενώ το διάγραμμα 2 με βάση τη δεύτερη προσέγγιση (ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής, ζημιών-αστικής ευθύνης οχημάτων, ζημιών, μικτές ζωής – ζημιών, μικτές αστικής ευθύνης οχημάτων). Το ίδιο ισχύει και για τα διαγράμματα 3,4 (αλλά σύμφωνα με τις VRS).

Τέλος, ο παρακάτω Πίνακας εμφανίζει τη μέση αποδοτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου στο σύνολο του, για όλα τα έτη και για τις δύο εκτιμήσεις. Τα αποτελέσματα της 2^{ης} στήλης (ασφαλιστικός κλάδος 1) αφορούν την πρώτη προσέγγιση (όπως αναλύθηκε παραπάνω) ενώ τα αποτελέσματα της 3^{ης} στήλης (ασφαλιστικός κλάδος 2) σχετίζονται με τη δεύτερη προσέγγιση (όπως αναλύθηκε παραπάνω).

Πίνακας 59: Αποδοτικότητα Ασφαλιστικού Κλάδου (εκτός υποκαταστημάτων) για τη 4Ετία

	Ασφαλιστικός Κλάδος 1	Ασφαλιστικός Κλάδος 2
1^η Εκτίμηση:		
CRS	0,79276	0,799297
VRS	0,89766381	0,902697819
2^η Εκτίμηση:		
CRS	0,848199671	0,828348182
VRS	0,928287	0,918631

Από τον παραπάνω Πίνακα συμπεραίνονται τα εξής:

- Δεν υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ των αποτελεσμάτων της πρώτης στήλης με τη δεύτερη και επομένως δεν φαίνεται να υπάρχει κάποια σημαντική διαφορά με το αν οι μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής – ζημιών θα εξετασθούν ξεχωριστά ως δείγμα από τις μικτές επιχειρήσεις αστικής ευθύνης οχημάτων. Ωστόσο, αυτή η προσέγγιση θεωρείται περισσότερο ακριβής από την πρώτη (όπου οι μικτές επιχειρήσεις αναλύονται για όλους τους κλάδους δραστηριότητας τους ταυτόχρονα, θέτοντας εισροές/εκροές για κάθε έναν ξεχωριστά) καθώς οι μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι λίγες στο σύνολο τους και θέτοντας πολλά outputs/inputs στο πρόγραμμα είναι πιθανό να αποδώσει αποτελέσματα αποδοτικότητας πολύ υψηλά.
- Η αποδοτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου (και στις δύο προσεγγίσεις και με βάση τις CRS, VRS) με βάση την πρώτη εκτίμηση εμφανίζεται μικρότερη συγκριτικά με τη δεύτερη. Ωστόσο, δεν παρατηρούνται σημαντικές διαφορές και συνεπώς φαίνεται να μην υπάρχει σχέση μεταξύ της βαθμολογίας της αποδοτικότητας και το αν θα χρησιμοποιηθούν ως outputs τα έξοδα

προμηθειών παραγωγής ή τα λειτουργικά έξοδα. Παρόλα αυτά, απαιτείται περαιτέρω εξέταση του θέματος πραγματοποιώντας κάποια στατιστικά τεστ.

- Σχετικά με τις CRS και VRS, φαίνεται ότι τα αποτελέσματα των δεύτερων είναι πιο υψηλά σε κάθε περίπτωση. Στην παρούσα εργασία θεωρούνται περισσότερο έγκυρα τα συμπεράσματα με βάση τις VRS καθώς λόγω του ατελούς ανταγωνισμού, της νομοθεσίας, των κυβερνήσεων και άλλων εμποδίων οι επιχειρήσεις συνήθως δεν λειτουργούν σύμφωνα με μια βέλτιστη κλίμακα.
- Γενικά, η αποδοτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου φαίνεται να είναι υψηλή (εύρος τιμών: 79% - 93% περίπου, ανάλογα με την εκτίμηση και την εφαρμογή των CRS ή VRS) και επομένως φαίνεται ότι το περιβάλλον στο οποίο λειτουργούν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι σχετικά ανταγωνιστικό. Όσον αφορά στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που παρουσιάζουν χαμηλές αποδοτικότητες, θα πρέπει να μειώσουν το κόστος τους έτσι ώστε να γίνουν αποτελεσματικές και κατ' επέκταση ανταγωνιστικές και επομένως να επιβιώσουν. Σε διαφορετική περίπτωση και σύμφωνα με τους Noulas et al. (2001) οι εταιρίες αυτές θα εξαγοραστούν, συγχωνευθούν ή θα σταματήσουν τελείως τη λειτουργία τους.

Το τελευταίο συμπέρασμα επιβεβαιώνει τόσο την εξέλιξη και ανάπτυξη γενικότερα του ασφαλιστικού κλάδου της Ελλάδας όσο και την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας του από την προηγούμενη δεκαετία, καθώς η έρευνα των Noulas et al (2001) σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις για την περίοδο 1991-1996, εμφάνιζε χαμηλή αποδοτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου ίση με 64,69%, με μεγάλες διαφορές βαθμολογίας αποδοτικότητας μεταξύ των εταιριών. Σύμφωνα με τους συγγραφείς, ο ασφαλιστικός κλάδος της Ελλάδας εκείνη την περίοδο δεν ήταν ανταγωνιστικός σε σύγκριση με τους ασφαλιστικούς κλάδους άλλων χωρών, καθώς όσον αφορούσε στις μεγάλες ασφαλιστικές εταιρίες, για κάθε εργαζόμενο αντιστοιχούσαν \$70000 - \$90000 παραγόμενα ασφάλιστρα, τη στιγμή που αυτός ο αριθμός σε άλλες αναπτυγμένες χώρες ισούταν με \$250000. Ωστόσο, η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε σε μικρότερο αριθμό επιχειρήσεων και συνεπώς δε μπορεί να αποφευχθεί μια έγκυρη σύγκριση μεταξύ αυτής της έρευνας και της έρευνας της παρούσας εργασίας.

Επιπλέον, από την έρευνα των Barros et al. (2008) σε 71 ασφαλιστικές επιχειρήσεις την περίοδο 1994-2003 φάνηκε ότι ο ασφαλιστικός κλάδος εκείνη την περίοδο ήταν αρκετά αποδοτικός, με μέση περίπου αποδοτικότητα 87%, συμπέρασμα που επίσης επιβεβαιώνει την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας των ασφαλιστικών εταιριών. Ωστόσο, η έρευνα αυτή συμπεριελάμβανε και ασφαλιστικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα αλλά έχουν την έδρα τους σε κάποια άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ. και συνεπώς δε μπορούν να αποφευχθούν έγκυρα συμπεράσματα. Οι συγγραφείς επίσης, επισημαίνουν την ετερογένεια του ασφαλιστικού κλάδου της Ελλάδας (μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις, ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά ζημιών, ζωής, ξένες ασφαλιστικές επιχειρήσεις και ασφαλιστικές επιχειρήσεις εισηγμένες στο χρηματιστήριο), η οποία συνεπάγεται και τις διαφορές στην αποδοτικότητα των μεμονωμένων επιχειρήσεων. Πιο συγκεκριμένα, κάποιες καινοτόμες αποφάσεις διαχείρισης (όπως οι συγχωνεύσεις ή η εισαγωγή στο χρηματιστήριο), τα διαφορετικά χαρακτηριστικά οργανωτικής δομής καθώς και οι διαφορετικοί πόροι που χρησιμοποιούνται από τους διάφορες μορφές ασφαλιστικών επιχειρήσεων (ετερογένεια) επιδρούν στο βαθμό αποδοτικότητας τους.

Τέλος, όσον αφορά στις αυξητικές ή μειωτικές τάσεις που παρατηρούνται ανά τα έτη και πιο συγκεκριμένα στην μειωτική τάση κατά το έτος 2008, πιθανόν να οφείλεται στις επιπτώσεις της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, που επηρέασαν και τον ασφαλιστικό κλάδο. Επιπλέον, η αυξητική πορεία της μέσης αποδοτικότητας του έτους 2009, πιθανό να οφείλεται στο γεγονός ότι το δείγμα συμπεριλαμβάνει λιγότερες επιχειρήσεις καθώς πολλές είτε έπαυσαν τη λειτουργία τους είτε συγχωνεύτηκαν και συνεπώς έγιναν περισσότερο αποδοτικές κατά το έτος 2008 και 2009. Ωστόσο, οι διάφορες τάσεις του βαθμού αποδοτικότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ανά τα έτη οφείλονται κατά ένα μεγάλο ποσοστό αποκλειστικά ή/και σε συνδυασμό στην ορθή (ή μη) διαχείριση των πόρων εκ μέρους των ιδιοκτητών τους καθώς αυτή συνδέεται στενά με την έννοια της αποδοτικότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

7.1 Συμπεράσματα

Η παρούσα διπλωματική εργασία ασχολείται με το θεσμό της Ιδιωτικής Ασφάλισης και με την αποδοτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου της Ελλάδας για τα έτη 2006-2009. Καθώς οι αγορές αναπτύσσονται και ιδιαίτερα μετά την απελευθέρωση αλλά και τη διεθνοποίηση αυτών, κρίνεται μείζονος σημασίας η συνακόλουθη ανάπτυξη του ασφαλιστικού κλάδου προκειμένου να μπορεί να ανταπεξέλθει τόσο στον εγχώριο όσο και στο διεθνή ανταγωνισμό. Επιπλέον και πιο σημαντικά λόγω της παγκόσμιας κρίσης που βιώνουμε θεωρείται απαραίτητη αλλά και ενδιαφέρουσα η γνώση για το θεσμό της ασφάλισης γενικότερα καθώς και η γνώση για την αποδοτικότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που πιθανόν να είμαστε ασφαλισμένοι. Με τον τρόπο αυτό, το ασφαλισμένο και μη ασφαλισμένο - καταναλωτικό κοινό μπορεί να ανακαλύψει τις συνθήκες στις οποίες λειτουργούν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις αλλά και η κρατική ασφάλιση και επίσης να ανακαλύψει τα δικαιώματα και υποχρεώσεις που έχει προς αυτές. Επιπροσθέτως, λόγω της στενής σχέσης της ασφάλισης με τη λειτουργία του πιστωτικού συστήματος και κατ' επέκταση με τις τράπεζες, διαπιστώνεται η σημαντικότητα της γνώσης θεμάτων σχετικών με αυτή, όπως είναι η φερεγγυότητα και η αποδοτικότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων μεμονωμένα ή/και του ασφαλιστικού κλάδου στο σύνολο του.

Με τη σύνταξη της παρούσας εργασίας γίνεται προσπάθεια για την παρουσίαση τόσο της δομής, όσο και του θεσμικού πλαισίου του ασφαλιστικού κλάδου της Ελλάδας προκειμένου ο αναγνώστης να δύναται να κατανοήσει τις βασικές λειτουργίες και αρχές του (πρώτο και δεύτερο κεφάλαιο). Επιπλέον, στο τρίτο κεφάλαιο της εργασίας γίνεται λόγος για τη φερεγγυότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων διεθνώς αλλά και πιο συγκεκριμένα για τις Οδηγίες “Solvency I” και “Solvency II”, οι οποίες αφορούν όλα τα κράτη – μέλη της Ε.Ε. Στο κεφάλαιο αυτό πραγματοποιείται διεξοδική ανάλυση των παραπάνω – παρόλο που ξεφεύγει από το κεντρικό θέμα της εργασίας – επειδή η φερεγγυότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων σχετίζεται άμεσα με τη συνέχιση της

λειτουργίας τους και συνεπώς την επιβίωση τους. Επίσης, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, κρίνεται πολύ σημαντική η σωστή ενημέρωση και γνώση περί αυτών των θεμάτων, ιδιαίτερα στις μη «κανονικές» συνθήκες στις οποίες ζούμε σήμερα. Το τέταρτο κεφάλαιο ασχολείται με μια σύντομη αναφορά στη διεθνή ασφαλιστική αγορά και σε κάποιες από τις συνέπειες της χρηματοπιστωτικής κρίσης σε αυτή.

Σκοπός του πέμπτου κεφαλαίου και όσων αναφέρθηκαν παραπάνω είναι η εισαγωγή του αναγνώστη στην έννοια της αποδοτικότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων προκειμένου να δύναται να κατανοήσει την εμπειρική μελέτη που ακολουθεί στο επόμενο κεφάλαιο. Αναλυτικά, πραγματοποιείται έλεγχος αποδοτικότητας (DEA Analysis) των ασφαλιστικών επιχειρήσεων με έδρα στην Ελλάδα για την 4ετία 2006-2009. Η ανάλυση της αποδοτικότητας ή διαφορετικά της επίδοσης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή/και του ασφαλιστικού κλάδου κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική τόσο για τους ιδιοκτήτες και μετόχους των ιδίων επιχειρήσεων προκειμένου να γνωρίζουν την πορεία της επιχείρησής τους αλλά και να αξιολογούν την ανταγωνιστικότητα της σε σύγκριση με τις άλλες εταιρίες του κλάδου όσο και για το ασφαλισμένο – καταναλωτικό κοινό προκειμένου να υπάρχει σωστή πληροφόρηση αλλά και διαφάνεια για τις επιχειρήσεις που είναι ή ενδέχεται να γίνουν πελάτες.

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις διακρίθηκαν σύμφωνα με δύο προσεγγίσεις, όπου σύμφωνα με την πρώτη στην ανάλυση του ασφαλιστικού κλάδου συμπεριλαμβάνονται οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής, ζημιών – αστικής ευθύνης οχημάτων (ο οποίος συμπεριλαμβάνεται στον κλάδο κατά ζημιών αλλά αναλύεται ξεχωριστά καθώς αποτελεί ένα μεγάλο κομμάτι των ασφαλιστικών εργασιών) και μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους κλάδους ζωής, ζημιών και αστικής ευθύνης οχημάτων, ενώ σύμφωνα με τη δεύτερη στην ανάλυση του ασφαλιστικού κλάδου συμπεριλαμβάνονται όλες οι παραπάνω κατηγορίες με τη διαφορά ότι οι μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις διακρίνονται περαιτέρω σε μικτές (κλάδοι ζωής – ζημιών) και μικτές (κλάδος αστικής ευθύνης οχημάτων). Επιπλέον, η ανάλυση DEA πραγματοποιήθηκε δύο φορές (δύο εκτιμήσεις), όπου σύμφωνα με την πρώτη ανάμεσα στα έξοδα που χρησιμοποιήθηκαν ως εισροές λήφθηκαν οι προμήθειες παραγωγής ενώ σύμφωνα με τη δεύτερη λήφθηκαν τα λειτουργικά έξοδα (άθροισμα προμηθειών παραγωγής και άλλων συναφών εξόδων) προκειμένου να γίνει μια σύγκριση των αποτελεσμάτων σχετικά με την επιλογή των εισροών. Ένα άλλο στοιχείο που

συμπεριλήφθηκε στην ανάλυση είναι η σύγκριση μεταξύ των Σταθερών Αποδόσεων Κλίμακας και των Μεταβλητών Αποδόσεων Κλίμακας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι μεμονωμένα για κάθε επιχείρηση και για κάθε έτος, συγκεντρωτικά για όλα τα έτη αλλά και συγκεντρωτικά για το σύνολο του ασφαλιστικού κλάδου της Ελλάδας (εκτός των υποκαταστημάτων). Κατ' αρχήν φαίνεται ότι και οι δύο εκτιμήσεις που πραγματοποιήθηκαν δίνουν περίπου τα ίδια αποτελέσματα αποδοτικότητας, με τη δεύτερη (δηλαδή αυτή που συμπεριλαμβάνει τα λειτουργικά έξοδα ως εισροές) να αποδίδει λίγο υψηλότερα. Επιπλέον, τα αποτελέσματα με βάση τις VRS είναι λίγο υψηλότερα σε σύγκριση με αυτά με βάση τις CRS. Ωστόσο, στην παρούσα εργασία υιοθετείται και αναγνωρίζεται περισσότερο η προσέγγιση σύμφωνα με τις VRS, καθώς επικρατούν συνθήκες ατελούς ανταγωνισμού και διαφορές στις πολιτικές τόσο των κυβερνήσεων όσο και των εποπτικών αρχών μεταξύ των ετών. Η συνολική αποδοτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου φαίνεται να είναι υψηλή και κυμαίνεται από 79% - 93% περίπου (ανάλογα με την εκτίμηση και την εφαρμογή των VRS ή CRS).

Αυτό ενισχύει την εξέλιξη του ασφαλιστικού κλάδου της τελευταίας δεκαετίας καθώς από προηγούμενες έρευνες φαίνεται να έχει αυξηθεί η αποδοτικότητα του. Επιπλέον, οι ασφαλιστικές εταιρίες φαίνεται να λειτουργούν σε ένα σχετικά ανταγωνιστικό περιβάλλον. Από τα αποτελέσματα της έρευνας παρατηρείται ότι η αποδοτικότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ακολουθεί μια αυξητική πορεία το έτος 2007 (σε σύγκριση με το έτος 2006) και 2009 (σε σύγκριση με το έτος 2008) ενώ το έτος 2008 ακολουθεί μια μειούμενη πορεία (σε σύγκριση με το έτος 2009). Αυτό πιθανόν να οφείλεται στην παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και τις συνέπειες της που ξέσπασαν το 2008. Ενώ, η αυξητική πορεία της μέσης αποτελεσματικότητας το έτος 2009 μπορεί να οφείλεται στο μικρότερο αριθμό ασφαλιστικών επιχειρήσεων που λειτουργούσαν (καθώς σε πολλές ανακλήθηκε η άδεια ενώ άλλες συγχωνεύτηκαν) εκείνο το έτος ή στο γεγονός ότι πολλές εταιρίες συγχωνεύτηκαν. Ωστόσο, η μέση αποδοτικότητα παραμένει υψηλή και ένας σημαντικός λόγος που μπορεί να οφείλεται σε αυτό είναι ότι η αποδοτικότητα σχετίζεται άμεσα με την ορθή διαχείριση των πόρων και συντελεστών παραγωγής και κατ' επέκταση με την παραγωγικότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Τέλος, περισσότερο αποδοτικές φαίνεται να είναι οι μικτές ασφαλιστικές επιχειρήσεις καθ' όλη την περίοδο εξέτασης.

Συμπερασματικά, ο ασφαλιστικός κλάδος είναι εμφανώς περισσότερο αποδοτικός από την προηγούμενη δεκαετία, παρά των υπέρμετρων συνεπειών της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Λόγω της μεγάλης κρίσης που βιώνει όλη η κοινωνία και της αβεβαιότητας και ανεπάρκειας, μεταξύ άλλων, της κρατικής ασφάλισης, του υγειονομικού συστήματος και κατ' επέκταση των νοσοκομειακών μονάδων, αλλά και των πάσης φύσεως επιχειρήσεων, είναι πολύ πιθανό ο κόσμος να στραφεί προς την Ιδιωτική Ασφάλιση και πιο συγκεκριμένα κυρίως προς τις ατομικές ασφάλειες ζωής αλλά και προς άλλους κλάδους ασφάλισης, όπως τις ασφαλίσεις πιστώσεων των ιδιωτικών επιχειρήσεων, και ως αποτέλεσμα να υπάρχει περαιτέρω ενδυνάμωση του κλάδου. Γενικά, παρατηρείται μια μείωση του αριθμού των ασφαλιστικών επιχειρήσεων τα τελευταία 3 χρόνια και ιδιαίτερα το 2010 -2011, καθώς ανακλήθηκε η άδεια πολλών ασφαλιστικών επιχειρήσεων ενώ άλλες συγχωνεύτηκαν. Ωστόσο, για πολλές από τις εταιρίες του κλάδου, αυτό δεν αποδεικνύει την ανεπαρκή λειτουργία τους. Για παράδειγμα, κάποιες μπορεί να είχαν επενδύσει τα κεφάλαια τους σε τράπεζες, οι οποίες με τη σειρά τους τα είχαν επενδύσει σε ομόλογα και συνεπώς να δημιουργήθηκε πρόβλημα από τις επιπτώσεις τη κρίσης και στο τραπεζικό τομέα. Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι από το 1981 ως το 2009 έκλεισαν 54 ασφαλιστικές επιχειρήσεις και πιο συγκεκριμένα οι 30 από αυτές έπαυσαν τη λειτουργία τους από το 2000 και μετά. Από αυτές στις 16 ανακλήθηκε η άδεια τους ενώ οι υπόλοιπες εξαγοράστηκαν, συγχωνεύτηκαν ή αποχώρησαν από την ελληνική αγορά από μόνες τους.

7.2 Προτάσεις

Για τη διεξαγωγή περισσότερο ακριβών και αξιόπιστων αποτελεσμάτων απαιτείται περαιτέρω ανάλυση του θέματος της αποδοτικότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και πιο συγκεκριμένα:

- Ανάλυση αποδοτικότητας ολόκληρου του ασφαλιστικού κλάδου της Ελλάδας, δηλαδή και των επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα αλλά έχουν την έδρα τους σε κάποιο άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ., των επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα και έχουν έδρα σε τρίτη χώρα (εκτός Ε.Ε.) και των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών.

- Ανάλυση ύπαρξης ή μη σχέσης του αριθμού των επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στο δείγμα ανά τα έτη με τις βαθμολογίες αποδοτικότητας τους.
- Ανάλυση παλινδρόμησης σχετικά με το αν η αποδοτικότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων συσχετίζεται με συγκεκριμένα (τυχαία ή μη) γεγονότα που συνέβησαν ανά τα έτη.
- Ανάλυση παλινδρόμησης σχετικά με το αν η αποδοτικότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ανά κατηγορίες οφείλεται στη συγκεκριμένη φύση την οποία έχουν ή τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιούνται ή στο μέγεθος τους σχετικά με την αγορά στην οποία ανήκουν.
- Ανάλυση της ύπαρξης ή μη σχέσης των εξαγορών – συγχωνεύσεων με την αποδοτικότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, δηλαδή αν η αποδοτικότητα συνεπάγεται μια συγχώνευση ή το αντίστροφο.
- Ανάλυση αποδοτικότητας για μια μεγαλύτερη περίοδο ετών.
- Σύγκριση αποτελεσμάτων με τις διεθνείς ασφαλιστικές αγορές έτσι ώστε να διαφανεί η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς κ.α.
- Συνακόλουθη ανάλυση χρηματοοικονομικών δεικτών σχετικών με την επίδοση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων όπως ο δείκτης Απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων (Return On Equity – ROE), ο δείκτης Απόδοσης του Ενεργητικού (Return On Assets – ROA) κ.α.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Barros, C. P., & Obijiaku, E. L. (2007). *Technical Efficiency of Nigerian Insurance Companies*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 20, 2011, από EconPapers: Economics at your Fingertips: <http://pascal.iseg.utl.pt/~depeco/wp/wp182007.pdf>

Barros, C. P., Caporale, G., & Nektarios, M. (2008, April). *Evaluating the Cost Efficiency of Greek Insurance Companies Using a Latent Frontier Model*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 10, 2011, από Τοποθεσία Web του: London Metropolitan Business School: Centre for International Capital Markets (Discussion Papers 2008): http://www.londonmet.ac.uk/library/v63127_3.pdf

Bauer, P. W., Berger, A. N., Ferrier, G. D., & Humphrey, D. B. (1998). Consistency Conditions for Regulatory Analysis of Financial Institutions: A Comparison of Frontier Efficiency Methods. *Journal of Economics and Business* .

Brockett, P. L., Cooper, W. W., Golden, L. L., Rousseau, J. J., & Wang, Y. (2005). Financial Intermediary Versus Production Approach to Efficiency of Marketing Distribution Systems and Organizational Structure of Insurance Companies. *The Journal of Risk and Insurance* , 3 (72), 393-412.

Butt, M. (2007). Insurance, Finance, Solvency II and Financial Market Interaction. *The Geneva Papers* (32), 42-45.

Coelli, T. J., Rao, D. P., & Battese, G. E. (2005). *An Introduction to Efficiency and Productivity Analysis*. United States of America: Springer Science and Business Media, Inc.

Comité Européen des Assurances (CEA): Insurers of Europe. (2007, Φεβρουάριος). *Solvency II: Frequently Asked Questions*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 2, 2011, από Τοποθεσία Web της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος: <http://www.eaee.gr/cms/uploads/SolvencyII-FAQ-English.pdf>

Commission Of The European Communities. (2004, Νοέμβριος 15). *The Application Of The Lamfalussy Process to EU Securities Markets Legislation: A preliminary assessment by the Commission services*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 2, 2011, από Τοποθεσία Web της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Europa : http://ec.europa.eu/internal_market/securities/docs/lamfalussy/sec-2004-1459_en.pdf

Cooper, W. W., Seiford, L. M., & Tone, K. (2007). *Data Envelopment Analysis: A Comprehensive Text with Models, Applications, References and DEA-Solver*

Software (2nd εκδ.). United State of America: Springer Science+Business Media, LLC.

Cummins, D. J., Tennyson, S., & Weiss, M. A. (1998, Μαΐος 29). *Consolidation and Efficiency in the U.S. Life Insurance Industry*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 11, 2011, από Τοποθεσία Web της EconPapers: Economics at your fingertips: <http://fic.wharton.upenn.edu/fic/papers/98/9808.pdf>

Cummins, D., & Rubio - Misas, M. (2006). Deregulation, Consolidation, and Efficiency: Evidence From the Spanish Insurance Industry. *Journal of Money, Credit and Banking* , 2 (38), 323-355.

Delhousse, B., Fecher, F., Perelman, S., & Pestieau, P. (1995). Measuring Productive Performance in the Non-Life Insurance Industry: The Case of French and Belgian Markets. *Tijdschrift voor Econonlie en Management* , 1 (XL), 47-69.

Doff, R. (2008). A Critical Analysis of the Solvency II Proposals. *The Geneva Papers* , 193-206.

Eling, M., & Luhnen, M. (2009). Efficiency in the international insurance industry: A cross-country comparison. *Journal of Banking & Finance* .

Eling, M., & Luhnen, M. (2010). Frontier Efficiency Methodologies to Measure Performance in the Insurance Industry: Overview, Systematization, and Recent Developments. *The Geneva Papers* (35), 217–265.

Eling, M., & Schmeiser, H. (2010). Insurance and the Credit Crisis: Impact and Ten Consequences for Risk Management and Supervision. *The Geneva Papers* (35), 9-34.

Eling, M., Schmeiser, H., & Schmit, J. T. (2006, May). The Solvency II Process: Overview And Critical Analysis. *Risk Management And Insurance* (20).

Han, L., Li, D., Moshirian, F., & Tian, Y. (2010). Insurance Development and Economic Growth. *The Geneva Papers* (35), 183-199.

Hardwick, P., Adams, M. B., & Hong, Z. (2003). *Corporate Governance and Cost Efficiency in the United Kingdom Life Insurance Industry*. Swansea: European Business Management School (EBMS Working Paper - EBMS/2003/1).

Harker, P. T., & Zenios, S. A. (2000). *Performance of Financial Institutions: Efficiency, Innovation, Regulation*. United State of America: Cambridge University Press.

Harton, K. (2010). Scale Advantage - Using Data Envelopment Analysis to Detect Economies of Scale in the Insurance Industry. *Proceedings of the 45th Annual*

Conference of the ORSNZ (Operations Research Society of New Zealand), (σσ. 160-169). New Zealand.

Hertig, G., & Lee, R. (2003). *Four Predictions about the Future of EU Securities Regulation*. European Capital Markets Institute (ECMI).

Huang, L. Y., Hsiao, T. -Y., & Lai, G. C. (2007). Does Corporate Governance and Ownership Structure Influence Performance? Evidence from Taiwan Life Insurance Companies. *Journal of Insurance Issues* .

Ibiwoye, A. (2010, February). Evaluating Financial Services Productivity: A Comparison of Ratios Index Numbers and Frontier Methods. *Journal of Economics and Engineering* .

Klumpes, P. J. (2004). Consolidation And Efficiency In The Major European Insurance Markets. *Journal of Business* .

Lehmann, A. P., & Hofmann, D. M. (2010). Lessons Learned from the Financial Crisis for Risk Management: Contrasting Developments in Insurance and Banking. *The Geneva Papers* (35), 63-78.

Leverly, J. T., & Grace, M. F. (2010). The Robustness of Output Measures in Property-Liability Insurance Efficiency Studies. *Journal of Banking & Finance* (34), 1510–1524.

Noulas, A. G., Lazaridis, J., Hatzigayios, T., & Lyroudi, K. (2001). Non - Parametric Production Frontier Approach to the Study of Efficiency of the Non - Life Insurance Companies in Greece. *Journal of Financial Management and Analysis* .

Pille, P., & Paradi, J. C. (2002). Financial Performance Analysis of Ontario (Canada) Credit Unions: An Application of DEA in the Regulatory Environment. *European Journal of Operational Research* , 2 (139), 339-350.

Ramanathan, R. (2003). *An Introduction to Data Envelopment Analysis: A Tool for Performance Measurement*. New Delhi: Sage Publications India Pvt Ltd.

Saad, N. M., Majid, M. S., Yusof, R. M., Duasa, J., & Rahman, A. A. (2006). Measuring Efficiency of Insurance and Takaful Companies in Malaysia Using Data Envelopment Analysis (DEA). *Review of Islamic Economics* , 2 (10), 5-26.

Sandström, A. (2011). *Handbook of Solvency for Actuaries and Risk Managers: Theory and Practice*. United States of America: Chapman & Hall/CRC: Taylor & Francis Group, LLC.

Sandström, A. (2006). *Solvency: Models, Assessment and Regulation*. United States of America: Chapman & Hall/CRC: Taylor & Francis Group, LLC.

Skipper, H. D. (1998). *International Risk and Insurance*. United State of America : McGraw - Hill Companies, Inc.

Ubl, E. (2010, Juni 10). *Ownership and Efficiency in the German Life Insurance Market: A DEA Bootstrap Approach (Dissertation)*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 11, 2011, από Τοποθεσία Web της Universität Wien: http://othes.univie.ac.at/10164/1/2010-06-10_8902881.pdf

Vaughan, E. J., & Vaughan, T. M. (2003). *Fundamentals of Risk and Insurance* (9th Edition εκδ.). United States of America: John Wiley & Sons Inc.

Wang, J. L., Jeng, V., & Peng, J. L. (2007). The Impact of Corporate Governance Structure on the Efficiency Performance of Insurance Companies on Taiwan. *The Geneva Papers* (32), 264 - 282.

Wang, X. (2010). *Data Envelopment Analysis: A Major Qualifying Project Report: Submitted to the Faculty of the Worcester Polytechnic Institute*. Worcester: Faculty of the Worcester Polytechnic Institute.

Worthington, A. C., & Hurley, E. V. (2002). Cost Efficiency in Australian General Insurers: A Non - Parametric Approach. *British Accounting Review* , 1 (34), 89-108.

Zanghieri, P. (2009, February 19). *Efficiency of European Insurance Companies: Do Local Factors Matter?* Ανάκτηση Σεπτεμβρίου 2011, 10 , από Τοποθεσία Web του Social Science Research Network - SSRN: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1354108&http://search.conduit.com/ResultsExt.aspx?q=SSRN%3A+http%3A%2F%2Fssrn.com%2Fabstract%3D1354108&SearchSource=4&ctid=CT1142338

Zheng, W., Liu, Y., & Deng, Y. (2008). A Comparative Study of International Insurance Markets. *The Geneva Papers* (34), 85-99.

Αναγνώστου - Δεδούλη, Α. (2005). *Κοινωνική Ασφάλιση από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου - Εννοιολογική Οριοθέτηση των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης*. Αθήνα: Αντ. Ν. Σακκουλά.

Ανδριτσάκης, Α. (2005). *Οι Ιδιωτικές Ασφαλίσεις*. Αθήνα: Interbooks.

Αντωνάκη, Μ., Λόντου, Κ., Σαριδάκη, Π., Χατζηδημητρίου, Κ., & Κόκκινος, Ν. (2009). *Εισαγωγή στην Ιδιωτική Ασφάλιση: Εγχειρίδιο Βασικών Γνώσεων για τους Υπαλλήλους Επιχειρήσεων Διαμεσολάβησης στην Ασφάλιση*. Αθήνα.

Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (Ε.Α.Ε.Ε.). (2010). *Κωδικοποίηση Νομοθετικού Διατάγματος 400/1970 (Φ.Ε.Κ. 10/Α/17.1.1970) "Περί Ιδιωτικής*

Επιχειρήσεως Ασφάλισης". Ανάκτηση Ιούλιος 25, 2011, από Τοποθεσία Web της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος: <http://www.eaee.gr/cms/uploads/nd400-70.pdf>

Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ). (2007). *Ένας Αιώνας στην Υπηρεσία του Θεσμού της Ιδιωτικής Ασφάλισης: 100 Χρόνια Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος*. Αθήνα: Πορεία.

Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης - ΕΠ.Ε.Ι.Α. (2009). *Έκθεση Πραγμάτων 2009*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 10, 2011, από Τοποθεσία Web της Τράπεζας της Ελλάδος: <http://pisc.bankofgreece.gr/Files/AnnualReport/AnnualReport2009.pdf>

Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης - ΕΠ.Ε.Ι.Α. (2009). *Ετήσια Έκθεση 2008 της ΕΠ.Ε.Ι.Α.* Ανάκτηση Σεπτέμβριος 10, 2011, από Τοποθεσία Web της Τράπεζας της Ελλάδος: <http://pisc.bankofgreece.gr/Files/AnnualReport/AnnualReport2008.pdf>

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. (2007, Ιούλιος 10). *Συνοδευτικό Έγγραφο στην Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης: Solvency II Εκτενής Περίληψη της Εκτίμησης των Επιπτώσεων*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 2, 2011, από Τοποθεσία Web της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Europa: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/2/2007/EL/2-2007-870-EL-1-0.Pdf>

Λαζαρίδης, Γ. Τ., & Παπαδόπουλος, Δ. Λ. (2002). *Χρηματοοικονομική Διοίκηση: Μακροχρόνιος Χρηματοοικονομικός Σχεδιασμός και Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επενδύσεων Παγίου Κεφαλαίου της Επιχείρησης* (Τόμ. ΙΙ). Θεσσαλονίκη.

Νεκτάριος, Μ. (2003). *Εισαγωγή στην Ιδιωτική Ασφάλιση* (4η εκδ.). Μαρούσι: Financial Forum.

Ρόκας, Ι. Κ. (2006). *Ιδιωτική Ασφάλιση: Δίκαιο της Ασφαλιστικής Σύμβασης & της Ασφαλιστικής Επιχείρησης* (11η εκδ.). Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σακκουλά.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. (n.d.). *Ασφαλιστικοί Φορείς*. Ανάκτηση Ιούλιος 25, 2011, από Τοποθεσία Web του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης: <http://www.yrakp.gr/>

Χαμπάκη, Μ. (2010, Φεβρουάριος). *Solvency II: Οδηγίες Εφαρμογής*. Ανάκτηση Σεπτέμβριος 2, 2011, από Τοποθεσία Web της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος: http://www.eaee.gr/cms/uploads/SolvencyII-road_map_2010-3-23.pdf

Χαμπάκη, Μ. (2006, Νοέμβριος 2). *Solvency II: Συνοπτική Παρουσίαση*.
Ανάκτηση Σεπτέμβριος 2, 2011, από Τοποθεσία Web της Ένωσης Ασφαλιστικών
Εταιριών Ελλάδος: <http://www.eaee.gr/cms/uploads/SolvencyII.pdf>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας 60: Εταιρίες-Μέλη της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος

1.ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε	33.MAPFRE ASISTENCIA CO.INTERN.DE SEGUR.SA
2.AMERICAN LIFE INSURANCE CO (ALICO)	34.MITSUI MARINE & FIRE INS.CO.(EUROPE) LTD
3.ARAG ALLGEMEINE R.S. VERSICHERUNGS	35.NP INSURANCE-ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.
4.ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.	36.NATIONAL UNION INS.CO.OF PITTSB.PA-USA
5.AXA ΑΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ	37.PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α
6.CREDIT AGRICOLE INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	38.ROYAL-SUN ALLIANCE INSURANCE PLC
7.CREDIT AGRICOLE LIFE INSURANCE S.A.	39.SOGECAP S.A.
8.DEMCO INSURANCE LIMITED	40.TOKIO MARINE EUROPE INSURANCE LIMITED
9.ΔΑΣ ΕΛΛΑΣ ΑΝ.ΑΣΦ.ΕΤ.ΓΕΝ.ΝΟΜ.ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	41.Α.Ε.Γ.Α ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ.ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε.
10.EFG EUROLIFE ΑΝΩΝ.ΕΤ.ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	42.ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.
11.EFG EUROLIFE ΑΝΩΝ.ΕΤ.ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	43.ΑΙΓΑΙΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Α.Ε.
12.ERGO ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	44.ΑΝΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ
13.ERGO ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	45.ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝ. Π.Ε.
14.EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ ΑΑΕ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ Α.Ε.	46.ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ ΑΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
15.EURO INSURANCE LTD	47.ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.
16.EUROP ASSISTANCE	48.ΕΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΑΛΟΥΔ'Σ ΛΟΝΔΙΝΟΥ
17.EVIMA GROUP ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	49.ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.-ΑΣΦ.ΜΙΝΕΤΑ
18. GENWORTH FINANCIAL – FINANCIAL INS. CO LTD	50.ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α
19.GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	51.ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α
20.GENERALI HELLAS Α.Α.Ε	52.Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΩΝ.ΕΛΛΗΝ.ΕΤ.ΓΕΝ.ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ
21.HDI – GERLING INDUSTRIE VERSICHERUNG AG	53.ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ
22.Ι Ν Γ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦ. ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	54.ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΒΟΗΘΕΙΑΣ Α.Ε. ΓΕΝ.ΑΣΦΑΛ.
23.INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	55.ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΕΛΛ.ΑΣΦ.ΕΤ.ΖΩΗΣ Α.Ε.
24.INCHCAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΑΝ.ΕΤ.ΑΣΦ.ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ	56.ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΕΛΛ.ΕΤ.ΑΣΦ. ΖΗΜΙΩΝ Α.Ε.
25.INTER PARTNER ASSISTANCE	57.ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α. ΥΓΕΙΑΣ-ΒΟΗ
26.INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	58.ΚΥΠΡΟΥ ΑΣΦ.ΥΠ.ΕΛ.ΤΗΣ Γ/ΚΕΣ Α.ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ
27.INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α.	59.ΚΥΠΡΟΥ ΖΩΗΣ (ΥΠΟΚ. EUROLIFE LIMITED)
28.INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Α ΖΩΗΣ	60.ΛΑΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕ
29.LA VIE ΑΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΥΓΕΙΑΣ	61.ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.
30.MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	62.ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝ.ΕΛΛ.ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝ.ΑΣΦΑΛ.
31.MONDIAL ASSISTANCE EUROPE NV	63.ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.
32.MALAYAN INSURANCE CO.LTD	

Πηγή:http://www.eaee.gr/cms/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=202&lang=el

g=el

Πίνακας 61: Βασικοί Φορείς Ασφαλιστικής Αγοράς Ελλάδος

1. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	7. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Α.Σ.Ε.)
2. ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	8. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΟΡΩΝ (Π.Ο.Α.Π.)
3. ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (Γ.Δ.Α.)	9. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ (Π.Σ.Α.Σ.)
4. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ	10. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΕΣΙΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (Σ.Ε.Μ.Α.)
5. ΕΝΩΣΗ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	11. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
6. ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΤΕΑ ΑΠΑΕ)	12. ΕΝΩΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πηγή:http://www.eaee.gr/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=256&Itemid=252&lang=el

Πίνακας 62: Λειτουργούσες Ασφαλιστικές Εταιρίες το έτος 2006

ΕΤΟΣ: 2006	ΚΛΑΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΟΣ: 2006	ΚΛΑΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ALLANZ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΖΗΜΙΩΝ
ALLIANZ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ	ΔΥΝΑΜΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
CGU HELLAS A.E.G.A.	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΜΙΚΤΗ
COMMERCIAL VALUE ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΜΙΚΤΗ	ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
DAS HELLAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ
EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ
EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΖΩΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΕΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΜΙΚΤΗ
GENERALLI LIFE ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΜΙΚΤΗ
GENERALLI HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
INCHAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΥΡΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
ING ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΕΥΡΩΣΤΑΡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
ING ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ	Ι ΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
ING ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ Α.Ε.	ΖΩΗΣ
INTERNATIONAL HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ Α.Ε.	ΖΩΗΣ
LA VIE ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ
PROTON ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ	ΖΗΜΙΩΝ
V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΛΑΪΦ (INTERLIFE) ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
VICTORIA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΝΑΤΙΟΝΑΛ ΛΑΪΦ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ
VICTORIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΗΜΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΜΙΚΤΗ	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ
ΑΙΓΑΙΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΖΗΜΙΩΝ	ΛΑΙΚΗ ΖΩΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΖΩΗΣ
ΑΛΦΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΜΙΚΤΗ	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΖΗΜΙΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝ ΑΣΦ.ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ	ΟΡΙΖΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΜΙΚΤΗ
ΑΣΠΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ	ΠΕΡΣΟΝΑΛ ΙΝΣΟΥΡΑΝΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
ΑΣΠΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΜΙΚΤΗ	ΣΚΟΥΡΤΗΣ Γ.Η. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΜΙΚΤΗ	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΜΙΚΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΖΗΜΙΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ	ΦΟΙΝΙΞ ΜΕΤΡΟΛΑΪΦ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ζ.	ΜΙΚΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΖΗΜΙΩΝ		

Πίνακας 63: :Λειτουργούσες Ασφαλιστικές Εταιρίες το έτος 2007

ΕΤΟΣ: 2007	ΚΛΑΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΟΣ: 2007	ΚΛΑΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ACTIVA INSURANCE A.A.E.	ΖΗΜΙΩΝ	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ΜΙΚΤΗ	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ
ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	ΜΙΚΤΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ
COMMERCIAL VALUE A.A.E.	ΜΙΚΤΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ
DAS HELLAS A.A.E. GEN.NOM. ΠΡ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
EFG EUROLIFE Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ
EFG EUROLIFE Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Α.Ε.Π.	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
GENERALLI LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ
GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	ΜΙΚΤΗ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ
GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ
INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α. - ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΜΙΝΕΤΤΑ	ΜΙΚΤΗ
ING Α.Ε. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	ΜΙΚΤΗ
ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ
ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ
INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ
INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ
INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ
LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ ΑΕ	ΖΩΗΣ
MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	ΖΗΜΙΩΝ
PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ
UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ
VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝ. ΑΣΦ.	ΖΗΜΙΩΝ
VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	ΖΗΜΙΩΝ
Α.Ε.Γ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	ΜΙΚΤΗ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤ. ΓΕΝ. ΑΣΦ.	ΜΙΚΤΗ	ΠΡΩΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΖΗΜΙΩΝ
ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ		

Πίνακας 64: Λειτουργούσες Ασφαλιστικές Εταιρίες το έτος 2008

ΕΤΟΣ: 2008	ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΟΣ: 2008	ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ACTIVA INSURANCE A.A.E.	ΖΗΜΙΩΝ	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ΜΙΚΤΗ	Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
ALPHALIFE A.A.E.Z.	ΖΩΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	ΜΙΚΤΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ
COMMERCIAL VALUE A.A.E.	ΜΙΚΤΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
DAS HELLAS A.A.E. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ
EFG EUROLIFE A.E.A.Z.	ΖΩΗΣ	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
EFG EUROLIFE A.E.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ Α.Α.Ε.Π.	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤ'Α ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ
GENERALLI LIFE A.E.A.Z.	ΖΩΗΣ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	ΜΙΚΤΗ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ
GENERALLI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α. - ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΜΙΝΕΤΤΑ	ΜΙΚΤΗ
INCHAFE ΑΣΦΑΛΕΙΣ Α.Ε.Α.Ε	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
ING Α.Ε. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ
INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ
INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ ΑΕ	ΖΩΗΣ
LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΑΕ	ΖΗΜΙΩΝ
MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ
V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝ. ΑΣΦ.	ΖΗΜΙΩΝ
VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	ΖΗΜΙΩΝ
VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ. Α.Ε.Γ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ	ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤ. ΓΕΝ. ΑΣΦ.	ΜΙΚΤΗ	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ	ΠΡΩΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΖΗΜΙΩΝ
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ

Πίνακας 65: Λειτουργούσες Ασφαλιστικές Εταιρίες το έτος 2009

ΕΤΟΣ: 2009	ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΟΣ: 2009	ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	ΜΙΚΤΗ	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
ALPHALIFE Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ
ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	ΜΙΚΤΗ	ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ
DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
EFG EUROLIFE Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
EFG EUROLIFE Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ
EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ Α.Α.Ε.Π.	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ
GENERALI LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	ΜΙΚΤΗ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α. - ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΜΙΝΕΤΤΑ	ΜΙΚΤΗ
GENERALI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	ΜΙΚΤΗ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α	ΜΙΚΤΗ
INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	ΖΗΜΙΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ
ING Α.Ε. ΟΜΑΔΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦ.ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ
ING Ε.Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ
ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε. ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ
INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ ΔΕ	ΖΩΗΣ
INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ. ΔΕ	ΖΗΜΙΩΝ
INTEPNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	ΖΗΜΙΩΝ
LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	ΖΩΗΣ	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ
PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ	ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝ. ΑΣΦ.	ΖΗΜΙΩΝ
UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε	ΖΗΜΙΩΝ
V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α.Ζ.	ΖΩΗΣ	ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	ΖΗΜΙΩΝ
VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ	ΖΩΗΣ	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α	ΜΙΚΤΗ
VICTORIA Α.Α.Ε.Ζ.	ΖΗΜΙΩΝ	ΠΡΩΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΖΗΜΙΩΝ
Α.Ε.Γ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΜΙΚΤΗ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤ. ΓΕΝ. ΑΣΦ.	ΜΙΚΤΗ	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ
ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	ΖΗΜΙΩΝ		

Επιπλέον, στην ανάλυση δε συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες που ήταν σε λειτουργία το 2006 αλλά έπαυσαν τη λειτουργία τους είτε κατά το έτος 2006, είτε κατά το έτος 2007:

- LE MONDE A.E.
- ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.
- ΓΑΛΑΞΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.
- ΕΓΝΑΤΙΑ Α.ΑΕ
- ΙΝΤΕΡΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε. ΟΔΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΖΗΜΙΩΝ
- ΚΥΚΛΑΔΙΚΗ Α.Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Οι ακόλουθες ανώνυμες εταιρίες που ήταν σε λειτουργία το 2008 αλλά έπαυσαν τη λειτουργία τους είτε κατά το έτος 2008, είτε κατά το έτος 2009:

- ΕΟΣ

Οι ακόλουθες ανώνυμες εταιρίες που ήταν σε λειτουργία το 2009 αλλά έπαυσαν τη λειτουργία τους είτε κατά το έτος 2008, είτε κατά το έτος 2010:

- COMMERCIAL VALUE A.A.E.
- ΑΣΠΙΣ - ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.
- ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.
- ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
- ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
- Γ. Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α.

Τέλος, ο παρακάτω πίνακας εμφανίζει τα αποτελέσματα της συνολικής αναποτελεσματικότητας για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά ζημιών (CRS) σύμφωνα με τη δεύτερη εκτίμηση:

Πίνακας 66: Total Inefficiency

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	ΕΞΟΔΑ ΑΠΟ ΖΗΜΙΩΣΕΩΝ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	ΕΞΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0	1563,98	-154,52	-594,32	0
INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0	0	0	0	0
LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0	1336,15	-1212,01	-485,36	-175
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	0	0	0	0	0
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0	3861,25	-6,41	-738,94	-96,00
ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	0	0	0	0	0
DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0	974,25	-175,77	-787,66	0
INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0	0	-243,73	-113,61	0
LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0	1827,56	-2114,70	-594,53	-456,00
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	0	0	0	0	0
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε.Γ.Α.	0	0	0	0	0
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0	3807,15	-59,90	-2866,87	-1208,00
ΝΤΙΡΕΚΤΑ Α.Α.Ε.Γ.Α.	0	0	0	0	0
DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0	1090,14	-149,08	-679,12	0
INCHARE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0	0	-243,23	-60,64	0
LA VIE Α.Ε.Α.Ε.Υ.	0	965,49	-2345,14	-901,04	-62,00
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	0	0	0	0	0

ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.					
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0	3028,94	-57,35	-2862,71	-262,00
DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ.ΝΟΜ. ΠΡ.	0	1075,93	-120,26	-553,81	0
ΙΝΣΑΡΕ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α.Ε	0	257,93	-546,72	-136,60	0
ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ & ΥΓΕΙΑΣ Α.Α.Ε.Ζ.	0	3,37	0	-30,85	0
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α	0	2780,80	-74,38	-3013,90	-161,00